

పరమామృతము

శ్రీ దరియా హుస్సేనలీషా దేశికేంద్రులవారి

ప్రియశిష్యులయిన

షేక్ ఖాశీమలీషా ఖాదరి దేశికేంద్రులవారిచే

రచింపబడినది.

కుందురువారిపాలెం

సత్తెనపల్లి తాలూకా — గుంటూరు జిల్లా

ప్రచురణకర్తలు:

వారి శిష్యబృందము

1959

విషయ సూచిక

షేక్ తంగెళ్ల ఖాశీమలీషా దేశికేంద్రులవారు

పత్నీసమేత షేక్ తంగెళ్ల ఖాసీమలీషా
దేశికేంద్రులవారు

శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః
శ్రీ సద్గురుభ్యోన్నమః

శ్రీ వారి జీవిత చరిత్ర

భక్తాగ్రేసరులగు పాఠకమహాశయులారా !

శ్రీమదఖండ పరిపూర్ణ సచ్చిదానంద స్వరూపులును, పరబ్రహ్మ ధ్యానానంద వికసిత హృదయారవిందులును, కేవల సత్వగుణ సంపన్నాలంకారులును, యీ గ్రంథరచయితలునగు శ్రీ హజరత్ షేక్ తంగెళ్ల ఖాశీమలీషా ఖాదరిగారి జీవిత చారిత్రమును విపులముగా వ్రాయుట మావంటివారి కసాధ్యమైనను మా తెలిసినంత యధార్థ విషయములను క్లుప్తముగా తెలుపుచున్నాము.

ఈ ఋషిపుంగవులు గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లి తాలూకా, గోళ్ళపాడు శివారు కుందురువారిపాలెము అను నొక కుగ్రామమున పరమ పవిత్రమగు మహమ్మదీయ వంశంబున షేక్ ఆదంసాహెబ్ చాంద్బీ లను పుణ్యదంపతులకు నొక సుముహూర్తమునందుద్భవించి బాలశశాంకునిం బోలె దినదిన ప్రవర్ధమానులై ప్రకాశించుచుండిరి. వీరికైదారు మాసముల వయసునందొక దినంబున తల్లిగారు స్నానాది క్రియలు గావించి నుయ్యాల యందూచుచుండ నచటికి శ్రీకొమ్మాలపాటి వాస్తవ్యులు పరమ గురుసార్వభౌములగు హజరత్ ఖాదర్మస్తాన్ సా అవులియాగారు వీరి గృహమున కేంచేసి యీ బాలుని గాంచి శుభలక్షణము వీక్షించి, పరమానంద సంభరితులై యీ శిశువు మున్ముందు నాగురువంశంబు నుద్ధరించి, శాశ్వత సత్కీర్తివంతు డగునని సర్వ శుభాస్పదముగా దీవించి చనిరట.

II

తదనంతరము నైదవ వత్సరమున యేతద్గ్రామ మందే పాఠశాలయందు ప్రవేశించి శ్రీ శేషయ్య పంతులుగారియొద్ద ఆంధ్రగీర్వాణ హుణాదివిద్యల నభ్యసించి, అచటికి చేరువలో నున్న ముప్పాళ్ళ గ్రామమున కొన్ని వత్సరములు ఆక్టింగు మునసబు వుద్యోగము సక్రమముగా నెరవేర్చి, సర్వేపరీక్ష యందుత్తీర్ణులై, గోవిందపుర నివాసులైన షేక్ ఖాశిం సాహేబు బడేబీబి యను పుణ్యదంపతుల సుపుత్రికా రత్నమగు సుబహాన్బి అను నన్నెబీబీ గారిని వివాహమాడి సుఖముగా కాలముగడుపుచు, తదుపరి వ్యాక్సనేటరు వుద్యోగమున ప్రవేశించి వినుకొండ తాలూకా గ్రామాందులలో పని చేయుచు యల్లలచెరువు, అడవిపాలెం గ్రామస్థులగు కొందరిఅభిమానాహ్వానములపై సకుటుంబముగా అడవిపాలెం నివాస మేర్పరుచుకొని కొంతకాలము పనిచేయుచు నొక దినంబున తనలో శరీర మస్థిరమనియు శాశ్వితమగు మోక్ష మార్గమునకై పాటు బడుటయే మానవ జన్మమునకు ముఖ్యాంశమని మనంబు దృఢపరచుకొని ఆసమయముననే కొమ్మాలపాటి వాస్తవ్యులును శ్రీ వేదవేదాంత ఆత్మార్థ తత్వవేత్తలగు శ్రీదరియా హుస్సేనలీషా ఖాదరిగారి వలన మాతృ పితృ పత్నీ యుతముగా గురు కటాక్షము పొంది మంత్రాది యోగముల నభ్యసించి కొలది కాలము వరకు వినుకొండ గుహాలయందును అడవిపాలెం గ్రామసామీప్య మున నొక ఆశ్రమము యేర్పరుచుకొని అచటను తపమాచ రించుకొనుచు గృహస్థాశ్రమ ధర్మముల నెరవేర్చుచు తమ మనస్ఫూర్తిగా యా వ్యాక్సనేటరు వుద్యోగమునుండి

విముక్తులై బాలురకు విద్యాగరవుచు 1 మస్తాన్‌బి, 2 ఖాశింబి, 3 సుల్తాన్బి యను ముగ్గురు కుమార్తెలను, దరియాహుస్సేనలీషా యనునొక కుమారుని బడసి గురు సేవాధురంధరులై యున్నంత. కొంత కాలమునకు అనగా ది 28-9-1914 తారీఖున వీరి స్వగురుమూర్తిగారగు దరియా హుస్సేన్ అలీషా ఖాదరిగారు మోక్ష సామ్రాజ్య మలంకరించిరి. తదాదిగా వత్సరమున కొక పర్యాయము వారి ఆరాధనాది గురు కార్యముల జరుపు కొనుచుండగా నరసరావుపేట తాలూకా కురకపాలెం వాస్తవ్యులగు హాజరత్ మీరా సాహెబు అవులియా గారి తనూభవుండును వేదవేదాంత శాస్త్రి ప్రవీణులగు హాజరత్ అబ్దుల్ రజాకుషా అవులియా గారు శ్రీ వీరి నడవడికకు, శాంతశమదమమాది గుణములకు, గురు భక్తికి, కడుంగడు సంతసించి గురువంశంబు వృద్ధిజేయునను నమ్మకముతోచి వీరికి ఖిలాఫతు నీయ నుద్దేశించి స్వగురువులు నిర్యాణ మగుటచే ఏతత్ గురువంశులైన వీరే ఖిలాఫతునామా వ్రాసి భక్తబృందము వారి సముఖమున నొసంగి దీవించియుండిరి. అప్పటినుండి తమరి నాశ్రయించు భక్తాదుల యొక్క మనంబు పరిశీలించి సద్బోధవాది యోగముల నుపదేశించుచు భక్తుల, శిష్యుల హృదయానంద మొనర్చుచుండిరి. అప్పుడప్పుడు భక్తుల శిష్యుల కోరిక నిర్వర్తించుటకై మానికొండ, వేల్పూరు మొదలగు గ్రామాదులలో ఆశ్రమముల యందు నివాస మొనర్చుచు పర్యటన చేయుచుండెడివారు. తుదకు జన్మస్థానమైన కుందురువారి పాలెము నందే స్థిరనివాసమై యుండ దలంచగా గోళ్ళపాడు నివాసులగు గోళ్ళపాటి వెంకటప్పయ్యగారు గ్రామసామీప్య

మందున్న తమ తాలూకు కొంత భూమి నుచితముగా నొసంగిరి. అందులో ఆశ్రమము నేర్పరచుకొని నివసించుచు భక్త జనోపయుక్తమగు యీగ్రంథమును రచించిరి. ఇట్లు 75 సంవత్సరముల ప్రాయము వరకు బహ్మానంద మగ్నులై కాలము గడుపుకొనుచు శ్రీదుర్ముఖనామ సంవత్సర శ్రావణ శుద్ధఏకాదశీలు గురువాసర మూలా నక్షత్ర మర్ధరాత్రింబున స్వగురు సాన్నిధ్య మలంకరించిరి.

ఈ పరమామృతమను గ్రంథమున గల భావామృత మును భక్తులగు వారంద రనుభవించి పవిత్రులగుట శ్రేయ స్కరమని యెంచి శ్రీ గుంటూరుజిల్లా వినుకొండ తాలూకా గంటావారిపాలెం వాస్తవ్యులును పతివ్రతామ తల్లులును చిలుకూరి బ్రహ్మయ్యగారి ధర్మపత్నియు గోగినేని నాగార్యుల వారి ప్రియశిష్యురాలు నగు చంద్రమ్మగారును, చిలుకూరి రాఘవయ్యగారి ధర్మపత్నియు యీ గ్రంథ రచయితగారి ప్రియ శిష్యురాలునగు హనుమాయమ్మగారు యీ యిరువురు ద్రవ్య సహాయ మొనర్చి ముద్రింపజేసిరి. గాన పరమేశ్వరుడీ ఉభయ వంశములను ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభి వృద్ధిగాను సర్వశుభాస్పదములొసంగి రక్షించుచుండుగాత.

మ॥ కవితా మార్గ మెరింగి సందులకు సత్కారంబు యోచించి యా
సవిశేష స్థితి శాస్త్రభావముల చర్చించేసి తత్వార్థముల్
వివిధోపాయములన్ గ్రహించి యొరులున్ వేదాంత విజ్ఞానముల్
భువిలో నేర్పగ తత్వగేయము జగత్పూజ్యంబుగా వ్రాసితా
రవి చంద్రుల్ గలకాలముండు గద శ్రీ రామా కృపన్ శ్రేయమై.

గీ॥ శ్రీకరంబుగ పదునాల్గు లోకములను। నిండిపరిపూర్ణుడై భక్త నికరములను
బ్రోచుపరమేశ్వరుండు తాభూరి కరుణ।నేలుగావుత నీకృతి నిక్కమముగా.

ఇట్లు, **భక్తబృందము**

శ్రీ షేక్ తంగెళ్ళ ఖాసింషా అయ్యలవారి నిర్యాణమును గురించి వ్రాయబడిన

తత్వము

కీర్తన: బేగడ-ఆటతాళం

(1) దివికి జేరెనుగా మహాత్ముండు ఖాసింషా ఆర్యులు
రవియు గ్రింపు తెరంగు ననఘుండు - భువిజనుల పావనము
జేయుచు పొందుగా బహుకాలముండిన దివిజులగు మము
బ్రోచు టెపుడని దివ్యముగు ఆహ్వానమంపగ ॥దివికి॥

(2) శాంత శమదమామాది గుణములను ఐశ్వర్యముగగొని
భ్రాంతి రహితుండయ్యు నిరతమును - చింత సంతసములును
రెండొక స్థితిగ పరివర్తనలో నుంచుక అంతరంగమునందు
యోగానందసుధ గ్రోలిన ఋషీంద్రుడు ॥దివికి॥

(3) సత్యవాగ్భూషణ దురంధరుడు పరమార్థచింతన నిత్య
మాచరణైక తత్పరుడు - సత్యాసత్యంబుల ఫలమ్మును
స్పష్టంబుగ బోధించి దేహమనిత్య మాత్మయె నిత్యమని
సుస్వానుభావము జేయు నమలుడు ॥దివికి॥

(4) భక్త వ్యాప్త్యమల ప్రపూర్ణుండు ద్రిష్ట స్వరూపను-
రక్తితో సౌజ్ఞనిడు విమలుండు - శక్తిపంచక భూతపంచక
సరణి విపులముగా నోసర్చియు ముక్తిమార్గము కరతలామ
లకముగ జూపు గురుప్రభుండిదె ॥దివికి॥

(5) ఇల సుఖముల ననహ్యముగ జూచి అధికారదర్పము
చలన బాధితములని కడద్రోచి - తలపులచె దగులక
మనంబున కలత యను టెరుగ బోకెప్పుడు విలసితానందాబ్ధి
తేలుచు విజయ ఢంకా ఢమఢమా యన ॥దివికి॥

(6) అరయ నరిషడ్వర్గదూరుండు వాటి దరిజేర్చక శర నిహతి జక్కాడు శూరుండు - హరిహర బ్రహ్మాది సురలకు నసాధ్యం బగు మహాతత్వము పరమసత్వ గుణంబుచే యను భవము జేసిన పుణ్యపురుషుడు ॥దివికి॥

(7) సార హీనంబైన సంసారబంధమున జిక్కక ధీరుడై వైరాగ్యమింపార-మేరుశిఖరమునం త్రికూట విహార మొన రించుచు స్థిరంబుగ తారక బ్రహ్మంబు తానై తత్వమస్యాది లక్ష్యంబున ॥దివికి॥

(8) ధరను దరియా హుస్సేన్ షా ఆర్యులను ఘురువకను తన హృత్సరసిరుహమున నిలిపి గొలుచుచు-విరివిగా వాక్య త్రియమ్ముల వివరమును భక్తులకు దెలుపుచు పరమ గుహ్యం బైన యోగభ్యాసములు శిష్యులకు జూపియు ॥దివికి॥

(9) వాసి దుర్ముఖ వత్సరంబునను శ్రీమించు శ్రావణ మాస మేకాదశియు శుద్ధమును- భాసమానంబైన యా గురు వాసరము నర్ధరాత్రంబున బాసి భౌతిక శరీరంబు నివాసమే మక్కాలో జేయగ ॥దివికి॥

(10) దండిగా ముప్పాళ్ళ పురమందు భక్త సంఘమ్ము నఖండ ప్రేమతో నేలి తా ముందు - అండ పిండాండాదిగా బ్రహ్మాండ కళలచె దోచు మాయను ఖండనము గావించి బయలును గాంచుమని ఖాశిమునుబ్బోధియు ॥దివికి॥

ఇట్లు, భక్తజన విధేయుడు.

వి. మహమ్మదు ఖాశిం, ఆరేపల్లి ముప్పాళ్ళ.

శ్రీ దరియాహుస్సేన్ షాఖాదరి గురుభ్యోన్నమః

పరమామృతము

శ్రీ గురుస్తోత్రము

గురుర్బ్రహ్మా గురుర్విష్ణు ర్గురుర్దేవో మహేశ్వరః
గురుస్సాక్షాత్పరబ్రహ్మా తస్మైశ్రీగురువేనమః.

అజ్ఞానతిమిరాంధస్య జ్ఞానాంజన శలాకయా
చక్షురున్మీలితంయేన తస్మైశ్రీగురువేనమః.

మన్నాథ శ్రీజగన్నాథః మద్గురుశ్రీజగద్గురుః
మమాత్మసర్వభూతాత్మా తస్మైశ్రీగురువేనమః.

అఖండమండలాకారం వ్యాప్తంయేనచరాచరం
తత్పదం దర్శితం యేన తస్మైశ్రీగురువేనమః.

చైతన్యంశాశ్వతం శాంతవ్యోమాతీతం నిరంజనం
నాదబిందుకళాతీతం తస్మైశ్రీగురువేనమః.

ఉ॥ శ్రీకరు సర్వపూర్ణుబుధ సేవ్యు పరాత్పరు భక్తపాలు సు
శ్లోకు నిరామయున్ సకలశోభితు నిత్యనిరంజనున్ గురున్
ప్రాకట వైభవోన్నతుని భాగవతాధిపు పాదపద్మముల్
చేకొని నా శిరంబునను జేర్చి కగొల్తు నభీష్టసిద్ధికై.

శా॥ సర్వానందమయుండవీవనుచు నే సర్వాత్మ భావింతురా
నిర్వైరున్ దరియాగురు ప్రభువరున్ నిర్వాచ్యనిర్వాణునిన్
గర్వగ్రంధులుబాపు భక్తవరదున్ కళ్యాణసంయుక్తు నీ
యుర్విన్ బ్రార్థనజేతు నాదుమదికిన్ యుత్సాహమున్
గూర్పగన్.

ఉ॥ శ్రీరమణీమనోహరుని చిత్తమునన్ తలపోసి వేడెదన్
సారవిహీనమైన భవసాగరమీదు విధంబుదెల్పియున్
వారనిభక్తిచేసుజన వాంఛితమా పరలోకవాసమున్
జేరిచి నిత్యసౌఖ్యమును జెందగ జేయునటంచు నాత్మలోన్.

కం॥ గురుదేవరుండని తమలో
గురిగల్గినవారికెల్ల గోప్యంబౌ నా
పరమార్ధమందిరని సు
సుస్థిరమతితో కారణార్య సేవింతుభువిన్.

కం. దరియా గురుదేవునిపద
సరసీరుహములకు మ్రొక్కి సన్నుతిజేతున్
నిరతానందము నొందెదు
తెరవున నను జేర్చు దేవదేవుండనుచున్.

విఘ్నేశ్వరు ప్రార్థన.

కం॥ విఘ్నములు దీర్చుకొరకై
విఘ్నేశ్వరుపాదపద్మ వినుతియొనర్తున్
భగ్నముగాకను గురుపద
లగ్నంబై సర్వమయుని లక్షింపభువిన్.

ఉ॥ చక్కని వాక్సుధారసము జాలగనిత్తువటంచు నిన్ను నే
మక్కువతోడ నమ్మియును మానకగొల్తు ననారతంబు నీ
పక్కనునిల్పిభావమున భక్తిజనించెడు వాక్యసంపదల్
గ్రక్కునసివ్వనీవె ఘన కారణకర్తవుగావె భారతీ.

మాతృపితృల ప్రార్థన

కం॥ జననీ జనకులసేవయె
ఘనమని శ్రుతులెల్లబలుకు కారణమున నా
మనమున తలిదండ్రులనతి
వినయముతో దలచుచుంటి విడువక నెపుడున్.

కం॥ తలిదండ్రులె దైవంబని
తేః పులలో దలచిదలచి ధర్మేతరమా
ములకలుజేర్చక నిత్యము
విలసితమా పరునిగేః సి వెరుపక మనసా.

కం॥ పెద్దల సేవించెద పెడ
బుద్ధులకున్ బోక మనసు సూక్ష్మరూపమా
పద్ధతిదెలిసియు ననిశ మ
నర్థములన్ బాపజూపు నవ్యయులవుటన్.

కం॥ విద్యాభ్యాసమొనర్చిన
సద్యశులాశేషయామ్య సన్నుతిజేతున్
మిథ్యజగంబాబరిహ్మమ
తథ్యంబను శాస్త్రపఠన దయచేయుటచే.

కం॥ లక్షణములేవా యెరుగను
రక్షించెదుమూర్తి గురుడు రాజైయుండన్
శిక్షమ రేమియు లేదను
దీక్షయె మహనీయులార దీర్చుడి నెపముల్.

గాంధీజీస్తోత్రము నిర్యాణసమయము

ఉ॥ శ్రీకరమై సుధీజనవశీకరమై సకలార్థసంపదల్
చేకురుధర్మవాక్యము లజేయములై జెలువొందురీతుఁన్
లోకములోనబల్కి పరలోకము జేరిన బాపుజీ యిదే
మీకునమస్కరింతు మము మీదయజూపియుబ్రోవనీభువిన్

సీ॥ భరత దేశమ్మున ప్రఖ్యాతిగాంచిన
ధీరులు మీకంటె వేరుగలరె
సమమతితో నిట్లు సుమతుల జేయంగ
విమలురు మీకంటె నెరుగబడిరె
ఆగమార్గంబుతో త్యాగంబు సలిపిన
యోగులు మీకంటె యొరులుఁగలరె
ఆశాపిశాచంబు నణగద్రొక్కినమహా
దేశికుల్ మీకంటె దెలియబడిరె

గీ॥ అన్నిలోకంబులను మిమ్మెయెన్నగలరు
వున్నతోన్నతులెవరు మీకన్నవేరె
చింతలేమియులేనట్టి సిద్ధమూర్తి
శాంతియుతవర్తి గాంధిజీ చక్రవర్తి,

సీ॥ దేశాభిమానమున వేసటలేకను మీసరిదిరిగినమిత్రులెవరు
జాతిమతంబులు జడతగాభావించి స్వతిబోధించిన నేతలెవరు
దుర్మదంబులదృంచ తాలిమివై చాటుచును ధర్మంబుఃగరపిన ధన్యులెవరు
యుర్విలోజరిగినదుర్వివాదంబుల నిర్వహించినమహనీయులెవరు
గీ॥ అన్యమేమియులేనట్టి యనుభవమున
మాన్యులై సత్యసంకల్ప మహిమగలిగి
ధన్యులనుజేయనీవె పరదైవమెత్తి
శూన్యులకుదోచవైతివో శుద్ధగాంధి.

సరస్వతి ప్రార్థన

శా॥ తల్లీ నీపదపద్మముల్ శిరముపై దాల్తుఁ సదా నీవే యా
ముల్లోకంబుల సర్వవిద్యలొసగన్ మూలంబటంచుఁ బుధుల్
యుల్లాసంబున గొల్చుచుండెదరు యీయుర్విఁ ప్రశంశింపగా
కల్లల్ గావని నమ్మియుంటి కరుణఁ గాపాడగఁ భారతీ.

ఉ॥ భూవలయంబునఁ పరమపూజ్యులునై నుతిగాంచుసత్తముల్
త్రోవయి భక్తసంఘమున దోడ్పడి నిర్మల నీతియుక్తమా
భావముతోడ బంధముల బాపెదరంచు నిరంతరంబు యా
కేవలసాక్షిమూర్తులకు కేలునుమోడ్చి నమస్కరించెదఁ.

కం॥ లక్ష్మియు వాణియు పార్వతి
రక్షింపగ గలిగియున్న రక్షితమని యా
పేక్షజనియించి గొలిచెద
కుక్షిని సర్వంబునిలుప కోమలులగుటన్.

కం॥ సృష్టిస్థితి లయములకును
స్పష్టంబుగ బ్రహ్మ విష్ణు శంకరులుండన్
నష్టంబేమిక నీవా
దృష్టిని విడబోకు మది యదృష్టంబవనిన్.

హనుమాన్ ప్రార్ధన

చ॥ జలనిధిదాటి లంఖిణిని జంపియు లంకకునేగి యంతటన్
నిలువక వాయువేగమున నిశ్చలుడై పురమెల్ల వెద్కి తాన్
కలతజనించి యంతటను గాఢవిధంబున వెదకిగానకన్
నిలువక శోకవృక్షవని నీడనునిలచిన సీత నెరిగియున్
తలపులలోను రాముపద దాస్యముజేయు సీతవార్త యున్
సులువుగదెల్పినట్టి ఘనశూరుని కేసరి సూతు గొల్చెదన్.

కం॥ పెద్దలగని సేవింపుచు
వద్దికతో వారిపాద వనజములందున్
హద్దుగ దృష్టియొనర్చియు
ముద్దుగ జరియింపవలయు మురయుచు జీవా.

చ॥ నిరతము నిత్యసత్యవ్రతు నీతివిధాను పరాత్పరుఁ బ్రభుఁ
పరమ మునీంద్రు నెల్లెడల బాయక గొల్చెడు భక్తపోషణుఁ
దురితవిదూరు సత్కృపులతోడయి బ్రోచెడు దేశికాహ్వయుఁ
దరియ గురున్ దలంతునిటు ధన్యుని జేయునటంచు నాత్మలోఁ

మ॥ సతతంబుఁ హృదయాబ్జమందుగనియుఁ సాధించుసర్వా
త్మునిన్। మదికినిదోచక నన్నిలోకములనుఁ మన్నించు
దైవంబునై। గతినీవేయని నమ్మియున్న ఘనులఁ కళ్యా
ణులఁ జేయగా। ప్రతిలేకున్న పరాత్పరున్ మనసకే బ్రార్థింతు
నశ్రాంతమున్.

ఉ॥ భంగముగాని మార్గమున భాగవతుల్ జనుచంద్రుగాన ని
స్సంగుడవై జగింపుచును సాధనల్ గడతేరగావలెఁ
నింగితులైనవారలకు యీప్సితముల్ సమకూడు నీవు నీ
సంగ తెరంగి సర్వసముసాక్షిగ నెంచుట జాలు నీధరఁ.

చ॥ సుమతులునిర్వికారులయుసూక్ష్మశరీరముభంగపరచియుఁ
సమతజరింపుచుండెదరు సత్యము నీడక సర్వకాలముఁ
కుమతులకందరాని గురుగోప్యము దీని నెరుంగగోరియుఁ
విమలము విశ్వసింపు మదిపీడకనున్న విచారమేటికిఁ,

ఉ॥ కామవికారముల్ బహుళకాంక్షలకుఁ జొరబారునీవు నిఁ
బాములపాలుజేసుకొన భావ్యముగాదు గెల్వభవాబ్ధినీదగా
నీమముగల్గి కామమతి నీచమటంచు మదిందలంచియుఁ
స్వామిపదంబు లాత్మనిడ జన్మఫలంబని గాంచగావలెన్.

ఉ॥ ధర్మవిరుద్ధమౌ పనులుదాల్చిన నీఖలుషంబువీడునే
కర్మవిలక్షణుండు మృతకార్యములెల్లను గాంచుచుండగా
నిర్మలమెట్లుగల్గు నిక నీతివిధానము నేర్చిరుంగ నీ
జన్మము సఫలమౌను పరసౌఖ్యము జెందగవచ్చు దెలియుమా.

కం॥ నిన్నెరుగకున్న బోవునె
యెన్నటికీ మాయభ్రాంతి యెఱుగుము నీవే
కన్నంత గలుగుచుండును
భిన్నముగాజూడకున్న బ్రియమగు మనసా.

గీ॥ జీవునెరుగకున్న దేవునిగనలేవు
జీవభ్రాంతివీడ చిక్కులిడును
త్రోవగానకున్న భవమువీడదునీకు
కావరములబట్టి గాల్పవలదె.

చ॥ దినకరచంద్రవహ్నులకు తేజమొసంగుచు సర్వకాలముల్
జననవినాశముల్ గనక జాడయు దేదో దెల్యరాక స
ద్ఘనమయ్యి దేశదేశములగల్గి వెలుంగుచునున్న చిన్మయుం
యనిశము గొల్వజూచుటయె మోక్షము రేమియు లేదు లేదికం

కం॥ నిజమరయ లేక భువిలో
గజిబిజియై కలువరింప కరుణాన్వితుడై
సుజనుల రక్షణ జేయును
నిజరూపముదాల్చి గురుడు నిశ్చయపరచెం.

కం॥ గురుడే పరుడని తెలియక
చరియించిన తెలియబోదు జననరహితమా
తెర వెవ్వడైన సద్గురు
మరుగెరిగినజాలు తత్వమార్గము దెలియున్.

కం॥ కవులన వేరెవరుందురు
కవితాకన్యకనుగాంచు కవులేకవులై
భువి వెలయుచుందురనుచును
కవులకు నే మ్రొక్కువాడ ఘనులని మదిలోన్.

వచనము : అనియిష్టదేవతా ప్రార్థనంబును మహానీయుల గొనియాడుటయు గలిగి గురుశిష్య సంవాదరూపంబుగా నే యొనర్పంబూనిన గ్రంథమునకు కథాక్రమం బెట్లనిన.

కం॥ గురుశిష్యవరుల మార్గం
బరయన్ వశమానె పరమభాగ్యంబౌటన్
మరుగెరిగియున్న మాత్రము
పరమేశ్వరు కరుణచేత పరిశోధింతున్.

శా॥ లోకాధీశుని నామస్మరణ ముల్లోకంబులన్ శ్రద్ధచే
యేకాంతంబున జేయువారలుగదా యేబాధలున్ లేని సు
శ్లోకన్ జేసుట శుద్ధచింతనమునన్ శోధింపుమా ముక్తికై
యేకాలంబును మర్త్యబోకు మెదుటన్ యేకాత్మ సేవించుటల్.

ఉ॥ వేదమయుఁడు దలంపుమిక వేదనలేమియు గానరావు నీ
కాదరణంబుగల్గు నిటు యాసనువీడి సుఖానుభూతికై
పాదుయిదే మరేమియును పద్ధతిగానము యెందుజూచినన్
మోదముతోడ చిన్మయుని మ్రోలను నిల్చి భజింపుచుండుమా.

కం॥ సతతము సర్వేశ్వరుపద
హితమెఱిగినవారు పాపహీనంబౌ (శ్రీ)
పతిసేవ కర్తలగుదురు
పతనముగాకుండ మదిని బట్టుట మేలౌ.

కం॥ యెంతేయాపదగల్గిన
సుంతైనను వీడబోకు శుద్ధాత్ముని నీ
యంతరజ్ఞప్తిచే మరువక
సంతోషముగలిగి సర్వసాక్షినిగనుమా.

గీ॥ ఆదిమధ్యాంతరహితు నవ్యయుని కథలు
వినుచు మననంబొనర్చెడు విమలమతులు
గాంచగలరన్యభ్రాంతిని కడకుద్రోసి
పరమమైయున్న ప్రభులీలభావమందు.

మ॥అనుమానంబొకయించుకేనిగలుగన్ ఆయాసముం జెంది చి
ద్ఘనుసేవారతి గానలేక భువిలో కల్పాంతమైయుండినన్
జననంబెత్తుట సత్యమంచు విషయజ్ఞానంబు వర్జించి నీ
మనమాయీశ్వరుసన్నిధిన్ నిలుపగా మర్యాదయా దెలియుమా.

శా॥ ఆజ్ఞాబద్ధులు సర్వకాలములలో నాత్మానుసంధానముల్
నజ్ఞానంబునుగూర్చిసత్త్వగుణులై స్వాత్మార్థముల్ దెలియు నా
ప్రజ్ఞ౯ వీడక భక్తిశ్రద్ధవెదలో బాసింప నిర్వాసన౯
యజ్ఞానంబున జేరకుండురవని౯ యానందసంప్రాప్తులై.

ఉ॥ కోరిక దీర భాగవత కూటము జేరుచు సద్గుణంబుల౯
గూరిచి కర్మబంధములు గూల్చివివేకము గల్గి సర్వదా
భారము భక్తరంజనుని పాలొనరింపుచు నున్న వారికే
చేరువముక్తిమార్గమని జెప్పిరిగాదె బుధోత్తముల్ భువి౯.

ఉ॥ గాంచుముసర్వసాక్షినిటు కాలమువ్యర్థము జేయకుండగ౯
కొంచెపువార్తల౯ వినకు కోవిదవంద్యుని సత్కథామృతం
బించుక గొన్నపాపములు భీతియొకించుక లేదు నీవు నీ
వంచన లేక నవ్యయుని వాంచచె నెంచి సుఖింపు మియ్యెడ౯.

సీ॥ మాయామయంబైన మహిమనరయగ లేక
ధ్యేయమౌపరమాత్మ దెలియబడునె
సచ్చరితులనికథలు సాటింపగలుగునా
తుచ్ఛమౌ విషయముల్ దొలగకున్న
సంచితాదులబట్టి సమయించుటదియెట్లు
కొంచెమౌగుణములు గోయకున్న
నిత్యమౌపరమార్థ నెళపెరింగెదమన్న
భృత్యత్వమమరక బోధపడునె

గీ॥ యున్నదున్నట్లుగనుగొను యూహలేక
యెన్నడైనను జగదీశు నెరుగగలేమి
గావునను భక్తపరిపాలు ఘనతగాంచి
సేవయొనరింప యఘములు జేరవెందు.

వచనము: యనుచు శిష్యునికి భక్తిమార్గము బోధింప సద్గురుమూర్తినిజేరి మహాత్మా—

కం॥ గురుశిష్యవరుల మార్గం
బెరిగించెడు వేత్తలనుచు బ్రియమునెంచి మిము నే
శరణని వేడితి మీపద
సరసీరుహములకు మ్రొక్కి సద్గురువర్యా.

చ॥ తెలియనివాడమీమహిమ దెలియగనంతటిశక్తి లేదు మీ
బలమె మహత్తరంబనుచు భావములోదగజేర్చి మిమ్ము నే
దలచెద సంశయంబులను తప్పకదీర్చెదరంచు నమ్మియున్
ఫలమునుగోరమీకరుణ బంధవిముక్తియటంచు వేడెదన్.

కం॥ అనిశిష్యుడడుగగాగురు
డనె నో బ్రియవత్స నన్ను డాయుమునీకీ
ఘనమగు మార్గముదెల్పెద
విని నీమది సంశయములు విడువుమయిపుడే.

గీ॥ సత్యమైయున్న వాక్సుధా సారమయుడు
నిత్యసంతోషముననుండు నెళవువాడు
పాపదూరుండు బహుళార్థ భావయుతుడు
కృత్యమేమియు లేనట్టి గురుడు గురుడు.

క॥ రాగ ద్వేషవిదూరుఁడు
యోగాత్ముఁడు శాంతరూప యోగ్యుఁడు విషయ
త్యాగముగల్గిన సద్వశు
డాగమపూజ్యుండు సుజను డాఢ్యుఁడు గురుఁడౌ.

మ॥ కరణత్రియములనొక్కరూపమున గాపాడుచూఁ దృప్తుడై
పురమందున్న నరణ్యమందునిలువన్ భూభాగమందుండినన్
విరజాజుల్ విలసిల్లు పాన్పుపయిన్ విశ్రాంతిగలిగున్న ది
త్తరి నీరీతి లభించెనంచు మదిలో తర్కింపడెట్లుండినన్.

గీ॥ హింసయేమియులేని సహింపుగలిగి
సంశయంబులు కడద్రోచి సాక్షియవుచు
సుఖము దుఃఖంబులొకరీతి జూచుచుండి
యఖిలవ్యవహారములు జరుపుచుండునతడు.

క॥ కామాద్యరి వర్గంబుల
నీమంబునద్రోసి బ్రహ్మ నిష్టగలిగియున్
సామాన్య నరునిపోలిక
నీమహిలో దిరుగుచుండు నిర్మలుడౌచున్.

సీ॥ శుద్ధాత్ముడై యుండి శూన్యవాదంబుల
పద్ధతి నెరుగని పావనుండు
అన్యచింతనలేని యానందసంభోగి
ధన్యోహమనిదలచు దార్మికుండు

దేహాత్మబుద్ధిని తెగనాడియుర్విలో
సాహసంబునదిరుగు సజ్జనుండు
కులము గురుకులమను గోష్యంబు నెరిగి యే
తలపులులేనట్టి దైవసముడు

గీ॥ పరమపదవాసియైయున్న భాగవతుడు
నిరుపమానంద కళ్యాణ నిర్గుణుండు
కరుణగలిగియు కుపితుల గాచువాడు
ధరను వర్ణింపతరమానె గురునిమహిమ.

వచనము: యనుచు సద్గురుండు దెలుపగా విని దేవా! మీరానతిచ్చిన విధంబుననుండు సద్వంశుకాసద్గురువుల కా జేరి శిష్యుడెట్లువర్తింపవలెనో అతనిలక్షణంబు లెట్టివో విమర్శింప ప్రార్థింతుననిన: శిష్యునిలక్షణములు శిష్యుడెరీతి గురుని సేవింపవలెనో గురువరుండు దెలుపబూనెను—

గీ॥ గురునిజేర నెంచు గుణవంతుడగువాడు
నరయవలయుగురుని నడకలన్ని
మరుగుజేసుపిదప మర్యాద గాదిక
వెనుక జూడనదియె వెర్రితనము.

గీ॥ నూటిదప్పరాదు సుఖమెల్ల విడిపోవు
బాటదొలుగ పరము బాసియాను
మాట వేరేలేదు మనసాక్రరీతిగా
నాటియుండవలయు ననవరతము.

కం॥ సేవారతుడౌవానికి
భావంబతిశుద్ధమగుచు బలమొనగూర్చున్
గావున గురుపదసేవను నీ
వెప్పుడు మరువబోకు నిశ్చలబుద్ధిన్.

కం॥ గురుడే మాతాపితరులు
గురుడే పరదైవమనుచు గొనియాడవలెన్
గురునకు సమమహాభాగ్యము
నరయంగా వశముగాదు నవనీస్థలిలోన్.

సీ॥ గురు పాదతీర్థంబు గ్రోలుచుండినగదా
పరమాత్మసన్నిధి బాయకుండ
గురుప్రసాదంబు గుడుచుచుండినగదా
ధరణిలోపరతత్వ దర్శనంబు
గురుధ్యానమును జేయ గూడియుండినగదా
పర మతచేతిదై బడయుటకును
గురుడేపరుండని గుర్తించుటయెగదా
అహమాదివృత్తుల నణచుటకును

గీ॥ ఇదియె వేదాంతసమ్మతం బిది రహస్య
మిదియె సర్వోత్తమంబని నెరుగవలయు
యింతకంటెను దెలియు నదేమిగలదు
తెలిసి కృతకృత్యుడవుగమ్ము ధీవిచారా.

కం॥ గురుసేవ జేయగలిగిన
నరునకు బోధింపవలయు నవ్యయమౌ యా
పరమార్థ తత్వసంపద
నెరుగంగాతరమె తనకు నెళ్వై యుంటన్.

కం॥ తన్ను దెలియకున్న తరియింప నేరడు
తన్ను దెల్పు గురుడు దైవమవుచు
భిన్నమైనవాని నెన్నడుజూడక
నున్నవారే పరము గన్నవారు.

వచనము: యనియును

మ॥ బలికిన వాక్యములెల్ల సిద్ధమని భావించి సద్భక్తితో
దెలియగ నిశ్చయించి గురుదేవుని దివ్య పదారవిందముల్
దలచుచు నీతిమార్గ మతిదాపున దాల్చి వహించి జూచుచున్
కలవరమెల్లమానియు సకల్పితు కారణమూర్తి కిట్లనున్.

శా॥ దేవా మీ చరణాబ్జముల్ గొలువగా దివ్యాత్ములై నిత్య మా
కైవల్యంబును జేర నేర్తురని నే కైవారముల్ జేతు నా
భావంబన్యపదంబు గోరని స్థితిన్ బ్రాపింప జేయన్ భువిన్
నీవే తప్ప మరెవ్వరున్ గలుగ రో నిష్కామ నిర్లేపకా.

ఉ॥ నీదయ లేక మానసము నిత్యసుఖంబును జెందరానిదై
వేదనగల్గి భావమున వేసరదోచక నున్నదియ్యెడన్
సాధనతోడ నీచరణ సన్నిధిబాయక సంచరించు స
ద్బోధలా నిల్పవేడెదను పూర్ణుడవంచు దలంచి ముక్తికై.

కం॥ సత్యాసత్యము లెట్టివొ
ప్రత్యక్షము గాను తెలియ బడుటకు భువిలో
కృత్యర్థము లిటు దెల్పుము
భృత్యుడనో నాకు నీవె బోధింపవలెన్.

వచనము: అని యిట్లు పలువిధంబుల ప్రార్థించు శిష్యునిం గని సద్గురుండిట్లను బిడ్డా వినుము—

చ॥ వరమపదంబు జేరగల భాగ్యముదోచిన వారలెల్లరున్
విరివిగ దుర్బలంబులకు వీడులుగాగను పట్టు విషయముల్
మరచి విరాగమొంది బహుమానతిరస్కృతు లొక్కరీతిగా
నరయుచు నిర్భయంబునను నవ్యయుచింత ననారతంబునున్.

చ॥ వినునక జేయుగా వలెను విశ్వములోగల సర్వభోగముల్
రసికులు మెచ్చరాత్మసుఖ రక్షితమైనవిగావటంచు యే
వసతినిజూడబోకుము యవాంతరమై తుదముట్టజేయు
నీ వ్యసనముమాని నిశ్చలత వ్యాపకు జేరి భజింపుచుండుమా.

ఉ॥ రాగము సర్వదుఃఖముల రాజయియుంను రావణుండుమున్
రాగముగల్గి రాముశర రాశినిజిక్కి గతించెనంచు స
ద్భాగవతుల్ పురాణముల బల్కిన వాక్యములాలకించి వై
రాగ్యముబూని నిర్మల విరామము గల్గి సుఖింపమేలగున్.

సీ॥ వైరాగ్యమన సర్వవాంఛలు దిగనాడి
నిర్వాణపదవికి నెలవుగనుట
వైరాగ్యమభయమై వచ్చునుతన వెంట
వైరాగ్యమద్భుత వైభవంబు

వైరాగ్యమునగాదె వసుధలో వేమన
　　వార్తకెక్కెభవంబు వాపికొనుట
వైరాగ్యసంపద వక్కటిగలిగిన
　　భారంబులేదెట్టి బంధములలో
గీ॥ జేరకుండును నిజబోధ దారిగనును
గురునిపదపద్మములు హృదయ గుహానునిలుపు
మింతకంటెనుజేయ మరేమిగలదు
చింతలేకుండుట యెగదా చిత్తజయము.

వచనము: ఇట్లు వైరాగ్యమును బోధించి పిదప కర్మ
మును దెలుపంబూనెను—

కం॥ కర్మమన పనికియర్థము
కర్మంబన మంచిచెడుల కారణమాటన్
నిర్మలమొందెదు వారలు
ధర్మాధర్మంబులెరుగ దగునీభువిలోన్.

కం॥ పాపము పుణ్యంబనుచను
లోపాలోపంబులెల్ల లో తులకెపుడున్
దాపయి దోచునువాటిని
కాపాడినవారుగాదె ఘనులనబడుటల్.

సీ॥ సత్కర్మవలనను దుష్కర్మదొలగును
　　దుష్కర్మమణగిన దోషమెడలు
దోషంబులేకున్న వేసటగలుగదు
　　వేసటలేకున్న వాసిగలుగు

భూషణంబులకిదె భూషణంబౌచు సం
తోషంబుగలిగించి తోడుపడును
పాపంబులేకున్న పరిశుద్ధహృదయులై
శ్రీపతిపదసేవ జేయుచుండి

గీ॥ సత్యసంకల్పులౌదురీ జగమునందు
భృత్యులై తాము పరమాత్మ పొందగోరి
కర్మసాక్షియటంచు సద్ధర్మమెల్ల
నొక్క వచియించు వాక్యంబు లెక్కగొనుచు.

గీ॥ భగవదర్పణబుద్ధితో భక్తిపరులు
నిత్యకర్మంబులొనరింప నియతిగలిగి
కామ్యమునుదూరపరచి నిష్కాములగుచు
పూజ్యులైయుందురానంద మూర్తిగాంచి.

వచనము: అందువలన సుకర్మ సకల శ్రేయోదాయమనియు, పాపరహితంబనియు కామ్యమునువదలి యీశ్వరార్పిత బుద్ధితో జేయు సత్కర్మలెల్లను పునర్భవము గలుగుటకు దారిలేనివనియు దెలిసి సజ్జనులగలసి భగవదారాధన జేయుచు శక్తివంచనలేక నిష్కామ బుద్ధిగలిగి కార్యంబు లాచరింపుచుండవలెను.

కం॥ సర్వార్థంబులకెల్లను
సర్వేశ్వరుపాదసేవ సార్థకమనుచున్
గర్వగ్రంధులుబాసియు
యుర్విస్థలిలోనదిరుగ యూహింపవలెన్

కం॥ సాధనలు నాల్గుగలిగిన
మేధావికి బ్రహ్మబోధ మేలెరిగింపన్
సాధింపగలడు నీవిటు
శోధింపుము సాధనలను శుద్ధాత్ముడవై.

వచనము: అనుచు సాధనచతుష్టయు మెరిగించి మోక్షాసక్తుడై యున్న శిష్యునిజూచి వత్సా—

కం॥ మనసతిచలనంబైనది
పనిలేకను కదురుపడదు పరిపరివిధమై
జను నీవిదిమరువక యా
వనజోదరుపాదములను వదలకుమెప్పుడున్.

వచనము: యీరీతి స్థిరపరచి తారకమంత్రోపదేశం బొనర్పదలచి—

సీ॥ అతిరహస్యంబైన హంసమంత్రము దెలియు
మతిమంతులాత్మార్థ మహిమగందు
రబ్లైగామునుపటి వేల్పులెల్లరు తాము
బాహ్యజప మొనరింప బంధమనును
ఆజపమంత్రము దెలిసి యానందప్రాప్తులై
విజితేంద్రియులు నౌచు విశ్వమయుని
సాక్షిగాజూచుచు సర్వాత్ముడితడని
లక్షింపుచుంద్రు సురక్షితముగ

గీ॥ యితరమేమియుగానక మతినినిల్పి
దివమురాత్రియుదెలియని తెరవుగలిగి
ముక్తిమార్గమిదేయను ముదిపెమునను
వ్యక్తిగతులైరి విషయ విరక్తులౌచు.

గీ॥ తారకమంత్రమే ధన్యులజేయును
తారకమంత్రమే దైవసమము
తారకమెరిగిన దరిముట్టగలుగును
కోరిచూడనిదియె గోప్యమాను.

సీ॥ సకలపాపంబుల సమయింపజేయును
వికలతలనుబట్టి విరచివైచు
కృపజూపిపరమార్థ సఫలతనొందించు
అపరాధముల నేమి అంటనివదు
తబ్బిబ్బుసేయక నిబ్బరంబుననుంచు
అబ్బినవారికి అనుభవంబు
ప్రత్యక్షమని దీని పరిపరివిధముల
శృత్యర్థములలోన జూపబడును

గీ॥ మనువనుంజుము యీమంత్ర మనవరతము
భోగ్యమానీకు పరసుఖ భోగమిదియె
వినుము జెందకుమెట్టి విపత్తునైన
జన్మదుఃఖంబు వదలింప జూడయువునూ.

కం॥ శివోహంబని యెల్లప్పుడు
భావంబుననుంచి దీనిభజియింపుచు యీ
తావునువీడకు మిదియే
కేవల బ్రహ్మానుభవము కీలెరిగించున్, గీ॥

కం॥ నాసిక పుటములలోపల
వేసటలేనట్టిహంస విహరించెడు యభ్యాసము దెలిసినవారికి
మోసములేదెపుడు పరమ మోక్షార్థంబా. కం॥

చ॥ కనులుగదల్పకుండియును గాలిమనస్సాకరూపమేర్పడన్
ఘనమనినిశ్చయించియిటు కాలముగడుపుచునున్నజాలు నీ
మనమతినిర్మలంబవును మాటలతోపనిలేదు పావనం
బని మదినెంచు మీనుజన బాంధవమేర్పడ భక్తిశ్రద్ధలన్. కం॥

సీ॥ మనసుపరిశుద్ధమై మలినంబులేమున్న
ధనమనియార్యులు దలతురెపుడు గీ॥
తొలిజన్మఫలమున దోచెనీసుఖమిందు
తలపుననుంచు మీదారివిడకు
ధన్యోహమనియును దార్మికులైయుండి
అన్యమెరుగనివార లైరి భువిని కం॥
చూపురూపాకటిగ దోపింపబడును యీ
ప్రాపకంబమరిన భక్తులకును

సీ॥ చింతలెల్లనువిడిపోవు స్థిరతగలుగు
స్వాంతమానందపదవిలో సమతనొందు
యిదియె నిశ్చయమనిదెలియు మింతకంటె
వేరుగానముభువిలోన వెదుకవలదు.

కం॥ మనసన మాయన నొక్కటె
మనసే సర్వాధికారి మహిమలకెల్లన్
మనసును గెలిచెడుమార్గము
గనుమాయీమంత్రిరాజ ఘనమునువిడకన్.

కం॥ యిడాపింగళలందున
జోడుగవిహరించి యితరజోక్యమెరుగకన్
ఆడుచునుండినహంస తా
కూడికగలవారెపరము గోవిదులెలమిన్.

సీ॥ మేరుశిఖరమందు మెలగుసర్వాత్ముని
గోరిచూడ పరమగోప్యమైన
జాడదెలియబడును జననాంబుధినిదాట
వీడబోకుమిదియె వేడుకవును.

కం॥ ఎడతెగక నడుచుహంసను
వడివడిగాతిరుగ నీకవాంఛలువిడియున్
ముడిబొమలమధ్యదృష్టిని
దడయకనిల్పుటయెమంచి దారిదిసుమ్మీ.

కం॥ నాదానందంబున యీ
మేదినిలోసంచరించు మెలుకువగని యా
మేధావు లాత్మసుఖమును
పొదుగగనగలరు సత్యభాషణులవుచున్.

సీ॥ ముక్తిమార్గముగాంచు మునిముఖ్యులీమంత్రి
శక్తిగలిగియు పరమసాధులవుచు
యితరమంత్రింబుల విధమెఱుంగక విషయా
రతిగానకను మంత్రిరాజమిదియె
సుగతికిమూలమని జూచియుతృప్తులై
విగతకల్మషులగుచు వెలసిరవని
ఘనమైన యీమార్గమునకు మిగిలిన వేమి
గనబోకు మాయాసకరముసీకు

గీ॥ తెలివిగలిగినటించు విూ తెరవువిడక
పలువిధంబుల వెదకిన ఫలములేదు
నిలకడకుమూలమై నీదు నెలవుజూపు
బలమొసంగియు బవమును బాపునిటులా.

వచనము: అనుచు తారకమంత్రముదెలిపి సాంఖ్యమును బోధింపనెంచి

కం॥ ఆదిపరబ్రహ్మమునన్
లేదని కలదనియుదెలియ లేనిమాయయే
పొదుగ దోచినదాయెను
సాధకులకు వ్యక్తమనుచు చాటెరిజగతిన్.

సీ॥ అవ్యక్తమున మహదహంకారమునుబుట్టె
అహమున పంచతన్మాత్రలొదవె
పంచతన్మాత్రల పంచభూతములాయె
పంచభూతములచే బరగెజగము
జగమున దేవతా సంఘంబువాదిగా
సకలజంతువులెల్ల సంభవించె
ననిదెలుపుగురుదేవు నాశ్రయించిన
శిష్యుడనుమానమున గురుని యనుభవంబు

గీ॥ దెలియగోరియు వినయమున దేవదేవ
స్థూల సూక్ష్మాదులేరీతి సృష్టిదోచె
వరుసగాదెల్పుమయ్య నావాంఛదీర
పరమపదవాస గురుదేవ భవవినాశ.

వచనము: అనిపలుక సద్గురుండిట్లనియె: పంచభూతంబులు వరుసగా ఆకాశము, వాయువు, నగ్ని, జలము, భూమిలై అందు ఆకాశము అర్ధము జ్ఞాతగా నిలిచి మిగిలిన భాగము వాయువు,నగ్ని, జల,భూములనుగూడి మనసు,బుద్ధి చిత్త మహంకారమనగలిగె, వాయువర్ధము వ్యానవాయువై శేషించు సగము ఆకాశాగ్ని, జలభూములగలసి సమాన ఉదాన ప్రాణ అపానములయ్యె. అగ్ని అర్ధభాగము చక్షువై, మిగతార్ధము ఆకాశ వాయువు జలభూములతో కలసి శ్రోత్ర, త్వక్కు, జిహ్వాఘ్రాణంబులనబడియె—

జలమర్ధము రసమై మిగులు సగము ఆకాశ, వాయు నగ్ని భూముల మిశ్రమై శబ్ద, స్పర్శ, రూప, గంధంబులయ్యె. పృథివి అర్థభాగము గుదమై మిగిలినసగము ఆకాశము, వాయు, వగ్ని, జలములతో గూడి వాక్కు, పాణిపాద గుహ్యములయ్యె నీరీతి పంచవింశతి తత్వములు గూడి స్థూలశరీరమాయెను.

పంచప్రాణములు జ్ఞానేంద్రియ కర్మేంద్రియములు. మనోబుద్ధులతో (17)పదిహేడుతత్వములు గల సూక్ష్మశరీరమై నిలచె. పై రెంటికి కారణమై సమస్తము తనలో నిముడ్చుకుని బీజాకృతిగా కారణశరీరమాయె—

క౦॥ జీవబ్రహ్మములనుచును
కేవలమాత్మస్వరూపు క్రియలచె వేరే
భావము గలిగెనటంచును
యేవిధమున దెలియగలరొ యెరిగింపగదే.

క౦॥ సత్యాసత్యము లెట్టివొ
ప్రత్యక్షముగాను దెలియ పడుటకుభువిలో
శ్రుత్యర్ధము లెటుదెల్పును
భృత్యుడనో నాకునీవె బోధింపవలెన్.

వచనము: అనుచు సద్గురుమూర్తిని బహువిధంబుల ప్రార్థింప దయగలిగి నిత్యమాయాత్మను అనిత్యమా దేహేంద్రియాది సర్వప్రపంచమును వేర్వేరుగా విభజించి దెలుపం బూనెను—

సీ॥ జాగ్రతావస్థలో సకలమౌజగమును
తెలియంగబడును నీ తెలివిచేత
స్వప్నసుషుప్తిలో సమతయై సర్వంబు
తెలియంగబడును నీ తెలివిచేత
మూడవస్థలలోన మునిగినవిధమును
తెలియంగబడును నీ తెలివిచేత
తెలివిని దెలిసెడు తెలివి వేరొక లేదు
తెలివియే సన్నిటి దెలియబడును

గీ॥ ఒక్కరూపంబుగాయుండి పెక్కులైన
చిక్కులలో జేరకను తాను యెక్కువౌచు
దిక్కుగాయున్న తెలివియే దేవుడనియు
నిక్కముగ దెలియు నిదియె నిత్యత్వమౌను.

గీ॥ జాగరంబునదోచును సత్యముగను
స్వప్నమునదోచిత్తోచక సత్యమౌను
సుషుప్తియందేమిదోచని సుఖముగల్గు
నివి యవస్థలవిధమని నెరుగవలెను.

ఉ॥మాయ మనున్న యీస్థితిని మానసమాదిగనింద్రియావళుల్
కూరిమిగల్గియుండి యనుకూలముగా జరియించుచుండ్ సదా
గారడిరీతియౌజగము కల్పనలన్ గనుచుండి భ్రాంతిచే
భారముదోచకుండియును బంధములన్ బడుచుండెజీవుడై,

వచనము: ఇట్లు ఒకస్వప్నమునుండి మరొకస్వప్నము వరకుగల అవస్థాత్రయములలో దేహమే నేనను నజ్ఞానమున మాతృపితృ సతీసుతాదులే సత్యంబని చిక్కుబడి ధనాశక్తిన్ దవిలి.

గీ॥ పాపపుణ్యంబులరయక బహుళమైన
తాపములగుంది ధనమె తనదైవమనుచు
కుపితులై కూడబెట్టుచు క్రూరకర్మ ల
పరిమితముగ జేయుదు రల్పమతులు.

కం॥ పరధర్మంబన నెట్టిదొ
తెరవించుక తెలియులేక తెలివిహీనతన్
దురితాంబోనిధి జొచ్చియు
గిరగిర దిరుగంగబడిరి కీటకములుగా.

మ॥ పరతత్త్వార్థము దెల్పు దేశికప్రభున్ ప్రార్థించియెల్లప్పుడున్
స్థిరచిత్తంబుననిల్పియున్న నరులన్ శిక్షించి సుగుణంబులౌ
తెరవున్ దెల్పుట కిచ్చయించి తొలుతన్ దివ్యార్థముల్
బల్కుచున్
దురితాంబోనిధి నీదజూపదయతో దోడ్పాటుగాయుండినన్.

కం॥ సచ్ఛిష్యుడార్తిబెనగొన
మచ్చికతో గురుని జేరి మన్ననతో నీ
తుచ్ఛపుభ్రాంతిదొలంగెడు
ముచ్చట వెరిగింపుమన్న మోదముతోడన్.

కం॥ వినుము నిబల్కఁ దొడంగెను
తనుతాఁగనుగొనక యెంత తబ్బిబ్బైనన్
వెనుకటి భ్రాంతిని దొలగదు
గనుమా నిజమైన కార్య కారణము వనిన్.

కం॥ లక్షణములు దెలియుము యీ
రక్షణయే సర్వలోక రక్షితమనుచున్
దీక్షచె గాంధిజీ మీవక్షమె
మోక్షభయమనుచు బ్రార్థింతుయిలన్.

సీ॥ సద్గురుపాద కంజాతముల్ సేవించి
వారిచే నుపదేశ వర్తివగుచు
త్రివిధదీక్షలుపొంది భవములన్నియుకుంది
త్రివిధలక్ష్యార్థముల్ తెలియజూచి
త్రివిధవర్ణంబులని విధమంతయు దెలిసి
త్రివిధక్రియలను మదిద్రిప్పనీక
త్రివిధప్రసాదముల్ స్థిరమతిభుజియించి
త్రివిధసూత్రాచార సువిశేషముగ

గీ॥ దెలియుకున్నను నద్వైతసుఖము గలుగ
నేరదు నిత్యాత్మ గనగ రాదు యనుచు
దెల్పిన గురుగుణమెంచి ధిక్కరించునట్టి
నరునకుపచ్చు హేతువు వినుడిమీరు.

టీక: కావున సద్గురుపాదకంజాతములు సేవించి అనగా సద్గురువు అనగా పరమాత్మస్వరూపము. పాదములనగా సర్వప్రపంచము నడిపిస్తూవున్న బ్రహ్మశబ్ద శివాచ్యమైన హంసః అనే రెండుఅక్షరములు. ఆపాదములు నడిచేమార్గ మందున కంజాతములనగా ఆధార స్వాధిష్ఠ మణిపూరక అనాహత విశుద్ధ ఆజ్ఞేయములనే ఆరుచక్రములు. సేవించడములన గా యీచక్రములమీదుగా నడుస్తూవుండేహంసతో చేరి చలనములేకుండా మనస్సును ఆపాదములతో కూర్చి వుంచడమే సేవించడము. వారిచే నుపదేసవర్తియనగా మనో పవనములు రెండును ఒకటైనందున యీరెంటిని ఒకటిగా చేయడముతోనే అన్నమయాది పంచకోశములనె దేశము లను విడచి వుపరియైన అచలస్వరూపమైయున్న వుపరి దేశ మందు వర్తించడమె ఉపదేశమనేపేరు. త్రివిధ దీక్షలుపొంది భయములన్నియుకొంచి యనగా త్రి అనగా మూడు శబ్ద, దృష్టి, సంకల్పము. శబ్దములోయుండె అర్థభేదములను విడచి సర్వశబ్దములు ప్రణవశబ్దముగా భావించడమే ఒక దీక్ష. దృష్టి గోచరమైన రూపభేదములను విడచి సర్వము పరమాత్మగా భావించడమే ఒకదీక్ష. సంకల్పమునబుట్టె సర్వకోరికలను విడచి మనస్సుప్రణవమునందుజేర్చివుంచడమెఒకదీక్ష. యీ మూడుదీక్షలవలన భవ పుట్టడమనే పాపమునశించి శాశ్వతమై వుంటామని చెప్పుట. త్రివిధలక్ష్యార్థముల్ తెలియజూచి అనగా అంతర్లక్ష్యము, మధ్యలక్ష్యము, బాహ్యాలక్ష్యము అని కలవు. యీమూడింటికి సాకారలక్ష్యమును విడిచి నిరాకారభావము

చెప్పేదియేమంటె అంతర్లక్ష్యమనగా నేననే తెలివి శూన్య
మనిన్ని, శూన్యమైన నావలనగలిగే వ్యాపారములు శూన్య
మనిన్ని తోచేది అంతర్లక్ష్యం. మధ్యలక్ష్యమనగా సర్వప్రపం
చము మాయఅనిన్ని మాయయనగా ఏమిలేదనిన్ని, యేమి
తెలియనిదనిన్ని సర్వవేదాంత శాస్త్రములు నిశ్చయించి
నందున యీదేహప్రాణేంద్రియములు నేనుకానేది మధ్య
లక్ష్యం. బాహ్యలక్ష్యమనగా ఏకమేవద్వితీయమ్ బ్రహ్మ అనే
ప్రమాణముచొప్పున యీ స్థావరజంగమాది సర్వప్రపంచ
మున్ను ఒక్కసాక్షియందే యిమిడి ఒక్కటై యున్నందున
ఒక్కటేయని చూడబడేది బాహ్యలక్ష్య త్రివిధవర్ణంబులు.
వివిధమంతయుగన అనగా మూడుఅక్షరములు. మూడు అక్షర
ములు అనగా అకారము ఉకారము మకారములు. యిదే
రాజస సాత్విక తామసములు. యిదే నాదు బిందు కళలు.
నాదమనగా శబ్దము. బిందువు అనగా భ్రమ. కళ అనగా చూపు.
వీటిలోయున్న అనేకవిధములైన నామరూపకోరికలను విడచి
సర్వం కల్పితం బ్రహ్మఅనే శ్రుతిప్రమాణమునుబట్టి సర్వమునకు
కల్పితమనియెంచి మనస్సు మాయగా నెంచి నాదబిందుకళా
తీతుడైన ఆత్మ ఒక్కటిగా భావించినదే త్రివిధ వర్ణముల
భావము. త్రివిధక్రియలను మదిదిరుగనివక 'త్రి'అనగా మూడు
క్రియలు. అనగా చేసేవ్యవహారములకు పేర్లు. మూడువ్యవహార
ములు యేవి యేవియనిన కన్నులతో చూచేదిన్ని చెవులతో
వినేదిన్ని మనసుతో సంకల్పించేదిన్ని యీ మూడింటిచేత
నున్న మాయారూపమైన జగత్తు సత్యమని తోస్తువున్నది.

గనుక శ్లో॥ సత్యంజనవిరోధాయ అసత్యంజనరంజకరం జనకం-
అనియున్నది. గనుక సత్యమైన పరమాత్మయనగా దృశ్య, శబ్ద,
సంకల్పములచేత నిర్వికల్ప ఏకోనారాయణఅని స్మృతి ప్రమా
ణము గనుక ముట్టిన వస్తువునున్నూ, మూర్కొన్న వస్తువు
నున్నూ విన్నశబ్ద వస్తువునున్నూ పలికినపలుకున్ను పరమా
త్మనిగా భావించడమె. అయులతో మనస్సు తిరుగకుండా
పట్టుట త్రివిధ ప్రసాదములు. స్థిరమతిభుజియించి అనగా

శ్లో॥ గురుపాదోదకం పీత్వా గురోరుచ్ఛిష్టాన్నభోజనం
గురుమూర్తిసదాధ్యాయే గురుమంత్రముసదాజపేత్.

యిందు అర్థం గురుపాదోదకం పీత్వా గురువాచకం శ్రేష్టవా
చకం గురోరధికం అన్నారుగనుక గురువు అనగా సర్వప్ర
పంచాతీతుడైన పరమాత్మ. ఆపరమాత్మకు పాదములు అనగా
ఏ ఆధారములతో నడుస్తూవున్నాడో అట్టి పాదాక్షరములకు

శ్లో॥ ఏకాక్షరుద్వయాక్షరం పాపఘ్నాక్షరం మథాపివా
అష్టాక్షరంమమోహౌహం మంత్రయోగఫలంభవేత్.

అన్నాడుగనుక అట్టి మంత్రాక్షరములు రెండున్నూ హాని
పాదములు. అట్టిపాదములవలన జారుతువున్న వుదకముఅనగా
అకార ఉకార మకారములవలన త్రిగుణములవలనగలిగే సర్వ
ప్రపంచము మనస్సున్ను, అట్టిమనస్సును బహిరంతరమున
తిరుగనివ్వక తానయిన రెండక్షరములతో యిమిడింప చేసు
కొనడమే గురుపాదోదకమును పుచ్చుకోవడము. గురు వుచ్ఛి
ష్టాన్నభోజనం- గురువనగా పరమాత్మడు.

శ్లో॥ గురుర్బ్రహ్మా గురుర్విష్ణుః గురుర్దేవో మహేశ్వరః
గురుసాక్షాత్పరబ్రహ్మం తస్మైశ్రీగురువేనమః.

అన్నాడుగనుక ఆపరబ్రహ్మ విడిచిపెట్టినదే ఉచ్ఛిష్టాన్న భోజనము గనుక నేతినేతి మహావాక్యములచేత అయు కాదన డమే ఉచ్ఛిష్టభోజనము. గురుమూర్తి సదాధ్యాయే అనగా ముట్టిన చూచిన మూర్కొన్న విన్నను పలికిన బ్రహ్మమై బరగవలయు అని పెద్దలవాక్యములు. కాబట్టి సత్తాద్వయము లేనందున సర్వము ఒక్కటియని మనశ్శుద్ధిని చేసుకోవడమే ధ్యానముచేయుట. గురుమంత్రము జపమనగా ప్రకృతియన హాశబ్దము సోహం అని గీర్వాణవాక్యముచేతనీ వేనేను అని పలుకుచున్న సాధారణమును గురుముఖముగా మరతెలిసి తిరుగదీసి నీ హంసనుజేసి నాదు బిందు కళలు అందునజేర్చి ఆకాలమునందు పుట్టిననాదమును జపించుటె సదాగురుమంత్రి జపము. వాసుదేవసర్వమితి సహమాత్మా సుదుర్లభః, అని భగవద్వాక్యము ప్రమాణముగనుక త్రివిధసూత్రాచార మవి రళముగ అనగ 'ఆత్మసత్యం జగన్మిథ్య సోయం దేవదత్తః'సో అనగా అచలమనిన్ని, అయం అనగా ప్రకృతియనే ఉచ్ఛ్వాస నిచ్ఛ్వాసము అనగా మనస్సనిన్ని, ఆవాయువులోనే పుట్టిన దనిన్ని గురుసంధిని అభేదముగలిగితే ఆత్మస్వరూపం తానే ననిన్ని, మహావాక్యార్థం. 'సో' నీవు 'అయం' నేను తెలివిని కూర్చి 'దత్తః' యివ్వబడెను. 'గంగాయాం గోషః' అనగా గంగలో గొల్లపల్లె ఉన్నదనే అర్థంకాదు. లోక సాధారణ వాక్యము. తాముమునిగినదేగంగ తావలసినదేరంభ అనగా

ప్రాణముకంటె తీపిలేదు గనుక ప్రాణముఅనగా ప్రకృతి. ప్రకృతియనగా స్త్రీ కాబట్టి తావలసినదిరంభ యిది జహా ల్లక్ష్యం 'జ'అంటే పుట్టినదానికి పేరు. ఏమిపుట్టినది 'హా'పుట్టినది 'హా' అనగా ప్రకృతి ఆలక్షణమనగా దనవలన పుట్టబడిన సర్వ ప్రపంచము జహాల్లక్ష్యం అనుట. అజహాల్లక్షణమనగా 'అజః' అనగా పుట్టలేదని అర్థం. ఆదిమధ్యాంతశూన్యంబని పరబ్రహ్మ మును చెప్పబడినది. యిందుకు లక్షణమేమంటె జహాల్లక్షణ మును విడిచి అజహాల్లక్షణం పుచ్చుకోవడమే లక్షణము. యేమంటే

శ్లో॥ అశరీరం సర్వదానాస్తి శరీరరహితం
సదా యదమేన సదాముక్తి సర్వదా॥

సర్వదా భ్రమకారణము అనే న్యాయమే లక్షణం. గ్రుడ్డులో పిల్లకు పాపపుణ్యములు కలవని యేశాస్త్రము చెప్పదుగనుక అజహాల్లక్షణమని తెలిసేది యిందుకు ప్రమాణము 'సత్యజ్ఞాన మనంత మానందం బ్రహ్మ'అనే ప్రమాణముచొప్పున మాయ పుట్టినది అని చెప్పరాదు. నేమి చెప్పవలెనసిన మాయఅనే చెప్పవలెను. మాయఅయినప్పుడు మాయకు కార్యము ఒకటి కలదా యిందువలన యేమాయనంటే జగత్తు అనే శబ్దము లేనట్టాయెను. 'యేకమేవాద్వితీయం బ్రహ్మ సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మం' అనేఅర్థము నిలుచును.

మంగళహారతి

మంగాళమనిపాడరె శ్రీగురునకు ॥మం॥

మంగళమనిపాడి మహనీయమైయున్న రంగూగత్రికూట సౌధమందుననిలచి ॥మం॥

తొమ్మిదిద్వారములుమూసియు యీకాయమందున రెంటిఒకటిగ జేసియుంచియు దనరుగనుఆజ్ఞేయమందున దృష్టిచెదరకుండయెప్పుడు సదయుడగు శ్రీ గురుస్వామికి జోడుమంగళహారతీ యని ॥మం॥

పరమపదమిదె యంచుదెల్పుచును ఖాశింపలీషాఖాదరై బోధింపుచును నింగికవ్వాల ఏకరూపై భంగమేమియు లేదటంచును వప్పుగాదరియాకు వేగమె ఘట్టిగాబోధించుస్వామికి ॥మం॥

—: గద్య :—

ఇది శ్రీ దరిహు శేక్ వలీ షా ఖాదరి దేశిక సుజ్ఞాన
సుత శ్రీ ఖాశీం వలీ షా ఖాదరి దేశిక ప్రణీతం
బైన పరమామృతంబను గ్రంథంబునందు
గురుశిష్యసంవాదము సమాప్తము.

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః.

శ్రీ సద్గురు పరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీ రామ శతకము.

కం॥ శ్రీమన్నారాయణ యని
నీమంబున నిన్నుదలతు నిర్మలచరితా
సామజ వరదుడవీవే
కామాద్యరి వర్గదూర కావవె రామా. 1

కం॥ నీనామ జపము సేయుక
యేనాటికి బోవుగావె యిడుములుభువిలో
శ్రీనాథ నిన్నుగొలుచుట
నానాటికి వృద్ధిజేయ నమ్మితిరామా. 2

కం॥ అతిమోదంబున నీవే
గతియని నాహృదయమందు గలవనియును నే
సతతము నిల్పితి నిన్నే
పతితుని నను జేయబోకు పావనరామా. 3

కం॥ భువనంబుల సృష్టించియు
భువనంబుల వృద్ధిజేయు భువనాకారా
వివరము దెలియనివాడను
స్తవమే నాధనమటంచు చాటితిరామా. 4

కం॥ అర్థము దెలియనివాడను
స్వార్థమునకు జూడలేదు సర్వార్థంబుల్
వర్థిలునని నినుదలచెదు
అర్థులగని నమ్మినాడ నవ్యయ రామా. 5

కం॥ ఆపదలకు మూలంబౌ
తాపంబులు జెందలేక తాలిమిజూపే
నీపై దృష్టినిగూర్చితి
వాపోవుట దగదటంచు వాంఛతో రామా. 6

కం॥ ఖండితముగ నినుబుధులు య
ఖండుడవని పలికి సకలకార్యంబులు
నీ యాండను జేరియు చేయుట
దండితనంబనుచు మదిని దలతును రామా. 7

కం॥ కలిపి నివారించుటకును
యిలలో నీనామస్మరణ మింతయెచాలున్
కలవర పడ పనిలేదని
బలికిన వాక్యములనినమ్మి బ్రతికెదరామా. 8

కం॥ దేహంబస్థిరమనియును
దేహియెస్థిరమనుచు దెలిసి దేహములో
నా దేహియె నేనని నను నే
యూహింపుచునిన్నుగొల్తు యోర్పున రామా. 9

కం॥ దొరికెను నినుభజియించుట
వెరపేమియు లేదటంచు వేడుకతోడన్
మరువక నీచరణంబులు
శిరమున దాల్చితిని నన్ను చేకొను రామా. 10

కం॥ మృత్యువు దాపై యుండుట
ప్రత్యక్షముగాను దోచబడుట యెరిగి నీ
భృత్యుడనై నినువేడితి
సత్యాత్మా నన్ను బ్రోవ సాక్షివి రామా. 11

కం॥ పాపంబులెన్నో జేసితి
కోపింపగవలదు నన్ను కోవిదవంద్యా
నాపై నేరము లెంచక
కాపాడుట కెవరుగలరు కరుణచె రామా. 12

కం॥ దుర్వ్యసనంబుల నే మా
ధుర్యంబని తెలివిలేని ధూర్తుడనౌచున్
యుర్విన్ దిరిగితి చపలత
గర్వగ్రంధులను బాపి గావుము రామా. 13

కం॥ వ్యాధుల జిక్కి శరీరము
బాధలపాలౌనటంచు భావింపక నే
మేధావివలెను దిరిగితి
నాదారియె దెలియబడని నటుడను రామా. 14

కం॥ చాలును యిహసౌఖ్యంబులు
బేలతనంబాయె మాయభేషజములచే
కాలుని బారికిదో్రయక
మేలగు నీ మరుగుజూప మేటివిరామా. 15

కం॥ ఈషణత్రయములజిక్కియు
రోషంబున దిరుగుటెల్ల రోతయెగాదా
భూషితమవునే తుదకివి
దూషితములుగావెనాకు దోడ్పడురామా. 16

కం॥ జననంబాదిగనీపద
వనజంబులు గొలువలేక వనరుటగలిగెన్
ఘనమా నీదయజూపియు
ననుబో్రచెదవనుచునిన్ను నమ్మితిరామా. 17

కం॥ తప్పులు సవరించుటకై
గొప్పలు మీకంటెభువిని కోరినగలరే
యిప్పుడె నానేరములను
తప్పకదీర్చినను నేను ధన్యుడరామా. 18

కం॥ విజితేంద్రియులకు నీపద
భజనంబతి సులభమయిన పద్ధతియనుచున్
సుజనులు దెల్పగనదియే
నిజమని నాహృదయముననునిలిపితిరామా. 19

కం॥ యిహచింత లెల్లవీడియు
సహనంబున నిన్నుగొల్చు సాధుజనులకున్
అహమణగి నిత్యసుఖమున
విహరింతురటంచు నిన్ను వేడితిరామా. 20

కం॥ గుణముల పోబడిగాంచుచు
గుణవర్జితమైననిన్ను గుర్తింపుచు స
ద్గుణములు గలిగినవారలు
అణుమాత్రింబైన మాయ నంటరు రామా. 21

కం॥ చింతలచే చెడు మనసును
పంతంబున బట్టితిప్పి భక్తిచె నిన్నే
చింతన జేయుచు నుండిన
సంతోషం బమరి మాయ సమయును రామా, 22

కం॥ లోకభ్రాంతిని జేరియు
చీకాకును జెందకెపుడు చిత్తము శివడకన్
యాకోని నీకథలను విన
సాకెదవని వింటినిదియె సత్యము రామా. 23

కం॥ ధన జన యౌవ్వనములను
వెనుదీయుచు నిన్నుగొల్చు నేత్తలుభువిలో
అనుమాన మేమిలేకను
నినుజేరుదురన్యములను నెరుగక రామా. 24

కం॥ భక్తార్తి భంజనుఁడవై
ముక్తిని సమకూర్చ నీవె మూలంబని యా
సక్తిచె నినుగొనియాడెద
రిక్తుని నను జేయఁబోకు రిపుహరరామా. 25

కం॥ దండిగ నీకథలను విని
పండితులకు భావమందు వరమాత్ముఁడవై
అండగ దండగ నుండియు
ఖండింతువుగాదె వారి కలుషము రామా. 26

కం॥ విజ్ఞుల హృదయములోపల
ప్రజ్ఞానంబునను నీవు బయలుపడుచు నీ
సాజ్ఞచె నాడించెద విటు
సుజ్ఞానుల జేయుటకును సుఖముగ రామా. 27

కం॥ టాటోటుమాటలాడిన
బూటకమేగాని దాస పుణ్యంబవునా
యేటికి వ్యర్థపువాక్యము
చాటుటయని నీదు స్మరణ జరిపెద రామా. 28

కం॥ సజ్జనులనుఁ జేరియు నీ
పజ్జను నిలచినను పరమభ్యాగ్యంబనుచుఁ
యిజ్జగమున బుధులెల్లరు
లజ్జింపగ నిల్చిరెపుడు లక్ష్యము రామా. 29

కం॥ రాగ ద్వేషములనువిడి
యోగానందమును జెందు యోగీశ్వరులకా
బాగుగ నీలోఁగలిపియు
భోగంబులఁ దేల్చువయ్య భువిలోఁ రామా. 30

కం॥ ధర్మాధర్మము లెఱిగిన
నిర్మలులను గాచునట్టి నిపుణత నీదే
మర్మము లేకను భక్తుల
కర్మములను గొలుచునట్టి ఘనుడవు రామా. 31

కం॥ తులలేని నీదు నామము
దలచెడు ధన్యాత్ములకును దారియొసంగున్
చులకనయుని జూచెడు యా
కలవరమతు లెట్లు నిన్ను గాంతురు రామా. 32

కం॥ నిరతము నీస్మరణామృత
మరసియు పానంబు జేయు మానవులిలలో
తిరిగియు జన్మముగలుగని
తెర వెఱగిన వారలనుచు దెలియును రామా. 33

కం॥ నినుజేర దలచు వారలు
వెనుకటి పాపముఁ జూచి వెరువక ననిశం
బనుమానమేమి లేకను
వినయవిధేయతను నిన్ను వెదకిరి రామా. 34

కం॥ చేతనరూపంబున ప్ర
ఖ్యాతివహించియును సర్వకారణమౌచుఁ
నాతియు పురుషులుగాకను
జ్యోతిగ వెలిగెదవటంచు జూతురు రామా, 35

కం॥ జడమతులకు దెలియని నీ
కడుగోప్యంబైనవిధము గాంచుటతరమా
యిడుముల పాలౌమాయను
గడచిన సమరసులెనిన్ను గందురు రామా, 36

కం॥ అనుభవ పరులే నీకథ
వినదలతురు వేదశాస్త్రతోడ వివశులునౌచుఁ
అనుమానమెంతమాత్రము
మనమునదోచినను నిన్ను మరతురు రామా, 37

కం॥ అంతరజ్ఞప్తిచె తమలో
నెంతో సంతోషమునను నేర్పరులవుచుఁ
చింతన జేసినవారల
చెంతనునిలచియును నీలో జేస్తువు రామా, 38

కం॥ విచ్చలవిడిగా దిరిగెడు
తుచ్ఛపు బుద్ధియునుగలుగ దొలకదుగద నీ
స్వచ్ఛతగల నిజరూపము
సచ్చరితా నాకుజూపి సాకుము రామా, 39

క॥ కాదని వాదించుటయును
లేదని చింతించుటయును లేశములేకన్
పాదుగ నీపదపద్మము
లాదరమని దెలియువార లధికులు రామా. 40

క॥ విన్నవి కన్నవి సున్నవి
తిన్నగ దెలియంగబడెను ధీరులు తమలో
నిన్నే భావింపుచు తమ
యున్నతమును వదలరెపుడు యుర్విని రామా. 41

క॥ అధికుడనని వర్తింపుచు
బధిరునివలె దిరుగునెల్ల బంధంబనుచున్
విధివిధ మెరుగుచు నిన్నే
యధికుడవని దలతు నెపుడు యాత్మలో రామా. 42

క॥ మనసే సంసారంబని
మును జను మహనీయులెల్ల మూలంబో యా
మనసును వశపరచుక మిగా
ఘనపదవిని గాంతురనుచు కంటిని రామా. 43

క॥ వివిధోపాయంబుల మీా
సువిచారము జేయుగల్గు సుజనులు ధాత్రిన్
అవిరళ సుఖమును గందురు
వివరింపగ నిదియె మంచి విధమని రామా. 44

క॥ మోక్షేచ్ఛ గలుగువారలు
సాక్షాత్కారులవుచు నీదు సన్నిధిలోనన్
రక్షింపబడుదురఖిలము
పేక్షింపుచును నధిక ప్రియమున రామా. 45

క॥ అన్యమెరుంగక నీవే
మాన్యుడవని జూచుచుండు మానవులకు నీ
వన్యము లేకను దోతువు
ధన్యులు విడనాడనట్టి దారిది రామా. 46

క॥ దినదిన మాయువు క్షీణం
బనిదెలియును భక్తిగలుగు బాలుండైనన్
జను కాల మేలవచ్చును
ఘనమని నినుగొలువలేని కాలము రామా. 47

క॥ కాలము వచ్చును పోవును
మేలిలన్ గలదో దాని నెఱుగకవశమా
తాలాయె జగమటంచును
మేలుగ నినుజేరుటెల్ల మెళుకువ రామా. 48

క॥ చిత్తరువుగావె తనువులు
తత్తరపడి మోహమొంద తథ్యంబవునా
యిత్తరి నీవే నిజమని
సత్తగు నినుదెలియువారె సాధ్యులు రామా. 49

క॥ భవ జలధి దాటువారలు
చవిగొని నీనామజపము సార్థకమనుచున్
వివరించి యితర మొల్లక
భువిలో నీభజనజేయ బూనిరి రామా. 50

క॥ రాజాధి రాజులును నిను
పూజింపుచు స్మరణజేయ బూనినగాదే
రాజితమా నీచరణ స
రోజములను జేరగలుగు రూఢులు రామా. 51

క॥ రసపూరితమా నీకథ ల
సమానం బనుచుబుధులు లక్ష్యములోనన్
విసువక నిల్పిరియశిశము
వశమా సామాన్యులెన్న వసుధను రామా. 52

క॥ తండోపతండములు నీ
యుండను జేసుటకు భువిని యాసించియు ను
ద్దండత భజనల జేయుచు
నుండియు నినుగొలువలేక నోడిరి రామా. 53

క॥ రావే ననుపోషించుటకును
రావే నీ కరుణజూపి రక్షించుటకున్
నీవేగాకను యితరులు
బ్రోవ మరెవ్వరునుగలరు పుణ్యులు రామా. 54

కం॥ మతిమంతు లాత్మవేత్తలు
శ్రుతిసిద్ధంబైన నీదు శుభచరితంబున్
హితవుగ తమలోనిల్పియు
నుతియింపుచు వెరపులేక నుండిరి రామా. 55

కం॥ కలలోగాంచెడు కలిమిని
యిలలో నిజమనుచుజూడ యింగితమౌనా
నిలకడ లేనిజగంబును
కలదని దలపోయుటెల్ల కలయే రామా. 56

కం॥ విన్నపమాలింపుము యా
పన్నశరణ్యుడవీవె పాపహరణ నీ
కన్నను దిక్కెవరని నిను
సన్నుతిజేయుదును నన్ను సాకుము రామా. 57

కం॥ దూరము జేయకు తండ్రి
సారెకు మీనామస్మరణ జరిపెదునాపై
భారము మీ దేయనుచును
కోరితి మీ కరుణజూపు కొరకై రామా. 58

కం॥ అపరిమితానందంబున
నిపుణతగల నీతిపరులు నిత్యసుఖమునన్
చపలత లేకను మెలగుట
విపరీతము గాదు నీదు వినుతిచె రామా. 59

కం॥ జగదాధారుడవని నిను
అగణితముగ సురులు మునులు యార్తిచెగోలన్
దిగనాడి బ్రోవకుంటివి
పగగలదా నీకు ధను పావనరామా. 60

కం॥ ఆధార మెవరు లేరని
వేదనపడ నేల వేదవేద్యుడవవుచున్
నీదయ జూపుదువయ్యా
మేదినిలో భక్తులకును మేటివిరామా. 61

కం॥ ఎందరు మీ సేవకులై
యుందురో లెక్కింపతరమె యుర్వీస్థలిపై
అందరిలో నేనొకఁడు
నిందితుడను నిన్ను గొలువ నేర్తునె రామా. 62

కం॥ దుర్భావ లాడుచుండియు
నిర్భయముగ నిన్ను బొగడ నేరకనిటులన్
నిర్భాగ్యుడనై యుంటిని
అర్భకుడను నన్ను బ్రోవు మాత్మారామా. 63

కం॥ ఒక్కపుడు నిన్ను జూచుచు
మిక్కిలిసంతోషమునను మీరియు నీవే
దిక్కని నమ్మికతో నిం
కొక్కటి గనలేకనుందు కృపగను రామా. 64

కం॥ సంకల్పసాక్షివని నీ
వంకను జూచుచును సకలవాంఛలుడిగి యే
ఝంఝనులేకను నీపద
పంకేరుహములను యెపుడు గాంచనురామా. 65

కం॥ మరణముజెందెడు వేళలొ
కరుణామయ నిన్ను వేడ గలనో లేనో
తరుణము వ్యర్థముజేయుట
సరిగాదని యిపుడెదలుచ సాగితిరామా. 66

కం॥ జరయును మృతియునుగల యీ
స్థిరతనువులఁజూచి నివియె స్థిరమనిదలచే
నరులెరుగగలరె నీదగు
మరణము జననమును లేని మహిమను రామా. 67

కం॥ జలబుద్బుదములరీతిని
నిలవని యీతనువులెట్లు నిలచును ధాత్రిన్
తలపుల నీ నిజతత్త్వము
మెళుకువగా దెలియజేయు మేటివిరామా. 68

కం॥ జగదాకారము దాల్చిన
నిగమాధిప నిన్ను దెలియ నేరని నాపై
పగబూన వలదు దేవా
వెగటుగ ననుజూడ నెవరి వేడుదు రామా. 69

క౦॥ రూపలేని స్వరూపము
రూపించుట కెవరుగలరు రూఢులు నీవే
ప్రాపకమని మదినెంచియు
తాపసులెల్లరును నిన్ను దలతురు రామా. 70

క౦॥ రట్టడిపాలొనరించెడు యీ
కట్టడియా మాయయెంత ఘనులనునైనన్
యిట్టట్టు జేయుచుండు ని
ఘట్టిగ నినుదలచలేని కతమున రామా. 71

క౦॥ జప తప దానంబులు నీ
కృపగలుఁగుటకొరకు సకల కోర్కెలుఁడిగి యే
విపరీతములకు బోకను
నిపుణులునై నిన్నుగొల్వ నేర్చిరి రామా. 72

క౦॥ తల్లివి దండ్రివి దాతవు
యెల్లజగంబులకు నీవే యేలికవనుచున్
యుల్లమున దలచుచుందును
చల్లని దయజూపిబ్రోవు చక్కగ రామా. 73

క౦॥ ఏకాంత వాసులెల్లరు
నైకొని మీనామస్మరణ గావించుటకై
చీకాకులేక నెప్పుడు
ఏకాకారమున మిమ్ము వేడితి రామా. 74

కం॥ భక్తులు నీపదభజనయె
ముక్తికి మార్గంబటంచు మురయుచు నెపుడున్
శక్తికి వంచన లేకను
భక్తిచె జేయంగ గలరు భయమున రామా. 75

కం॥ ఆనందమొంది నిరతము
బూనందగు కార్యమిదియె పుణ్యులకనుచున్
పూనిరి నినుగొలుచుట కను
మానిత గుణధుర్య భక్త మానసరామా. 76

కం॥ దుర్వార్త లేవి వినకను
సర్వాధారంబునైన సత్యచరిత్రన్
బుర్విని వినదలచియు తమ
గర్వంబులు ద్రుంచిరంత ఘనులై రామా. 77

కం॥ అత్యాదరంబునను నీ
భృత్యులు నిను జేరి సర్వపూజ్యుడవనుచున్
నిత్యము నిన్నే గొలుచుచు
సత్యము విడనాడ రెపుడు జగతిని రామా. 78

కం॥ వ్యర్థము జేయక కాలము
సార్థకమై భవముగడచు సాధ్యపువనులన్
నిర్థయుడవనియు దలపక
అర్థుల జేయుదురుగాదె అవనిలో రామా. 79

క॥ ఎంతో యాపదలొచ్చిన
చింతింపక యాత్మసుఖము చెడకను విజ్ఞుల్
సంతోషంబున నిన్నే
చింతన జేయుదురు ధాత్రి శ్రేష్ఠులు రామా. 80

క॥ భద్రముగా నినుబుధులిల
చిందార్పుడవౌట దెలసి చిన్మయులౌచున్
ముద్రల కావల వెలిగెడు
సద్రూపము గాంచుచుందు రెసత్యము రామా. 81

క॥ దృష్టికి వెలుపల లోపల
స్పష్టంబై యున్న నిన్ను సాధ్యమె దెలియన్
యిష్టా యిష్టములుడుగు య
దృష్టుల కే గాక యెట్లు దొరుకును రామా. 82

క॥ సిద్ధులు నినుసేవించుట
శుద్ధంబని యితరములను శోధింపక నీ
వద్దను జేరియు నిరతము
వద్దిక తో నీదుస్మరణ వదలరు రామా. 83

క॥ తత్త్వాపేక్షతో నరులతి
సత్త్వంబును సాధనముగ సమమతులవుచున్
తత్త్వముగందురు మహా నీ
యత్త్వంబని బలికిరవని యధికులు రామా. 84

కం॥ యితరేచ్ఛమాని నీవే
గతియని దలపోయువారి కలుషములెల్లన్
హితవుగ ఖండించెదవట
మతిమంతులు బలుకవింటి మహిలో రామా. 85

కం॥ నీ దాసదాసుడను నే
సాధనములు లేవు నిన్ను సాధించుటకున్
మోదముతో నీస్మరణయె
సాధకమని నమ్మినాడ సతతము రామా. 86

కం॥ అజ్ఞానవశులు నినుగను
సుజ్ఞానము బడయకున్న సుఖరూపంబౌ
సౌజ్ఞ లభించునె భువిని ర
సజ్ఞతగాదనుచుబుధులు చాటిరి రామా. 87

కం॥ తెలిసెదనన వశమానా
తెలివియె దేవుండటంచు దెలుపుట వినమే
తులలేని నీదురూపము
తలపుడిగిన వారికలవి తథ్యము రామా. 88

కం॥ తుదమొదలన వశపడకను
సదయుల దయవలనదెలియ సాధ్యంబనుచున్
మొదలిటి వేల్పులు వరుసను
వదలక గురుదేవుకరుణ వడసిరి రామా. 89

కం॥ కార్యము గనుపడుచుండును
కార్యమునకు కారణంబు గనరాదెందుఁ
కార్యము కారణమెరుగుట
ఆర్యుల కృపవలనగాదె యవనిలొ రామా. 90

కం॥ జగతికి కారణమని నిను
నిగమాగమ వాక్యములచె నెరుగగ తమలో
గగనాంశ మైనశబ్దము
సుగతికి మార్గంబటంచు జూచిరి రామా. 91

కం॥ కారణము లేక కార్యము
వేరుగ లేదనుచు వేదవేద్యుడవవు నీ
భారమె యీజగమనుచును
ధీరులు వెదకియును నిన్ను దెలసిరి రామా. 92

కం॥ జీవుని దెలిసినవారలె
దేవుడవౌ నిన్ను దెలియ తెరవనిబలుకన్
జీవుని గనుగొన నెంచిన
త్రోవను జూపంగ గురుడు తోడ్పడు రామా. 93

కం॥ భువనాకారము దాల్చియు
భువనములకు వేరుగాక భువనాకృతికిన్
దవులక నిలచిననిన్నే
స్తవమొనరించుటచె బుధులు ధన్యులు రామా. 94

కం॥ చక్రాకారము గలిగియు
విక్రృతులను జూపునట్టి విశ్వమునీలో
సుక్రృతులు గందురు తమలో
ప్రకృతిని దిగనాడి భవము బాయగ రామా. 95

కం॥ వచ్చుచు పోవుచునుండియు
నచ్చరితులు దెలియగల యసాధ్యపు కాలం
బెచ్చట లయమగునో యా
ముచ్చట దెలుపంగనీవె మూలము రామా. 96

కం॥ నీవారశూకమున నిను
దేహాకృతిగానుజూచు తెలివిగలిగినన్
కేవల పరమాత్ముడవౌ
నీ వేగాకెవరుగలరు నిపుణులు రామా. 97

కం॥ చిత్తంబులోన నే
సత్తనుచు దెలియబడుట సాధ్యమెగాదా
యుత్తెరగు వీడగలరది
తత్తరపడ పనియెలేదు ధరణిని రామా. 98

కం॥ పురుషులు స్త్రీలనవేరే
పరికింపగ నెవరుగలరు ప్రాకృతమున నీ
తెర వెరుగ నట్టివారలు
పలివరి విధమవుచునిన్ను బడయరు రామా. 99

కం॥ రుజువుగ నిన్నేగాంచుచు
భజియించెదు వారు భువిని పాపరహితులై
అజహారు లందరు గొలిచే
నిజమా నిన్నెరుగగలరు నీతిచె రామా. 100

కం॥ తుదిజన్మమనుచు నినుగను
బుధులెల్లరు దెలుపవింటి పూర్ణుడవని నా
హృదయాబ్జమందు నిన్నే
వదలక గొనియాడుచుంటి వాంఛతొ రామా. 101

కం॥ నిత్యానందంబున నిను
ప్రత్యగ భిన్నుండవనుచు భాగవతులు నీ
యత్యాదరంబున నిటు
సత్యముగా జూడగలరు సభికులు రామా. 102

కం॥ దూరంబున నను జూడకు
సారములేనట్టి మాయ సంసారంబున్
యేరీతి నీదగలనిక
కారణమా నీదుకరుణ గలుగక రామా. 1ʋ3

కం॥ అరుణోదయంబు మాడ్కిని
గురుకరుణామృతము మాయ గుహలను వెలుగన్
తెరవాయె నిన్నుబొగడగ
కరుణాకర నీదుకృపచె గావుము రామా. 104

కం॥ దరియాహుస్సేన్ గురుకృప
పరలోక ప్రాప్తిగలుగు భాగ్యముండన్
వెరపేమి లేనిదని గను
నరులకు పరమార్థమనుచు నమ్మితిరామా. 105

కం॥ మును భక్తులెల్లరును నిను
వినయ విధేయతనుగొలువ వేడ్కజనింపన్
పనిగాని నినుస్మరియించుట
ధనమే నాకనుచునిన్ను దలతునురామా. 106

కం॥ కుందురువారి పురంబున
అందముగా నిల్పిమిగుల యాదరణముతో
నుందువు ఖాశీందాసుని
సందియములు బాపుకొరకు సాక్షిగరామా. 107

కం॥ మంగళమని నినుబొగడెద
శృంగారంబైన నీదు శ్రుతిహితపదముల్
రంగుగ నాశిరమున నిడి
పొంగుచు దలచెదను నెపుడు పూజితరామా. 108

—: గద్య :—

ఇది శ్రీ దరియాహుస్సేన్ వలీషా ఖాదరి దేశిక సుజ్ఞాన సుత శ్రీ ఖాశీం వలీషా ఖాదరి దేశిక ప్రణీతంబైన పరమామృతంబను గ్రంథంబునందు శ్రీరామశతకము కంద పద్యములు నూటయెనిమిది సమాప్తము.

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః.

శ్రీ రామ శతకము.

సీ॥ శ్రీరామ నీనామ పారాయణముజేయు
వారలజేరునే ఘోరమాయ
సకలార్థములనొసగు జాడ వేరున్నదే
సుకరమా నినుదలచు సుఖముగాక
చలమానసును నిలుప నీనామమే
గలదు భువిలోనొకటి గలుగబోనె
సర్వపాపంబులు సమసి పోవునుగదా
నిర్విచారంబున నిన్నుగొలువ

గీ॥ ధర్మ సంరక్షణముజేయు నిర్మలాత్మ
కర్మబంధంబులనుగాల్చు ఘనుడవయ్య
పరమకళ్యాణ గుణనామ భవవిరామ
రహిని కొందుర్వారి పురాగ్రిధామా.

సీ॥ సంసారబంధముల్ సమయింపుటకునీవె
సకలశక్తిచహించు సాహసుడవు
వింతవింతలదోచు విషయవాసనలను
అంతలోంద్రుంచెడు శాంతినిలయ
వాచామగోచరంబై వెలుంగుచు భువన
వాసివై వెలయు శ్రీ దేశికేంద్ర
పరమార్ధమునుగోరు భాగవతులకు నీవె
తెరవౌదువానంద కరుడవవుచు
నవ్యయానంద పరిపూర్ణ యఖిలరూప
దివ్య పధసౌధముననున్న దేవదేవ
పరమ కళ్యాణ గుణనామ భవవిరామ
రహిని కుందుర్వారి పురాగ్రిధామా. 2

సీ॥ నీదివ్యసదనంబు నిత్యానుభోగంబు
కాదనువారికి బాధకంబు
సాధుజనులదలచు సంతోషనామంబు
వాదభేదములేని వైభవంబు
భుక్తిముక్తులగూర్చు పురుషార్ధ భవనంబు
రక్తిగలిగిన విమల రాజితంబు
తీరని దుఃఖముల దీర్చెడుభారంబు
కరుణగలిగియు బ్రోవ కారణంబు
సత్య సంకల్పులకు మహాసార్ధకంబు
నిత్యమును సాక్షిగాగాంచ నిజపథంబు
పరమ కళ్యాణ॥ 3

సీ॥ నీలోన సర్వంబు నిలచియున్న విధంబు
దెలియబడుటయెగదా తెలివియున్నను
కలలోన దోచిన కలియుగభ్రాంతిని
గలదనినిలుపగా వలను పడునె
తొలుతనీయాధార బలమునగాక మరి
గలదె యింకొకటది కలగాక
కలిగియుండిననిన్ను గానక బలుజన్మ
ములనైన నీపాద నళినయుగము
గాంచజాలరు యెంతటి ఘనులు భువిని
సంచితాగామి కర్మలు సమసిపోవు
పరమ కళ్యాణ॥ 4

సీ॥ ప్రాని నినుసేవించి పూజించు ఘనులెంత
పుణ్యాత్ములైనిన్ను బొగడినారొ
గనరాని నినుజేరి గలియగోరిన సుజన
గణ్యు లేరీతి నినుగాంచినారొ
కాలదేశంబులు గాని నీనిజరూప
లీలలేధన్యాత్మ లోలినారొ
కారణాచార్యుని కరుణచే బుధజనుల్
ధీరులై నిన్నట్లు దెలిసినారొ
తెలియజేయక నాకెవరు తెరవు దేవ
కలిమి బలిమియు నీవె ననుగావుమయ్య
పరమ కళ్యాణ॥ 5

సీ॥ నీపద భక్తిచే నిఖిలలోకంబులు
　　　　పాపసంహారమై బరగుచుండు
తులలేని నీకథల్ బలుకు సర్వజ్ఞులు
　　　　వెలలేని సంపదల వెలసినారు
సదయుడవౌనిన్ను సన్నుతించెడువారు
　　　　ముదమున నిన్నపుడు వదలకుంద్రు
తప్పులన్నియు దీర్చు గొప్పవాడవటంచు
　　　　చొప్పెరింగినవారు ముప్పుగోనరు

నిన్ను వేమారుదలచెడు నిపుణులెల్ల
ఉన్నతోన్నత సుఖముల నొందగలరు
పరమ కళ్యాణ॥ 6

సీ॥ నిగమాగమములెల్ల నిన్నువర్ణించుటే
　　　　గాక మరేమియు గలుగబోదు
సుగతికి మూలమై శుద్ధస్వరూపమై
　　　　యగణితమైన నిన్నరయుగలమె
లోకవిఖ్యాతమై రాకపోకలులేక
　　　　యేకమైయున్న పరలోకవాస
తెలివిమాలినన్ను చులకనగాజూడ
　　　　దలచిన నాకిక దారిగలదె

దీనజనపోష గతదోష ధీవిలాస
ధర్మ సంరక్షణముజేయు దైవరాయ
పరమ కళ్యాణ॥ 7

సీ॥ దివ్యమౌ నీనామ దీప్తిముల్లోకముల
నిర్వివాదంబవుచు నిలచునయ్య
సర్వోత్తమంబనగ సజ్జనావళిలోన
దుర్వివాదంబుల దునుమునయ్య
సకలశోభితమునై సర్వాధికారమై
ప్రకటింపబడుదువు భయముదీర్చ
నిను వర్ణనముసేయ నేనెంతవాడను
మనసు నిలకడలేని మానవుడను

సర్వ సంపద్విశేష సజ్జనవిలాస
యుర్వి నీకంటెఘనులెవరు యూహసేయ
పరమ కళ్యాణ॥ 8

సీ॥ నీచుడనని నన్ను జూచిచూడకయున్న
కాచిరక్షించెడు ఘనులెవరు
ముందరగతిగనని మంధుడనని నాదు
సందియంబులుబాపి సాక నెవరు
కలుషాత్ముడని నన్ను కడదోయుచుజూచిన
బలమొసగి రక్షింప బంధులెవరు
భయపడి నీసేవ నయముమనిజేయు నను
దయజూపి పాలింప దాతలెవరు

తప్పులన్నియుదీర్చెడు దైవమెవరు
యిప్పుడే నన్నురక్షింప విహితులెవరు
పరమ కళ్యాణ॥ 9

సీ॥ స్థిరచిత్తమున నిన్ను శరణని వేడిన
కరుణించి కడతేర్చు ఘనుడవీవె
భక్తపోషణుడవని పలుమారు బుధజనుల్
శక్తికొలదిగ దలుచ సాకనీవె
వెరపులన్నియుదీర్చు వేదవేద్యుడవనుచు
స్మరియింపభరియించు సాక్షివీవె
విరసమేమియులేక విశ్వాసమున ప్రజలు
సమగా జూచెడు సఖుడవీవే

నీవుగాకను దయయుంచు నిపుణులెవరు
గావవే నన్నుమన్నించి కలుషరహిత
పరమ కళ్యాణ॥ 10

సీ॥ అన్నిటనీవుగా నున్నవిధమెరుకపడ
సున్నగామాయను జూడవలదె
ప్రబలమౌ నిర్గుణ పదవినొందెదమన్న
నుభయవాచ్యార్థముల్ పదలవలదె
జీవదృష్టినివీడి శివదృష్టిగలుగుట
భావమానందమున బరగవలదె
నీవు నేననుభ్రాంతి నిలిపివేయుదమన్న
కేవలాత్మాకార తోవగాదె

సకల సంశయరహితమై జనగనెంచ
నిఖిల జగమునుబ్రహ్మమని నెరుగవలదె
పరమ కళ్యాణ॥ 11

సీ। నిత్యమై సత్యమై నిర్వికారంబునై
ప్రత్యగాత్మయున్న పరమపురుష
శుద్ధమై శుభదమై బద్ధత్వమునులేక
సద్దయాళుడవైన శాంతినిలయ
స్వచ్ఛమై సర్వమై హెచ్చుతగ్గులులేక
ముచ్చటైయున్న గురుమూర్తివయ్య
కర్తవై భరియింప భర్తవై బ్రహ్మాది
మూర్తులకాధార వర్తివయ్య

సచ్చిదానంద పరిపూర్ణ సాక్షివయ్య
సచ్చరితుడ వీవయ్య సన్నుతాంగ
పరమ కళ్యాణ॥ 12

సీ॥ హృదయాబ్జనిలయ నీ సదనంబుజేరగా
మదినెంచి విజ్ఞాన మయులుధరను
జ్ఞానాశిచే విషయ గహనంబుమనుమాడి
మానావమానములు మరచియుండి
న్యానమించుక లేక యానందప్రాప్తిచే
బూని నిరంతర ధ్యానమునను
నినుజేరిరని శృతుల్ నియతితో దెల్పిన
వినిసంతసంబున నినుభజింతు

వరద భక్తార్తిభంజన వాసుదేవ
సరగునను నన్నుబ్రోవుము సర్వవినుత
పరమ కళ్యాణ॥ 13

సీ॥ తొలుత నీవొకడవై దుస్తరమౌ మాయ
నంటియుంటకను నీవుంటివయ్య
వెలిలోను వ్యాప్యమై వెలసిన సద్రూప
తలపుల నిన్నె నే దలతునయ్య
మలినమించుక లేని మహనీయమూర్తి నిను
మాటిమాటికి గొలువ మరువనయ్య
వెలలేని మనసుచే విజ్ఞులుసర్వదా
ఫలరహితులై నిన్ను బిలుతురయ్య

లీలలన్నియు నీవె నన జాలునయ్య
పాలుమాలిన నీకృప బడయరయ్య
పరమ కళ్యాణ॥ 14

సీ॥ సమ్మతితో నిన్ను నమ్మినవారికి
యిమ్ముగాయీప్సితము లిచ్చినావు
క్రమ్మినయజ్ఞాన గాఢాంధతనుబాప
జ్ఞానభాస్కరుడవన గలిగినావు
సన్మానమునబుధుల సంరక్షణము జేయ
ధర్మపరుండవన దగిననీవు
నిర్మోహులకు సర్వ ధర్మంబులను దెలిపి
కర్మబంధంబులు గాల్చినావు

తాల్మి గలిగినవారల దరచినావు
కల్మషంబులు దొలగింప ఘనుడవీవు
పరమ కళ్యాణ॥ 15

సీ॥ పెద్దలబోడగని పెదవాదములుబల్కు
మొద్దులనెల్ల మర్ధించినావు
వద్దికగలిగిన వారలజేరియు
శ్రద్ధగాబుద్ధులు జెప్పినావు
పొద్దులోనిలచి హృదయాబ్జమున నినుగన్న
శుద్ధాత్ములని నీవు జూచినావు
కద్దులేదనియొడు వ్యర్థవాక్యములాడు
బద్ధుల భవములెడ బాపఁజోవు
గద్దులెల్లనుదీర్చు మహారాజవీవు
పద్దుబూని భజింప పాలింపనీవు
వరమ కళ్యాణ॥ 16

సీ॥ పుట్టినదాదిగా గిట్టు పర్యంతమును
మిట్టిపడుచును దిరుగ మేలుగలదె
పొట్టకొరకై నరులు గుట్టుదెలియక తాము
దిట్టవై మెలగిన తెలివిగలదె
పట్టిదీజగమని వాంఛలువిడకున్న
యెట్టిదో నిజమను యెరుకగలదె
ఘట్టిగా నీపాద కంజముల్ నెరనమ్మి
పట్టువిడువక నన్న భయముగలదె
మట్టిపాలైన దేహమును మరువవలదె
తుట్టతుదకైన నీకరుణ దొరుకవలదె
వరమ కళ్యాణ॥ 17

సీ॥ రూపింపరాని నీ రూపమెరిగి భజింప
తాపసులెంతటి ధన్యులైరో
అంతటా వ్యాప్యమౌ అద్భుతాకారమును
చింతింప బుధులెంత శ్రేష్ఠులైరో
కలకాలమొకరీతి గలిగియుండిన నిన్ను
నిలకడగా గాంచి నిపుణులైరో
గుణరహితులవుచు నిర్గుణసౌఖ్యమున నిన్ను
అనుభవంబున దెలియ నధికులైరో
వారి వర్ణింపవశమౌనె వసుధలోన
కారణాచార్యవరులు గనగలిగినారు
పరమ కళ్యాణ॥ 18

సీ॥ గురుడే పరుండని గుర్తించువారలు
పరమపదవాసులై బరగినారు
కారణాచార్యుని కరుణలేకను తన్ను
గాంచగలరే యెట్టి ఘనులుధరను
గురుమాత్రమెరుగక పరమార్థమును దెలియ
తరమవునె యెంతటి తపస్వికైన
వేదవేద్యుడవవుచు వెలయు నీ నిజరూపు
సాధింపగలరె గురుసాజ్ఞలేక
వున్నదున్నట్లు దెలుపగల కన్నతండ్రి
నన్ను కడతేర్తువని నిన్నె నమ్మినాను
పరమ కళ్యాణ॥ 19

సీ॥ జీవుడే దేవుడని శ్రోవదెల్పినయట్టి
పావనుండౌ గురుని పాలనమున
మలినయుతంబైన మాయనొలగునుగాక
వలనుపడునే యెంత తెలివియున్న
లింగాంగభంగమౌ సంగతెరుగుదమనిన
శృంగారమవు గురుని సూటిగాదె
తన్నెరింగియు తాను ధన్యత్వమును జెంద
గురుకృపలేకను తెరవుగలదె

జన్మ సాఫల్యమొనరించి జడతదీర్చ
చిన్మయానందుడౌ గురుని జేరవలదె
పరమ కళ్యాణ॥ 20

సీ॥ నిన్నుగొలువనివారి నేర్పరితనమేల
భిన్నభావముగలుగు చిన్నెలేల
వావివరుసలులేక వదరుటలవిస్సేల
రేవిగాదిక్కులు దిరుగుటేల
పాపముల్ దెలియని భక్తిశ్రద్ధలవేల
ఆపదలెరుగని అర్ధమేల
తనగతిగానక తపియించుటదియేల
జననమరణముగనని జన్మమేల

మనుజ జన్మంబు మంచిదని మరచుటేల
వినయమున నిన్నుగొలువని విధము దేల
పరమ కళ్యాణ॥ 21

సీ॥ తప్పుదెలియనివారి గొప్పతనంబేల
ముప్పిరుంగనివట్టి మురిపెమేల
తన్నుతానెరుగని దబ్బరలవియేల
పిన్నపెద్దలగనని బిడియమేల
మనసునిలకడలేని మాటలపనియేల
కనుగానకున్నట్టి ఘనమదేల
దేహమేతానను తెలివిహీనమదేల
అహమణచనేరని యార్తియేల

వున్నదున్నట్లుదెలియని వూహయేల
మన్ననతో నిన్నుజేరని మనసదేల
పరమ కళ్యాణ॥ 23

సీ॥ మరణచిహ్నములచే వెరపుదో చెడుకాల
మరుగుదెంచిన నిన్ను మరతునేమొ
వడరానియిక్కట్లు బడి తపించెడువేళ
తడబడుపాటున దలపలేనొ
దుస్థిరంబౌవ్యాధి మస్తకంబునకెక్క
ఆస్థితిడవౌనిన్ను నరయలేనొ
పరిపరివిధములై పరువులెత్తుచునుండు
మనసునీయందుంచ గలనొ లేనొ

యిప్పుడేనిన్ను స్మరియింతు గొప్పగాను
తప్పులనుబాపి దయయుంచు దాతవనుచు
పరమ కళ్యాణ॥ 24

సీ॥ ఏకమై నిత్యమై వెలయు నీకృప గలుగ
సాకగలిగెనుమమ్ము లోకమాత
జగముల పుట్టింప సమయింపగలమహిమ
తల్లియా మాయకే చెల్లునయ్య
నీకటాక్షంబున నిర్మింపగలిగెను
లోకవిఖ్యాతమై లోకములను
యిట్టి దట్టిదటంచు వివరింపరాక నీ
కట్టులోపలనుండు ఘనతగాంచి

సర్వ భ్రాంతికిమూలమై సమతనుండి
నిర్వ్వచారులపరమాచు నిన్నుజూపు
పరమ కళ్యాణ॥ 24

సీ॥ త్రిగుణాత్మకంబవుచు నిగమంబులనుబల్క
వగపులేకుండు నీ పట్టిమాయ
లేనిది కలదని కలదాని లేనిదని
పూనిచూపించు యీ లేనిమాయ
యెంతవారలనైన భ్రాంతిలోపలముంచి
చింతలజేయు నీ వింతమాయ
మేలుదెలిసియు సత్య శీలురైనను వారి
కాలమానందమున గడుపుమాయ

చెప్పటకువలనుగా దింత గొప్పమాయ
చొప్పదెలియుటయే మహా చోద్యమాయ
పరమ కళ్యాణ॥ 25

సీ॥ పంచభూతంబులై బరగుచుండియు విషయ
పంచనేమియులేని వట్టిమాయ
దేహిదేహంబుల తెరవెరుగువారిలో
సాహసంబున నిన్ను జేరుమాయ
స్వేచ్ఛమై ముచ్ఛమై హెచ్చుతగ్గులఁగలిగి
యిచ్చవచ్చినరీతి వెలయుమాయ
కర్మఫలంబులు కట్టి కుడుపుచుతాను
నిర్మలంబున నుండు నిట్టిమాయ
కలదు లేదని వూహింప గనని మాయ
దెలియతరమవునె నినుజేరు తెరవులేక
పరమ కళ్యాణ॥ 26

సీ॥ పలుఁభ్రాంతులకు మూల బలమైనమాయను
దెలిసి కలియకున్న ధీరవరులు
వెలిలోను నినుగాంచి విడుపడుండినయట్టి
తెలివిగలిగి వెలుంగు ధీరవరులు
అవయవ రహితమై యావరించిన నిన్ను
దెలిసిమరువకనుండు ధీరవరులు
నీదయారసమున నిత్యతృప్తిని బొంది
ధీసాక్షివని యెంచు ధీరవరులు
లోకరక్షణకారకు నీ వేకరీతి
తెలయు పరమార్థనిలయ నిను వేడుకుందు
పరమ కళ్యాణ॥ 27

సీ॥ మూడు మేనులయందు మూడవస్థలలోన
వేషుక జూప నింకెవరుగలరు
బోలుతనువులలోన వాలలాడుచునుండి
వీలుగావర్తింప నెవరుగలరు
కాలకాలంబులు గాని నిజతత్త్వమును
మేలుగాబోధింప మేటియెవరు
పంచవింశతి తత్త్వ పరమప్రచు సర్వమున
పంచనేమియు లేని వారలెవరు

అన్నిటికినీవె యాధార మైతివయ్య
నిన్ను గానని వారికి మన్ననేది
పరమ కళ్యాణ॥ 28

సీ॥ మంచియోగమున నిన్నెంచి భజించిన
సంచితాగాములు ద్రుంచినావు
పరిశుద్ధ హృదయులై పరిశోధనము జేయు
భక్తావళినిబ్రోవ బరగినావు
మృష యీజగంబని విషయేచ్ఛలనుమాను
కృషిజేయు గుణయుతుల గూడినావు
పురుషార్థ వరులప్రచు పూజించు పుణ్యుల
వెరువ వలదని యభయ మిచ్చినావు

నిన్ను వర్ణింపలేరెట్టి నిపుణులైన
జనన మరణ విరహిత జగదేక వినుత
పరమ కళ్యాణ॥ 29

సీ॥ నీనామమఖిలమై నిర్మలంబై యుండు
నీనామమానంద నిలయమవును
నీనామ మవిచార నిశ్చయంబౌనగూర్చు
నీనామమంతట నిలచియుండు
నీనామ మదిదుఃఖ నిర్మూలమునుజేయు
నీనామ మఖిలార్థముల నొసంగు
నీనామ మరివర్గముల నెడబాపును
నీనామ మతిశయ నీతిపథము

నీదునామంబు దలఁచక నెవ్వరైన
వేదనలు బాయ లేరెందు వెదకిచూడ
పరమ కళ్యాణ॥ 30

సీ॥ పరలోకప్రాప్తికి ప్రాపకంబౌనామ
మపరోక్షపదవిగను నట్టినామ
మిందుసూర్యాగ్నుల వెలిగించగలనామ
మందినశుద్ధత్వ మొందునామ
మాత్మస్వరూపమై యాధారమవునామ
మరసినవారికి తెరవునామ
మాదిమధ్యాంతంబు లనరానినీనామ
మచలమై విషయముల గననినామ

మిట్టిదని వర్ణనముసేయ నెంతవాఁడ
స్వల్పదృష్టిచే నిన్నెటుల జూడగలను
పరమ కళ్యాణ॥ 31

సీ॥ లోకరక్షణకొరకు నేకాక్షరుడవౌచు
సాకనేర్తువు గదా సాధుజనుల
సర్వజీవములకు సాక్షివి నీవౌచు
నిర్వహింతువుగదా నేర్పుగలిగి
శిష్టరక్షణజేయు శ్రేష్టుడవీవౌచు
స్పష్టపరుతువుగదా శాశ్వతమును
నిగమాగమములకు నీవె కర్తవుయవుచు
సగుణుడవౌదువు శాంతమునను

దుష్ట శిక్షణజేసెదు దోషరహిత
యిష్టదైవము నీవని వినుతిజేతు
పరమ కళ్యాణ॥ 32

సీ॥ సామజవరద నీనామమంత్రము సకల
కామములు దొలగించు ప్రేమమయము
వేదవేత్తలు బలుకు వేదాంతసారంబు
సాధకులకు యిష్ట సాధనంబు
విరసమేమియులేని విశ్వాసపాత్రంబు
సరసులుజేరెడు సత్పథంబు
భక్తులుగోరెడు ముక్తిస్వరూపంబు
శక్తివంతులకమిత సాహసంబు

వంతలేవియు లేనట్టి వైభవంబు
వంతరహితుల కానంద పావకంబు
పరమ కళ్యాణ॥ 33

సీ॥ నీ చరణసేవలో నిలచినవారలే
యోచనగలిగిన యోగ్యులైరి
అనవరతంబు నీ ఘనమెరుగువారలే
మననమున నీలోన మగ్నులైరి
ఆపదలనుబాపు నధికారివనిదెలసి
తాపసోత్తములెల్ల ధన్యులైరి
తీరనిదుఃఖముల దీర్చెదవనిదెలసి
యారాటములుమాని యధిపులైరి

భారములు దొలుగుననుచును నిర్భయులునైరి
మందమతులెల్ల నినుగన అంధులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 34

సీ॥ అతిరహస్యమైయున్న యాత్మానుభవమును
హితవుగా తమలోన వెదకువారు
పతితపావనమైన పరలోకప్రాప్తియే
గతియని తమలోన గాంచువారు
మితిలేని సౌఖ్యమని సతతంబు మరువకను
వ్రతశీలురై యహము వదలువారు
పాతకంబులులేని పరిశుద్ధత్రోవలో
నీతిగలిగియు మెలగి నిలచువారు

దుర్మదాంధత్వమును బట్టి దునుమువారు
నిర్మలంబున నినుజేరి నిత్యులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 35

సీ॥ యింద్రియాదశకమును బ్రింధించి నినుజేర
బంధంబులేమియు జెందబోవు
శమదమాదులుగలిగి విమలత్వమునునున్న
క్రమముగా నీలోన గలుప గలవు
సత్త్వగుణంబున సమరసులై యున్న
యుత్తమస్థానమున నుంచినావు
నిన్నెతప్ప మరెద్ది నెన్నకుండినవారి
కన్నతండ్రివిధాన గాచినావు
దయయు దాక్షిణ్యమునుజూప దగినసీవు
భయముదీర్చెడు కొరకిట్లు బ్రబలినావు
పరమ కళ్యాణ॥ 36

సీ॥ చిద్గగనమున నిన్ను సేవించు పుణ్యుల
హృద్గతవాసివై యుంటివయ్య
హంసవాహనుడవై హింసలేవియులేక
సంసారమునకేమి ఝుడియవయ్య
నాసికాగ్రంబున నాట్యమాడుచు బుధుల
వేసటలెల్ల విడిపింతువయ్య
సచ్చిదానందుడవు సర్వ ప్రకాశుడవు
మూర్తిత్రయుల కాదిమూర్తివయ్య
నీమహునమెరిగి నినువలచు నిపుణులెల్ల
ఆది అంత్యములనుమీరి అచలులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 37

సీ॥ ఆత్మతేజముగాంచు యానందమయులకు
వ్యాప్తమైయంతట వెలిగెదీవు
లిప్తమైననునీలో లీనమైయుండిన
యాప్తుడవయి యాదరించినావు
మాయను తెరదీయు మహనీయులకు నపుడె
కాయమందున ముక్తి గరపినావు
మేరు శిఖరంబున జేరి నిల్చినవారి
భారము నీవైయె బరగినావు

ధర్మరక్షణమొనరించు దాతవీవు
కర్మ బంధంబులనుద్రోయు ఘనుడవీవు
పరమ కళ్యాణ॥ 38

సీ॥ భక్తిపరవశులైన భాగవతులకు
ధర్మసూక్తులు బోధించు శుభగులెవరు
ముక్తికాంతామణి మురిపెంబుదీర్చుటకు
మూలమైయున్నట్టి మూర్తియెవరు
సూటిదప్పకను ముచ్చోటికూటమునందు
నాటకధారియౌ నాథులెవరు
మండలత్రయమందు దండిగావెలుగొందు
పుండరీకములోన పురుషులెవరు

అన్నిటికి నీవె మూలమని గన్నవారు
యెన్నటికి నిన్నువిడువరో కన్నతండ్రి
పరమ కళ్యాణ॥ 39

సీ॥ శివజీవులనుగలుపు సిద్ధిగలిగినవారు
వివరమెరిగి నటించు వేత్తలైరి
దృష్టిలో పరమాత్మ స్పష్టపరచినవారు
నష్టమెన్నడు లేని శ్రేష్ఠులైరి
తానె సర్వంబగుయు తన్నెరింగినవారు
లేప దేహముజోలి వూనరైరి
బుద్ధిసూక్ష్మతగలుగు పుణ్యాత్ములగువారు
పద్ధతితో నిన్ను వదలరైరి
నీదు సాన్నిధ్యమెంతటి నిర్మలంబొ
యెరుగ నేర్చినవారు నిను విడువరైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 40

సీ॥ లోచూడ నేర్చిన యోచనపరులకే
తోచుచుండును నీదు దొడ్డతనము
మనసేంద్రియములను మరలించువారికే
నిను జేరగలిగిన నేర్పుతనము
దాపుననినుగాంచు తాపసోత్తములకే
చూపు వేరుగబోని శుద్ధతనము
కన్నులలో నిను గనుగొన్నవారికే
ఘనుడవని నినుదలచు గట్టితనము
సాటిలేనట్టి నినుజూచు సజ్జనులకె
బూటకంబులు జేరని మేటితనము
పరమ కళ్యాణ॥ 41

సీ॥ చలనమేమియులేని మెళుకువగలిగిన
తెలివియే తెలివియని దెలియనవును
యేచూపుజూచిన యాచూపులో గురుని
రూపంబుదోచని రూఢమవును
తలపులీనంబైన తావునీడక నెపుడు
తాలిమినుండుటే దారియవును
ధర్మమెరిగియు విరస కర్మంబులకు జొరక
నిర్మలంబున నడువ నీతియవును
అన్నిటికి నీవెసాక్షియని గన్నయవుడె
యున్నతంబైన సుఖమని యెన్నవవును
పరమ కళ్యాణ॥ 42

సీ॥ సంగమేమియులేని శాశ్వతమూర్తివై
మంగళప్రదుడవని మహింపఁబొగడు
నీకంటెనన్యు లేలోకంబునను గలరె
యేకమై వెలయు సుశ్లోకచరిత
కర్తవై భర్తవై కరుణామయుండవై
యార్తులను పాలింప నవతరించి
భూమిభారము మాన్పి నీమంబులను దెలిపి
కామితార్థంబుల గలుగజేయు
పశ్చిమాంతర ఖేలన పాపరహిత
నిశ్చయంబుగ నినుగాంచ నెంతవాడ
పరమ కళ్యాణ॥ 43

సీ॥ చెబ్బరగుణముల చెలిమి విడువకనున్న
నిబ్బరముగ నిన్ను నెరుగగలమె
వెక్కసంబునబడి కుక్కరీతిగ దిరుగ
చిక్కులువిడి నిన్ను జేరగలమె
కుజనులగూడియు నినుభజించుటమరచి
గజిబిజిగానీలో గలియగలమె
దబ్బరలాడెడు టాటోటులైతేను
గొబ్బునసీకృప గోరగలమె

నీవు దెలియుని వేవియు లోకమునను
లేకపోవును యెందును లేశమైన
పరమ కళ్యాణ॥ 44

సీ॥ తనువువిడి జీవుడు తరలిపోయ్యెడు వేళ
జన ధన గేహముల్ జతవు రావు
వచ్చినవారలు చచ్చుట నిజమిది
ముచ్చటజగమని మురియబోకు
యెవరెవరి ఖర్మలు వారివారివిగాని
యొరులు భజించెడు యోగ్యతేది
యోచనజేసిన గోచరించునునీకు
చూచి నడచినవారె సుజనులైరి

యెప్పుడైన తమయాజ్ఞ కొప్పువారు
తప్పుతోోవల నడువక ధన్యులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 46

సీ॥ దేహమే తానను తెలివి హీనత చేత
అహమణచ లేనిదే యాధమమవును
మలమూత్రములఁ గలిగి మాంసనిర్మితమైన
తనువు తాననుట యే తగనిదవును
తాను దేహంబనియు తగవులాడు టెగాని
తానుబోయెడు వేళ తిగిలి రావు
మట్టిపాలై పోవు మలిన దేహముజూచి
పట్టిదీతనువని వదలువరకు

ఘట్టిగా నిన్ను నమ్మితే ఘనత దెచ్చు
మిట్టిపడకను నిజమెరుగ మేలుదోచు
పరమ కళ్యాణ॥ 46

సీ॥ తన్ను తానెరిగెడు తత్త్వజ్ఞులకు మాయ
సన్నమైయెచటికో జనునుచూడ
ఖండఖండములవుచు గానుపించెడు జగము
ప్రంచనని వ్రూహింప నొకటిగలదె
జలబుద్బుదములవలె నిలువనిరూపముల్
గలవని బలుకుట కలగాదె
జననమొందినవారు మరణించుట యెగాని
అనుమానమున్నదే యనుభవమున

రూపరహితుడవౌ నిన్ను రూఢిసేయు
తాపసులె నీదుకృపగలిగి ధన్యులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 47

సీ॥ భూమ్యాదులౌ పంచ భూతంబులును నీవె
సోమసూర్యాగ్నులును సురులునీవె
నర మృగ విహగముల నాటకుండవునీవె
స్థిరములౌ స్థావరములునునీవె
వేదంబులునునీవే వేదమయుడవునీవె
వేదాక్షరములకు విభుడవీవె
విశ్వంబుయునునీవె విశ్వేశ్వరుడవీవె
శాశ్వతంబుగ వెలుగు సాక్షివీవె

నీవు లేనివి జగమున లేవు సకల
భువనముల కాదిమూర్తివౌ పుణ్యచరిత
పరమ కళ్యాణ॥ 48

సీ॥ నీలోన సర్వంబు నిమిడియుండువిధంబు
మేలనిదెలిసియు మెలగువారు
నిత్యసంతోషులై నిలచియుండియు నిన్ను
ప్రత్యక్షమున గాంచ బడెడువారు
చిత్తవృత్తులుమాని చిరసౌఖ్యమునుబొంద
తత్త్వజ్ఞులై నిన్ను దలచువారు
సంగవిరక్తులై శృంగారరసముతో
భంగమొందకనీకు లొంగువారు

గలరు గలరనువాక్యముల్ కల్లగావు
మలినములు దీర్పదౌరవని మనవిజేతు
పరమ కళ్యాణ॥ 49

సీ॥ యీషణత్రియములు గోసి వేసినవారు
వేసటలేని పరవాసులైరి
తాపత్రయంబులు దగులకుండినవారు
నీపదధ్యానమున నిపుణులైరి
దుర్గుణంబులుబట్టి దునిమి వేసినవారు
సద్గతికర్హులై సఫలులైరి
సాధనములునాల్గు సాధించువారలు
వేదనలకు తాము వెరువరైరి
వాసనలుమాని యెప్పుడు నీదాసులైరి
నిన్నుజూచుచు యితరము నెరుగరైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 50

సీ॥ యితరజోశ్యముగలుగ పతితహేతువుగాని
మతిమంతులకు సమ్మతంబుగాదు
దూషించుటయె మహాదోషహేతువుగాని
భాషణకదిధర్మ పాటిగాదు
పరధనమునకాశ బంధహేతువుగాని
ధర్మార్జితులకది దారిగాదు
కోరగానిపనులవి నరకహేతువుగాని
సరసులకది సంతసంబుగాదు
సత్యధర్మంబులకు వేరుజాడగనక
భృత్యులై నిన్నుదలచుటే పూజితంబు
పరమ కళ్యాణ॥ 51

సీ॥ కలలోనగన్నవి కల్పనలవుగాని
మెలకువతోజూడ నిలువనవునె
యీరీతి జగమిది గారడియౌగాని
పారజూచినగలరె బంధుజనులు
వట్టిదీజగమనక వాంఛలపాలైన
ఘట్టిగానిలుపుట కలవియవునె
వున్నదున్నట్లెరుగు వ్రాహాలేకుండిన
మన్నన గలుగునే మానవులకు
దేహమున్నప్పుడే నిన్ను దెలియవలయు
యిహము సతమనిగనకుండు టిదియె మేలు
పరమ కళ్యాణ॥ 52

సీ॥ దిక్కుగలిగియు సకల దేశంబులనునీవు
ప్రక్కతోడై యుండ భయము దేమి
ఎక్కువతక్కువ లేమియుగాకను
నొక్కరీతిగనుండ యోచనేమి
చిక్కులన్నియుదీర్చ శ్రీధరుడవై యుండ
అక్కడక్కడి కేగి యదరు టేమి
అక్కరగలిగిన యాదరించుటకునై
నిక్కముగనీవుండ నెరుగ రేమి
గ్రక్కునను యార్తిబాపెడు ఘనుడవుండ
యెక్కడున్నాడవోయని వెదకు టేమి
పరమ కళ్యాణ॥ 53

సీ॥ దేవుడవని నీదు దివ్యసదనముజేరి
భావమున వేఱు పాటులేక
నినుభజింపుచునుండి నిత్యసంతృప్తితో
జననమరణములనెడు ఝంఝువదలి
పావనులై పరమ భాగవతులనుజేరి
సేవసలుపుచు యితర చింతలేక
కలకాలమొకరీతి కాలంబుగడుపుచు
నిలకడగలిగిన నీతిపరులు

నిన్ను జేరెదరని శృతుల్ నిర్ణయింప
అన్నిటికి నీవెగలవని యాశ్రయింతు
పరమ కళ్యాణ॥ 54

సీ॥ సకల బాధలుదీర్చి సాన్నిధ్యమునజేర్చ
ప్రకటింపబడెదవు భారముంచి
నీ దివ్యధ్యాన నియతులై నినుగాంచు
సాధకులను దయతో సాకుచుంటి
నవచారములులేసి యాచార పరులను
కృపగలిగి సర్వమొన గూర్చనీవె
యాధారమైతివని యనవరమునిన్ను
శోధింపగలిగెను సుకృతమునను

నన్ను పాలింతువనియెదను నమ్మినాను
యెన్నటికి నిన్నుమఱువని విధమొసంగ
పరమ కళ్యాణ॥ 55

సీ॥ నిన్నుగాంచినవార లన్యంబుగాంతురే
కన్నుల పండువవు కలిమిగలుగ
అంతరంగమున నీ చింతనగలిగిన
వంతంబు లున్నవే భావమందు
పరమమైయున్న నీ పరిశుద్ధతను దెలియ
కోరగాని పనులను గోరగలమె
వెలిలోను వెలయు నీ విశ్వరూపముగన్న
తలపు వేరుగబోవు దారిగలదె

నిత్యసంతోషమున నీలో నిలచియున్న
సత్యసంధులకిక మగల జన్మగలదె
పరమ కళ్యాణ॥ 56

సీ॥ ఎంతటిపుణ్యమో విశ్వేశ్వరా నీదు
చెంతను జేరియు సేవజేయ
గలిగిన భాగ్యమే కలుషంబులను బాపి
కరుణామృతంబొసగు కారణంబు
సామాన్యమానవు సాధ్యంబె నీస్మరణ
నేమరకుండెడు విధమెరుంగ
స్వల్పమాయల్పుల స్వాధీనమవుటకు
కల్పనలేవియు గలుగకుండు

విషయవిముఖులు నినుజేరి విజయులైరి
రసికు లపవర్గ పదవికి రాజులైరి
పరమ కళ్యాణ॥ 57

సీ॥ ఓ దేవదేవ నీ ఓంకార మయుడవు
యాది దేవుడవయ్యా యఖిలమునకు
త్రిగుణగర్భితియు వుచు దేవదేవియు నీదు
సన్నిధానమునందు సమతనుండి
మూర్తిత్రియులగాంచి ముజ్జగంబులలోన
కీర్తివహించి యకిల్బిషమున
సృష్టి స్థితి లయంబు సొంపుగా జేయుటకు
బ్రహ్మవిష్ణీశ్వరుల బాధ్యతలను

నిలుప నీదయగాక భువి నేమిగలదు
మలినమేమియు లేనట్టి మాన్యచరిత
పరమ కళ్యాణ॥ 58

సీ॥ నిర్దయగలుగ నన్నె వరుపాలింతురు
సార్థకమేది నా జన్మమునకు
యెన్ని యిడుములుబడిన నిన్నె నమ్మనటజూపి
మన్నించుమని నిన్ను మనవిజేతు
యున్న దేనీవని యూహించిజగమును
సున్నగాభావించు చూపుగరపి
కలిమిలేములుజూచి కాక్షింపకుండునా
తెలివియొసంగి నను దేల్చుమంటి

నీకు దోచనిపనులేవి లోకమందు
సర్వసాక్షివి నీవెగా జగమునందు
పరమా కళ్యాణ॥ 59

సీ॥ కామాదిగుణముల స్తోమంబులునుగ్రమ్మి
బాములు బెట్ట నిను బాయకుంటి
ప్రారబ్ధకర్మముల్ బంధించి బాధింప
దూరమైనినుజూడ నేరనైతి
నాతప్పులనుజూచి నన్నె నిందింపుమను
బాధలపాలనుచు బోధపడితి
మూఢుడనౌచును వాడవాడలందిరిగి
వేషకలనుజూడ వెరగుపడితి

తుట్టతుదకును నన్నేలు దొరవటంటి
తిట్టికొట్టిన నీవె నాకిక్కటంటి
పరమ కళ్యాణ॥ 60

సీ॥ దురితాంబురాశిని దొలగద్రోయుటకెవరు
పరమపురుషులనంగ బడినవారు
విశ్వాసమున ప్రజలు వీక్షించుటకు నెవరు
శాశ్వతులని యన జాలువారు
తల్లిదండ్రులమాడ్కి దయజూప నెవ్వారు
చల్లనివాక్యములు జల్లువారు
బహుజన్మవాసనల్ బాపుటకెవ్వరు
పరిశుద్ధహృదయులై బరగువారు

నిర్విచారుల దరిజేర్చ నెంచువారు
యుర్వి మీకంటె వెదకిన నొకరులేరు
పరమ కళ్యాణ॥ 61

సీ॥ మనసుబాహ్యంబున మసలుచు దిరుగును
బుద్ధినిశ్చయమున బోవుచుండు
చిత్తమాలోచన సేయగా నెంచును
అహమభిమానంబు నందుచుండు
యిట్టివ్యాపారముల విహరించునాల్గింటి
గట్టిగానినుజూడ గనుట మేలు
దుష్టవృత్తులకివి దోడ్పడకుండ నిను
స్పష్టపరచినవారె శ్రేష్ఠులయిరి
గావునను నీదు కృపగలుగ ఘనతబొంది
త్రోవదప్పక నడచుటే దొడ్డతనము
పరమ కళ్యాణ॥ 62

సీ॥ పంచతన్మాత్రలు పరిపరివిధముల
పొంచిచూచును విషయ పంచకముల
మంచిశ్రబలనెల్ల నెంచియోచింపుచు
మంచిమార్గముననే మసలవలయు
యింద్రియము స్వాధీన మొందినవారల
జెందజాలవు మాయ గ్రంధులెలమి
యోగ్యతగలిగిన యోషితపతులంత
భాగ్యమన నిట్టిదని బలికినారు
శుద్ధసంకల్పమే మహా శుభమటంచు
బుద్ధివంతులు నిన్నెంచ బూనినారు
పరమ కళ్యాణ॥ 63

సీ॥ దృష్టిపవనము నాసను దూరి మూలబోళ నిను
స్పష్టపరచుట మహా సుఖకరంబు
అష్టప్రకృతులబట్టి యణచివైచుచు నిను
స్పష్టపరచుట మహా సుఖకరంబు
అష్టాక్షరంబుల యర్థమెరిగియు నిన్ను
స్పష్టపరచుట మహా సుఖకరంబు
యిష్టార్థములనొసగు యీశ్వరుడవీవనుచు
స్పష్టపరచుట మహా సుఖకరంబు

నిష్టదప్పక నినుగొలుచు నిశ్చయంబు
కష్టములు దీర్చుటకు నదియె కారణంబు
పరమ కళ్యాణ॥ 64

సీ॥ ఆధార మాదిగా నారుచక్రంబుల
శోధించి పై నిలువ శోభితంబు
సాధకులై యితర సంగంబు విడనాడి
శోధించి నినుగొలువ శోభితంబు
నాదాంతమున తెలియు వేదాంతమయుడవని
శోధించి నిను జూడ శోభితంబు
ఆది అంత్యము లేని వేదవేద్యుడ వనుచు
శోధించి నిను గలియ శోభితంబు

మోదమున నీదు కథలెల్ల ముఖ్య మనుచు
శోధనము జేసి మెలగుటె శోభితంబు
పరమకళ్యాణ॥ 65

సీ॥ సర్వ సంకల్పములు సమతనుండెడు చోట
నిర్వి చారంబున నిలచుబుధులు
తమలోన తాముండి తమ కన్యమును గనక
విమలులై జగమున వెలయు ఘనులు
చూపుగదల్పక సుస్థిరమతులౌచు
ప్రాపకంబని నిన్ను బడయు మునులు
హృదయ స్థితునిగాను వదలకను యేప్రొద్దు
పదిలముగ నిను గాంచు బ్రహ్మవిదులు

నీవె యాధారమనుచు నిశ్చయించి
బాహ్య సంచారమునకును బాలుపడరు
పరమ కల్యాణ॥ 66

సీ॥ నీకరుణా కటాక్ష వీక్షణమున
సోకనే పాపముల్ సోలయుగాక
సాక్షిగా నిన్ను వీక్షించు కాలంబున
శిక్షలేదెందు రక్షితమె గాని
తులలేని నీ కథల్ విను ముక్తులెప్పుడు
చలన మొందరు విషయ సంగతులకు
అతి మోదమున నీవె గతియని నొనియాను
మతి గలుగు వారికి వెతలు గలవె

ప్రాప్తఫలమున తృప్తులౌ భాగవతులు
జ్ఞప్తి విడువక నీలోన గలియగలరు
పరమ కళ్యాణ॥ 67

సీ॥ కాలమెల్లను వృధా గడచిపోవుట జూచి
బేలతనంబ నెను భీతిదోచె
మృత్యు వాతను బడి మూల మెరుగక నున్న
వ్యర్థ మరణమును వెరపు దోచె
నర జన్మమున గురుని కరుణ బడయక నున్న
తెరవు లేదని మదికి తెలివిదోచె
దేశికాచార్యుని దివ్యోపదేశమున
గాసిదీరెడు మహా ఘనముదోచె

అన్ని సుభములు గూర్ప నాధారమైన
నిన్ను దలుచక గలుగవివి యెన్నడైన
పరమ కల్యాణ॥ 68

సీ॥ వేమారు నీ సత్యనామంబు గొనియాడ
తామస స్తోమంబు తరిగిజనును
నిమిషమైనను నీదు క్రమమెరిగి భజియింప
మమకారములు వీడి మరల గలవు
తమసంబు సూర్యుని దాపుజేరనియట్లు
కామ్యముల్ ఘనులను కలియబోవు
అమిత శుభంబుల యాటపట్టవు నిన్ను
సుమతులు విడి వేరు జూడబోరు

నమ్మి నమ్మని వారలసామ్యుగావు
సమ్మతులబాసి యచటికి జనుగవీవు
పరమ కల్యాణ॥ 69

సీ॥ కల్ల నిజంబుల గని దయాదృష్టితో
నెల్ల కాలము ప్రజల నేల నెవరు
అపరాధములబట్టి కృపతోడ ఖండించి
విపరీతముల బాపు వేత్తలెవరు
కాదు లేదని బల్కు వాదంబులను దీర్చి
పాదులో నిల్ప పాలింపనెవరు
దుర్బలులను భువిని నిబ్బరమున నిల్పి
అబ్బురంబున బోచు నధిపులెవరు

సర్వ సంపత్కరుండవని జనులు బొగడ
నిర్వహించిన వారెవరు నీవుదప్ప
పరమ కల్యాణ॥ 70

సీ॥ దిక్కు గలిగిన వారి రక్షించుటకు నీవు
యక్షరుడవై యుంటి వవనిలోన
శిక్షిన జాండముల్ గూర్చి వీక్షింపుచును
పక్షపాతము లేని ప్రభుడ వీవు
పక్షి వాహనుడవై సాక్షాత్కరింపుచును
విక్షేపమొసగెడు నిధివిగావె
శిక్షింప రక్షింప శ్రేష్ఠుడవన జెల్లు
మోక్షప్రదాతవు ముజ్జగముల

నీకు సమమైన వారల నెరుగబోము
సకల సంపద్విశేష సర్వార్థపోష
పరమ కల్యాణ॥ 71

సీ॥ తన్ను జూచియపుడు తనకు దెలియని నేవి
తన తప్పు నెఱుగమి తగనిపనియె
యొప్పు దెలసియు తనకు జెప్పుకొనుటయె మేలు
చెప్పినవారలె గొప్పవారు
తనగొప్ప నెన్నుట తగనికార్యంబవును
యొరుల తప్పిద మెన్న నొప్పుగాదు
సుమతులు నినుదప్ప చూడనొల్లనివారు
శ్రమమిదే సుఖమునకు కారణంబు

యితర చింతనగలిగి బ్రతుకు వెతలు
యతులితానందమును బొందరవనియందు
పరమ కల్యాణ॥ 72

సీ॥ సత్యసంధులు నీదు సదనంబునను జేరి
వదలకనుందురు వైభవమును
అత్యాశపరులంత యారాటమున జగమె
సత్యమని గాంచుచును చాటుచుంద్రు
ప్రత్యక్షమున జూడబడు ప్రపంచంబంత
మృత్యువాతను బడిమునుగుచుండ
నిత్యమని బలుకుట నిజముగాదిది
తాను ప్రత్యగాత్మని దెలియబడనివారి

భ్రాంతియేగాని నిజమని బలుకుటెల్ల
వింతగా దోచదే దీని విధమెఱుంగ
పరమ కల్యాణ॥ 73

సీ॥ నిర్మలులై ప్రజలు నిన్ను గొల్చుటకంటె
ధర్మమేమున్నదీ ధరణియందు
గోప్యమా నిన్నిందు గొనియాడుటకుదప్ప
సౌఖ్యమేమున్నదీ జగతియందు
సత్కర్మపరులు నీ సన్నిధానము కంటె
యెక్కువేమున్నదని వెదకిరిట్లు
పాపముల్ విడ నిన్ను ప్రార్థించుటకుదప్ప
దాపైన మార్గముల్ ధరను గలవె

సర్వ సంపత్కరుండవై యుర్వియందు
నిలచి వర్తించు నీకంటె నితరు లెవరు
పరమ కల్యాణ॥ 74

సీ॥ జప తప హోమముల్ జరిపి జరుపక నిన్ను
నెపములన్నియు దీర్చు నేతలెవరు
స్నాన సంధ్యలు నెపుడు జేసి చేయకనున్న
హీనులని జూడని విహితులెవరు
సద్గ్రంధ పఠనంబు సలిపి సలుపకనున్న
వ్యర్థులని గలుపని వేద్యులెవరు
కులధనసంపదల్ గూడి కూడకయున్న
తలపు వేరుగ లేని దాతలెవరు

అన్ని కార్యంబులకు మిగిలియున్న నిన్ను
సన్నుతింపుచు మరువని జన్మమేలు
పరమ కల్యాణ॥ 75

సీ॥ దేశ దేశంబులు వేసరక దిరిగినను
జేశిన పాపముల్ బాసిపోవు
సకల యాత్రలు దిరిగి సన్యసించిన నేమి
సుఖము గలిగించెడు సూటిగాదు
సర్వ తీర్థంబుల స్నానంబొనర్చినను
గర్వ గ్రంథులు బోవు క్రమముగాదు
నిజమెరుంగక వట్టి నిష్ఠలు సలిపిన
సుజనులు జేరెడు చోటుజొరరు

నిన్ను గనకున్న మిగిలినవన్ని సున్న
తలపు నీయందు జేరని ఫలమదేమి
పరమ కల్యాణ॥ 76

సీ॥ యింతకాలము నన్ను వంతలలోనుంచ
పంతమా నాపైని ఫలమదేమి
బీద మానవుడ నను ఖేదరహితునిజేయు
వాదమా నీదయ రాదదేమి
యెన్నాళ్లు జగమున మన్నింప కుంతువు
కొన్నాళ్ళకయిన యిది సున్నగాదె
లోకభ్రాంతినిజూచి లోసడక మనునట్లు
సాకి నీలోగలుప సన్నుతింతు

తప్పదిది రక్షణముజేయు నెప్పుడైన
గొప్పవాడవు నీవని గొలుతునయ్య
పరమ కళ్యాణ॥ 77

సీ॥ యెందరో నినుగొలిచి బంధంబులనుబాసి
యుందురని నేజేతు వందనములు
తనయుని కష్టముల్ తలిదండ్రులెప్పుడు
ఘనమని జూతురా కరుణలేక
నీవె తలిదండ్రివని నిజముగా హృదయమున
భావింపుచుంటి నిర్భయుడనవుచు
ఆపదోద్ధారకుడవని నిన్ను భజియింతు
లోపంబులెల్లను బాపుమయ్య
వరదుడవు నీవుగావె నా వాంఛ దీర్ప
పరమ పురుషుడవనజెల్లు భాగ్యచరిత
పరమ కల్యాణ॥ 78

సీ॥ నీ మృదు పాదముల్ నీమంబుతో గొలువ
యమృత సేవన మవును యనుభవింప
విడువక నీ కథల్ వినువారికెల్లను
వీనుల విందవును విశ్వమందు
నీ యాజ్ఞలోనిలచు నీతివంతులకెల్ల
ఆయాసములు దొలగి శ్రేయమవును
నీ రూపు నీకీర్తి నిర్ణయించెడివారి
కారూఢమున నిన్ను జేరనవును
యితర చింతన లేనట్టి యేతరుణులకు
సతతమును నిన్ను గలసెడు సాధనవును
పరమ కల్యాణ॥ 79

సీ॥ నీటిపై బ్రాతవలె నిలువని దేహముల్
పాటించి నిలుపుటకు బలముగలదె
శతవత్సరంబుల మితమాయు వందురు
గతమపునదెవ్వడో గానబడదు
కాయమే గృహముగా గల్పించుకుని జీవి
కాలంబు గడుపును కలవరమున
కలయ నిజమును గాంచిన ఘనులకే
తెలియబడును దీని తెరవదంత

పట్టి బూటకవృత్తుల గట్టిపెట్టి
ఘట్టిగా నిన్ను నమ్మితే ఘనత దెచ్చు
పరమ కళ్యాణ॥ 80

సీ॥ ఎవ్వరి కరుణాకటాక్ష వీక్షణమున
సకల జగంబులు సంభవించు
ఎవ్వరి దయాచేత నీయఖిల లోకములు
పోషింపబడి వృద్ధి బొందుచుండు
ఏమహానీయుని వీక్షణమున జగము
శిక్షింపబడియును జీర్ణమౌనో
ఎవ్వరీజగమును వేరుగాగాంచుచు
జనన మరణము లేని జాడనుండ్రు

రట్టి సర్వేశ్వరుడవీవె యనుచు నిన్ను
ఘట్టిగా నమ్మిగొల్తు నను కరుణసేయ
పరమ కళ్యాణ॥ 81

సీ॥ లంచమేమివక నీ పంచజేరిన వారి
కొంచెపువరులని యెంచబోవు
మూఢులైనను నీదు జాడగని గొనియాడ
వేడుకతో వారి గూడినావు
పాపంబులను జేసి భయపడి నినుదలుచ
దాపునజేర్చి దయ యుంచినావు
తొల్లిటి యఘములనెల్ల ఖండింపుచును
చల్లని ప్రభువన జెల్లినావు
నీదు సాన్నిధ్యమెంతటి నిర్మలంబొ
బాధలెల్లనుదొలగి సద్భాగ్యమబ్బు
పరమ కళ్యాణ॥ 82

సీ॥ ప్రకృతి కావలవెలుగు పరిశుద్ధ మూర్తివని
సుకృతులు నిన్నెపుడు జూతురయ్యా
బుద్ధిసూక్ష్మతగల పుణ్యులునీకథల్
శుద్ధమని వీనులను జొరపిరయ్యా
పసలేని దేహమని పాటించియునునిన్ను
విసువకదలచుచు విడువరయ్యా
ధర్మజిజ్ఞాసులై నిర్మలత్వమునొంది
కర్మబంధంబుల గలియరయ్యా
పరమ సంతోషమున నీదు భజనజేసి
భక్తులవ్యయ పదవిని బడసిరయ్యా
పరమ కళ్యాణ॥ 83

సీ॥ నాపాలిదైవమా నన్నేలుటకురావె
కోపమా నాపైని లోపమేమి
నీవె నను గాపాడు నిఖిలేశ్వరుడ వనుచు
భావమున నిన్నెపుడు బ్రస్తుతింతు
దీనపోషకుడవని దిక్కెల్లనుబ్రోయు
చూనిన నీబిరుదు మానవలదు
యెట్టివిపద్దశల్ చుట్టుముట్టిన నిన్నె
గట్టిగాగొలిచెదు పట్టువిడక
బ్రాపు దాపని నీ పదపద్మములను
నొపికున్నంతవరకు నిను వదలబోను
పరమ కళ్యాణ॥ 84

సీ॥ తగ్గి సర్వులకు నే లొగ్గియున్నాడనని
యెగ్గుగాజూడ నాకెవరుదిక్కు
రక్షించుటకునీవు రక్షకుడవై యుండ
శిక్షబూనిన నన్ను గావ నెవరు
మక్కువతోడను మమ్మాదరింతువని
మ్రొక్కువారల బ్రోవ మూలమెవరు
కార్యకారణముల కర్తృత్వమునుగలిగి
వైరమించుక లేని వారలెవరు
అన్ని భరియింప నీకంటె నధికులెవరు
భిన్నపరచిన నాకిక బ్రియులుగలరె
పరమ కళ్యాణ॥ 85

సీ॥ ప్రతినిమిషంబు నీ భజన జేయుటచాలు.
ప్రతములుసలిపెడు వాంఛయేల
ఆత్మానుభవమున యానందపడ మేలు
ప్రతికూలమౌ కర్మ ఫలము దేల
నిత్యసంతృప్తితో నిలచియుండుటచాలు
అత్యాశలోజిక్కి యడలుటేల
సత్సంగమున జేరి సంప్రదించుట మేలు
శక్తిసతులనుగూడు కోర్కెలేల
కాలమాసన్నమైనదని గనుట మేలు
పాలుమాలియు నినుమరచు పనుల వేల
పరమ కళ్యాణ॥ 86

సీ॥ పరిపరివిధముల పరుగులిడు మనసును
మరలింపలేనట్టి మార్గమేల
అస్థిరమైయున్న యాలుబిడ్డలజూచి
సుస్థిరమనిదలచు సుఖము దేల
దుఃఖమయమగు దేహ దుస్థితిగాంచుచు
మక్కువతోజూచు మమత దేల
విషసమమైయున్న విషయంబులను జూచి
వశచెడి మసలెడు పద్ధతేల
పాపసంహారమైన నీ ప్రాపు విడచి
చూపు ప్రాకృతమునునిలుపు సొంప దేల
పరమ కళ్యాణ॥ 87

సీ॥ తుదమొదలనరాని సదయుడవౌనిన్ను
వదలక హృదయమున పదిలపరచి
ముదముతో ధ్యానింప మోక్షార్హులవుదురని
చదివెడు సత్కథల్ శ్రవణములకు
ముదమొనరింప నీ పదపద్మములువిడక
మదిలోన గలతు మన్నింతువనుచు
నీ దయాదృష్టియే నిఖిలలోకములకు
పాదుగా పరిభవించు భాగ్యమవును

సర్వసామాన్యమని యెంచ జనదు భువిని
నిర్వికారంబునను వెలయు నీదురూపు
పరమ కళ్యాణ॥ 88

సీ॥ ఏకాంతవాసులై నీకరుణగోరియును
చీకాకులేకను సిద్ధిగలిగి
లోచూపునను సత్య లోకంబులో నిన్ను
గాంచివిడువక సర్వ కాలములను
యితరజోక్యము లేక హితవుగా నీయందె
మతినిల్పి సర్వార్థ మహిమగాంచి
పతితులుగాకను పరతత్త్వరూపులై
మితిలేని సంతోషమునను మెలగి

నిన్ను జేరెదరని బుధుల్ నిర్ణయింప
నెన్నటికి మరువకను నమ్మి సన్నుతింతు
పరమ కళ్యాణ॥

సీ॥ సంగవిరక్తులు శృంగారయుక్తులు
భంగమెన్నడులేని భాగవతులు
మంగళప్రదమైన మహనీయమూర్తులు
లింగాంగనిరసనులు యింగితులును
రంగైననినుజేరి రాత్రిబవలునుగొలచి
పొంగుచును విషయముల బూదిజేసి
వెంగిళులుగాక వెలుంగుధీవృత్తి సు
సంగతులచె గడపి సుజనులొము

మధురమైయున్న నీనామ మంత్రజపము
హృదయ పద్మంబునను నిలిపి ముదముగనిరి
పరమ కళ్యాణ॥ 90

సి॥ తప్పులనువిడదీశి తారుమారునుగాక
గొప్పగా నిన్నెరను గొలచువారు
తప్పదెటు మరణమని తమలోన తామండి
ఇప్పుడే నినుజేర నెంచువారు
నానాత్వమునువీడి పూనికతోనిన్ను
జ్ఞానసంపన్నులై గాంచువారు
అరలేని మనసుతో శరణార్థులవుచు
నీకరుణగోరియున్నను గలియువారు

గలరు గలరని మునుశృతుల్ ఘట్టిగాను
దెలుప నినుదలచెదను నీవె దిక్కటంచు
పరమ కళ్యాణ॥ 91

సీ॥ పావలలోపల వ్యాపకంబౌ నీదు
రూపమే బుధులకు ప్రాపకంబు
హృదయ పద్మంబున కుదురుగా నిలచు నీ
సదనమే సత్పురుష సార్థకంబు
అన్ని దిశలకు మిగిలియున్న నీ నిజరూపు
గన్నవారలకదే ఘనతరంబు
సహస్రారమున సర్వసాక్షివై వెలుగు నీ
జాడగని సాధింప సాహసంబు

వన్నెలకుమీరి హాని లేకున్న నిన్ను
భిన్నమని గాంచకుండుటే ప్రియతరంబు
పరమ కళ్యాణ॥ 92

సీ॥ క్లేశంబులెల్లను బాసిపోవుటకు నీ
దాసదాసులుగాక దారిగలదె
వ్యసనంబులెల్లను మసిజేయుటకు నీదు
దెసజేరుటయెగాక తెరవుగలదె
పాతకరాసుల భస్మమౌటకు నీదు
హితవుగోరుటగాక వేరుగలదె
సంశయంబులునెల్ల ధ్వంసమై చనుటకు
మాంసమయమౌ తనువు మరువవలదె
సకల సంసారబాధలు సమసిపోవ
సుఖకరంబుగ నిన్నెపుడు జూడవలదె
పరమ కళ్యాణ॥ 93

సీ॥ నీనామ రుచిగోరి నిత్య తృప్తిని బొందు
మానవులెప్పుడు నిను మరువబోరు
హానివృద్ధులు గనక ఆనందమయులవుచు
ప్రాణికతో నిన్ను బొగడినారు
సుఖదుఃఖములు లేని సొంపైన నినుగాంచి
అకుటిలులవుచు నిన్నరయుచుందు)
యెడ తెగక వెలయు నీ పొడగాంచి బుధజనుల్
తడబడుపాటును తరుమ గలరు

నిన్ను సేవించుపుణ్యులు నిపుణులవుచు
భిన్నులవుదురె నినుజేర నెన్నడయిన
పరమ కళ్యాణ॥ 94

సీ॥ ధరణి జీవుల నెల్ల ధన్యులను జేయుటకు
కరుణా మయుడవన గలిగినావు
కర్మఫలంబుల కారణంబులు దెల్పి
ధర్మపరుండవన దనరినావు
ఏకమై నీవన్ని లోకంబులనుజూచి
పాకమెరిగియు నీవె సాకినావు
మతిమంతులకు మంచి గతి దెల్పుటకు నీవు
హితుడవై భువిలోన వెలసినావు

నిన్ను విడువనివారల నేలినావు
యెన్నడైనను మార్పు లేకున్న నీవు
పరమ కళ్యాణ॥ 95

సీ॥ తగ్గుమొగ్గులు లేని నిగ్గైననీకథల్
యెగ్గులెంచక నెపుడు వినెడువారు
ఆదిఅంత్యము లేని వేదవేద్యుడ వనుచు
శోధించి నినుజేర జూచువారు
తప్పులొప్పులు లేక ఎప్పటికి నొకరీతి
గొప్పగా వెలుగు నినుగొలుచువారు
ఆపదలనుదీర్చు నధికారివని నీదు
ప్రాపువీడకను భయపడనివారు

కోపమునుమాని మమతను గోయువారు
గలిగియున్నారు నీ ఘనత గాంచిభువిని
పరమ కళ్యాణ॥ 96

సీ॥ కన రాని నీరూపు గనుటకెంతటి వాడ
మనసు నిలకడలేని మలినయుతుడ
సంకల్పములు మాయ పంకంబునను బొరలి
సంకటములముంచి సమయజేయు
యెంతజెప్పినగాని చింతలకేబోవ
పంతంబులాడును రంతులాడి
తెలివిని గప్పియు కలువరింతలగుప్పి
పలురీతులను భ్రాంతి బడయజేయు

యిట్టి దుర్ఘటమామనసు గట్టిపెట్టి
తుట్టతుదకును నీదయ బుట్టవలయు
పరమ కళ్యాణ॥ 97

సీ॥ మూఢుడనని నన్ను జూడ దయలేకున్న
తోడుగలిగిన దొడ్డ దొరలు యెవరు
పామరుడని నన్ను పారజూడకయున్న
నీమంబుననునిల్పు నియతులెవరు
బుద్ధిహీనుడనని వద్దజేర్చకయున్న
హద్దులో ననునిల్పు ఆప్తులెవరు
తెలివి హీనతచేత దేబెరించెడు నన్ను
అలసట బాపగల నధికులెవరు

తప్పులన్నియు సవరింప దాతలెవరు
తిప్పలన్నియు బాపుటకు తప్పదయ్యా
పరమ కళ్యాణ॥ 93

సీ॥ వదలక నీపాద వనజముల్ సేవించు
బుధజను లార్తిని బొందరయ్యా
కదలని మనసుచే ఘనులెల్లయేప్రొద్దు
ముదమున నినుగాంచి మురుతురయ్యా
దృష్టిభేదములేని శ్రేష్ఠులు నినుదలచి
యిష్టదైవంబనుచు వేడిరయ్యా
సత్పురుషశ్రేణిలో సాక్షివై నీవుండి
యుత్పాతములు బాపు చుందువయ్యా

భక్తిగలిగినవారల భయముదీర్చి
ముక్తులనుజేయుటకు నీవె మూలమయ్యా
పరమ కళ్యాణ॥ 99

సీ॥ దొడ్డప్రభుడవు నీవు అడ్డమెవ్వరు నీకు
యెడ్డైనని ననుజూడ నెవరుదిక్కు
పదునాల్గు భువనములు పాలించుటకు నీవె
యధిపుడవైతివి యఖిలమునకు
దిట్టమై భువిలోన దిరిగి వేసారియును
చిట్టచివరకు నిన్నె జేరవలయు
అక్కరలనుదీర్చి ప్రక్కతోడై యుండ
యెక్కువెవ్వరు భువిని వేరునీకు

సర్వ సామాన్యమౌ నీకు జూడగనుట
నిర్వికారుడవై వెలయు నిర్మలాత్మ
పరమ కళ్యాణ॥ 100

సీ॥ నీ మహానీయమౌ నిర్మల తత్త్వంబు
కామాదివర్గముల గర్వమణచు
నీ సత్య శౌర్యంబు నిత్యప్రకాశమై
అసమానమవుచు నజ్ఞానమణచు
నీ సద్గుణంబులు నిజభక్తవరులకు
వాసనత్రయముల దోషమణచు
నీ విమల తేజంబు నిర్వికల్పంబునై
సువిచారులకు భువిని భవములణచు

అఖిల యోగంబులకును నాధారమవుచు
సుఖము నొనగూర్ప నీవుగా కొకరుగలరె
పరమ కళ్యాణ॥ 101

సీ॥ ధర్మబలంబున ధైర్యమవలంబించి
దుర్మార్గ వృత్తులను దునుమగలరు
కల్లజగంబనుచు కాంక్షనువిడనాడి
తల్లడపడుట దప్పింప గలరు
శాంతమమరి మహా సంతోషమని యెపుడు
వంతంబులకుబోవ బాలుపడరు
అతి సౌఖ్యమునుగోర నాయాసకరమని
మితిలేని కోరికల జతకుబోరు

నీదు సన్నిధిగలుగుటే మోదమనుచు
వాద బేదంబులన్నియు వదలినారు
పరమ కళ్యాణ॥ 102

సీ॥ చిన్ననాటినుండి నిన్నే స్మరించి
నీ కన్న వేరే లేరటన్న నన్ను
మన్నించుటకు రావ మరిమరి నిను వేడు
కన్న దయలేద యాకొన్నవాని
కన్నంబుబెట్టియు యాదరింపకతల్లి
భిన్నంబుజేయునా యెన్నడైన
పన్నగతల్ప నాపాపముల్ బాప నీ
పున్నావులే నిన్న సన్నుతింతు

కలిమి బలిమియునీదె సద్ఘనుడననుచు
తలపులో నిల్పి ధ్యానింతు తథ్యముగను
పరమ కళ్యాణ॥ 103

సీ॥ దేహి దేహంబుల తెర వెరుక వడుటకును
దేవుడే గురుడ నెడు తెలివిగలిగె
వున్నదున్నట్లుగా గ్రహించుటకు గురుని
మన్ననయే మాయ మమతదీర్చె
గుణరహితమైన నీ గురు తెరుగుటకు గురుని
కరుణ గలుగుటవలన కలతదీరె
సంగరహితంబైన యింగితంబదె గురు
పుంగవుదయచె నెరుంగబడియె
శుద్ధమైయున్న నీ మహా శుభముగాంచి
బద్ధతను బాయ గురుమూర్తి బలముగలిగె
పరమ కళ్యాణ॥ 104

సీ॥ దేశిక మూర్తివై దివ్యతత్త్వము దెల్ప
వాసిగా కొమ్మాన్మలపాటియందు
చరియూహలు స్నేక్షయను దైవనామముతోడ
కరుణామయుండన ఘనత బొంది
వినుచు భక్తుల వ్యసనంబులను బాపి
అసిపదభావంబు నమర దెల్పి
తృప్తిపగచియు మహా దీప్తిచే భువనముల
వ్యాప్తుడై వర్తింప వశముగాక
నిరుపమానంద పదవిలో నిలచియున్న
గురుని గురుతెరుగ నీ మహా కరుణగాదె
పరమ కళ్యాణ॥ 105

సీ॥ నీవె మముపాలింప నిజగురురూపమై
భూవలయంబున బుట్టినావు
ప్రకృతి కావలవెలుఁగు పరిశుద్ధతత్త్వమును
సుకృతులు నినుగొలువ జూపినావు
అపరాధములు దీర్చి యద్భుతానందమున
కృపగలిగి భక్తులను గూడినావు
కులగోత్రములులేక తలపులలోపన్ను
దలచిన వారిలో నిలచినావు

నమ్మి నినుగొలుచుచున్నట్టి నమ్మకులకు
యిమ్ము నీవవుచు వెలిలోన నిలసినావు
పరమ కళ్యాణ॥ 106

సీ॥ తప్పక నినుదలఁచ గొప్పవాడనుగాను
యెప్పుడైనను నిన్ను విడువబోను
నా భాగ్యమని నిన్ను నమ్మియుంటినిగాని
యేభాగ్యములకును వెదుకజనను
నిత్యమే నీవని నిశ్చయించితిగాని
సత్యమీజగమనుచు చాటలేను
ధర్మమేరక్షింప దారియని విందును
దుర్మార్గవాక్యములు దూరివినను
దురితములు ద్రోయుదారవని మరుగఁజొచ్చి
శరణు శరణని నినుగోరి సన్నుతింతు
పరమ కళ్యాణ॥ 107

సీ॥ సంగరహితుడవవుచు భంగమేమియులేని
మంగళప్రద నీకు మంగళంబు
రంగుగను భువనముల శృంగారముగను వె
లుంగు శ్రీకర నీకు మంగళంబు
కుందుర్వారిపురమందు నెలకొనియున్న
మందరధర నీకు మంగళంబు
వాదమేమియులేక వాంచించె ఖాశీం
మాధవా నీకిదే మంగళంబు

సుమతులెల్లరు నినుగొలిచి సుఖమునొంద
మమతలనుదీర్చు మహనీయ మంగళంబు
పరమ కళ్యాణగుణనామ భవవిరామ
రహిని కుందుర్వారి పురాగ్రధామా. 108

గద్య

ఇది శ్రీ దరియాహుస్సేన్ షా ఖాదరి దేశిక సుజ్ఞానసుత
శ్రీ ఖాశీం వలీ షా ఖాదరి దేశిక ప్రణీతంబైన
పరమామృతంబను గ్రంథంబునందు శ్రీ రామ
శతకమునందు నూట ఎనిమిది సీస
ములు సమాప్తము.

చిత్తశతకము.

శ్రీశుభజింపుచుఁ వివిధ చింతలుబాసి వివేకివై సదా
దేశిక మూర్తిపాదములు దీనతతో శిరమందుదాల్చి నీ
యాశల గోసివేసి గురుయాజ్ఞకు జిద్ధతగల్గి యెప్పుడుఁ
పాశవిముక్తతఁ పరమ భాగవతాధిపుజేరు చిత్తమా, 1

ఉ॥ వందన మాచరింపుచును వారని నిశ్చయబుద్ధినిల్పి యా
నందము వీడకఁ గురుని నామసుధారస పాన తృప్తిచే
సందియ మేమిలేని ఘనసారవిచారు భజించుమార్గ మిం
పొందుగ గల్గునట్లు పరిపూర్ణపరాత్పరు గొల్వఁచిత్తమా. 2

ఉ॥ శాంతివహించిసర్వమును శాశ్వతబ్రహ్మమటంచు నెంచి యే
కాంతమునఁ సదా పరమకారణమూర్తి నిజస్వరూపముఁ
భ్రాంతిదొలంగి నిర్విషయ భాగముఁ దగజేర్చి వేద వే
దాంతవిచారుసన్నిధి నుదారత జేరగవచ్చుచిత్తమా. 3

ఉ॥ సారవిహీనమైన సంసారమునంటగ హానివచ్చు నీ
క్రూరగుణంబులఁ విడచి గోప్యతబ్రహ్మబిళంబుజొచ్చి శృం
గారరసంబులొల్కు సురగామినిగూడి సుఖించి పాప సం
హారకు భక్తితోగొలచి హాయిగనుంగొనమేలుచిత్తమా. 4

ఉ॥ లోకములంతటన్ వెలిగి లోలత సర్వ శరీరధారులన్
సాకెడు తండ్రియై విబుధ సాక్షిగ నందు కఁదరాక తా
నేకముగా నభేద్యతను నేర్పరులన్ దయజూపిబ్రోచు సు
శ్లోకు ననాద్యునిత్యునతి శోభితుజేరి భజింపుచిత్తమా. 5

ఉ॥ రాగవికారదోషగుణ రాశినడల్చి దయావిశేషతన్
వేగమె గావగల్గు సురవేద్యపదాంబుజ భక్తినావచే
సాగరతుల్యమౌ విషయ సంస్కృతిదాటగ వచ్చునెప్పుడున్
యాగమవాక్యపద్ధతిని యార్తితో సద్గురు నమ్ము చిత్తమా. 6

ఉ॥ కోపముగల్గి కాలభటకోటిమహాభయరూపులై నినున్
యాపదలందుబెట్టి తమయాజ్ఞకు బద్ధునిజేసి ప్రాణముల్
బాపెడువేళ్ళ చింతిలిన బాయునె కష్టము నిప్పుడే జగ
ద్వ్యాపకు బ్రాపుగోరి పలువాంఛలువీడి స్తుతింపుచిత్తమా. 7

ఉ॥ వాదములెల్లవీడి సరివారలసఖ్యత గల్గి యాన్యులన్
భేదములేక వేడి బలుప్రేముల బూజయొనర్చుచున్ సదా
మోదముతో మహాత్ములకు మ్రొక్కుచు యెంతటి బాము లొచ్చినన్
ఖేదము లేక సర్వమయు కీర్తనసేయుచునుండుచిత్తమా. 8

ఉ॥ తామసమొందరాదు పరదారలగోరి భ్రమించియుండుటల్
నీమముగాదు నిర్మలసునీతి వాచారుపదేశు యా పరం
ధాముని గొల్చియెల్లెడల ధర్మముదప్పక సంచరించి శ్రీ
రాముని రామరామయని రాత్రిబవల్ స్మరియింపుచిత్తమా. 9

ఉ॥ కారణమూర్తియౌగురుని గానక యెట్టి వృథాప్రయాసలన్
జేరి సమస్తశాస్త్రములు జేకొనిజాట ఫలంబుగల్గు నే
తీరని దుఃఖముల్ దొలుగ దివ్యత సద్గురు దేవుపాదముల్
గోరిభజింపుచున్ సకల కోర్కులుబాసి చరింపు చిత్తమా. 10

ఉ॥ భోగమయాంగముల్ మరియు బుద్ధియు నిందిృయముల్ జడంబులై
యేగునటంచు నీశ్వరుని యేకముగా మదియందు నిల్పియున్
జాగొనరింపకన్ యెప్పుడు సజ్జనగోష్ఠివీడకన్ మహా
యోగిజనానుసమ్మతిని యొప్పగనుండ సుఖంబుచిత్తమా. 11

ఉ॥ యన్నగరాని బ్రహ్మమును యేర్పడగొల్చి తదేకనిష్ఠచే
మన్నగల్గిమాయనణుమాత్రమునమ్మక దేహభ్రాంతులన్
సున్నగజూచి యెల్లపుడు సూనృతివాక్యములన్ వచింపుచున్
యున్నతమైనమార్గమున యోగ్యతగల్గినటింపుచిత్తమా. 12

ఉ॥ యెప్పటికైన దేహమిది యెవ్వరితోడను జెప్పకేగు నీ
గొప్పతనంబులన్ వదలి గోప్యముగా హృదయాంతరంగ మం
దొప్పగ పూర్ణుడై నిలచి దోడ్పడిబ్రోచు నిరంజనున్ సదా
తప్పకనమ్మి వేడినను తాపములన్నియు దీరుచిత్తమా. 13

ఉ॥మున్ను పరాత్పరుండుతన మూలమునన్ మహదాదిశక్తి యం
దెన్నగ సర్వలోకములు తేటగసృష్టియునై వెలుంగ దా
నన్నిటియందు నేకమయి నాశములేని నిజస్వరూపమున్
తిన్నగజూచువారలకు దిక్కగుసద్వయు వేడు చిత్తమా. 14

ఉ॥ దీపపుకాంతిజూచి యది దివ్యతరంబగు పండటంచు దా
దాపునజేరి కీటకము దగ్ధమునొందిన రీతి మాయయే
ప్రాపని నమ్మువారలకు భారమెగాని మరేమి లాభమా
యోపికతోడసద్గురుని యొప్పుగబూజయొనర్పుచిత్తమా. 15

ఉ॥ మృత్తికటయ్యెకుంభములు ముద్దుగచాలవిధంబులైన య
ట్లిత్తరి బ్రహ్మవిష్ణు శివదేవ శశాంకరి వానరుల్ నరుల్
మొత్తముసర్వభూతతతి మూలముతానెయటంచు నిత్యనిక్
తత్తరపాటువీడియును తాలిమితోడుతగొల్వు చిత్తమా. 16

ఉ॥ స్వాంతమునందు కేవలుని జాలనుతింపుచు యీషణంబులన్
చెంతకుజేరనీక గురుసేవ దృఢంబుగ జేయుచుండి స
ర్వాంతర వర్తియున్న నిజవాసమునందుల జూడ్కినిల్పి యే
కాంత తపంబొనర్ప పర కాంతనుజేరగవచ్చు చిత్తమా. 17

ఉ॥ జీవగుణంబులన్ వదలి చిన్మయుజూచుచు కామ్యకర్మముల్
భావమునంటనీక పర భావముజూడక భక్తిశ్రద్ధలన్
దేవునియందు నిల్పియును దేహము హేయకరంబటంచు నీ
యావరణంబుబాపి మరియాదచె నీశ్వరునమ్ము చిత్తమా. 18

ఉ॥ వాసనలన్ని వీడి నిజవాసముజేరి దయామయున్ మహో
ల్లాసముతో నుతింపుచు విలాసములన్ మదిజేర్పకున్న మున్
జేసినపాపముల్ జనవె శీఘ్రగతిన్ సకలేశు పాదముల్
వేసటజెందకన్ యెపుడు వేడుకతోడుతనమ్ము చిత్తమా. 19

ఉ॥ మానవజన్మమెత్తియును మాయకులోబడి హీనవృత్తులన్
న్యూనము లేకగోరి తన నార్జితకిల్బిషరాశిచే మహా
హానిదెచ్చుకొంటె మరి హాయిగనీశ్వరుపూజచే మనో
ధ్యానము చేయుచున్ పరుని ధర్మముతప్పక గొల్వు
చిత్తమా. 20

ఉ॥ దేహములోపలన్ హరుడు దివ్యతరంబు నిండియుండి హం
సోహమటంచుబల్కుచును సూరిజనుల్ గురితింప నేకమై
ద్రోహములేక నిర్మలత తొల్లిటిరూపము జెందు కేవలున్
యూహలొనల్పి యెల్లపుడు యోపికతో భజియింపు
చిత్తమా. 21

ఉ॥ మాపులలోపలన్ మిగులసూక్ష్మస్వరూపముగల్గియుంతటన్
వ్యాపకమై నిరంతర మవాంఛితుడై జగమెల్లబ్రోచు హృ
ద్దీపకు ప్రాపుగోరి కడు దీనతతో శరణంచు వేడ నీ
తాపములన్నిబోనణచి దాపుకజేర్చునుగాదె చిత్తమా. 22

ఉ॥ యేదెశ జూడ తానెయయి యేమియుగాక వినాశనోద్భవం
బేదియులేక నిత్యమయి ప్రీతిచె సద్గురు రూపుజెంది నిం
పారగ నుండుభక్తులకు ప్రాపయిబ్రోచు పరాత్పరుం సదా
మోదముతో యహర్నిశము మ్రొక్కి స్తుతింపుచునుండు
చిత్తమా. 23

ఉ॥ గాలియు దృష్టిమానసము గట్టిగకుండలియందుజేర్చి యా
లీలలుగాంచి భావమును లేశము వేరుగబోవనీక స
త్కాలముగూడెనంచు ఘనకారణమూర్తి నిజప్రభావమున్
తాలిమితో దలంచుచును దారిదొలంగకనుండుచిత్తమా. 24

ఉ॥ పుట్టినదాది సత్కథలు పూనికతో చెవిసోకనీక బల్
దిట్టగ భూమిపై దిరిగి తీరనిదుఃఖము జెందుకంటె నే
డెట్టులగాకనున్నయది దెల్యగ నెవ్వరి శక్యమౌను నీ
పుట్టువులేక పోవుటకు పూర్ణునిగొల్వగ రాదె చిత్తమా. 25

ఉ॥ చెప్పినదంత చేయుటకు జేరువసద్గురుమూర్తియుండగా
తప్పదు త్రోవలన్ జనుట దారియె ధర్మవిరుద్ధమైన నీ
తిప్పలుజెప్పనీలవునె తీవ్రగతిన్ పరమాత్మ సేవకున్
తప్పకబోయిచేసి పరితాపముమాన్పకనుండు చిత్తమా. 26

ఉ॥ వాదములేకనీకు నిజవాక్యముతోడయి యున్నజాలదా
భేదముమానిసర్వసముపాదివిరాట్స్వరూపకునిపావన ప్రేమ జెలంగ
పఠింపజాలు సమ్మోదముదో జగద్గురుని ప్రమోలనునిల్పి
మహానుభావ నీపాదములందు దుష్ట పరభావమునీదని
వేడు చిత్తమా. 27

ఉ॥ ఎవ్వరుదిక్కునాకనుచు యేలినదేవుని వేడుచుండు న
న్నొవ్వగ జేయకో ప్రభువ నోర్వగదీనుల బ్రోచువారలిం
కెవ్వరు దిక్కుగల్గిరని కేవలుకీర్తనసేయుచున్ నను
దవ్వుగజూడబోకుమని దాపునజేరి స్మరింపుచిత్తమా. 28

ఉ॥ పూజితమైనమార్గమునబోవుచుమూర్ఖులుబల్కుపల్కులే
రాజిగవించుభక్తులకు రాజ్యమెమోక్షమటంచు నెప్పుడా
తేజములోను తేజమును తేటగజూచి సుఖంబుజెందుచున్
భూజనులందుపూజ్యతను బొందిపరంబునుగాంచుచిత్తమా. 29

ఉ॥ మాటలపాటలన్ గురుని యాలలు బాడుచు మింద్రియావళుల్
బూటక వృత్తులన్ జనని భోగ్యము జూచి నిరంతరంబు యా
కూటము జేరి పాపముల కూలగ జేసి యభేద్యమైన శృం
గాట కవాటమున్ దేరువగల్గిన సర్వముగల్గు చిత్తమా. 30

ఉ॥ యెంతటియాపదల్ గలుగ యేమిభయంబును జెందకాత్మలో
సంతసమొంది నిర్మలుని సాక్షిగ గాంచి మహానుభావ నీ
చెంతను జేరియున్న నను జేకుపనుంచవె శ్రీ సదాశివా
సంతమహాత్మయీశ గురునాదయటంచునుతింపు చిత్తమా. 31

ఉ॥ మాయలలోనబోక పరమాటలు వీనుల జేరనీక యీ
కాయము నిల్వబోనిదని కాలవుబ జూచుచు కల్మషంబులన్
హేయముగా దలంపుచును హేయము మృత్యోకరీతి నెంచియున్
హాయిగనున్న దేవుని సహాయముగల్గును నమ్ము చిత్తమా. 32

ఉ॥ కోపముమాని శ్రీహరిని గోప్యముగా మదినెంచ దృశ్యముల్
రూపముగల్గి లేనివని రూఢిగ గాంచి ప్రకాశమెల్ల యా
శ్రీపతిదంచు జూచుచును శీఘ్రగతిన్ పరమాత్మ జేకుచే
ప్రాపని భక్తపోషణుని ప్రార్థన జేయుచునుండు చిత్తమా. 33

ఉ॥ లోకములెల్ల నీకడుపు లోపలనుండినయట్లు దేవతల్
నీకొరకే భయాత్ములయి నిన్ను స్తుతించినయట్లు శాస్త్రముల్
నేకవిధంబుగా బలికె యెవ్వరవేసుదునో మహాత్మ నన్
సాకెడుతండ్రివే విభుని సర్వమయాత్మునిగొల్వు చిత్తమా. 34

ఉ॥ యేమియుగాక నీశ్వరుఁడు యెందునునంటక యేరీతిగా
నోమిననోముపంటయయి నొవ్వగ జేయక దాసదాసులన్
ప్రేమతో తండ్రిరీతిగను పెంచి సమస్తఫలంబులిచ్చు యే
బాములజేరరాని నిజబ్రహ్మము నెప్పుడు వేను చిత్తమా. ౩౫

ఉ॥ మూఢులయుపసలందు హరి మూలము తానయి వేరువేరుగా
జోడయిగాదోచుచున్ మరియు జోడుగదోచక మాయరూపుఁడై
యాడుచుపాడుచున్ సుఖము నొందు నదుఃఖము జూపి చూపకన్
యీడయియున్న విశ్వమయు నెప్పుడు నమ్మి భజింపు
చిత్తమా. ౩6

ఉ॥ చచ్చుచుపుట్టుచున్ ప్రకృతి జాడయెఱుంగక మూఢచిత్తుఁడై
హెచ్చుగ పాపకార్యములు హెచ్చుకరంబని దల్పకాత్మలో
మెచ్చుచు జేయుచున్ తుదకు మెండుగ దుఃఖము జెందుకంటెయా
సచ్చరితున్ భజింపుచును సాక్షిగ జూచిన జాలుచిత్తమా. ౩7

ఉ॥ నాదము లెల్లవీనుల సునాదముగా విని నీవు నేననే
భేదములేక యెల్లపుడు భీతియెఱుంగక సత్వరూపుఁడై
మోదముతో కరంబులను మోడ్చి మహేశు నమస్కరింపుచున్
సీదయ గల్గజాలునని నిర్మలభక్తితో గొల్వు చిత్తమా. ౩౮

ఉ॥ సర్వ శరీరధారులను సాఁకుచు నెవ్వరికందరాక తా
నిర్వచనీయుఁడై ధరను నీతివిచారుల బ్రోవ దుష్టులా
గర్వాలద్రుంచ కర్తయయి గన్పడు శాశ్వతుకీర్తనంబు నే
యుర్విని విన్నజాలుగద మోపికతో ప్రభు నిల్పుచిత్తమా౩9

ఉ॥ యేమియుగాక నీశ్వరుఁడు యెందునునంటక యేరీతిగా
నోమిననోముపంటయయి నొవ్వఁగజేయక దాసదాసులన్
బ్రేమతో తండ్రిరీతిగను పెంచి సమస్తఫలంబులిచ్చె యే
బాములజేరరాని నిజబ్రహ్మము నెప్పుడు వేఁడు చిత్తమా. ౩౫

ఉ॥ మూఁడుయవస్థలందు హరి మూలము తానయి వేఱువేఱుగా
జోడయిదోఁచుచున్ సరియు జోడుగదోఁచక మాయరూపులై
యాడుచుపాడుచున్ సుఖముఁబొందునదుఃఖము జూపి చూపకన్
యీడయియున్న విశ్వమయు యెప్పుడునమ్మి భజింపు
చిత్తమా. ౩౬

ఉ॥ చచ్చుచుపుట్టుచున్ బ్రకృతి జాడయెఱుంగక మూఢచిత్తుడై
హెచ్చుగపాపకార్యములు హెచ్చుకరంబని దల్పకాత్మలో
మెచ్చుచుజేయుచున్ తుదకు మొందఁగదుఃఖము జెందుకంటె యా
సచ్చరితున్ భజింపుచును సాక్షిగజూచినజాలుఁ చిత్తమా. ౩౭

ఉ॥ నాదము తెల్లవీనుల సునాదముగా విని నీవు నేననే
భేదములేక యెల్లప్పుడు భీతియెఱుంగక సత్యరూపమై
మోదముతోఁ గరంబులను మోడ్చిమహేశునమస్కరింపుచున్
నీదయ గల్గజాలునని నిర్మలభక్తితో గొల్వు చిత్తమా. ౩౮

ఉ॥ సర్వశరీరధారులను సాకుచు నెవ్వరికందరాక తా
నిర్వచనీయుడై ధరను నీతివిచారుల బ్రోవ దుష్టులా
గర్వులద్రుంచ కర్తయయి గన్పడు శాశ్వతుకీర్తనంబు నే
యుర్విని విన్నజాలుఁగద యోపికతోఁ బ్రభు నిల్పు చిత్తమా ౩౯

ఉ॥ చేసినఖర్మముల్ మరియు జేయని కర్మములన్ని దైవమే
వాసిగజూచుచుండు నిక వన్నెలు చిన్నెలు జేయబోకు నీ
గాసిదొలంగి కేవలుని గాంచిసుఖించుట కంతరాత్మ నిక్
వేసటలేకజూచి యతివేడుకతో గురు వేడు చిత్తమా. 40

ఉ॥ జాగర స్వప్నసుప్తు-ని జాలముగా మదినెంచి వానినిక్
బాగుగగాంచు జ్ఞానమును బ్రహ్మముగాదలపోసి విశ్వ సం
యోగముచేస్పృధాభ్రమయోగ్యతయుంచుదలంచుచుండుయా
యోగిజనంబులన్ గలసి యొప్పగ దేశికునమ్ము చిత్తమా. 41

ఉ॥ దుర్భరమైనమాయ నతిదూరముగా దొలగింపగాదగున్
నిర్భయుడుండరాదు భవనీరధి దాటుట దుస్తరంబు నీ
వర్భకు నీతిమాయని వైభవమూర్తిని వదలకుండుమా
దుర్భరులైన వారలకు దోడగు గదా గురుమూర్తి చిత్తమా. 42

ఉ॥ యేటికి దేహభ్రాంతులిక యెవ్వరితోడుగ రారు వెంట నీ
నాటిజనుల్ వినాశులయి సర్వసుఖంబులు వీడిపోరే యీ
బూటకవృత్తులన్ విడిచి బుద్ధి పరాత్పరుయందు జేర్చి యా
పాటునబాడి నీశ్వరుడు పాలనజేయునుగాదె చిత్తమా. 43

ఉ॥ పాపలలోపలన్ వెలుగు పద్మదళాక్షుని సేవచే వృధా
తాపములందు జేరకను తత్త్వము బ్రూయుగ మందునిల్పి యే
లోపము లేక పూర్ణుడయి లో వెలి నిండి యఖండమైన స
ద్రూపుని జేరి వాచ్యమును ద్రోసిసుఖింపగ రాదె చిత్తమా. 44

ఉ॥ చూడగచూడగా తనలో చోద్యముగాగనుపించు చిత్కళన్
తోడయితోచియావలను తోడుగదోచక యెందుడాగునో
జాడయెఱింగి దానిపయి జక్కగబుద్ధిని జేర్చి నిర్మలున్
వేడుకతోడ జేరి సుర వేద్యుని మరువకనుండు చిత్తమా. 45

ఉ॥ చెప్పగరాని సౌఖ్యమును జెప్పగ నెవ్వరి శక్యమవును. నీ
గొప్పతనంబులన్ విడచి గోప్యముగా సుఖరంబుజొచ్చి యే
చప్పుడుగల్గ వేఱుగ విచారముబోని పరాత్మయందె యె
ల్లప్పుడు సౌఖ్యమున్ గని విలక్షణుగాంచి భజింపు చిత్తమా. 46

ఉ॥ దృక్కయు దృశ్యముల్ సకలదోషవినాశు వశంబు జేసి యే
ప్రక్కనుగన్న సర్వమయు భక్తితొ గాంచుచు నింద్రియంబులన్
చిక్కులలోనబోనివక చిన్మయు ప్రాపున జేర్చి యెప్పుడున్
చక్కనిమార్గమందు నతిజాగ్రతగల్గి నటింపు చిత్తమా 47

ఉ॥ పాపములేనిబాటయిది ప్రాపయియుండగ నేరుత్రోవలన్
వ్యాపకమొంది దుర్విషయ వాంఛలుబొంది తపింపలాభమే
యోపికతోడ నద్వయుని యొప్పుగనమ్మి స్మరింప నీదు సం
తాపముబోయి ముక్తిగను దారిగనుండు నెరుంగు చిత్తమా. 48

ఉ॥ యుల్లములోన సద్గురుని యూహసదా మరుపేమిలేక యీ
కల్లజగంబుజూచి కనుగానని పాట్లు హరించి ధీనతన్
తల్లియు దండ్రి దాతయును దైవము దేశికమూర్తియందు నీ
వెల్లపుడార్తితో నిగమవేద్యు పఠింపుచునుండు చిత్తమా. 49

ఉ॥ దృశ్యము నశ్యమంచు పరదూషణలన్ చెవిసోక నీకు సా
దృశ్యముగా ననేకులటు దుఃఖితులై మరణింప జూడవే
నశ్యము గల్గు దేహమిది నాయదియంచు భ్రమించి నిల్ప నీ
వశ్యమె భక్తపోషణుని వద్దికతో స్తుతియింపు చిత్తమా 50

ఉ॥ చూచినదోచుచుండుమరి చూడకయుండిన దోచకుండెడిన్
గోచరమా మహాత్ములకు గొప్పగదోచి సుఖంబులిచ్చియా
లోచనస్థానమందె యతిలోలత గల్గి వసించు బ్రహ్మమున్
యోచనజేసి యల్లపుడు యూహాలోనిల్పి భజింపుచిత్తమా 51

ఉ॥ గాజుఘటంబు లోపలను గన్పడు దీపమదెట్లో యట్లె యీ
భూజనులంచు నిన్నుగను పుణ్యుల జీవములెల్ల స్వచ్ఛమై
పూజితమానుగాదె ననుబ్రోవవె యార్తశరణ్యయంచుయా
రాజితమైన దేవుపద రాజములన్ గురినిల్పు చిత్తమా 52

ఉ॥లోకము లోపలన్ విషయ లోలత గల్గి వికార రూపులన్
జేకొని సర్వబాధలచె జిక్కి కృశింప బ్రయోజనంబె
సుశ్లోకు నిజప్రభావమును శోధనజేసి యహర్నిశంబులున్
యాకలి గొన్న వారివలెయార్తితొనిత్యునిగొల్వుచిత్తమా.53

ఉ॥మచ్చికతోడ మానసము మాధవుసేవలో నిల్పి యెప్పుడా
సచ్చరితున్ గనుంగొనుచు సత్యము వీడక సర్వకాలముల్
హెచ్చినిజాత్మతోగలియు హేతువుగాంచిసుఖంపుచున్ సదా
నిశ్చయమొందినిర్మలుని నేర్పుతో గొల్చిభజింపుచిత్తమా54

ఉ॥ అన్నమయాదికోశముల కైదిటి కావలనెల్లు బ్రహ్మముం
గన్న మహానుభావులకు గారడిగా గనుపట్టదే జగం
బెన్నటికైన నిల్చునె యుపేక్షజనింప సుఖంబుగాదు నీ
వున్నది వున్నయట్లుగని యొద్దికతో గుకుగొల్వు చిత్తమా. 55

ఉ॥ చూపులకందరాక తనుచూడ్కికిచూడ్కియయున్న నిత్యునిన్
తేపకు తేపకున్ మదిలో దివ్యతరంబుగగాంచి మాయ సం
తాపము లేమిజేర్చకను తాలిమిగల్గి యభేద్యమైన యా
శ్రీపతి సేవజేయనతి శీఘ్రగతిన్ శుభమాను చిత్తమా. 56

ఉ॥ భూరి మదీయపాపమును బూర్ణముగా దొలగింపనీవె గా
వేరెవరుందురయ్య నినువేడెద నాదుభయంబుదీర్చి యే
తీరున బ్రోతువో సకల దీనదయాకర దివ్యరూప యీ
భారమునీదెయంచు నిజభక్తిచె నీశ్వరు వేడు చిత్తమా. 57

ఉ॥ ఎన్నిదినంబులున్న నినువేడక ముక్తిలభించునె యహో
పన్నగతల్ప నీదయకు పాత్రునిజేసి దయామయుండవై
కన్నకుమారునిన్ వలెనె గాచి యవిద్యను బాందోలు మో
యన్నయటంచునీశ్వరుని యెల్లపుడున్ స్తుతియింపు చిత్తమా. 58

ఉ॥ ఏమియుగాక తాను మరి యెవ్వరికిన్ దనుపట్టరాక స్వ
త్ప్రేమచె భూతకోటులకు భిక్షయొసంగుచు యంతరాత్మయై
స్వామి గలండటంచుగను సజ్జనులం దయనేలు యాపరం
ధాముని గొల్చుచున్ యెపుడు ధైర్యమువీడకనుండు
చిత్తమా. 59

ఉ॥ ఏమిభయంబులేదు పరమేశ్వరుడే దయజూపుతండ్రియై
భూమినిగల్గు వ్రాణ్యులకు భుక్తియు ముక్తియు నిచ్చుచుండు
యే బాములపాలుగాక పరభావముజూడక భక్తిపోషణుౕ
వేమరబోక యెవ్వరికి వేడకనిత్యునిగొల్వు చిత్తమా. 60

ఉ॥ రాగల కష్టముల్ తుదకు రాకదొలంగవుగాదె యేరికిౕ
యేగతి గల్గునోయనుచు యెప్పటికిౕ మదినుంచబోకు స
ర్వాగమవేద్యమైబుధుల వాంఛితముల్ సమకూర్చునిత్యునిౕ
వేగభజింప నీకునతి వేడకదోచు నెరుంగుచిత్తమా. 61

ఉ॥ రూపముగల్గి లేని తనురూపము నెందులయించునో యదే
శ్రీపతిస్థానమంచు నతిశీఘ్రముగా మనసేంద్రియంబులౕ
యోపికతో జగద్గురుని యొద్దనునిల్పి యహర్నిశంబు లా
ప్రాపునుబాయకౕ పరుని ప్రార్థనజేయుచునుండుచిత్తమా. 62

ఉ॥ లోకములన్ని సర్వమయి లోపలనుండి యనేకరూపులై
రాకడపోకటల్ గలిగి రక్షితుగాసగలేక యూరకే
శోకముచే గ్రుశింప నలశోభితుజేరగ రాదు నీవు నీ
రాకదొలంగిపోవ గురురాయునిగొల్చి సుఖించుచిత్తమా 63

ఉ॥ లోపల జూడ నేరకను లోకమదెట్లు నశించుబాహ్యమై
జూపబడే ప్రపంచమిది జూడ్కులకుౕ గనుపట్టుచుండు
సరూపుని ప్రాపుగోరి యతిదూరముజూడగబోక నీవు నీ
లోపల నిన్నెగాంచినను లోకముదోచకనుండుచిత్తమా. 64

ఉ॥ పుట్టినతోడనే జతను బుట్టి సమస్తఫలంబులిచ్చి యే
తట్టునజూడ భక్తులకు దాపయితోచి నిరంతరంబు యీ
చట్టలోనిండియుండి గను సజ్జనవర్యుల కంతరాత్మయై
పట్టుటకందరాని నిజభక్తపోషను గొల్వుచిత్తమా. 65

ఉ॥ ప్రొద్దునలేచిదుర్విషయభోగములన్ దులదూగుచున్ మహో
గద్దరినై యహంకృతిచె గాలముబుచ్చ సుఖంబుగాదు నీ
మొద్దుతనంబుబోనణచి మోక్షప్రదాయకుపాదపద్మములన్
వద్దికతోడ నీహృదయ వాసమునుంచుట మేలుచిత్తమా. 66

ఉ॥ ఒక్కపుడుండుబుద్ధి మరియొక్కపుడుండక పెక్కురూపులన్
జిక్కి భవాబ్ధిలోబొరలి చిన్మయుగానక యుండు వేల నీ
కొక్కరుతోడురారుగద కోర్కులద్రుంచినిరంతరంబు యా
చక్కనిసర్వలోకవిభు జాడయెరింగి స్తుతింపుచిత్తమా. 67

ఉ॥ తాలిమిగల్గి శ్రీహరిని ధ్యానముచేయుచు నిత్యతృప్తిచే
కాలముబుచ్చుచున్ మదిని కల్మషవృత్తులజేరనీక యే
జోలిదలంపకన్ గురుని జోడుగజూచుచు సర్వకాలముల్
పాలనజేయు సర్వపరిపాలుని వేడ్కతో గొల్వుచిత్తమా. 68

ఉ॥ ఎన్నిదినంబులున్న నిక నెవ్వరుదిక్కు మహానుభావ నీ
కన్నదయాపరున్ భువిని గల్గుదురే పరికింప నేడు నా
విన్నపమాలకించి యతివేడుకతోడుత బ్రోవరావె యా
పన్నుడనైతినంచు హరిప్రార్థనజేయుచునుండుచిత్తమా. 69

ఉ॥ దేహము నిల్వబోనిదని తీవ్రముగా పరమాత్మ సేవయే
యూహాలో నిల్పియెల్లపుడు యోచన జేయుచు మాయరూపులౌ
కూహక విద్యలన్ జొరక కూరిమితోడ భవాబ్ధి నీదగా
సాహసివై పరాత్పరుని సాక్షిగ నమ్మి స్మరింపు చిత్తమా. 70

ఉ॥ ఎట్టి విపద్దశల్ గలుగ నేమి భయంబును జెందకాత్మలో
పట్టుగ సర్వలోక పరిపాలుని పాదము నాశ్రయించి యే
తట్టున జూడ సద్గురుని దర్శన మబ్బెనటంచు ధైర్యమున్
గట్టిగ బూని సర్వసముగాంచి సుఖింపుచునుండు చిత్తమా 71

ఉ॥ భూజలవహ్ని వాయువు నభోడివిచంద్రులు మొదలుగాగ నీ
తేజములోననుండి గతదివ్యతరంబుగ వెల్గుటన్ యహో
రాజను బూజ్య నాథుగుణ రాడనదల్పవె మరుపులేక నీ
పూజయొనర్తునంచు పరిపూర్ణుని నమ్మి భజింపు చిత్తమా. 72

ఉ॥ ఎప్పటికేమి శాశ్వతమొ యెవ్వరికిన్ దెలియంగరాదు నీ
చొప్పునెఱింగి విశ్వమును చోద్యముగా దలపోసి మాయతో
నెప్పుడు స్నేహముంచకను నేర్పుతో భక్తసుపోషుపాదముల్
ముప్పుగలుంగకన్ మునుపె మోదముతోడ తనమ్మి చిత్తమా. 73

ఉ॥ ఎయ్యది శాశ్వతంబొ మరియెయ్యది శాశ్వతమో యెఱింగియే
కయ్యము సేయబూనక వికారపుచేష్టలు చేయబోవకన్
చయ్యన విశ్వరూపకుని సాక్షిగజూచి నిరంతరంబు యా
యయ్యను మరువకన్ గురుని యాజ్ఞకుబద్ధతనుండు చిత్తమా. 74

ఉ॥ ఎక్కడజూడగోరినను నేకవిధంబుగనుండి మాయకుఁ
జిక్కని నిర్మలాత్ములకు చేరువయై విలసిల్లుదేశికుఁ
మక్కువతోడనమ్మి యభిమానములెల్లనువీడి యెవ్వఁడా
చక్కనిస్వామిచే నయుది జాలదే సేయ తరింపచిత్తమా. 75

ఉ॥ రూపములన్ని తానయి నిరూపణజేయ వశంబుగాక యే
లోపములేక లోకములలో వెలినిండి యఖండమై సదా
ప్రాపనినమ్మ భక్తులకు భారముదీర్చి సుఖంబులిచ్చు యా
శ్రీపతిపాదముల్ మిగుల శీఘ్రముగా నెరనమ్ముచిత్తమా. 76

ఉ॥ పావనమైన బ్రహ్మపద ప్రాప్తిగలుంగ కొగంతలేదు నీ
జీవనమానుగాదె గురుజేర యఘంబులుదూరమౌను యీ
భూవలయంబునందు పరిపూర్ణునిగొల్చుటెగాక వేరుగా
త్రోవ మరేమిలేదుగద దోషవినాశు భజింపు చిత్తమా. 77

ఉ॥ దాసుల బ్రోవనీక్షితిని దైవము గల్గ భయంబికేల నీ
దోసిలియొగ్గి మ్రొక్కులుపదూరభవాబ్ధినిద్రోయబోకు నన్
మోసముచేయ లేరెవరు మోక్షప్రదాయకు లుందురీధరన్
వేసట లేకబ్రోవుమనివిశ్వస్వరూపకుఁగొల్వు చిత్తమా 78

ఉ॥ ఆడుచు పాడుచున్ గురునియాజ్ఞనునిల్చి మహాత్మకీర్తనల్
వేడుకగానుతించు మది వేరుగబోనివ కాపరమేశునే
జోడుగజూచుచున్ జగము చోద్యముగాదలపోయుచున్న నీ
తోడయిబ్రోవడె యెపుడు దోషవిదూరుస్మరింపుచిత్తమా. 79

ఉ॥ రోతల పాలుగాక యతిరోదనలన్ చెవిసోకనీక
యీభూతలమందు నిర్మలులకు పూజయొనర్చుచు సర్వకాలముల్
పాతకమైన కార్యముల బాల్పడకన్యాయు సేవలో సదా
యీతనువున్న జాలుగద యీశ్వరు నెప్పుడు వేడు చిత్తమా. 80

ఉ॥ మానసవృత్తులన్ కపటమార్గము నుంచక సర్వకాలముల్
జ్ఞానవశంబుజేసి కడుగ్యాతచే నశింబు సద్గురున్
ధ్యాన్నమొనర్చుచున్ పరుని ధైర్యముపీడకగొల్చుకంటెయీ
మానవజన్మకున్ తగినమార్గముగల్గునె దెలియు చిత్తమా. 81

ఉ॥ చూపుకదల్చకన్ గురుని-చోద్యముజూచుచుసర్వకాలముల్
దాపయియున్న యీశ్వరుని ధర్మముదప్పక గొల్చుచున్న నీ
పాపముతెల్లబోవె పరి పక్వముగాదె తరింప జన్మకున్
ఓపికతోడసర్వసముః యూహాలో నిల్పిస్మరింపు చిత్తమా. 82

ఉ॥ శ్రద్ధచె విశ్వరూపుఘను శాశ్వతుఁగొల్చుటకంటె వేరుగా
సిద్ధతధర్మముల్ గలవె నీ నిజరూపముగాంచి మాయకున్
బద్ధతగాక నిర్విషయ భావముతో పరిపూర్ణసేవలో
తద్దయునున్న జాలుగద ధాముని గొల్చి సుఖింపు చిత్తమా. 83

ఉ॥ కోరినకోర్కెలిత్తువని కూరిమితో మహనీయులెల్లరున్
జేరరె నిర్మలాత్మునిను శీఘ్రగతిన్ సుజనాళిబోవవే
దూరముజేయుబోక నను తోడయిబ్రోవగదే రమేశ నా
భారమునీదటంచు నిజభక్తిచె నీశ్వరుగొల్వు చిత్తమా. 84

ఉ॥ ఎచ్చటజూడనీవెయయి యెవ్వరికిన్ గనుపట్టరాక నీ
ముచ్చటగా భజింపుమని ముఖ్యులకెల్ల భయంబుదీర్చియున్
స్వచ్ఛతనుందువయ్య పరసౌఖ్యనిధాన పరాత్మయంచు యా
సచ్చరితున్ భజింపుచును స్వానుభవంబుననిల్పుచిత్తమా. 85

ఉ॥ కావున ముందుమార్గమును గానక భీతిలునట్లు యార్తితో
పూనికచే పరాత్పరుని పుణ్యకథాశ్రవణంబు జేయుచున్
మానక సర్వకాలములు మానసవృత్తులణంచి నిత్యనిన్
దీనతతోడగొల్వు నిను దివ్యతరంబుగగాంచుచిత్తమా. 86

ఉ॥ సూరిజనంబులెల్లపుడు జూచుచునీదు స్వరూపమున్ వృథా
కోరికలందుబోక నినుగోరుచు మాయకుదూరులై సదా
భారము నీవయిన్ నిలిపి భక్తి చెగొల్తురుగాదె యిద్ధరన్
నేరములెంచబోకుమని నిర్మలునమ్మి భజింపు చిత్తమా. 87

ఉ॥దిక్కును లేనివారలకు దిక్కయి బ్రోచెదవంచు నిన్ను నే
మక్కువతోడ నమ్మితిని మర్మముగల్గిన బ్రోచువార లిం
కెక్కడ నుందురయ్య యిటు కేవలనిత్య పరేశ నీవెగా
కొక్కరుగల్గిరేయనుచు కోరినిరామయుగొల్వుచిత్తమా. 88

ఉ॥ అన్నిటినంటియున్ మరలనంటకనుండియు పూర్ణమైగనన్
యెన్నగరాని దైవమయి యేకముగా వెలుగొందురూపమై
మన్ననగల్గి తన్నుగన మాయనుజేర్చని సుప్రసన్నమై
యున్నజగద్విలక్షణుని యొప్పుగనమ్మి స్తుతింపుచిత్తమా. 89

ఉ॥ చట్టు విధంబునన్ వెలిగి సర్వజగంబుల నిండియుండి నీ
గుట్టు ముకుందు దెల్ప నతిగోప్యతరంబయియుండి మాయకున్
పట్టుబడంగ రాక సమభావులపట్టయి యున్న యోగవిభో
రట్టుల జేయబోకుమని రక్షితు గొల్చుచు నుండుచిత్తమా. 90

ఉ॥ లేని శరీరమెప్పటికి లేకనే పోవునుగాని నిత్యమా
వ్రానము శాశ్వతంబనుచు పూర్ణుని గొల్చి సుఖింప మేలు నీ
మానసమందు యెల్లపుడు మానక శాశ్వతు కీర్తనంబులన్
ధ్యానమొనర్ప జాలు నిక దప్పక నిర్మలు జేరుచిత్తమా. 91

ఉ॥ చీమును రక్తమున్ గలిగి చెప్పనశక్యము గాని బాధచే
స్వామిని తల్వలేక నిటు జచ్చుచుపుట్టుచు నుండు దేహముల్
కామవికారదోషములు గప్పుమి జెందుటెగాని లాభమె
నీమముతో పరాత్పరుని నెప్పుడు గొల్చుచునుండుచిత్తమా. 92

ఉ॥ కోపముగల్గియున్న నది క్రూరత దెచ్చి భవంబుకీడ్చు నీ
కోపమె తాపమయి సుఖముగోల్పడజేయు వృథా ప్రయాసలన్
డాపదు జెందనేల నిటు తాలిమిగల్గి నిరామయున్ సదా
ప్రాపని నమ్మి నిష్కపట భావముతో స్మరియింపుచిత్తమా. 93

ఉ॥ నీకలలోన దోచునవి నిత్యముగాక లయింపవే గనన్
లోకముగూడ నట్లెయని లోవెలినిండి యఖండమౌ పరున్
జోకతో సర్వకాలములు జోడుగ నాత్మలో నెంచి బుద్ధికిన్
యేకపదంబునన్ నిలువ యాశ్వతు జేరగవచ్చుచిత్తమా. 94

ఉ॥ వేదములందు నీవె సమవేద్యుడవై భజియింపు భక్తులన్
మోదముతోడ బ్రోతువని మ్రొక్కెదనో పరమేశ నేడు నీ
పాదములందు నా శిరము బాగుగ నిల్పి యహర్నిశంబులన్
బేధము చేయబోకుమని బ్రీతిచె చిన్మయుదల్పు చిత్తమా.95

ఉ॥ గొప్పకుగాదు నీ స్మరణ గొబ్బున బ్రోచెదనంచు జేతునన్
తిప్పలు బెట్టబోకుమిక దిక్కెవరుందురు నీవుగాక నా
తప్పులు దిద్ది కష్టములు దాపున జేరనిమార్గమందున
నొప్పుగనుంచుమాయనియు నోపికతోగురు వేడుచిత్తమా.96

ఉ॥ శాంతిశమాది సద్గుణ విశాలురు నీదు కథామృతంబు నా
శింతురపేక్షచే సకల శ్రేయకరంబని యాత్మలోన
సర్వాంతరవర్తియా సుగుణరక్షితు నాదు భయంబుదీర్చవే
యెంతని వేడుకొందునని యీశ్వరునమ్మి స్తుతింపుచిత్తమా.97

ఉ॥ భూరి మహాప్రతాప పరిపూర్ణ పరాత్పర భక్తపోషణా
నేరములెంచకన్ కరుణ నేలవె సర్వశరీరధారులన్
కూరిమితోడబ్రోతువని కోరిభజింతు నహర్నిశంబులన్
భారముదీర్చ నీవెయని భక్తపోషణు గొల్వు చిత్తమా.98

ఉ॥ గారడిరీతి నీ జగము కల్పనజేసి యుదారలీలలన్
గూరిచి దేహభ్రాంతులచె గూలగజేసెడు శక్తియెట్లు జే
కూరెనొ దెల్య నెవ్వరికి గోచరమానిక నీకెగాక యో
ధీర మహానుభావయని దివ్యవిభావుని గొల్వు చిత్తమా.99

ఉ॥ ఎవ్వరు నీ పదద్వయము ఎప్పుడు గొల్తురు భక్తిశ్రద్ధలన్
యెవ్వరు నీదు నామమును యెయ్యెడ దల్తురొ సర్వకాలముల్
యెవ్వరు నీదు రూపమును యేకముగా మదియందు నిల్పిరో
యద్విమలాత్ము జేరియును యార్తితొ నమ్మిస్మరింపు చిత్తమా.100

ఉ॥ పుట్టకెముందె భూమిపయిఁ బుట్టిన జీవులకెల్ల క్షీరముల్
బెట్టియుగాచియున్న హరి బెంపడె సర్వశరీరులన్ దయన్
పొట్టకు దుఃఖమేలనిక పుట్టని చావని త్రోవ జూడగన్
గట్టిగ నవ్యయున్ గొలువ గల్గినజాలు తరింప చిత్తమా.101

ఉ॥ నేరక చేసియుంటి బలు నేరమతి భువి హీనబుద్ధిచే
సారవిహీనమయ్యు సుసారమటంచును గుర్తులేక యో
కారణమూర్తి నీదు దయ గల్గ యఘంబులు బోవునంచు వే
మారక నిన్ను గొల్తునని మానక నిత్యు భజింపు చిత్తమా.102

ఉ॥ నీటచరించు జంతువులు నీట నెరుంగక నున్నయట్లు యీ
బూటక నాటకంబునను పూర్ణస్వరూపుడవైన నిన్ గనన్
చోటురవంత లేక యతిచోరుడవై చరియించు నాదు జం
ఝాటము లెల్లదీర్చుమని జంకక నిర్మలు నమ్ము చిత్తమా.103

ఉ॥ ధారుణిలోన మానవులు ధర్మము నెరుగక వూరకే తి
రని భ్రాంతితోడ బహుతీర్థములన్ దిరుగంగ గాంతురే
కారణమూర్తి సత్కరుణ గాంచక యెన్నటికైన సత్యమున్
వేరుగ జూడగబోకు పరమేశ్వరు నీలో నెరుంగు చిత్తమా. 104

ఉ॥ పావనమైన బ్రహ్మపద ప్రాప్తిగలుంగ గోరంగ లేదు నీ
జీవనమావునుగాదె గురు జేరక్షయుమంబులుదూరమౌను యీ
భూవలయుంబునందు పరిపూర్ణునిగొల్వుచుగాక వేరుగా
త్రోవ మరేమిలేదుగద దోషవినాశు భజింపుచిత్తమా. 105

ఉ॥దీనజనుల్ తరింప నిజదేశికమూర్తిగ నవతరించి
సుజ్ఞానమొసంగి మానవులగాచి యవిద్యనుద్రుంచు కేవలుఙ్
స్వానుభవంబునఙ్ నిలుపు సౌజ్ఞయొసంగిన నిర్వికల్పు
మాయానటనావతారుదరియాగురు దేవుస్మరింపుచిత్తమా 106

ఉ॥మోదము తోడ(శ్రీ)హరికి మొక్కి మహాత్మప్రభావముల్
సదాబోధితమై పఠించుటలు పూర్ణునిసత్కరుణావిశేషతఙ్
గాదె మహాత్ములార యిటు కల్పనజేయుట నాతరంబె యే
బేధము లేక నాయడల బ్రీతి యొసంగుమకనైన యుంచీ యీ
బీదని తప్పులెల్లయును బిడ్డలతప్పుల రీతి దిద్ది నిం
పాదిగ జూచి ఖాశీమును పాలనజేయుగరాదె యంచు యీ
మేధినిగల్గు సద్బుధుల మెల్లనజేరి నమస్కరింపుచుఙ్
వాదము లేక నిర్మలుని వారకనమ్మి నుతింపు చిత్తమా. 107

ఉ॥ మంగళ మప్రమేయ పరమాత్మ పరాత్పర మంగళంబు ని
సంగభవాపహార నిజ సాధుసుపోషణ మంగళంబు స
ర్వాంగ విలక్షణ పరమరక్షిత మంగళమంచు బాడెదఙ్
భంగము సేయబోకుమని బాగవతాధిపుగొల్వుచిత్తమా.108

మంగళహారతి

మంగాళమనిపాడరే శ్రీ గురునకు ॥మం॥
మంగాళమనిపాడి మహనీయమైవెల్గు – మేటిశిఖరమందు దీటు
లేని గురుని ॥మం॥

మూాటి కవ్వాలయున్నా శ్రీ గురునీ సోహామను గు ర్తుతోను–
సోహామని జపియించుచుండిన కీలు తా గు ర్తెరింగియు – రాక
పోకలు లేనితావున ప్రాకటంబుగ నిలచి నీలో ॥మం॥

నాదీ నీ దని యేమి లేనట్టి–శ్రీగురుస్వామిని హృదయమందున–
నిల్పిఎప్పుడును జోడుపక్షుల – పట్టుబట్టియు తాను నేననుగు ర్తు
మరచీ – కేవలానందమున గురునిజాడ తెలసి నీలో నీవై ॥మం॥

గురుడు తంగెళ్ళార్యు నెప్పుడును – తనహృదయగుహాను పదిల
ముగ – ప్రార్థింపుచుండియును అదురుబెదురును లేక శ్రీ గురు
పదములనుబంధించి మోదమునొంది – దరియా దాసు నెప్పుడు
నాదతీతంబైన గురునకు ॥మం॥

గద్య

ఇది శ్రీ ద రి యాం హు స్సేౖ న లీ షా ఖా ద రి దేశిక సుజ్ఞాన
సుత శ్రీ ఖా శిం వ లీ షా ఖా ద రి దేశిక ప్రణీతంబైన
పరమామృతంబను గ్రంథంబునందు చి త్త
శతకము, నూట ఎనిమిది ఉత్పల
మాలలు సమా ప్తము.

గురుస్తోత్రములు

శ్రీరమణీయమై నిగమ సేవితమై సకలార్థ సంపదల్
భారము లేకగూర్చు భవభంజనుఁడై వెలుగొందు మద్గురున్
గోరి భజింతు నాహృదయ గోచరమై ఋజుభావ వర్తిగా
నేరువునందజూపి భవనేరధి దాటు సుశీలమై యుగున్ 1

కం॥ పదునాలుగు భువనములలో
యెదురేమియు లేక వెలుఁగు ఏకేశ్వర నీ
సదనము జేరినవారికి
కొదువేమియు లేదటంచు గొలుతును తండ్రీ. 2

కం॥ సర్వము నీవై యుండగ
సర్వేశ్వర నిన్ను వెదుక జాలిరె భువిలో
గర్వ గ్రంథులనణచిన
నిర్వాహకు లందగలరు నిను గురుదేవా. 3

ఉ॥ పావనమైన నీకథలు భక్తులకే విననౌను యింపుగా
భావము లేనివారికవి బంధములై గనుపట్టునే భువిన్
నీవె గదా యనేకమయి నిండి వరాపరమూర్తివౌదువో
కేవలనిర్వికల్ప నినుకీర్తనజేయగ నిల్పుమెవ్వఁడున్. 4

క॥ ధర్మార్థ కామ మోక్షము
నిర్మితమై నీదుదయచె నిలచినవని యీ
మర్మం బెరిగినవారలు
కర్మాకర్మముల నిన్ను గాంతురుగాదే. 5

చ॥ రసికులునీమహామహిమరాతిబ్రవల్ స్మరియింపుచుఁ వృథా
వ్యసనములన్ త్యజించియును వ్యాపకమానినుఅంతరాత్మగా
విసువుజనింపకన్ వెదకి వేడుకతో తమలోనగాంచియుఁ
మసలుచునీమహోన్నతికి మాటికిమాటికిగాంతు రియ్యెడన్.6

శా॥లోకారాధ్యునిసర్వలోకనియతున్ లోపంబునేమాత్రమున్
జోకన్ జేర్చని సుప్రసన్న వరదున్ జ్యోతిర్మయా కారునిన్
ఏకాకారు ననంతు నాదిపురుషున్ యెన్నంగ రానట్టిసుశ్లోకున్
నాహృదయాబ్జమందుగొలుతున్ శుద్ధాత్మునన్ జేయుతన్. 7

మ॥ భవముల్ బాపెడు భక్తరక్షకుని నే భావింతునిత్యంబు నా
స్తవమున్ జేకొని ధర్మమార్గములలో స్థాపించి నిర్వాణమై
భువి రాజిల్లెడు నిత్యమోక్షపరమున్ భోగింపగా జేయుచున్
సువిచారంబుననిల్పినాదుయఘముల్ చూరంబుగా జేయగన్.8

సీ॥ తాపసులెల్లరు ధైర్యంబు మదిబూని
విపరీతములెల్ల విడచితాము
చపలత లేకను సర్వ కాలంబులు
తపసులైన నీ పదధ్యానమందు

నిలచి నినుబొందిరని నిగమములు వరియింప
నీవె దిక్కని నమ్మి నిశ్చయముగ
నీదు పాదంబులు నియతితో తలదాల్చి
బ్రస్తుతి జేతునో పరమపురుష

వేరుగతిలేదు ననుబ్రోవ తోవ నీవె
పరమపురుష పరాత్పర భక్తవరద
తెరవు జూపియు కరుణించు దేవదేవ
శరణు శరణని మొదలిడితి దురితదూర. 9

సీ॥ భక్తుల బ్రోచెడు పరమాత్మ
నీ కరుణ బాగుగా నిల్పిన భయముగలదె
ముక్తు నెల్లపుడు నీ మూర్తివంతము జూచి
మురయు చుందురు గదా మూలమనుచు
ఆదిదేవుడ వీవె అపరాధములు బావ
సాదుమూర్తివి నీవె సత్యచరిత
వేదాంత వేద్యమై వెలుపల లోపల
వెలుగు వారెవ్వరయ్య వేదవిహిత

పాప పుంజములెల్లను భగ్నపరచు
దీపమై నాదు భయంబులు దీర్చుమయ్య
దాపు నీవైతివిక వేరు దారిలేదు
పాపనుహిత వరమాత్మ భక్తవరద. 10

సీ॥ కని కానకను జేయు కర్మంబులెల్లను
ఘనమైన నీదయ గలుగ బోవు
పాపంబులెల్లను పరిహారమై పోవ
నీపదధ్యానమె నిరతిశయము
అఖిలలోకములకు ఆధారమా నీవు
ఒకమాత్రమని బల్క వర్ణితంబె
సజ్జనావళి బ్రోచు సచ్చరితుఁడవనుచు
ముజ్జగంబుల బ్రోవ నిల్తువయ్య

భక్తులెల్లరు నినుస్మరియించుటయె దప్ప
నియతి గలదె యెన్నిభావముల గలిగిన నిన్ను గనక
యున్నదే వేరుమార్గంబు కన్నతండ్రి
నన్నుబ్రోవుమె పరమాత్మ నిన్ను గొలుతు. 11

ఉ॥లోకము లెల్ల జూచి పరలోకముజేరెడు త్రోవగానక
చీకున జిక్కి మానసము చింతల బొందుచు నున్న వారికే
రాకడపోకడల్లవు రాతిరిబవల్ పరమాత్మ సేవలో
ఏకవిధంబునన్ మెలఁగు విజ్ఞులకెన్నటికైన గల్గునే. 13

గీ॥ భక్తిగలిగియు పరమాత్మ భజనజేయు
వ్యక్తిగల వారికే నిజము వ్యక్తమౌను
శక్తిలేనట్టి జనులకు శక్యమౌనె
ముక్తికిరవైన మార్గంబు మూలమెరుగ. 14

చ॥ పరమన వేరుగా గలదె బంధవిముక్తి చె భావమాత్మలో
స్థిరముగ నిల్పి వేమరక శ్రీశు భజింపుచు నుండుటల్ గదా
వెరపుజనింపకన్ ప్రభుని వేడ్కతో గొల్చిసుఖింపుచుండు మీ
తరుణమిదేను వీడుటకు దైన్యము వీడి తలంపు చిత్తమా. 15

శా॥ దారేమున్నది సర్వలోక విభునిన్ దర్శింపకన్ దేహా
ధారంబౌనని యెన్నిపాట్లుపడినన్ దారిద్ర్య దుఃఖాబ్ధిలో
జేరదే నిజమువుముగాని సుజనుల్ జెందంగరాదెప్పుడున్
ధారాళంబుగ నిత్యమైనప్రభునిన్ ధర్మంబుచెగొల్వుమీ. 16

ఉ॥ అర్థములేనివాదముల నాత్మసుఖంబును జెందరాదు స
ర్వార్థ విశారదుల్ బుధుల వాక్యముచే దెలియంగనౌను యే
వ్యర్థపు బోధలన్ జొరక వ్యాపకు జేరెడి నేర్పుజూపుమా
సార్థకమైనమాటలను సన్నుతిజేయుచు నుండుమిత్తరిన్. 17

శా॥ ఆర్భాటంబునమాయలో బొరలుచున్ ఆయాసమున్ జెందినన్
దౌర్భాగ్యంబట పాపకూపములకున్ దాపౌను వ్యర్థంబుగా
గర్భాత్యంతర ముక్తికై క్రియలచే గ్రాలంగ నీకేల యా
సద్భావాంతరమూర్తియైనపురుషున్ స్వాంతంబునన్ జూడుమా. 18

గీ॥ యెన్నిపాట్లయిన జగదీసు నెరగలేక
వున్నదే జన్మఫలమిక నెన్నడైన
నున్నగాజూచి జగమిదె చోద్యమనుచు
యెన్నువారలె పరమాత్మ నెరగగలరు. 19

శా॥ కామాదుల్ కడుదోషమైనపనులన్ గల్పించునీధాత్రిపై
నీమంబేమియులేదు నీచయుతులై నిత్యత్వమున్ గానకన్
ప్రేమన్ దారసుతాదులందు భ్రమచే బేలత్వమై పోవుటల్
సామాన్యంబదిసాదువర్తనమునన్ సర్వాత్మచింతింపుమా 20

కం॥ శమదమము మరియు చిత్సు
ఖమ నయమునగను వారిజేరి మానవ నీవా
విమలుల సేవించెడు యా
క్రమమెరిగిన నిత్య సుఖము గాంచగవచ్చున్. 21

ఉ॥ ఆపదలన్ని వీడుటకు ఆర్తిచె సద్గురు పాదపద్మముల్
ప్రాపుగ నమ్మి కొల్చినను పాపములన్నియు బారిపోవునో
పాపపుజీవమా పరమ భాగ్యముమాని వృథా ప్రయాసచే
తాపము నొందబోకుమిక తప్పక ధార్మికు జేరగోరుమా. 22

చ॥ కలవరమెల్లమాని కలకాలము నిల్చెడు కలిమి గోరియున్
నిలకడబూని అవ్యయుని నిత్యుని నిర్మలమానసంబుతో
దలచుచునున్న వారలను దాపునజేర్చి యుదార్థ లీలలన్
దెలుపుచునిత్యసౌఖ్యమున దేల్చును దేవునినమ్మియుండుమా 23

ఉ॥ ఆ పరమాత్మ సన్నిధిని ఆపదలన్నియుబోవుగాని యే
చూపును జూచినన్ విషయచోద్యము లే కనుపించు నూరకే
తాపము జెందబోకుమిక తాలిమితో సదయున్ దలంపుచున్
యోపికతోడ సర్వసము యోచనజేయుచునుండు జీవమా 24

శా॥కల్పనలన్ని మానియును కారణమూర్తి నిజస్వరూపముౘ
స్వల్పముగా దలంపకను స్వానుభవంబుననిల్పి యెప్పుడుౘ
అల్పవిచారముల్ బడక ఆదియు అంత్యము లేని దేవునిౘ
దల్పవిచార మేమి గురుదైవముగా దలపోయుచుండుమా. 25

శా॥శాంతాకారుని సర్వలోకవినుతుౘ శంకల్ నివారించియే
భ్రాంతిౘ జేర్చని భక్తవత్సలుని నీ భావంబులోనిల్పి వి
శ్రాంతిౘ జెంది నిజాత్మతో కలిసియుౘ శ్రద్ధానిబద్ధుండవై
స్వాంతంబా పరమావధిౘ గలువుమీసర్వార్థంబా నీధరౘ 26

సీ॥ పరమార్థమునకన్నె పాటుపడిననుచాలు
పెరచింతలను జేయు ఫలమదేమి
బ్రిహ్మాది వినుతుని బ్రస్తుతించినజాలు
యిమ్మహీస్తులను నీ వెమకనేల
పాపాబ్ధి తరియించు బాట నెరిగినజాలు
కోపతాపంబుల కుందనేల
అఖిలార్థములు జేరు నదియెరింగినజాలు
సకల పాండిత్యములు జదువనేల

సత్యమైయున్న పరమాత్ము జాడ తెలియ
ప్రీత్యగాత్మను జెందుటే పరము పదము
యిదియుగాకను యితరములెన్నియున్న
వదలదీ దేహవాంచ యేవలననైనా. 27

సీ॥ విషయేచ్ఛలను బడి విర్రవీగిన నేమి
మిషయాను జగమునకు మూలమేది
పంచభూతంబులు బలసిన ఫలమేమి
సంచితాగములను ద్రుంచలేక
కఫవాతములచేత గ్రాలుచుండిన నేమి
విపరీతముల ఏ విధముగనక
దేహాభిమానమును దీర్చకుండుట యేమి
అహమన్నిటికి పెద్దదనుచుయనక

వట్టిభ్రాంతిచే భువిలోన పుట్టి చావ
దిట్టతనమేమి నిజముగ దేవదేవు
గట్టిగానమ్మి మట్టుపరుప
గుట్టుదెలియును లేకున్న గురుతుగలదే. 28

కం॥ విచ్ఛలవిడిగా దిరిగిన
వచ్చును కష్టములు నీకు వాంచింపకు మీ
తుచ్ఛపు సౌఖ్యంబులకై
సచ్చరితుని విడువబోకు సతమిది మనసా. 29

కం॥ అద్భుతమైన మాయ లీల
బుద్బుదములరీతి దోచు బోవుచునుండున్
సద్భక్తి నెరుగుడు రీవిధి
చిద్విమలము తోడనీవు జేరవె మనసా. 30

చ॥ మలినము గల్గియుఁ విఫలమార్గము జేరుట పాడిగాదు నీ
తలపును సర్వకాలములు దైవపరంబున జేర్చి భక్తిచే
నిలచిన సర్వదోషములు నీరయిపోవును నిర్మలంబు నీ
కలవడికష్టముల్ దొలగు కావున సర్వమయుఁ భజింపుమా. 31

కం॥ నీలోన నిలచి యుంటిమి
కాలము వ్యర్థంబుజేసి గడుపకు మిలలో
చాలా కాలము గడిచెను
ఏలాయీతుచ్ఛభ్రాంతి విడువుము జీవా. 32

తే॥ వారిజ మార్గంబు విడిచి విరాగివైన
ఫలములేదెందుకే వృధా ఆజ్ఞనీకు
పూజితంబైన పరమాత్మ బోధగాంచి
విడువబోకుము నిజతత్వమౌదువునీవు. 33

కం॥ వృదఆజ్ఞ మందునిండిన
సదయునిగనలేక నీవు జాతింబడినన్
వదలవు భవబంధంబులు
పదిలముగ నిలుపునీకు భావముజీవా. 34

ఉ॥ ఒక్కడే సర్వలోకముల నోపికతో భరించు తాను ఏ
దిక్కున చూడబోకుమిక దీనదయాళుని పాదపద్మముల్
మక్కువతోడ గొల్చుచును మానక శాంతము గల్గి ఎప్పుడా
చక్కనిస్వామిసన్నిధిని జడతగలుంగక నున్న మేలగుఁ. 35

ఉ॥ధన్యుని జేయగా గురుడు దాతయు దైవము లై వెలుంగగా
అన్యము గోరనేల నిక ఆపదలున్నవి యెన్న డైన నీ
దైన్యముతోడ ధార్మికుని దాపున జేరి మెలంగుచుండుమో
మాన్యతగల్గు నీకు యవమానము లేదిక ధాత్రిలోన్. 36

ఉ॥ ఏల విచారమొందెదవు ఏకముగా పదునాల్గుభువనముల్
పాలన జేయు సత్ప్రభువు భక్తుల బ్రోచుచు నిండియుండగా
కాలుని భయము లేదు కడు కష్టము లేమియు జేరరావు ఏ
జోలిదలంప కాత్మభవు జోక్యము గల్గి నుతింపుచుండుమా. 37

కం॥యీషణములలో జిక్కక
దోషహారం బైన పరుని తోడుజూచియున్
భాషింపుచు గృతి వాక్యము
పోషిత మదియెరుగు మిదియె భూషణమవనిన్. 38

సీ॥ సగుణ నిర్గుణముల బ్రబలించు జగదీశు
విగతసందేహులై పొదకు వారు
నిగమాగమములచే నేర్పరుంగగ రాని
సుగముని తమలోన జూచువారు
ఆర్తశరణ్యుని ఆజ్ఞలో నిలచియు
మూర్తివంతముగాంచి మురయువారు
విజ్ఞానులై సదా విభవంబుగలిగియు
సుజ్ఞానపదమున బ్రాకు వారు

బలు తెరంగుల భయముగలిగి
తెలియవలె పరమాత్మ దేవదేవు
నిత్య కల్యాణయుక్తమై నెగడు వాని
నరయఁగల్గుదునే దీన వరుడ దేవా. 39

ఉ॥ వేదమయుండు సర్వజన వేద్యుఁడు భక్తపరాయణుండునై
సాదుజనావళిన్ గృపతో సాకెడు సత్ప్రభువైన దేవునిన్
మోదముతోడ గొల్చినను మోక్షముగల్గును ముజ్జగంబులన్
బేధము లేని వాని నిటు భీతిచే గొల్చి తరింపు చిత్తమా. 40

ఉ॥ నిందితమైన కార్యముల నీచత దెచ్చి భవాంబురాశిలో
గుందగ జేయు నావదల గూడక ధర్మవిశారదవరివై
బొందిలో ప్రాణమున్నపుడె పూర్ణుని గొల్చి జరింపుచుండుమీ
బంధము లేలనీకు నిజభావముగల్గి దలంపు మవ్యయున్ 41

ఉ॥ ఎప్పటికేమి కాగలదొ ఎవ్వరెరుంగుదురీ ధరాస్థలిన్
గొప్పలు కారి చేమాను మరికొంచెము గొప్పలునై జరించుయీ
చొప్పు పరాత్పరుండెరుగు చోద్యము యెవ్వరికర్మమెట్టిదో
తప్పదటంచు నీ వెరిగి ధైర్యముగా పరమాత్ము జేరుమా. 42

కం॥ భావ భగవంతునిపై నిడి
త్రోవ దొలంగినను మిగుల దోషంబని యా
కేవలు సన్నిధి బాయక
నీవై యుండంగవలయు నిజము నెరింగియున్. 43

కం॥ హంస నటించేవిధమును
సంశయములు వీడి నీదు స్వానుభవమునన్
హంశఁబిది యని దెలిసిన
హింసలు నినుజేరరావు హితమిది జీవా. 44

చ॥ మనసొకటైన గాదె రుజుమార్గము దప్పక దైవసన్నిధిన్
అనిశము జేరియుండుటలు అన్నిటికిన్ మదిమూలమౌను యా
ఘనమగు మానసంబితర కార్యములన్ జొరనీక నెప్పుడా
జననము లేని యీశ్వరుని జెండలొసల్పి మెలంగు జీవమా 45

చ॥ పరను మునీంద్రహృత్సదనభాగ్యము నై బరితోషయుక్తమై
సరసులబ్రోచు సత్యమయి సర్వవిలోక వ్రిభావమైన యా
పరుని మనంబులో నిలిపి ప్రార్థన జేయుము బంధరహితమౌ
పరపదంబు జెందుదువు భారముదీరును దెలియుమీభువిన్. 46

సీ॥ తనువులోపలనున్న దైవంబు నెరుగక
తక్బ్రబ్బు పడినను దారిలేదు
జ్ఞానాగ్నిఖర్మల గాల్చకుండిన లేదు
ఘనమైన పరమాత్మ గాంచుత్రోవ
యింద్రియంబులబట్టి విదళించగాలేక
యెందుదిరిగిన గురుని వేదుకలేవు
అంతరజ్ఞప్తి నీ కనుకూలమైయుంటి
వింతవింతలు నీవు విడువగలవు

చింతలెల్లను దీరి యనంతు జేర
ఏంత నేమాత్రమును లేవు వసుధలోన
భ్రాంతి విడిపోవు బహుళ విశ్రాంతమైన
శాంతి నిలయుంబు జేరుదువు సత్యముగను. 47

సీ॥ యితరార్థములుజూచి యిచ్ఛయుంచుట దేల
జతగలిగియుండ నీ జన్మఫలము
మతిలేక విషయుంబుల మగ్నమైపో నేల
సతమవునె యిహసుఖము జడతగాక
పాపాబ్ధిలోబడి బరితపింపగ నేల
దాపుగా మృత్యువు దసిలియుండ
చిక్కులలోబడి చీకాకు గా నేల
ఎక్కవౌ సదయుని ప్రక్కనుండ

దిగులు పడనేల దివ్యమౌ తెలివిగలుగ
అగణితంబైన అఖిలాత్మ అండ జేరి
పగలు రేయున రాశి యా పరమపురుషు
మిగుల మదినెంచి తలచిన మేలుగాదే. 48

కం॥ మాయాతీతుని మహిమలు
వేయువిధంబులను నీవు వెరుగంగలవె
కాయమనిత్యంబనియును
బాయక బ్రహ్మాదివినుతు భజియింపగదే. 49

చ॥ పలుకులు వేయునేల భవ భంజనుడైన పరాత్పరుండు నీ
వెలుపల లోపలన్ గలిగి ఎక్కువతక్కువ గాక యెప్పుడున్
తెలిసినవారి దేహముల తెలివియునై దెలియంగబడును యా
మలినవివిహీనున్ వెతపుమాని గనుంగొను మన్ని వేళ్ళలన్.50

కం॥ చల్లగ పాలించెడుప్రభు
నుల్లంబున జూడవలయు నుర్వీస్థలిలో
యల్లెడల వెదకుచుండిన
తెల్లముగా దెలియరాదు తెరవిదిమనసా. 51

చ॥యతులు మునీశ్వరుల్ సతతమే విభుచింతన జేసి తృప్తులై
మితరణచే మెలంగెదరొ విశ్వములో నది గాంచియెప్పుడున్
సతతముగాక భారమును బాగవతాధిపు పాదసేవలో
హితవుగ నిల్పియీజగము హేయమటంచుతలంచ మేలగున్ 52

మ॥ వినుమా అద్భుతమైన స్వామికథలన్ యింపారగా వీనులన్
మనుమా సత్యముధర్మమున్ విడువకన్ మర్యాదతో నెప్పుడున్
గనుమా శాశ్వతుపాదపద్మము లెదన్ గల్యాణసంయుక్తమా
జనుమా భక్తులతోడ జేరుటకునై జన్మంబుసాఫల్యమా 53

కం॥శుభచరితుని నామామృత
మభయంబని దెలిసి గోపికలు మహనీయులకున్
యుభరాద్వరదుని సత్కృప
శుభమే జేకూర్చు సకల శోభితమదియై. 54

కం॥ కాలానుగుణ్యమనకను
నీలో కలకాలమున్న నిత్యాత్మునితో
కాలము గడుపుచునుండిన
కాలంబేకాలమౌను గతియేమి భువిన్. 55

కం॥ ఎడ తెగకను భగవంతుని
పుడమిలో గొనియాడుచున్న పుణ్యాత్ములకున్
అడలుట పనియేమింకను
తడ వేమియు లేక బ్రోవ దైవమెగలుగన్. 56

కం॥ చిత్తము దైవపరంబుగ
ఉత్తములుంచెదరు దీని నుర్వీస్థలిలో
తత్తరపాటొందక నిటు
నుత్తగు పరమాత్మగాంచి సంస్కృతి పడుదురా. 57

ఉ॥ ఆర్థులబ్రోచు సర్వమయు నాత్మదలంపక కామ్యకర్ములై
వ్యర్థముగా జరింపుచును వ్యాకులతన్ జెడిపోవుచుండుటన్
సార్థకమేమిలేదు నిజ సౌఖ్యమునొందగ జేయు శ్రీపతిన్
ప్రార్థనజేయుచున్న నినుపాలనజేయును దెలియుచిత్తమా. 58

చ॥ సమమతులై సదా పరమశాంతి వహించిన వారికే సదా
విమలతగల్గి నిత్యగను వేడుకతోచు నిరంతరంబు యీ
క్రియముదలంచియున్న నతో కాలము బ్రహ్మస్వరూపమౌచు నీ
వమిత సుఖాబ్ధి దేలుమిక వారనిభక్తిచె నిర్మలంబుగన్. 59

కం॥ సత్య మసత్యంబెఱుగక
వ్యత్యస్తంబైన నిటుల నిరిగెదవవనిన్
ప్రత్యక్ష దైవరూపము
నిత్యులకే దెలియుచుండు నిజమిదిజీవా. 60

ఉ॥ అంతరజ్ఞప్తిచే బుధుల యాజ్ఞనుమీరక జ్ఞానదృష్టిచే
స్వాంతముచిన్మయాత్మకుని సన్నిధి బాయకనుండు నట్లుగా
చింతనజేయుచున్న నిక చింతలుజేరవు నిర్విచారివై
వంతములేక భక్తపరిపాలుని పాదములాశ్రయింపుమా. 61

కం॥ అన్నిటికిని మూలము మది
మన్ననతో సుప్రసన్ను మరువక గొలువన్
భిన్నము లేమియు లేవని
యెన్నుచు నిగమార్థమయుని వేడుము మనసా. 62

కం॥ అండజేరినవారల యార్తిబాప
దండి వారెవ్వరికను యీధరణిలోన
మండితాఖండ నిర్గుణాజాండకల్ప
పండితావన పరిపాలభవవిదూర. 63

సీ॥ భాగవతార్థముల్ పఠియించువారలు
పగగొనరెన్నడు భావమందు
శత్రుమిత్రత్వము సమముగాజూతురు
శాంతులై యమిత విశ్రాంతిగలిగి

కోపతాపంబులు కోరకయుందురు
పాపంబులని తమకు భయముదోచి
గుణరహితంబైన కోదువగాదనుచును
యనుకొని జేరుదు రనవరతము

శుద్ధజ్ఞానను లైనను సుఖముగలదు
శ్రిద్ధగల్గినవారికే జాడదెలియు
వ్యర్ధమౌ కామ్యములుగాన సార్థకంబె
బుద్ధినిల్పియు దివ్యాత్మబొందవలయు. 64

కం॥ దాపయియున్న నిరామయు
దీపకుడని తెలియుమిందు తెరవై యుండన్
కాపాడువారలిక నీ
కేపట్లను వెదుక లేరికేటికె మనసా. 65

ఉ॥ అద్దములోని చాయవలె అన్యమై కనుపట్టు ఆత్మతో
వద్దిక చేయలేక పలువాంఛలబోవ వృధా ప్రయాసమౌ
రద్దులపాలుగాకు నిను రక్షణ జేసెడు నిర్వికల్పునిన్
బుద్ధికదల్పకన్ గొలువ భుక్తియుము క్తియుగల్గునెరుగుమా 66

సీ॥ అవికారమైనట్టి ఆపరాత్పరునందు
భువనముల్ గలిగియు పొరలుటెట్లొ
ఎవరెరుంగుదురిట్టి విపరీతచర్యలు
వివరమెరిగెడివార లెందుగలరు

మాయామయంబని మహనీయు లెందరో
ఏయుపాయంబున నెఱుగలేక
కలవంటిదని తాము గలయక నుందురు
తలపులలో దాని దలచబోకు

రూపనామంబులును నీవు రూఢిపఱుప
గలవె యెన్నటికైనను కలతగాక
శాశ్వతంబైన బ్రహ్మంబె సర్వమవును
వేరుగా దలచబోయిన వెతలుగాదె. 67

సీ॥ అన్నిరూపములైన ఆపరమాత్మని
గన్నవారలెగదా ఘనులు భువిని
జలములో వడిగల్లు సంభవించినరీతి
సర్వేశ్వరునిలోన జగము గలిగె
వడిగల్లు జలమవుట వసుధనెఱుంగునె
యీరీతి జగము బ్రహ్మంబుగాదె
బాహ్యదృష్టికి జగము బలురూపులై తోచు
అంతరదృష్టిచే నరయవలయు

యిదియె వేదాంతసమ్మతం బిదిరహస్య
యింతకంటెను వేఱులేదెంత వెదుక
సంతసంబున సర్వాత్మజాడలోన
అంతరాత్మని గాంచుమి యనవరతము. 68

సీ॥ లోఁజూడఁగల్గిన లోకముల్ గనరావు
వెలికి దిరిగినగదా వెగటుదోఁచు
దృష్టినిల్పినగదా దృక్పదము నీవనుచు
వ్యష్టిగాదోచక దృష్టయును
నిలకడచే మది నిలచియుండినగదా
తలపు లెఱుంగని దారిదొరకు
కీలెరుగకగదా క్రిందుమీఁదాటలు
పాలుమాలకమిట్టి కీలుదెలసి

కాల కాలంబులునుగాని ఘనునిగలియ
తోలుబొమ్మల జగమని విడుచుగాదె
పరము సుఖమైన మార్గంబు బడయకున్న
తరమె సంసారజలనిధి దాటుటయును. 69

గీ॥ హంస నెరిగిన పాపముల్ ధ్వంసమవును
సంశయము లేదు పరమాత్మ సన్నిధికిని
హింసలేకను జేర్చు నీవిధము పరమ
హంసులకు దెలియు యితరులకలవిగాదు. 70

గీ॥ నాశికాగ్రమందు నటియించు పరమాత్మ
వేసటేమిలేక వెదుకవలదె
బాసిపోను సకల బంధంబులెల్లను
యీశుకరుణ గలుగనిదియె నిజము 71

కం॥ మాంసాస్థిచర్మయుతమై
హింసలుగల దేహమాను యిదినిజమనకే
హంసోహంబను మంత్రము
సంశయములు వీడి జపము సలుపగవలయున్ 72

చ॥ మదమును బెంపుజేయకను మానవజన్మము దైవసన్నిధిన్
వదలక నిల్పి సద్బుధుల వాక్యములాశ్రయమంచు నెంచియున్
ముదము జెలంగ శాశ్వతుని మ్రోలనునిల్చియుముచ్చటింపుచున్
పదిలముగా మెలంగనిలబంధ ములుండవు దెలియుమీభువిన్ 73

ఉ॥ శాంతము సర్వభూషణము శాంతముగల్గిన సర్వసంపదల్
చెంతను జేరియుండునట జెప్పటకలవియె శాంతిసౌఖ్యముల్
మంతము వీడి సర్వసము పాలనలో నివసించువారికే
శాంతముగాని యూరకయె శాంతిః శాంతియటన్న దెలియు నే74

ఉ॥ కాలమొ బ్రహ్మమంచు మునుగట్టిగ దెల్పిన వేదవాక్యముల్
మేలుగ జూడ రూపములు మేళ్ళనగాకది ఏక రూపమా
కాలమటంచు జెప్పటకు ఖర్మయెసాక్షి మరేమిలేదు యో
కాలమె సర్వకాలమయ గన్పడు వేరుగ దల్పబోకుమా, 75

కం॥ కాలత్రయమని దెలుపుట
యేలాయని యనకు ఖర్మ యేర్పడగాడా
కాలంబని గుర్తించుట
కాలంబన పరము గాదె ఖర్మకుజగతిన్, 76

కం॥ భావము పరిశుద్ధంబై
దేవుని తెలియంగ గలరు తెలివిచె తమలో
ఆవరణమైన మరుపును
యేవేళను జేరనివక యెరుకగలిగియుఁ. 77

చ॥ చిత్రపటంబునందు లవి చిత్రములై గనునట్లు నట్ల యీ
గాత్రములోనజాగ్రతయుగల్గును స్వప్నసువృత్తిమధ్యముల్
పాత్రతయైన తుర్యమున బంధము లెల్లను దీరు నీవు యీ
సూత్రము నెఱిగి కేవలునిసూక్ష్మముగామది నెంచుచుండుమా.

ఉ॥ శాంతియుతుల్ మహాఘనులు శాశ్వితు పాదము లాశ్రయించి యే
కాంతమునన్ విరామమున కర్మవిదూరు భజింపగల్గియుఁ
చింతలలేక నిర్మలతజెంది సుఖాబ్ధిని వాలలాడుచుఁ
అంతరజ్ఞప్తిచే నభవు నవ్యయు గొల్తురుగాదె చిత్తమా. 78

ఉ॥ జాగొనరింపకఁ విషయజాలము నావలద్రోసి సత్యమా
భాగవతార్థముల్ దెలసి భక్తసుపోషణు పాదపద్మముల్
బాగుగ గొల్చుచున్నసిదె భాగ్యమటంచు స్మరించి నిర్మలో
ద్యోగముబూనవాస్తవముదోచు భయుంబినుమంత లేనిదై. 79

గీ॥ మూడవస్థలసాక్షియై మూలమూచు
నిలచియున్నట్టి ఆత్మానుభవము నెరుగ
సుగతహితముంచుగాదె యీజగములోన
యింతయును వేరుగలదె మరెందునైన. 80

గీ॥ సతముగాని ప్రపంచంబు సత్యమనకు
హితవుగల్గి ప్రవర్తింపు మాహీనవృత్తి
గత మనాగతమును దలుచ కలుష మొచ్చు
పతితపావను గొలుచుటే ప్రతము మనకు. 81

గీ॥ భక్తవత్సలుడుండగా భయము గలదె
శక్తివంచనలేక యీజగమునందు
యుక్తమా దాని వీడక శక్తి కొలది
ముక్తి మార్గంబు నరయుటె మూలమహాను. 82

కం॥ యిడుముల కోర్చియు సద్గతి
బడయుటయే ఫలముగాని బలుచింతలలో
తడబడ సుఖమేమున్నది
యెడబాటొక యింతలేక యీశ్వరుగనుమా. 83

గీ॥ తప్పులు వెదుకరాదు గురు
దైవముగా తలపోసి యెప్పుడున్
ఒప్పులచూచుచున్న నిక
నెప్పటికైనను ముప్పుగల్గునే. 84

గీ॥ తృప్తిగలిగిన సర్వంబు ప్రాప్తమవును
తృప్తిలేనిది జనులకు ప్రాప్తి గలదె
పాసమున కంటె వేరైన సలుపగలదె
సుప్తమైయున్న సర్వాత్మ గొలువ వలయు. 85

మ॥ తరమే యెంతటి వారికైన భువిలో దప్పింప ప్రారబ్ధముల్
వెరువంగా పనిలేదు విశ్వమయునిన్ వేవేగ చితింపుమున్
తిరుగన్ రక్షణగల్గు నీకు వినుమా ధీసాక్షియైనట్టి యా
కరుణామూర్తియె గాక యన్యులెవరున్ గాపాడగా గల్గిరే 86

ఉ॥ చిత్తము శ్రీహరిన్ దలచు చిన్మయు మొందెద వన్ని వేళలన్
తత్తరపాటులేదు పరతత్వము గోచరమౌను నీకు నీ
విత్తరి విశ్వమూర్తి కథ వీనులవిందుగ వినుము నీవు యా
సత్తగు స్వామినిన్ గలసి సౌఖ్యమునొందెద వెల్లకాలముల్ 87

సీ॥ సారెసారెకు గురుస్మరణ చేసిన గదా
దూరమౌ నీకున్న భారమంత
గురుపాదతీర్థంబు గ్రోలుచున్నను గదా
పరమ పదవికిజేరు బాట గలదు
గురుకృపకన్నను గొరతగినది గలదె
ధరణిలో నెంతటి ధన్యులైన
తరుణమిది వ్యర్థపరుపకు దైన్యమేల
పరమ పురుషుని గొలుచుటే భాగ్యమౌను
వెరవుజెందుట భక్తుల తెరవుగాదు
మరుపులేకను పరమాత్మ మరుగు గనవే. 88

ఉ॥ లోకుల మాటలన్ వినియు లోలత జెందకు సర్వకాలముల్
పాకము సాక్షియైన ప్రభుసన్నిధి బాసి చరించబోకు నీ
రాకకు కారణంబు గురురాయుని గొల్చుటకంటె వేరుగా
నీకు పనేమిగల్గదిక నిత్యము శాశ్వితుజేరి గొల్వుమా. 89

చ॥ నరులనుసమ్మరాదుగురురాయుని వాక్యమువీడరాదు యా
పరమరహస్యమైన నిజభాషణముల్ వెనుదీయరాదు పా
మరులను జేరరాదు పరమాత్ముని సన్నిధి బాయరాదు స
చ్చరితులజేరి సత్కథలజాడ నెరుంగుట మేలుచిత్తమా. 90

శా॥ లోకారాధ్యునికీర్తనంబులుగదా లోకంబులన్ బాపుటల్
చీకాకేలను సర్వకాలములలో చింతింపుమా శ్రీధరన్
ఏకాకారతగల్గు చిత్తమునకున్ ఏలాటి కష్టంబులున్
సోకన్ జాలవునిన్నునీవెరిగియున్ శోధింపుమాయీశ్వరున్. 91

ఉ॥ తల్లడము దీనేల పరతత్త్వము నెరిగియు నిర్వికారులై
యుల్లమునన్సదా సుఖవియోగముగాకను భక్తిపూర్ణతన్
కల్ల జగంబటంచు గని కాలము వ్యర్థముజేయకున్నయా
చల్లనిస్వామి సత్కరుణ జాలగ గల్గును మరువబోకుమా.92

ఉ॥ అంతరజ్ఞప్తి కలిగియును ఆపదోద్ధారకు పాదపద్మముల్
చింతన జేయగావలయు చిన్మయతన్ భవబంధరహితమా
శాంతియుగల్గు నీకిటుల శాశ్వతమా పరమార్థమబ్బు ని
శ్చింతుడవై వెలుంగుదువు శీలముగల్గి భజింపుమిత్తరిన్. 93

మ॥ అనుమానంబికయేల నీదుమదికిన్ ఆయాసమున్ బెంపగా
పనిలేదవ్యయుమూర్తియైప్రభలుచున్భక్తార్తియున్ద్రుంచునీ
మనమానిర్మలుసేసలోజొనిపియున్మాలిన్యంబుబోనాడుమా
ఘనమైయొప్పిన సర్వలోకప్రభుడెగాపాడు నిన్నీ ధరన్. 94

క౦॥ క్షమగలిగిన సర్వంబును
సమకూడును మరువబోకు సత్వగుణముతో
క్రమమెరిగి నడచువారలు
విమలుని ఘనసమ్ముఖమున వెలయుదురెపుడున్. 95

క౦॥ తొలిజన్మ ఫలముగలిగిన
గలయుదురా సర్వమయునిగాక నితరులన్
గలయుదురె యిలలోన నరు
లలసట లేనట్టి మోక్షలక్ష్మి విభునిన్. 96

క౦॥ లక్షల పరిమాణంబులు
కుక్షిని భరియించినట్టి గోవిద వినుతున్
లక్షింపలేని వారలు
శిక్షితులై చెడుదురనుచు జెప్పవె శృతులున్. 97

సీ॥ వేదార్థలు నెరిగి విమలులౌ వారికి
బాధయే లేదనిరి భాగవతులు
తెలిసెకు తెలివికి తెరవులు రెండౌను
మాయామయంబొకటి మహిమయొకటి
మహితమా మార్గంబు మహనీయులను గాంచి
మాయామయంబైన మరుపుగలుగు
మరుపులేకను నీవు మహనీయులను గాంచి
పరమాత్మ ప్రార్థింప పాలుపడుము

యింతకంటెను దరిలేదు యెంతకైన
సంతసంబున సద్గురు చెంతఁ జేరి
పాటుబడుమా పరలోకప్రాప్తిగలుగు
సూటి విడబోకు శుద్ధమౌచోటు దొరకు. 98

కం॥ పరమాత్మ కిలను బల్కిన
పరిచారకులవుట యాత్మబలమనగాదె
యెరుగుట మరచుట గలిగెను
తెరవేదిక మన సుబుద్ధి దెలియుమటన్నా. 99

కం॥ దరియాగురు దేవుని పద
సరసీరుహములకు మ్రొక్కి సన్నుతిజేతున్
పరమామృతమును గ్రోలెడు
సరణిని దెలుపంగజాలు సర్వసాక్షియునౌటన్. 100

సీ॥ అఘవినాశంబైన హరికథాశ్రవణము
పగలురేయనకను భావమునను
వెగటుగాఁ దోచక వినుతించు సుజనుల
దిగులుబాపెడు మహాదివ్యపదము
నిగమాగమములను నేర్పుతోఁ జదివిన
సుగతికి వేరైనచోటులేదు
భగవంతుగొలుచుటే భవ వినాశంబని
నిగమాగములు దెల్పు నిశ్చయముగ

గావునను నిత్యనిర్మలు కరుణవడసి
సేవజేయుచునుండిన చెడునుభవము
నవిరళానంద పదవిని నందవచ్చు
వివరమెఱిగి భజింపుమా విశ్వమయుని. 101

ఉ॥ వింతలువింతలై విషయ వీథులయందబడి సంచరించు యీ
వంతలమానియా మనసు వాల్చుము శిరము రవంతయైన శ్రీ
కాంతుని చెంతజేరకను గాడుమరెప్పటికైన దీని నే
కాంతముజేసి శాశ్వతుని గాంచినజాలుజయింపచిత్తమా 102

కం॥ పుట్టిన జీవులకెల్లను
గిట్టుటయేనిజము దీని కీర్తింపకుమా
వట్టిది మాయాజగమని
గుట్టెరిగియు పరమపురుషుగొలువుము ధరలోన. 103

సీ॥ ఆపదోద్ధారకు శరయుటకన్నను
పాపముల్ వెడలెడు బాటగలదె
శ్రీపతి పదపూజ శ్రేయస్కరంబౌను
దాపుజేరినయట్టి ధన్యులకును
కాపాడి రక్షింపగలరె వేరొక్కరు
ఆపరాత్పరుడొకగాక నన్ని దిశల
తాపసులెల్లరు దైన్యంబు విడనాడి
యోపికతో సకల వ్యాపకాత్మగొలిచి
సుఖులైరి యనవిన కొరతగలదె
తలపు వేరైనదదిలేదు ధరణిలోన
కలిమి బలిమియు నొనగూర్ప గలరు
గలరు తెలివిగలిగి భజింపుమా దేవదేవు. 104

కం॥ దండిగ త్రిభువనములలో
నిండుక పరమాత్ముఁడుండ నెలవు దెలియక
కొండలు గుహలును దిరిగిన
గండములే గాక గురుని గాంచగ గలరే. ౧౦౫

కం॥ ఆనందమయులె నిత్యా్వి
గానంగల రవనిలోన ఖర్మరహితమహా
స్థానం బాపరమావధి
యైనందున విషయములకు వైరెయొప్పక 106

శా॥ సాక్షాత్కారము గల్గువారలుగదా సంతోషులై బాయక
మోహాసక్తితో సర్వవాంఛితములక్ మూలంబుగా ద్రోయుటల్
రక్షోమార్గము వేరుగాగల్గునే రవంతయైనక్ భువిక్
శిక్షారూపముగల్గిసర్వమయునిక్ చింతింపుమామరువక 107

కం॥ తప్పొప్పులున్న దిద్దుడి
గొప్పతనంబునకుగాదు కోరులరుచియుపుక్
అప్పతి కవుల నుడివిన
మొప్పెమియు రావటంచు మురయుచుదలతుక్ 108

గద్య

ఇది శ్రీ దరియాహుస్సేన్ వలీషా ఖాదరి దేశిక సుజ్ఞాన
సుత శ్రీ ఖాశీం పలీషా ఖాదరి దేశిక ప్రణీతంబైన పర
మామృతంబను గ్రంథంబునందు గురు స్తోత్రములు
నూట ఎనిమిది సీసములు, కందలు, ఉత్పలమా
లలు, శార్దూలములు గలస్తోత్రములు
సమాప్తము.

బోధామృతము

శ్రీ కారుణ్య పయోనిధిన్ సుగుణ సంశీలున్ మహనీయునిన్
లోకాధిక్యశుభ వ్యాపహారుడు గురున్ ఏకాంతవాసున్ పరున్
ఏకాకారుని సర్వలోకనియతున్ లోకాంతర వ్యాపకున్
జోకన్ గొల్చెదు భాగ్యమివ్వగమదిన్ జోహారొనర్తున్ దగన్. 1

శా॥ సారాసార విచారుశోభిత కరున్ సర్వార్ధ సంధాయునిన్
ధీరుల్ గొల్చితరించు దేశికప్రభున్ దివ్యాత్మునిన్ ధీయుతున్
కారుణ్యాభయదానహస్త వరదున్ గర్వాపహారున్ గురున్
జేరేమార్గము సంగబోధిప నమ్రుతున్ సేవింతు నెల్లప్పుడున్. 2

ఉ॥ దాసుల బోధిచుటే పరమ ధర్మముగా నరుదెంచియున్న మ
ద్దేశికమూర్తియా దరియా దేవుని దివ్యపదార విందముల్
వేసట లేక నాభృదయవీధిని నిల్పి నిరంతరంబు చి
ద్భాసుర స్వప్రకాశు నతిభక్తిచె గొల్తు నభీష్ట సిద్ధికై. 3

కం॥ జగము సృష్టింపుచు మరి
జగముల బెంపంగ దుంపజాలిన జననిన్
నిగమార్ధరీతి వేడెద
సుగుణాకరమైన పరమసుఖమొనగూర్పన్. 4

ఉ॥ వ్రూనిన కార్యముల్ భువిం బొందుగ జేసురు నట్లు నీపద
ధ్యానమొనర్చి విజ్ఞులు సుధామృత పానముగ్రోలి తృప్తులై
న్యూనము లేక యుందురని నోర్పుగ గొల్తును విఘ్నదేవ నా
మానసమందు నిల్చి యవమానము లేని పథంబు జేర్చవే. 5

శా॥ శ్రీవాణీ సకలార్థ సంభరిత సుశ్రేణిన్ దగన్ గూర్చుమ
దేవీ నీదు కథామృతంబు గొని గాదే భక్తులాత్మార్థులై
సేవల్ జేయుచు సద్విచార నియతిన్ సిద్ధింపగా గల్గు యా
భావంబున్ పరమావధిన్ గలుపుటల్ భక్తేష్ట ఫలదాయినీ. 6

కం॥ స్వార్థ త్యాగంబున నిగ
మార్గంబులు నెరుగబలికి మానవావళిన్
సార్థకపరచిన బుధులను
ప్రార్థింతు నహర్నిశంబు భావముల లోనన్. 7

సీ॥ ధరణిలో సృష్టికి దగిన యాధారమై
కరుణతో బెంపగా గలిగి యుండి
ధర్మమార్గంబులు దయతోడ బోధించి
నిర్మలులను జేయు నేర్పు గలిగి
విద్యాభివృద్ధికై వెదకి బుద్ధులు గరపి
సత్యాశమున నున్న జాలు ననుచు
సంతోషమొందుచు తమ స్వతంత్రంబులను
పుత్రుల కొసగుచే పుణ్యమనియు

కష్టములకోర్చి నియమ నిష్టలును గలిగి
దృష్టిబేధంబులును లేక యదృష్ట మెల్ల
సుతులె యని జూచు సుస్థిరమతులైన
నాదు తలిదండ్రులను దలతు నాత్మలోన. 8

ఉ॥ లోపములెల్ల దీర్చియును లోవెలినిండి యఖండమైన చి
ద్రూపుని ప్రాప్తిజేరుటకు దూరములే విశ్వరూప పద్ధతుల్
తేపకు తేపకున్ దెలియ తెల్వియొసంగి దయావిశేషతన్
దాపున జేర్చుసత్కవులు తాలిమితో భజియింతు ధాత్రిలోన్,9

చ॥ పరమపవిత్రమై భవముబాయు మహోన్నతభాగ్యరూపమై
సురమునిసేవ్యమై మిగులసూక్ష్మమునై వెలుగొందుగోప్యముల్
తెరవని సర్వకాలములు దేహవిలక్షణమైన మార్గములన్
నెరుగకబల్కు సద్గురుని చేర్పున జేరియు శిష్యుడార్తితోన్.10

గీ॥ జనన మరణములను జెందుచు బలుకష్ట
మనుభవింపబడుట మానవులకు
విహితధర్మమానో యిదిగాక మరి వేర
రహితమున్న దెలుపరావె దేవా. 11

॥కం పుట్టకముందెవ్వరమో
పుట్టియు నడువంగవలయు పుణ్యామదెట్లో
గిట్టిన వెనుకనుకాగల
వెట్టివో దయగలిగి దెలుపవే మహనీయా. 12

గీ॥ దేనివలన నిజము దెలియంగబడలేదో
దేనివలన దానిదెలియగలము
గానదానివిధము కరుణతో దెలుపవే
దీనజన సుపోష దివ్యపురుషా. 13

గీ॥ సర్వసారమైన సత్కథావిధమును
యుర్విలోనదెలుప నొకరుగలరె
కర్వదీర నాకు కలవరమెల్లను
నిర్వహించి దెలుపు నిర్మలాత్మ. 14

కం॥ అనియిట్లు శిష్యుడడుగగ
వనిబూనియు సద్గురుండు బలుకదొడగెన్
ఘనమైన నీతిమార్గము
వినుమని దయగలిగి పూర్వవిధములనెల్లన్. 15

ఉ॥జచ్చుచుపుట్టుచున్ విషయజాడలలోబడి స్వార్థరూపమా
తుచ్ఛశరీరముల్ విడువదోపక శూన్యవివాద సహితులై
ముచ్చటలాడుకొంచుతమమూలము నెరుంగకమూర్ఖచిత్తతన్
వచ్చుచుపోవుచుండుటలువారికెసహజముయీజగంబునన్.16

కం॥ కన్నులు గానని వానికి
వున్నదివున్నట్లు దెలియ వుచితంబవునే
యెన్నగరాని మహాత్తును
గన్నంతనె గాదె సర్వకలుషములుడగున్ 17

మ॥ భవముల్ బాయు భవంబు గల్గు సుజనుల్ భావంబు లో
నెవ్వుడున్
సువిచారంబును జేయుచున్ విషయముల్ భోజ్యంబుగాజూచియా
భువనాధిక్యుని బాయకున్న భవముల్ బూర్ణంబుగావీడు యా
వివరంబంతయుజక్కగా నెరుగియున్ విశ్వేశుచింతింపుమా. 18

కం॥ నిగమాగమముల కందక
సుగుణాకరమైన బుధులు సుఖముగ దాఁవే
భగవత్ కరుణా రసమును
వెగటేమియులేక దాఁవ వీడును భవముల్. 19

కం॥ పుట్టుటయున నెట్టిదియో
గుట్టెరుగగ రాదు పరమ గోప్యంబౌటన్
పట్టిదిగా జను మాయయె
పుట్టుటయున గిట్టుటనిన పుడమిలో దెలియన్. 20

కం॥ పట్టిది మాయాజగమును
గుట్టెరిగినగాని దీని గురుతు దెలియదా
పట్టున నమ్మి మహాత్ములై
యుట్టిదియని దెలియగలరు ఈశ్వరు కరుణన్. 21

కం॥ నీవే సర్వంబౌదువు
తా వెరిగినగాని నీవుదగ దెలియవు యా
కేవల పరమాత్మాంశము
రావుట పోవుట లేని రమ్యంబవుటన్. 22

కం॥ చచ్చుట పుట్టుటలేకను
వచ్చిన దేమియును గాని వైభవ మెరుగన్
ముచ్చటగా దనుగాంచిన
సచ్చరితులకౌనుగాని సాక్ష్యమె జగతిన్. 23

చ॥ తొలుతను ఏకమై భవము దోచక నిర్మల స్వప్రకాశమై
కలతయులేక నిర్విషయ కారణమౌ పరమాత్మయందు యీ
నిలకడలేని సంసృతి యనేకముతై గనుపట్టు నెట్లనన్
సలిలములన్ తరంగములుజాలగ బుద్బుదముల్ గలట్లుగాన్. 24

కం॥ ఈరీతిగ జూపట్టుచు
సారాసారంబు నెరుగజాలని విధమై
నారాయణు కృపచేతను
ధీరుల్ దెలియంగ గలరు ధీమతు నెలమిన్. 25

కం॥ సత్యాసత్యంబులుగా
వ్యత్యస్తంబైన ప్రకృతివ్యవహారంబుల్
నిత్యులకే గాకను మరి
ప్రత్యగభిన్నాత్మ దెలియబడుదురె కుమతుల్. 26

కం॥ దేహమె నిజమని జూచెడు
కూహకులకు దెలియబడదు గురుకృపగలుగన్
అహమణచి జతి పదార్థము
యిహపరములుగాక దోచు యిష్టార్థంబై. 27

కం॥ సర్వేశ్వరు కృపగలిగిన
సర్వార్థంబులవియె సమయును ధరపై
గర్వాపహారులకు యా
నిర్వైశ్యంబు గాంచు నిపుణత గలుగున్. 28

చ॥ గురుకరుణామృతంబు గొనగోరెడు సజ్జనులాత్మ ధర్మమా
సరణినిబూని సర్వఫలసారము గోరిలుచు సత్యధర్మముల్
మరువక నిర్మలాత్ములయి మాధవు సత్కథలాని యెప్పుడున్
వెరపు మరేమిలేక భవ వేదనలన్ జొరబోరు ధాత్రిలోన్. 29

వ॥ మరియు జ్ఞాన దృష్టిగలుగని కతన సర్వమయుని దెలియుట సాధ్యంబుగాదు. అయినను సత్పురుష సాంగత్యంబున సర్వమును లభింపవలయును. కాని వేరుమార్గంబు తెలియం బడదు. అందులకు పూర్వపుణ్యవిశేషంబు ప్రధానమైయుండు.

కం॥ తొలిజేసిన పుణ్యంబున
దెలియంగాబడును నిజము దేవుని కృపకై
మెలుగగవలె నెల్లప్పుడు
తలపులలో పరమ పురుషు దలచుచు జగతిన్. 30

సీ॥ సకల జన్మంబుల సార్థకమొందింప
మానవ జన్మమై మహిని బరగె
యిట్టి మానవజన్మమెత్తియు తానరో
పుట్టెరుంగక పోవ పుడమి లోన

పాపంబులకు నెల్ల పాల్పడి నిజతత్వ
భావంబెఱుంగక భ్రాంతితోడ
దారా సుతాదులు తనవారు యని నమ్మి
యారాట మొందుట అనువు గాదు

గావునను భక్తిగలిగియుం కేవలాత్మ
తోవ విడకున్న పరలోక త్రోవ గలుగు
దెలియుమిటు పావనుని నీదు తెలివి యందె
కలత లేనట్టి సుఖమును గాంచు కొఱకు. 31

క॥ పాపాగ్ని లోనబడియును
తాపంబును బొందియుండు ధర్మవిహీనుల్
యేపగిది నిర్వికారుని
దాపున జేరంగ గలరు ధర్మము లేమిన్. 32

కం॥ అఖిలార్థంబులు నొసగెడు
సకలేశ్వరు పాదపద్మ సన్నిధిలోనన్
సికరముగ నిలిచిన యా
సుకరులకే నిశ్చితార్థ సూత్రము దెలియున్. 33

చ॥ విమలమనస్కులై నిగమ వేద్యు నిరామయు నిర్వికారునిన్
క్రియమును వీడకన్ విషయకాంక్షలు ద్రోసి వివేక దృష్టిచే
సమత పరాత్పరున్ గలసి సఖ్యము బాయక నుందురాత్మలో
శమమున జేరకన్ పరమధార్మికులై భువిలోన నెప్పుడున్. 34

శా॥ పశ్వాదుల్ మొదలైన భూతతతులన్ భావింపుచుం సర్వదా
విశ్వాకారము దాల్చి భక్తజనులం వీక్షించి సద్భక్తిచే
విశ్వాసంబునుజూపు సర్వమయునే విజ్ఞాన దృష్టిం గనం
విశ్వేశుడె గలండటంచు మదిలో విశ్రాంతితో వేడెదం. 35

కం॥ ధర్మేతర మార్గంబుల
ధర్మంబున విషయములకు దాపై భువిలో
నిర్మల మొందగ నీయవు
దుర్మదమున దిరుగ సకల లోపిత మవుటన్. 36

కం॥ గావున నీ సర్వాధారుని
భావంబున నిల్పి విషయ పటలము నణుపం
ధీవరులయ్యెద రెలమిం
త్రోవయిదె దీనిబాసి దొలగకు మెప్పుగన్. 7

సీ॥ సద్భక్తిచే గురుని నిబ్బరంబున
మదినిలుప సచ్చరణంబులు
ఆర్భకవృత్తిచే ననవరతము
బాయక బహుళ సంకటంబులు
ప్రాప్తించిననుగాని యిహ
చింతలలో మునిగి వెరువ రాదు
యాపదోద్ధారకుండైన గురుస్వామి
ప్రాపకంబబ్బిన భయము కలదె
కరుణాన్వితుండయ్యు కాపాడుటకు తాను
బిరుదుబూనె నటంచు సరసులెల్ల

పరమ సంతోష యుక్తులై భ్రాంతి దొలగి
నిరతమాత్మార్థములుగను నెఱవు గలిగి
నేర్పుతో గురుని సేవింప వలయు
తరుణమిది వ్యర్థపరచిన దారిలేదు. 38

కం॥ నిన్నే నీవెరుగగ లే
కున్నను కుటిలంబు విడదు కూహకములకుఁ
యెన్నడు జొరబోకుము
నీకన్నను వేరేమిగలదు గాంచుము ధరణిఁ. 39

కం॥ పాపల లోపల వెలియై
దీపకమా ఆత్మ నెరుగ దెలియును సర్వం
బీపగిది వెదుక లేదిక
దాపయి యున్నట్టి దాని దలపుము ధాత్రిఁ. 40

చ॥ చనిన దినంబులెల్లయును జననము మరణము దెలియకుండియుఁ
జనెను మరేమి లాభమిది జన్మతరించెడు త్రోవగాంచియుఁ
జనము భవాబ్ధి నీదుచును జావని పుట్టని మార్గమందు నీ
వనయము నిత్యముక్తిగని వారక నెప్పుడు నిశ్చితుండవై. 41

గీ॥ లేని భ్రాంతి నొంది న్యూనంబు జెందకు
హానివచ్చు తుదకు హాయిలేదు
జ్ఞానివైనగాని మానంబు దక్కదు
బూని సర్వమయుని పూజసల్పు. 42

గీ॥ అతిరహస్యమైన ఆదినారాయణు
మతిని నిల్పి విషయ మలినములను
సతమటంచును యనకు సర్వాత్మసేవలో
హితవు గలిగి యుంట యిదియె నిజము. 43

శా॥ పాపాబ్ధిన్ బడి పొర్లనేల మనకున్ పాప్రిప్తించియున్నట్టి ని
ర్లేపున్ నిత్యనిరామయున్ భవహరున్ లేశంబు జింతించినన్
తాపంబుల్ విడిపోవు సర్వసుఖముల్ దాపౌను సత్యంబుగా
లోపంబేమియులేక ఆత్మమయునిన్ లోలోన జింతింపుమా. 44

చ॥ నిగమములన్ పఠించినను నిత్యసుఖంబును జెందనౌ నౌశో
సుగతికి మార్గమింతె పరిశోధన జేయ సుఖంబుగాదు శ్రీ
ఖగపతి వాహనున్ గొలువగల్గినవారలె కర్మరహితులై
అగణితమైనబ్రహ్మపద మందుదు రన్యయుగొల్వగాదగున్. 45

చ॥ గురుకారుణ్యముగల్గియున్న సుజనుల్ గోర్కుల్ నివారించి యా
పరసౌఖ్యంబును నొందగల్గుదురు సద్భావజ్ఞులై యెప్పుడున్
వెరపున్ జెందక ముక్తిమార్గయుతులై వేదార్థ సువేద్యునిన్
పరమానంద సుపాలునిన్ భద్రాత్ములై యంతటన్. 46

చ॥ యిహపరభోగత్యాగులయియాప్సితమీశ్వరునందునిల్పుచున్
సహనముగల్గి యల్లపుడు సద్గురు పాదము లాశ్రయించుచున్
అహమును వీడి అజ్ఞతను ఆవలదోసి సుఖాబ్ధిలోపలన్
విహరణజేయు వారలకు విశ్వముఈశ్వరు రూపమై దగున్ 47

కం॥ తల్లియు దండ్రియు గురుడని
యుల్లంబున నిల్పి వారి యుపదేశముచే
చల్లగ నిలచిన వారికి
తొల్లిటి ఖర్మంబులన్ని డొల్లును గాదె. 48

సీ॥ తడబడ పనియేమి ధైర్యంబు వీడియు
జడమైన సంసార సరణి జూచి
మాయామయంబని మదినెంచ కున్నను
బాయునే సంసార పటలమిందు
కాయమస్థిరమని గనుమిది యెప్పుడో
కర్మదీరెడు వేళ గడచిపోవు
జన్మకర్మంబులు సమ మవును భువిలోన
మర్మంబు దెలియక మరియు పోవు

వ్యర్థమైన బాములచేత వెతలు బెట్టు
సార్థకంబేమియును లేదు జగములోన
కావునను నిత్యసత్యసంకల్ప చరితు
భావమున నిల్పి యుండుటే భవము విడుట. 49

కం॥ సకలార్థంబులు నొసగెడు
అకలంకుని గానలేక అరడిజెందక
సుఖమేమున్నది నీకిక
వికలత లేకున్న సర్వవిభవము గలుగున్. 50

సీ॥ అన్యమేమియులేక యాపరాత్పరుగొల్వ
ధన్యతగల్గు నీ ధరణు నీకు
పాపాబ్ధిగడువ నుపాయంబు మరిలేదు
పరమాత్ముఁదలచుటే పద్ధతిందు
మును వేల్పులను బోధ్రివ మార్గంబు దేవుడే
యన వినలేదె నీవఖిలశ్రుతులు
భక్తిచే పరమేశు బ్రార్థించుటయెగాక
యుక్తివేరున్నదే యూహసేయ

ఆదిమధ్యాంత రహితుని ఆజ్ఞగలిగి
మోదమందియు చరియించు ముక్తులెల్ల
వేదమయు చింతనము దప్ప వేరుగలదె
ఖేదమేలను భజియింపు భేదరహిత. 51

కం॥ చపలము జెందుట ఫలమా
విపరీతము గాదె దానివివరింపంగన్
నిపుణత గల్గియు నీవే
అపరోక్షనొందు సుఖములవరు నీకున్. 52

కం॥ కాగల కార్యములెల్లను గాలిం
పగ సర్వమయుడు కర్తయి యుండన్
మేగతి గల్గునో యంచును
నీగతికిటు వగవనేల నిర్మలు గనుమా. 53

ఉ॥ ఎందరు భూమిపాలురటు లేగిరొ రాజ్యము వీడి సంపదల్
గందు వె యెన్నడైన నతికాలము దీరెడు వేళ నీవు నీ
బొందిలొ ప్రాణమున్నపుడె భోగము లస్థిరమంచు నెంచియున్
అందముగా పరాత్పరుని అంజలిజేసి నుతింప మేలగున్. 54

కం॥ పరిపక్వకాలమెప్పుడు
దిరమనునది యంత్యకాల స్థితియన నొవ్వన్
తరుణము వ్యర్థము చేయక
పరమాత్ముని సేవజేయ భాగ్యము గనుమా. 55

కం॥ దాపయి యున్నది మృత్యువు
తాపసులకు దప్పలేదు తథ్యంబిది నీ
వేపగిది దప్ప నెంతువు
కాపాడుక సర్వమయుని గనుగొను జీవా. 56

గీ॥ ఉన్నదున్నట్లు దెలియు మీ వూహలోన
కన్న విన్నదిగలదె యేకాలమైన
యెన్నరానట్టి బ్రహ్మము న్వేదుక వలదె
అన్నిటికి మూలమానని యనుదినంచు. 57

సీ॥ ఎచ్చట జూచిన నచ్చట బ్రహ్మంబు
సచ్చరిత్రుల హృదయ సాక్షిగాదె
హెచ్చైన పరమాత్మ వెదుక వేరున్నదె
తనకు తానై యున్న తత్వకోటి

లోవెలి ఏకమై లోపంబు లేకున్న
కేవలాత్మను జూడ తావుగలదె
సత్యమై నిత్యమై జడత గాకున్న యా
ప్రత్యగాత్మకు భువి ప్రతియు గలదె

సర్వలోకంబులకు తానె సత్యమగుచు
సుఖము నొనగూర్చి బంధముల జోలిగాక
నొకటిగా నున్న పరమాత్మ నోర్పు గలిగి
అఖిల జగములలో గాంచుటదియె వ్రతము, 58

కం॥ ఆత్మానుభవము గలిగిన
ప్రత్యక్షముగాను దోచు పరమసుఖమిందున్
సత్యము దెలియుము యీవిధి
భృత్యత్వము గలుగ విషయ భోగము అణగున్. 59

మ॥ నిరతంబా నిగమార్థ సేవ గనుచున్ నీమంబుతో మరువన్
శరణార్థుండయి సంచరించునతడున్ శాంతాత్ముడే గాదె యీ
దురితాంబోనిధిలోన దోగ్రుముజగమున్ దూరంబు గా జేయకన్
పరువుల్ బారిన ప్రాప్తమానె పరమై భాసిల్లు బ్రహ్మంబిలన్. 60

శా॥ శాంతాకారునిసర్వలోక నియతిన్ శాసించు సద్బ్రహ్మమున్
చెంతన్ జేర్చుకనున్న వారలు భువిన్ జన్మింపగా బోరు దు
శ్చింతన్ దూరుచు అంత్యకాల సరణిన్ చింతింప లేనట్టి దు
ర్భ్రాంతుల్ జేరగజాలి రెపరము నై భాసిల్లుసద్బ్రహ్మమున్. 61

శా॥ నానాత్వంబునువీడి బ్రహ్మమయులై నత్యంతసంతోషముల్
బూనంజూచినగాని బంధములు సంపూర్ణంబుగా బోవు సు
జ్ఞానం బంతియెగాని వేరుగతులన్ గానంగనౌనె భువిన్
దీనింబాయక నిల్పుమీవిధమునన్ దివ్యాత్మరూపంబగున్. 62

చం॥ అకుటిలులైనవార లిల నందగ గల్గిన నిత్యసౌఖ్యముల్
వికలతలేక జెందు మిటు విశ్వము వేరుగ జూడ బోకు మీ
సుకరమునీకు నిత్యమిది సుమ్రితులెల్లరు బాయకుండియున్
ప్రకటితులైరి విజ్ఞులయి ప్రాజ్ఞులనన్ భువి నెల్లభంగులన్. 63

చ॥ చపలురకందరాని తొలిజన్మ ఫలంబయియున్న సద్గతిన్
నిపుణతగల్గి వీడకను నిర్మల వృత్తిని సంచరింపుమా
వుపమిది యింతకంటె మరి వుత్తమమార్గము లేదు గల్గునే
కపటము లేక నీవు కలకాలము యోచనజేయ గాదగున్. 64

ఉ॥ నిర్భయమైన మార్గమును నీతివిదుల్ కృపగల్గి దెల్పగా
దుర్బలమైన నింకెవరు దోడ్పడి బ్రోచెదు వారలిందు నీ
అర్భకవృత్తిమాని గనుమద్భుత కిల్బిష రూపమై సదా
దుర్బలమయ్యె దుఃఖములదూగుచునుండెడు వ్యర్థజన్మమున్. 65

కం॥ మానవజన్మంబెత్తియు
హీనంబున బోరలనేల విశ్వమయునిన్
సుజ్ఞానంబుగల్గి దెలియుము
బూనికతో నింతకన్న పుణ్యము గలదే. 66

కం॥ నీవెవరో దెలియకున్నను
తావెందులనైన గలదె ధన్యత గలుగన్
జీవుడె దేవుండనుచును
త్రోవెరిగినవారు దెల్ప దోచుట నీకున్. 67

సీ॥ అర్థంబు దెలియని స్వార్థపు చదువేల
సార్థకమైన యీజన్మమందు
దేహంబు లోవెలి దెలియని తెలివేల
యూహింపుమా నీవు యూహాలోన
గురుకృప గల్గిన కొరతయేమున్నది
మరుపు లేకుండిన మానవులకు
పాపాబ్ధి వెడలెడు బాటదెలిసియు నీవు
తాపంబునను బొరలదగునె యిందు

పాలుమాలక సర్వాత్మ బడయగలుగు
లీలనెరిగియు విడబోకు లిప్తమైన
నిలకడుండిన దెలియును నిజము నీకు
కలత లేనట్టి క్రమమిది గనవె మనసా. 68

కం॥ అంతర్ముఖమై యుండిన
చింతలు విడిపోవు నీకు స్థిరరూపంబౌ
శాంతము గలుగును మరువకు
సంతోషముతోడ మెలగి జరుగుము మనసా. 69

సీ॥ జడమైన దేహంబు జతయని నమ్మిన
విడిపడి బోవదా యెప్పుడైన

ధనగృహ క్షేత్రముల్ తథ్యంబటన్నను
తాను బోయెడు వేళ తరలిరావు
మాయామయంబైన మనసు నెరిగెదమన్న
హాయి లేకుండును అన్నివిధుల
తొలిజన్మఫలమున దోచినలాగున
తెలియుము నీలోన తెలివి గలిగి
యిప్పుడే దెలియకున్నను ఎప్పుడైన
తప్పబోదిక దుఃఖంబు తథ్యమనని
తప్పుత్రోవలు విడి గురుదైవమనెడు
చొప్పుగాంచియు సుఖమొందు చోద్యమనకు. 70

సీ॥ పారమార్థిక దృష్టి బడయుట బహుజన్మ
ఫలమని దెలియుమీ భక్తి గలిగి
అన్నిట పరమాత్మ డావరించిన విధము
గన్నవారలె పరము గాంచగలరు
నిరుపాధికముగాను నిలచిన నిర్మలు
నెరిగెడు వారలే నిత్యులనని
సచ్చితానందమా స్వప్రకాశము బుధులు
స్వాభావికంబనిరి జగమునందు
దెలియుమీరీతి దెలిసిన తెలివి తెలివి
కలత గలిగిన గాంచుట కల్లగాదె
తలపు వేరైన గనరాదు ధర్మపథము
నిలచి నీలోన నినుగాంచు నేర్పు జీవా. 71

దండకము

శ్రీరమణ రావా చిదానందభావా సుధీజనులగావా సదానీదుసేవా విధానంబె దేవా ముదంబబ్బుత్రోవ వ్యథల్ బాపలేవా నిరాకార నిర్లేప నిర్ద్వంద్వ నీదివ్య సంకీర్తనం బింతయునుచుఁ నుతింపంగ నేనెంతవాఁడఁ మహానీయ సంపూర్ణ సద్భాగ్యమందంగ సామాన్యమే యిట్టిమాయాప్రపంచంబె నిత్యంబుగాఁదోఁచి దేహేంద్రియాది భ్రమల్ తుచ్ఛసౌఖ్యంబులన్ గోరియున్ సూక్ష్మదృష్టించుకైనన్ వ్యర్థసంకల్పముల్ గల్గి సవ్యాపసవ్యంబులన్ దెలియలేకన్ భువిన్ మూఢచిత్తుండనై కామక్రోధాది వర్గంబులన్ గెలువతరముగాకున్న యీదీనునిన్ బ్రోవ నీవే దయామూర్తివంచుఁ మదిన్ గోరి నీపాదపద్మంబులన్ గొల్వ నా నేరములఁ బాపిమన్నించి నీసన్నిధిఁ జేర్చ నింకెవ్వరున్నారు నీదివ్యసంకల్పమే సృష్టికాధారమై శక్తిరూపంబునై పవనజాలంబులన్ బుట్టి పెంపొంది సమయింప సామర్థ్యంబుఁ గల్గి మాయాస్వరూపుండవై వెలయు నీసత్యరూపంబు నెవ్వారికిఁ దెలియసాధ్యంబు గాదంచు భూలోకమందవతరింపంగనూహించి శ్రీసద్గురుస్వామివై వచ్చి సద్బోధలఁ దెలిపినీ సన్నిధిఁ జేర్చి నిఁ గొల్చుభక్తావళిఁ బ్రేమతోఁ దాపునన్ దీసి మోక్షార్థులఁ జేసి నిర్మలానందమై నిత్యశుద్ధత్వమై నిర్వికల్పంబునై వెలయు నిజతత్వసాక్షిఁ క్రమంబొప్పబోధించి కడతేర్చి నావంచు సద్గ్రంథపఠనంబునఁ సజ్జనుల బల్కు వాక్యంబులాత్మార్థముల్ దెలియ సాక్ష్యంబులాయెన్ మహాదేవదేవా

మహా సుప్రభావా ధరింగ నన్ను బ్రోవ మొరాలించినావా యదార్థంబుగానీవె నాపాలి దైవంబువై దరియుగురురూపమై ధర్మమార్గంబులన్ దెల్పి నిర్భయానందపరతత్వముగ దెలియ భోధించితివ్వరా దయాపూర్ణసింధో శ్రీతింభక్తబంధో సదానీదు సంస్మరణ నెడబాయకున్నట్టి ఖాశీందాసున్ కటాక్షించి రక్షింపవే నీసమస్తంబు సర్వోత్తమా సద్గురుస్వామి.

నమస్తే. నమస్తే. నమస్తేనమః.

గరుదేవస్తోత్రములు

(నవరోజురాగము—ఆటతాళము.)

ఓన్నమోనారాయణా యనుచునిన్ను నే - ఓపికతోదలతునో
గురుదేవా
స్వానుభవమునసీవుసాక్షాత్కరింతువని సాష్టాంగమిడుదునో గు॥
అక్షరుడవై నీవురక్షింతువటంచు నీదు పక్షమున జేరితిని గు॥
మోక్షప్రదుడవీవె ముజ్జగంబులలోన దీక్ష చెగొలుతునో గు॥
ఆనంద మొసగి నా యపరాధములుబాపు అప్తుడవీవెగద గు॥
ఏనిందలును లేక ఏకమైడగ మేలు విశ్వాత్మ ననుగావు గు॥
ఇతర మేమొల్లక నుయింపుగామీసేవ యిష్టార్థమనియుంటి గు॥
పతితపావననిన్ను భావంబుననునిలుప భయమేమిగలుగునిక గు॥
ఈవికారకై గాదువిచరించి వేషటలు యీజన్మకడ తేర్చు గు॥
నావికుడవై మాయజలధిలో యీనావనడిపి కడ తేర్చుమో గు॥

ఉత్తమోత్తముడవని యుర్విలో నీకథలు సత్యముగ బలుకునో గు॥
సత్తయిన నీరూపు సాక్ష్యపడు కోరకే నినుభక్తితో గొలుతునో గు॥
ఊపిరి నిన్నినాళ్ళు ఊహించి నినుగొలువ ప్రాపకంబివ్వవే గు॥
తాపసోత్తములెల్ల ధన్యులై కడతేరు దారిజూపిరిగదా గు॥
ఋతమైన నీవాక్య హితవుగలిగినవారు మతిమంతులైరిగద గు॥
గతిజూపు వారలకు కారణాచార్యులిక గలిగిరే నీకంటె గు॥
రూఢిగను నినుగొలుచు రుషులెల్ల సిద్ధులై రుజువుగానుందురట గు॥
గాఢమౌ నీమాయ గనుటకును వేరేమి గలదు నినుగనుటగద గు॥

లుబ్ధుడను నేను సంసారాబ్ధిలో చాల నబ్దములు గడిపితిని గు॥
లబ్ధమౌ నిను దెలియ లక్ష్యంబు లేక బలు శబ్దజాలము వింటి గు॥
లూటి జేయుచు నన్ను శత్రుబలమార్గురును లోపమెంతురు తండ్రి గు॥
నాటియెందువలేని సంపూర్ణతత్వంబు సాక్షిచేయగనుంచు గు॥
ఎవ్వరిని వేడనిక ఈవసుధలో నికను దవ్వు జేయగబోకు గు॥
రివ్వంత దయదప్పరాబోకు నీకృపను రాత్రిబవలును గొల్తు గు॥
ఏ వేళకేమౌనో ఎరుగకున్నానిటుల ఏకాంతమున గూర్చు గు॥
గాన గలిగిన ఘనులు గలరెవ్వరిచోట నీవెగాకింకెవరు గు॥
అయినకానిమ్మనుచు ఆపదల కోర్చియును ఆర్తితో నుతియింతు గు॥
పయినమై పోవునెడ పనికిరారెవరింక పాపములు బాపుమా గు॥
ఒక్కడవె నీవనుచు దిక్కులెల్లను బలుక మక్కువతో వెదకితి గు॥
చక్కజేసియు నీదు సాన్నిధ్యమున నన్ను గ్రక్కునను జేర్చుమా గు॥
ఓంకారరూపమై వనరియున్న నిన్ను వదలకనుయున్నాను గు॥
అహంకారమును బాపి ఆనందవార్ధిలో జంకుదీర్చుము నాకు గు॥

జౌననుచు బుధులెల్ల అభయమిచ్చితిరనుచు ఆశజెందితినయ్యా గు॥
వహానమున నిను జేరు మరియాదలో నిల్పి మందలించుచునుండు గు॥

అంతనీవై యున్న అర్థమెరుగక భువిని చింతలలో దిరిగితిని గు॥
సంతోషమున నిన్ను చింతించు మార్గమున వంతలెల్లనుదీరు గు॥

కపటమేమియు లేక కలకాలమును నిన్ను గణుతింప వేడెదను గు॥
ఉపమైన నీ వాక్యమూహించి నా హృదయ సఫలతనుదయ జేయు గు॥

ఓం బ్రహ్మమని శ్రుతులు ఘట్టిగా బలుకవిని కారణాత్ముడవంటి గు॥
చిన్మయానందమును జెందజేయక ధరలో శ్రేష్ఠులెవరున్నారు గు॥

గగనారవిందము గతిదోచు జగముతో కలయజేయగ బోకు గు॥
నిగమాంతవేద్యమై నిలచినది నీవెగా నిఖిలాత్మ వేరెవరు గు॥

ఘనమైన నీనామస్మరణకంటెను భువిలో ఘనమేమిగలదిక గు॥
వినయమున నినుబుధులు సన్నుతిజేయుచును సదా
వివశులై యుందురు గు॥

చనిపోవు కాలమున జనదెంచుతోడెవరు జగమునను నీవెగా గు॥
తనుధనంబులు ముందె తత్వజ్ఞులెల్లరు దారబోయగ వినమె గు॥

ఛత్రచామరములను జగములో కొన్నాళ్ళు జాలమేగద తెలియు గు॥
పత్రమైనను రాదు పరికింప తనవెంట భవభయంబులు బాపు గు॥

జన్మకర్మఫలంబు నిర్మూల మొనరింప చిన్మయుడవీవెగద గు॥
మునుముందుగా నీ వేమూలమని వేడితి మురియుచు మదిలోన గు॥

జంకు లేకను నీదు చరణాబ్జములు గొల్వ శంకయేమున్నదిక గు॥
పొంకముగ నిన్నెపుడు పూజించువారలకు కింకరుల భయమేమి గు॥

జ్ఞానదృష్టిన నీవు న్యాయంబు లేకనిటు గానంగబడుదువో గు॥
హీనబుద్ధికినీవు వెగటుగా దోచెదవు వెరుగశక్యముగాక గు॥
టక్కుమాటలచేతటాటోటులై తేను వెక్కువేమున్నదిటు గు॥
దక్కునీవని మిగులదీనులై నున్ననిక తక్కువేమియుగలదు గు॥
టాకుటీకులతోను లోకంబులోదిరుగ చీకాకుజెందెదటలె గు॥
నీకథలువినగోరి నిర్మలంబున మెలుగ నిత్యసుఖమేకదా గు॥
డబ్బుకొరకై ఏమొ యిబ్బందులను జెంద తబ్బిబ్బుగాకేమి గు॥
మబ్బువలెమాయలో వుబ్బితిరిగిన చాలదెబ్బలున్నవిగదా గు॥
డాక వేసియునీవె ధన్యులను జేతువని జోకతో బల్కిరిల గు॥
ఏకరసమొందియునువిమలమానసులగుచు వెదకియుందురుగదా గు॥
తప్పకనునిను జేరుగొప్పయగుమార్గంబుయివ్వు దేవయ సేయు గు॥
ఎప్పుడేమానో నాకెరుగశక్యముగాదు తప్పులను మన్నించు గు॥
స్థావరంబులజంగమాదులను నీవెగద దర్శించు వారలకు గు॥
కేవలాత్ముడవని కీర్తింప నేరరిటుకిల్బిషంబులజిక్కి గు॥
దయగలిగిదీనులను ధన్యులను జేయగల దైవమెవ్వరునీవె గు॥
భయమేమినీచరణ పంకేరుహములను భావంబునను నిలుప గు॥
ధర్మార్థకామమోక్షములను సమకూర్చు దాతదైవమునీవె గు॥
మర్మంబులను దెలిపి మార్గమివ్వగనీవె మర్యాదగలదో గు॥
నానావిధంబులగు నటనలకు నీవెగద నాటకుడవౌదువో గు॥
గాన నేరనిజనులు కలుషాత్ములై విషయగహనంబునను బడిరి గు॥
పరుసమినుమును సోకి పసిడివౌరీతి నిను బడయజాలినజనులు గు॥
ధరియించినీరూపు దాల్చెదరటంచు నీదరిజేరియుంటినో గు॥

ఫలము గోరియుఁ గాదు భవముపీడుటకు నీభజన వేమరకుంటి గు॥
అలస టేమియు లేక ఆత్మార్థముననన్ను ఆపియుంచగదయ్యా గు॥
బంధములు బాయుటకు భాగవతులతో చెలిమి బాయకుండగ జేయు
అంధకారము బాపి ఆత్మ తేజముజూప ఆధారులెవరింక గు॥
భావంబులో నిన్ను బాయకుండెడివారి భాగ్యమేమనవచ్చు గు॥
కావరంబుననిన్ను గానకున్నను మహాకష్టంబులేగదా గు॥
మరణకాలమునందు మరుపులేకను నిన్ను శరణుజొచ్చువిధంబు గు॥
కరుణసేయక యున్న కలుషంబులిడుటకు గతియేమిగలదింక గు॥
యంత్రంబులకు నీవు యంత్రికుడవై మాయతంత్రము నడుపుదువు
మంత్రమూలము నీవె మంత్రార్థమును నీవె మహనీయ లెరుగుదురు
రక్షకులు లేరనుచు రాపుజెందగ నేల రాజు నీవై యుండ గు॥
శిక్ష సేయక నీవు వీక్షించి భవబంధ శిక్ష విడిపింపుమా గు॥
లవమైన నీకరుణ లక్షలక్షలటంచు వివరింతు మదిలోన గు॥
భువనంబులన్ని మాభవనంబులని నమ్మి స్తవము జేసెదనయ్య గు॥
వర్ణింపరాని నినువర్ణింపనా వశమె వైభవంబై యలరు గు॥
నిర్ణింపగాలేక నిగమాగములలో నీవెదికగాని యనిరి గు॥
శల్యమాంసయుతంబు చెడిపోవు దేహమునశక్తియెటుగల్గునో గు॥
తెల్య నెవ్వారికైను దేవుడవు నీవె కైవల్యాత్మరూపవో గు॥
సర్వార్థములనొసగు సర్వేశ నీచరణ సాక్షి జేయుదునయ్యా గు॥
ఉర్వీస్థలంబులో వూహాపోహలచేత వూహింపగలరె నిను గు॥
హరిహరీయని నిన్ను ఆత్మలోదలచెదను ఆరాటమును బాపు గు॥
సరివారలెవరు యీధరణిలో నీవెగా మరుగుజొచ్చితినయ్యా గు॥

ఫలముగోరియుఁగాదు భవముపీడుటకు నీభజనవేమరకుంటి గు॥
అలసటేమియు లేక ఆత్మార్థమునన్ను ఆపియుంచగదయ్యా గు॥
బంధములుబాయుటకుభాగవతులతో చెలిమిబాయకుండగజేయు
అంధకారముబాపి ఆత్మతేజముజూప ఆధారులెవరింక గు॥
భావంబులోనిన్ను బాయకుండెడివారి భాగ్యమేమనవచ్చు గు॥
కావరంబుననిన్ను గానకున్నను మహాకష్టంబులేగదా గు॥
మరణకాలమునందుమరుపులేకనునిన్ను శరణుజొచ్చువిధంబుగు॥
కరుణసేయకయున్న కలుషంబులిడుటకు గతియేమిగలదింక గు॥
యంత్రంబులకునీవుయంత్రికుడవై మాయతంత్రము నడుపుదువు
మంత్రమూలమునీవెమంత్రార్థమునునీవెమహనీయులెరుగుదురు
రక్షకులు లేరనుచు రాపుజెందగనేల రాజునీవై యుండ గు॥
శిక్షసేయకనీవు వీక్షించిభవబంధ శిక్షవిడిపింపుమో గు॥
లవమైననీకరుణ లక్షలక్షలటంచు వివరింతు మదిలోన గు॥
భువనంబులన్ని మీభవనంబులనినమ్మి స్తవముజేసెదనయ గు॥
వర్ణింపరాని నినువర్ణింపనావశమె వైభవంబై యులరు గు॥
నిర్ణింపగాలేక నిగమాగములలో నీవెదిక్కని యనిరి గు॥
శల్యమాంసయుతంబు చెడిపోవు దేహమునశక్తియెటుగల్గునో గు॥
తెల్యనెవ్వరికౌను దేవుడవునీవె కైవల్యాత్మరూపవో గు॥
సర్వార్థములనొసగు సర్వేశనీచరణ సాక్షిజేయుదునయ్యా గు॥
ఉర్వీస్థలంబులో వ్యూహాపోహలచేత వ్యూహింపగలరె నిను గు॥
హరిహరీయనినిన్ను ఆత్మలోదలచెదను ఆరాటమునుబాపు గు॥
సరివారలెవరు యీధరణిలో నీవెగామరుగుజొచ్చితినయ్యా గు॥

దృష్టికి వెలియనిస్పష్టపరచిన యదృష్టంబయినది గురునామం
అష్టకమలముల కావలవెలిగే ద్రష్టయైనది గురునామం
పంచభూతములుబమించిన వెలుగై వంచనలేనిది గురునామం
మంచిగతను దానెంచినవారికి కొంచముగానిది గురునామం
నిరుపమానమై నిర్విశేషమై నిత్యంబైనది గురునామం
వెరుకమరపులకు వేరై యంతట తరుగులేనిది గురునామం
శమదమములుగ సాధుజనులకును సాధ్యంబైనది గురునామం
కూటస్థంబై కుదురుగనుండియు తేటయైనది గురునామం
మేటిశిఖరమున మెలగెడువారికి బాటయైనది గురునామం
అర్థవాదములులేకను ఒకటై సార్థకమైనది గురునామం
అండపిండ బ్రహ్మాండములంతట నిండియుండినది గురునామం
పండితులెప్పుడు భావములోపల భావించినదె గురునామం
దినమురాత్రియు గాకను తానె దీపించును శ్రీ గురునామం
వివరము దెలిసిన విజ్ఞులకెప్పుడు స్తవమైయుండును గురునామం
పాదుదెలిసిన పరిశుద్ధులకును వేదవేద్యమౌ గురునామం
మోదముతో గనుమునులకెల్లను మూలమంత్రమిౌ గురునామం
కన్నులలోపల సన్నపుబిళమున తిన్నగ వెలుగును గురునామం
విన్నకన్నవిక నెన్నడులేకను వన్నెమీరినది గురునామం
ఫాలభాగమున మేలుగనెప్పుడు వాలలాడు నీగురునామం
కీలుదెలిసియును కీర్తనజేసిన తాలిమియౌ నీగురునామం
ధర్మముదప్పని నిర్మలులకు బహు మర్మంబైనది గురునామం
కర్మమకర్మము గాకను ధరలో కారణమైనది గురునామం

శోకపోకలును లేక లోకమును సాకుచుండునీ గురునామం
పాకము తెలిసిన పరమయోగివిధులు బాయకనున్నది గురునామం
శబ్దరహితమై శాశ్వతమై ఘనశాసనమైనది గురునామం
లుబ్ధత్వంబును బాపినవారికి లబ్ధపడునుయీ గురునామం
అంటిఅంటకను అఖిలలోకములు నావరించినది గురునామం
బంటుతనంబులు గెంటినవారికి జంటయైనదీ గురునామం
లక్ష్యాలక్ష్యము లేమియుగాకను రక్షణమైనది గురునామం
దీక్షాపరులకు మోక్షరూపమై సాక్షియైనది గురునామం
గజిబిజి లేకను ఋజుమార్గంబున భజనీయంబౌ గురునామం
అజహరువాదిగ ననిశముదలచె అద్భుతమైనది గురునామం
బాధలేనిదై బోధరూపమై సాధించినది గురునామం
మేధావులుగన మేదినిలోపల నేటియైనది గురునామం
సచ్చరిత్రులకు సౌఖ్యంబొసగుచును సాటిలేనిది గురునామం
హెచ్చుతగ్గులును ఏమియు లేకను మెచ్చైనది గురునామం
వేదమయంబై వెలిలోతానై వెలుగుచునుండును గురునామం
సాధనచే సాధింపవీలుగల సత్పదమగా నీ గురునామం
ఆరుచక్రముల కావలనుండియు అఖిలంబైనది గురునామం
కోరినవారలకోర్కెలొసంగుచు కొంతదీప్యనీ గురునామం
ఈడయింగళలో జోడుబాయకను వేడుకయైనది గురునామం
జాడదెలిసినసర్వజ్ఞులకును తోడుగనుండును గురునామం
సంగరహితమై యింగితపరులకు భంగములేనిది గురునామం
అంగలింగముల కంటకవిషయ ప్రపంచముగానిది గురునామం

చూపురూపులనునొకటిగ జేసిన సూక్ష్మరూపమీ గురునామం
మోపికగలిగిన యోగాత్ములకును దాపుననున్నది గురునామం
స్థూలసూక్ష్మకారణములకావల మేలుదెలుపునీ గురునామం
కాలునిబాధలు దీరుటకొరకై పీలుగనున్నది గురునామం
పంచకోశముల నెంచిమించిన భక్తులుగన్నది గురునామం
కొంచెపువార్తలు గోరనివారికి గురుతరమైనదిగురునామం
జన్మదుఃఖముల సమయజేయుటకు నిర్మలమైనది గురునామం
వున్మనిగనుగొను వుచితులకెల్లను చిన్మయమానీ గురునామం
సర్వము తమలోనుంచి జగంబును నిర్వహించునీ గురునామం
గర్వగ్రంధులు బాపుటకొరకై ఘనమైయుండును గురునామం
వాక్యత్రయములు దెలిసినవారికి శక్యపడునుయీ గురునామం
ముఖ్యముగాపరమార్థమునొందెడు మూలమౌనుయీ గురు॥
నుగుకారంబును బొందనివారికి మార్గమౌను సద్గురునామం
సుమతులుతమలో సుఖముగజూచెడు క్రమమైయుండును గురు॥
జ్యోతిరూపమై నాతిపురుషులలో ఖ్యాతిగనుండును గురునామం
నీతివంతులకు నిలకడగలిగే నీమమైనది గురునామం
నిద్రలో నిద్రను దెలిసినవారికి భద్రమవును శ్రీగురునామం
చిద్రూపంబై శివపరులకు బహుశ్రేష్టంబైనది గురునామం
నేనునీవనే బేధములేకను నిలచియుండినది గురునామం
హానిలేనిదై యువనిస్థలిలో హాయినిజూపును గురునామం
గుట్టుదెలిసిన గుణవంతులకు పట్టయియున్నది గురునామం
దిట్టలువీడక దివ్యమైనదని స్పష్టపరచిరీ గురునామం

ఆజ్ఞలోనిలచిన యనుభవపరులకు సౌజ్ఞగనున్నది గురునామం
ప్రజ్ఞానంబై భాగవతులకును ప్రాప్తైయున్నది గురునామం
యుక్తాయుక్తము నెరిగినవారికి రక్తిగలిగినది గురునామం
ముక్తియుతంబై ముజ్జగములకును మూలంబైనది గురునామం
త్రిగుణములంటక నిగమవేద్యమై అగణితమైనది గురునామం
విగతకల్మషము విశ్వానందము విశ్వరూపమా గురునామం
వాసి వన్నెలును లేని సుశీలములోన గూర్చును యీగురునామం
యీశునిసన్నిధి జేరుటకొరకై మోసములేనిది గురునామం
ఘట్టిగ తపమొనరించువారికి పట్టుకొమ్మయా గురునామం
తుట్టతుదకు జగమొట్టిదియనుచును స్పష్టపరచునీ గురునామం
రూపరహితమా వ్యాపకు జేర్చెడు దీపకమైనది గురునామం
లోపములేకను స్థాపితమై నిర్లేపకమైనది గురునామం
భ్రాంతిరహితమై సంతోషంబును బాయకనుంచును గురు॥
వింతవింత తావిధివాదముల వీడద్రోయునీ గురునామం
పురుషార్థంబుల దొలగుచుధరలో పోషించుగద గురునామం
తరుణమువ్యర్థము జేయకదలచిన ధన్యుల జేరును గురునామం
సంచితములునదలించియు దేశికు పంచజేర్చునీ గురునామం
అంచితమై అపరోక్షపదవికిని ఆస్పదమైనది గురునామం
తప్పులుదీర్చియు దైవసన్నిధిని వొప్పుగనుంచును గురునామం
ఎప్పటికప్పుడె ముప్పులన్నియు తప్పకదీర్చును గురునామం
సమ్మతిగా కొమ్మాలపాటిలో యిమ్మైయున్నది గురునామం
నమ్మినవారికి నమ్మినట్లుగా సొమ్మనజెల్లును గురునామం

దరియాగురువరురూపంబున యీ భ్రాంతికొచ్చినది గురునామం
సరిదప్పనిబుధసత్తములకు మహాసౌఖ్యంబైనదగురునామం
ధరలో కుందురువారిపురంబున దారిదెలుపునీ గురునామం
మరువక ఖాశీందాసుమనంబున మననమాను శ్రీగురునామం.

గురుని నామము

దేశికుని నామంబు మహా దుపదేశమని గొనియాడు చుండిన
మోసమేమియు లేనిదై పరవాసమీనామం॥ దేశి॥
లోకలోకము లేమిగాకను వ్యాపకంబై సర్వదిశలను యేకమై
సుజనావళినిగని సాకునీనామం॥ దేశి॥
భిన్నభిన్నములైన వెరుకను ఎన్నడైనను వెరుగకుండియు మన్న
నెరిగిన మానవులకు ప్రసన్నమీనామం॥ దేశి॥
ఆపదోద్ధారకమునై గన రూపరహితంబవుచు భక్తులప్రాపు
దాపై భవములంటని భాగ్యమీనామం ॥ దేశి॥
నిత్యమై నిగమాగమములచే నెరుగరానిమహత్తరంబై మృత్యు
భయము బాపుటకు ఘనమూలమీనామం ॥ దేశి॥
తానునేనను బేధభావము మానియుండిన మానవులలో జ్ఞాన
రూపంబవుచు నొకటిగ గాంచునీనామం ॥ దేశి॥
మనసులీనంబౌటకిదియే మార్గమై మర్యాదగలదై వినయ
భయభక్తులతో గాంచెడు విద్య యీనామం ॥ దేశి॥

తప్పులన్నియు దీర్చుటకుసదె ధర్మమై దైవాజ్ఞబడసిన గొప్ప
వారలు బాయకుండెను గోప్యమీనామం॥ దేశి॥
వాసిగాదరియూహలు శేషా దేశికోత్తములనగ బరగియు భాసి
తంబుగ భాశింపా హృదయనివాస మీనామం॥ దేశి॥

1. తోహార

(ఆదితాళము - నాదనామక్రియ)

జ్ఞానానందమయుండగు దేవుని ఘనకీర్తిని గొనియాడవలె
గానకున్నయీమానవజన్మము కడుహీనంబని తెలియవలె
జీవగుణంబులువీడి నిజంబగు దేవగుణంబులు గలుగవలె
చావుపుట్టువులు లేనిసుఖంబా తావుజేరితానుండవలె
అపరిమితానందంబున నెప్పుడు పుదేశంబుననుండవలె
చపలగుణంబులు లేకనిజాత్మతొ చెలిమిగలిగియునుమెలగవలె
తనకుతానయై వేరుగానకను తత్వశోధనముజేయవలె
వెనుకముందు రెండెరుగక తనలో వేదవేద్యుశోధింపవలె
దీక్షచే గురుపదలక్ష్యమునిల్పియు మోక్షసతివిభుగొలువవలె
సాక్షియైన సర్వేశ్వరుజేరుటె రక్షణయనిమది నెరగవలె
శుక్తిరజతమను భ్రాంతినిబొందక వ్యక్తిగలిగి తానుండవలె
ముక్తిమార్గమును విడువక శాశ్వత భక్తితోగని సేవింపవలె
హృదయునిలోవలసదయునిపొడగని వదలకుండ తానుండవలె
విదితమనుచు యాశిశ్వమయుని కథవీనులవిందుగ వినగవలె

దేశికప్రభుడౌ దరియాగురువరు దేవదేవుడని తెలియవలెన్
యీశుని దెలియక వేసటగలదని ఖాశింమదిలోగాంచవలెన్.

2. తో హ ర

పరమాత్మా నీభజన చేయగల పద్ధతిలోనను నిలుపుమయా
వరదుడవనిమును ఘనులన విని నీశరణు జేతు కరుణింపుమయా
ధన్యుని జేసెదవని నీపదములు దలదాల్చెద దయయుంచుమయా
అన్యుడవని నను జూచిన భువిలో నాప్తులెవరిక లేరయ్యా
వేసటగలిగెడు దాసుల బ్రోచెడు నీసమానులెవరుందురయా
దోసిల్యొగ్గి నేనాసజెందితిని గాసిపెట్టకను గావుమయా
నికడగలిగియు నినుసేవించెడు నీతిమార్గమున నిలుపుమయా
కలలోనైనను నీదుయాజ్ఞగన కాలముగడుప కాపాడుమయా
హాయిగలుగ ఆయాసమిడువ నీసాయమున్న నికజాలునయా
కాయము వదలెడు కాలమునను నిను బాయని మార్గము జూపుమయా
అందమైన నీకథలనువిని యానందించుట నాకాసగుమయా
మందమతితో యిహాపొందుగోరిబహు సందడిలోబడి ఉంటినయా
మోక్షాపేక్షజనించినవారికి రక్షకుడవు నీవుందువయా
దీక్షాపరులాపేక్షచె నినుగని లక్షణయుతులై యుందురయా
దరియాగురువరు చరణములబ్బిన పరమపదమునకు బాటయ్యా
మరుగుజేర స్తుతియించెడు తంగెళ్ళదరి జేరుటకిదె దాపయ్యా.

3. తోహర

లోకాధీశుని సత్కృపగనుగొన లోకభ్రాంతిదిగనాడవలెక్
శోకమోహములులేనిమార్గమును జూచిసుఖంబుననుండవలెక్
రకరకముగలవికృతియౌజగమునుఒకటిగగను నేర్పెరుగవలెక్
ప్రకృతిగుణంబుల బడనియాత్మను కావశుద్ధిచే నెరుగవలెక్
ఆత్మానాత్మవివేకముతో పరమాత్మ తాజేరియుమెలుగవలెక్
ఆత్మయే దేహంబనుయవివేకమునణచి అవ్యయునిగలియవలెక్
చూచినదంతయుసుఖముగదోచె లోకనమాలోసింపవలెక్
దాచినధనమునుజూచినరీతిని యోచనతనలోనుండవలెక్.

4. తోహర

పాలనజేయుచు పరమాత్ముడునిను బాగుపరచునే ఓమనసా
కాలునిచే బలుకష్టములొందక మేలుదెలియవే ఓమనసా
కర్మబంధములు జన్మహేతువని మర్మమెరుగవే ఓమనసా
దుర్మోహంబుల దొలగద్రోచినిను నిర్మలులెరుగవె ఓమనసా
దుష్టగుణంబులు దోచుచున్ననిక నష్టంబేగదా ఓమనసా
స్పష్టంబుగ సర్వేశ్వరు పదములు దృష్టిలోనిలుపవలె ఓమనసా
గురుడే దైవంబని నీవెప్పుడు గొలుచుచునుండవె ఓమనసా
యెరుకగలిగియును యెరిగినవారికె వేడుకదోచును ఓమనసా
తోలుబొమ్మలీ దేహములని నీవు కీలుదెలియవే ఓమనసా
నీలతోయదమున నిలచినవారలె నిశ్చయులౌదురు ఓమనసా

హంసనటించు విధము నెరింగిన హింసలు చేవే ఓమనసా
మాంసనిర్మితంబైన శరీరము మరుపు జేయునే ఓమనసా
సతిసుతహితులను చర్చలలోబడ హితవు దెలియు దే ఓమనసా
మతిమంతులకిది మార్గము కాదని మరువకుండ వే ఓమనసా
సతతంబాత్మసమాధిలోనిలచే జాడవీడకే ఓమనసా
వెతలుదీర్చుదరియాగురుకరుణయె సతమునినమ్మవే ఓమనసా
పాశబంధములు దొలగుటకొరకై ఖాశిందాసుడు ఓమనసా
ఆశించుయు గురుసేవచేయుచును దోసిలొగ్గనే ఓమనసా.

కం॥ శ్రీగురుపదపద్మంబులు
బాగుగహృదయంబులోనపదిలపరచియా
ఆగురువేద్యుని దలచుచు
సాగరసమమైన విషయసన్సృతి ద్రోషక.

5. తోహర

విధియుని సద్గురు బోధామృతమును వీడక గ్రోలుట సుజ్ఞానం
బధిరునివలె వినగోరక భవములబడి పొరలుటయే అజ్ఞానం
అధికబలంబున ఆత్మనుజేరియు వదలకనుండుట సుజ్ఞానం
అంధత్వంబుననటునిటు దిరుగుచు అలసటజెందుట అజ్ఞానం
దృష్టినివీడక దృష్టనుగలసియు నిష్టగనుండుటే సుజ్ఞానం
వ్యష్టిగుణంబులు విడువనిచేష్టలనష్టపడుటయే అజ్ఞానం
మనసుసన్నగిలిమార్గమెరసియును మననముజేయుట సుజ్ఞానం
ధనజనయువ్వన సంతోషంబున కనుగొననిదే అజ్ఞానం

వాసనత్రయముల వేసట నెరుగక నాశమొందుటె అజ్ఞానం
అంతరజ్ఞప్తిచె ఆనందంబున చింతలణచుటే సుజ్ఞానం
చింతలలోబడి చిందులు ద్రొక్కుచు వంతలునొందుట అజ్ఞానం
ప్రాప్తఫలంబును పరిశోధింపక తృప్తినొందుటే సుజ్ఞానం
గుప్తమైన సుఖభావమువదలియు వ్యాప్తినొందుటే అజ్ఞానం
రక్షకుడౌ దరియాగురువరు శిక్షణనొందుటే సుజ్ఞానం
మోక్షమార్గము దెలియక వివిధాపేక్షనొందుటే అజ్ఞానం
గురుచరణంబులు విడువక ఖాళీఁగొల్చుచునుండుట సుజ్ఞానం.

6. తోహర

సూటిదెలియకను శుష్కవాదముల చాటుచుందు వేమి
మాటలలోఁగల మర్మమెరింగియు పాటబాడ వేమి
హాటకశైల త్రికూటమందు నీవు చోటుజూడ వేమి
కాటుకపత్తుల గదియుపరచ నీబాటనుండ వేమి
సంసారంబున హింసజెందుచును హంస నెరుగ వేమి
మాంసమయంబౌ దేహముజూడని మార్గ మెరుగ వేమి
జాతకమున సంజాతమైన నీజాడ దెలియ వేమి
ఖ్యాతిపురుషులును గాని పరాత్పరు నత్తికుండ వేమి
ఖండితముగ యీమాయాజాలము గాల్పవై వ వేమి
పండితులకు నిజభావమునుండుట పద్ధతియున వేమి
మాయామర్మములు మరిమరిజూచుచు మరుగు చుందు వేమి
హాయిగనుండె మార్గములోపల అణగియుండ వేమి

కోరికలెల్లను గుదియుపరచి నీవు దారి నుండవేమి
ధీరులు బొందిన మార్గము మనకది దిక్కని యనవేమి
నిలకడతో దరియం గురుస్మరణయె నిత్యమన వదేమి
తలపులలోపల ధైర్యమొసగు నిజధామమొందవేమి
దాసదాసుడౌ ఖాశీందాసుని వేసటెరుగవేమి
మోసపోయినను శాశ్వత సౌఖ్యము నాశమౌను యనుమీ.

7. తోహార

అన్నిలోకముల కాధారంబౌనున్న పరాత్పరు నెరుగ వలెన్
భిన్నమైన యీలోకములన్నియు సున్నజేయమిగిలున్నదగున్
తుదమొదులనియనరాని మహాత్ముని వదిలముగ సాధించవలెన్
ముదమున మదిలో వదలక దలచుచు సదయుని సన్నిధిజేరవలెన్
అంతటతానై యనుభవపరులకు సంతోషంబున గూర్పవలెన్
వింతవింతలౌ మాయనుజేరని విబుధులచే వివరింపబడున్
శాంతాకారుని సర్వమయుండని భ్రాంతివీడి భజయింపవలెన్
సంతాపంబిసుమంతలేకను శాశ్వతు సాక్షిగ జూడవలెన్
నామరూపగుణ స్తోమమునంటని స్వామియనుచు సాధింపవలెన్
నీమముగల్గియు నిర్విచారులై నిత్యసుఖంబును పొందవలెన్
భవము వీడుటకు భక్తవత్సలుని భావంబున పఠియింప వలెన్
సువిచారంబున సూటి వీడకను సుస్థిరు మరుగు జూడవలెన్
దరియౌ సద్గురు పదపద్మంబులు తాల్మిగలిగియును దలచవలెన్
వెరపుదీర్చియను ఖాశీందాసుని యేలిన ప్రభువని యెరుగవలెన్.

8. తోహార

వలదని చెప్పిన వదరుచునుండును పలువగదా యీమనసా
నిలకడజేసిన కొలది కాలమే నిలచి నిలవదు యీమనసా
నీవు నేనను త్రోవవిడిచి పెడత్రోవల దిరుగును యీమనసా
కేవలమాత్మఫలంబుగనుటకు కేకలు వేయును యీమనసా
యెంతజెప్పినను వెనుకటిదారికె యీడ్చుకపోవును యీమనసా
అంతరాత్మనిలో అనుభవమెరుగక అరడిబొందును యీమనసా
తప్పులు వెదుకుటగొప్పతనంబని తలచుచునుండును యీమనసా
యెప్పుడో మరణముదప్పదనుచు యీచొప్పదెలియదీమనసా
శ్రీగురుదరియా గురువరు సేవయె ధన్యతదలచదుయీమనసా
మరువని ఖాశింమననములోపల నిలచి తెలియుదుయీమనసా.

9. తోహార

పరమపదంబది దూరంబని నీవు భావింపకవే ఓమనసా
మరువక నీవై యున్నమర్మమది మరిమరి దెలియవె ఓమనసా
గట్టిగసద్గురు పాదము నమ్మిన పట్టుగల్గునే ఓమనసా
పట్టినాయములోబడి పొందిన నీగుట్టుదెలియదే ఓమనసా
వెలిలో బయలను విధమెరింగినను కలతలేనుగదె ఓమనసా
పలుమాటలతో పనియేమున్నది భయము వీడునే ఓమనసా
యీషణములలో జిక్కికృశించిన మోసమానుగదె ఓమనసా
భూషణమా పరలోక నివాసము ఆసింపగదే ఓమనసా

సంశయములచే నిలకడ లేకను హింసజెందకే ఓమనసా
మాంసయుతంబౌ మలిన శరీరము మాటదలపకే ఓమనసా
ఆపదలన్నియు బాపుటకొరకై హరుడే గురుడౌ ఓమనసా
లోపములేని సుఖాబ్ధిని దేలుచు పాపము వీడవె ఓమనసా
నిజమెఱుంగుచును సుజనుల జేరియు భజనసేయవే ఓమనసా
కుజనులగూడకు కుచ్ఛితమార్గము గజిబిజిగదవే ఓమనసా
దరియా గురువరు దరిజేరిన నీగురుగు దెలియునే ఓమనసా
తరుగులేని యా బ్రహ్మపదంబది దాపునయున్నది ఓమనసా
మరిమరి దలచెదు ఖాశీందాసుని మాయలోముంచకే ఓమనసా.

10. తోహార

పరమపురుషులై ప్రబలుచుండెను ప్రభువిసన్నిధిని గాయకుమా
మరువక హృదయములోన జేర్చుకొని మాయకులోబడి మెలగకుమా
సతతముసద్గురు సాక్షి జేయుచును మతిమంతుడవదై జేయుసుమా
హితవుగ కారణ గురువరుపదములు మతియుని మదిలో నెంచుసుమా
పంచకోశములమించిన ఆత్మను వంచనలేకను గాంచుసుమా
మంచి కాలమిది మరువుగలిగినను కొంచెము కాదని గొలువుసుమా
నీలో సకలము నిలిచియున్నదని నిర్మలజ్ఞానము నుంచుసుమా
మేలగు వార్తలు మెలుకవతో విని కాలముగడుపుట ఘనముసుమా
ధరలో దరియా దేశికు కరుణయె ధన్యతగల్గును యనుముసుమా
మరువు లేక భజియించెదు ఖాశీం మార్గమి దేయని యనుముసుమా.

11 తోహర

పరమాత్మ నీభజనజేయగను పాపములేవియు లేవుగదా
హరిహరాదులకు ఆధారంబై తెరవుదెలిసినది నీవెగదా
కరుణాకరుడవు కారణమూర్తివి పరమపురుషుడవు నేవెగదా
దురితములెల్లను దూరపరచ నీసరివారలు భువిలేరుగదా
ఆపదలెల్లనివారణజేయు హృద్దేవకులెవ్వరు లేరుగదా
ఓపికతో మును తాపసులెల్ల నీతావుజేరి సుఖులైరిగదా
హాటకశైలత్రికూటాద్రిపై నాటకధారుడవీ వెగదా
బాటలోనిలచిన భాగవతులకు నీచోటుజూపినది నీవెగదా
కాలునిచేబడి కష్టములొందని కీలుదెలిపినది నీవెగదా
పాలభాగమున యీలలుబాడుచు పరము దెలిపినది నీవెగదా
గండములెల్లనుగాచి సుజనులను అందగజేర్చునది నీవెగదా
దండిగ కుండలిశయనుడౌ అఖండమూర్తివి నీవెగదా
జాలవిద్యల జోలిదలంపక మూలముజూపుట నీవెగదా
నీలతోయదమున నిలచి జగంబులు నిర్మించినదియు నీవెగదా
వాసిగ దరియాదేశిను ప్రభువై గాచిదిద్దినది నీవెగదా
ఆసించిన యీఖాశీందాసుని దోషము బాపినది నీవెగదా.

—ద్విపద—

శ్రీగురుపదములు చిత్తంబునను జేర్చి
బాగుగా వినుము సద్భావంబు గలిగి
యెరిగిన వారలకెరుకయై యుంట
మరుగెరింగిన వారు మరుపబోరిలను

ముందు గురుసేవయే మూలంబు గాంచి
యెందెందు తిరిగిన యేమి ఫలమౌను
నాల్గుశిశ్రూషలు నయమొప్ప జేసి
పాలోన గాంచెను పరమార్థ మిటుల
గురు కరుణామృతము గ్రోలు వారంకు
పరమర చేతిదై బరగుచు నుండు
సాధనంబులు నాల్గు సాధించిపైని
బోవదెలిసిన గదా పూర్ణాత్ముడౌట
కాలంబు వ్యర్థమై గడవ సుఖమేమి
తాలుమాటలచేత దారిరుగరాదు
లోలోనజూచుచు లోకంబు మరచి
పాలమందున దృష్టి పదిలంబుజేసి
లీలగా గని మాయలోలత గాక
కాలంబు గడపుచు ఘనతరంబైన
సర్వాత్మ్ర నూహించిసాక్షిగా జూచి
నిర్వాణ పదవిలో నిపుణత గాంచి
మనసు ఒక్కటి జేసి మర్యాద గలిగి
వినయుంబుగా గురుని వేడుచునున్న
తనివిదీరను తపము ధైర్యంబు గలుగు
చనిపోవు కాలమును జాడెఱుగవచ్చు
దరియూ గురువరు దయవలన నిట్లు
భావంబు నెప్పుడును బరగును ఖాశీము.

—ద్విపద—

మరణ జననము లేని మార్గంబు దెలియ
కారణాచార్యుని ఘన కృపగాదె
యెన్నెన్ని విధముల యెంచి చూచినను
తన్ను తానెరుగక దైన్యంబు విడునె
సాటిలేనటువంటి సర్వాత్మ గనక
కోటివిద్యలు నేర్వ కొరతయేగాదె
భక్తి శ్రద్ధలు లేక పరమాత్మకరుణ
యుక్తిచే గననౌనె యోగులకైన
దాసదాసుల బ్రోచు దరియా హుశేన్ షా
దేశిక ప్రభుగాదె దిక్కనుచు ఖాశీం
వేసటేమియులేక వేగిరపడక
కోసిలాగ్గి భజింపదారకి కను ముక్తి.

—:మంగళహారతి:—

1 మంగళం మగళం శ్రీగురురామ మంగళం మంగళం
మంగళమని నిన్ను మహనీయులెప్పుడు రంగూగ త్రికూట
సౌధమందునిల్పి పొంగుచును ఆనంద పురములోపలనిన్ను
ఏకరూపముతోడ గొల్చుచుందునుస్వామి ॥మం॥

2 పంచభూతములకు పంచకోశములకు మించినీవుందువు మేటి
గనూ ఏమనరాకనూ ఎందుజూచిననీవై సందులేకనునీవు
నిండియుందువుస్వామి ॥మం॥

3 స్థూలము సూక్ష్మము కారణములకును ఆవలయుండెడి యనుభవంబుస్వానుభవులకు దెలియు స్వాంతమందున నిపుడు ఆరుకమలములకు ఆవలుందువుస్వామి ॥మం॥

4 శ్రీగురుతంగెళ్ళ స్వామిరూపముతోడ నాదుబిందుకళల నావలియై పాటించిప్రణవము పలుకుచుండినరూపై నిండి నిర్మలముగ నిలచియుందువుస్వామి ॥మం॥

—: గద్య :—

ఇది శ్రీ దరియాహుస్సేన్ వలీషా ఖాదరి దేశిక సుజ్ఞానసుత శ్రీఖాశీంవలీషాఖాదరి దేశిక ప్రణీతంబైన పరమామృతం బను గ్రంథంబునందు స్తోత్రములు సమాప్తము.

ఓం శాంతిః. శాంతిః. శాంతిః.

ఓం శ్రీగురుభ్యోన్నమః

తత్త్వములు

(కేదారిగౌళ - త్రిపుటతాళము)

శ్రీ గురువరుని కరుణచే గుర్తెరిగి మిముజేర గుణవంతులైరి భువి రామా । తరియించుటకు తన్నుదర్శింపకను వేరుతెర వేమిగలదు శ్రీరామా,

2 దయజూపి బ్రోచుటకు దైవమై మనువులో దాగియున్నావిట్లు రామా । భయమెల్ల విడుటకే ప్రాపుదొరకినగదా నియమమని బుధులనుట రామా,

3 వసుధలో దరిచూపు సన్యాసి గురురూపమై వచ్చితివి మము బ్రోవగా రామా । నశమె తంగెళదాసు వర్ణింప నీమహిమ అసమాన సువిలాసరామా,

2 తత్త్వము

(శంకరాభరణం - అట తాళం)

శ్రీ రమణ నినుగొలువ నేరని నరజన్మ మేరీతి కడతేరునూ భవముల బారలి ఘోరాగ్నిలో గూలును ॥శ్రీరమ॥

1 సారవిహీనమౌ సంసారాబ్ధిలో జిక్కి ధీరత దిరిగిన దిక్కెవ్వరున్నారు - వారు వీరను మాయలోబడి కారణం బరయంగ లేకను నేరముల పాలైన నిను గను దారి గలదే కారుణోస్థలి ॥శ్రీరమ॥

2 చిత్త మింద్రియముల మొత్తమునను జేర్చి తత్తరపడ సౌఖ్య
మా నిజమెరుగని పెత్తన మదిభేష్యమా - విత్తమార్జన
జేసి విరక్తి వీగిన ఫలమా సత్తయిన నీఘన శాసనం బెరు
గక మత్తునను మానావమానము మరచి విషయ విరక్తి
గానక రిత్తలై వర్తించు వారికి యెత్తెఱంగున దెలియబడు
దువు ॥శ్రీరమ॥

3 ఆదిఅంత్యములంచు శోధింప నేరని బోధరూపుడ వందురూ
విజ్ఞులు తమలో సాధించి నిను గందురూ - వేద వేద్యమువుచు
వెలుపల లోపల బాధ లేమియులేని పరిపూర్ణతను గలిగి
నాద నీదనరాక నెప్పుడు మేదినాకాశములు గాకను పాదు
గను బ్రహ్మాండముల నిటు మోదమున నాడింప నీవే॥శ్రీ॥

4 తులలేని నీఘనము తెలియ శక్యముగాక నిలచి నీలోగల సిరి
నిర్మలులౌచు కలువరింతలు వీడిరి - చులకన గాదిది నిలకడ
గలుగుట తొలిజన్మ ఫలమనియు దెలియవలయు నిట్లు అల
సటలు బాపియును భక్తుల కాశ్రయంబై యున్న నినుగన
గలరె నీవేగాకితరులు ఘనతగాంచిన ఘనులు జగమున
॥శ్రీరమ॥

5 వాసిగ దరియాగుకు దేశికరూపమై మోసములను బాపుచూ
సుగుణములనివాసమై దరిజూపుచూ - ఆసించి భజియించు
ఖాశిందాసుపై వేసట లేని కృపజేసి రక్షించెను వాసన
త్రయరహిత హృదయనివాసమై వెలుగొందు సత్ప్రభో
నీ సమానులు లేరనుచును వాసనాదులు బలికిరిటు మును
॥శ్రీరమ॥

3. తత్త్వము

(ఆనందభైరవి-ఆటతాళం)

1 దేవాదిదేవ మహాదేవా నిన్ను భావంబులోఁగను టెట్లో వా-
లావున స్నముగాక కేవలాత్ముఁడౌచు నీవేగ సర్వము నిండి
యున్నావిట్లు ॥దేవా॥

2 ఉత్తమోత్తములైనవారు నిన్ను చిత్తమున జేర్చియున్నారు-
తత్తరంబులు దీర్చు తత్త్వజ్ఞుడవు నీవు హత్తుకొని సర్వమున
ఆవరించున్నావు ॥దేవా॥

3 దండిప్రభులెవరు నీకంటె విషయధర్మముల్ విడచియుంటె-
ఖండితంబుగ నీవఖండమూర్తి వటంచు మెండుగ బుధులెల్లా
మేటిగా దలచిరి ॥దేవా॥

4 అన్యచింతన లేక నిన్ను దలచుచున్నవారలై గనిరి మున్నా-
ధన్యులై వెలయుటకు దారి గలదా వేరే శూన్య భావం
బునను జూడ శక్యము గాని ॥దేవా॥

5 సర్వరూపములు నీవనుచు దెలిసి యుర్విలో నిన్నె ప్రభు
గనుచు - నిర్విచారంబునను నిత్యసుఖులై తాము సర్వార్థ
ములు గలిగి సమభావులయినారు ॥దేవా॥

6 వాసిగ దరియాగురుండేధరను యీశుడై విహరింపుచుండే-
దాసుడై ఖాసీం దోసిలొగ్గి దలచు దేశికులెవరు దీనుల
పోషింప॥ దేవా॥

౪. తత్వము

(బేగడరాగము-ఆటతాళం)

1 ఉన్న దానిని దెలియ వలెగదరా ఓరోరి జీవా భిన్న పడి నను నీకు బిడియముగా - ఉన్న దానిని దెలియలేక నువెన్ని విధముల వెదుక ఫలమా నిన్ను నీ వెరిగినను సర్వము నీవె నీవై యితర మెరుగవు॥ఉన్న॥

2 కాలమాసన్నమై యున్నదిరా కలకాలమును యీకాలను జూచియు కలువరింపకురా - నీలతోయద మధ్య మందున నిలచి నిర్మలమైన వారలు పాలుమాలక బ్రహ్మమయులై పరమ సంతోషమున నుండురు ॥ఉన్న॥

3 కామమున కడతేరగలవటరా కాగలవి యెట్లోగాక పోవను నీమ మిడువకురా - సోమ సూర్యతమునందు వరుశివు జూచు నేర్పెరిగినను విషయ స్తోమమంటని సుఖము గలిగి విరామమై వెలయుదువు నీవే ॥ఉన్న॥

4 సత్యమును పథ్యంబువిడువకురా విజయంబుకొరకదిముఖ్యమై యున్నట్టి మంత్రము రా - ప్రత్యగాత్మను గలయు వారలు భావ మానందామృతంబున మృత్యు వెన్నడొ భయము కోర్చి మోదమున మురయుచును వెలిగెను ॥ఉన్న॥

5 గురుని కృపయే గురుతు గాదటరా గుర్తెరిగిమరువని తెరవు గలుగుటె తెలివియా గదరా-కరుణగలిగినదరియగురువరు చరణములు శిరమునను దాల్చక నిరతమా దేశికునికృపకై నిలువ నిజమె తెలిసె తంగళ ॥ఉన్న॥

౬, తత్త్వము.

(ఏకతాళము - కల్యాణిరాగము)

1 ఏల యీజన్మము గురుకృపలేనిదేల యీజన్మము - ఏల యీజన్మ మివరమెరుగకున్న కాలుని బారిలో కష్ట మొందుటగాదె ॥ఏల॥

2 ధన జన పశు గేహముల్ నిజమనినమ్మి వనజాక్షుపదపద్మ ములఁ - గననేరకను మాయ వననిధిలోఁబడి అణుమాత్రమైన చిత్తాత్మ నెఱుగనివారి ॥ఏల॥

3 నరరూపమున బుట్టియు పరమార్థమిత్తెరగని గననట్టియు- దురితాత్ములకు పరము దొరకు టెట్లానిట్లు వెరపు లేకను దిరిగి వ్యర్థులై జనువారి॥ఏల॥

4 సత్ప్రి వాంఛలతోడను గురు తెలుగక దిట్టలై దిరిగియును - మట్టిపాలై పోవునట్టి దేహములను ఘట్టిగనమ్మియు పట్టు విడువనివారి ॥ఏల॥

5 నియమములనుదప్పియు నిత్యానిగవక కామములను గప్పియు- సోమరులై భువిని సూరత్వమానుజూపి తామసపరులవుచు దారి తెలియని వారు ॥ఏల॥

6 కులగోత్రములై తానని భ్రాంతిచె నిచియె కలకాలములు గలవని-యిలభోగములచేతవిర్రవీగు మట్టికలువరింతలలోన తెలివి వాలినవారి ॥ఏల॥

7 పరమాగురుని సేవయో ధర్మాలజేయు సరియైన సరణి నిదియే-మరునక [illegible] తిరిగిన ఫలమానె దక్కు తెలియకున్న ॥ఏల యీజన్మము॥

6. తత్వము

(మిశ్రగతి తాళము - శంకరాభరణము)

1 యెందుజూచిన నందెయున్నదిగా సర్వాత్మసదనము నొంద
గోరినవారి కందునుగా - బంధములకిరవైనమాయా సంధి
దెలసి చరించుసుజనుల కెందములకానందమై భవమొంప
జేయుని బాంధవంబిది ॥యెందు॥

2 గొప్ప కొద్దియుగాక యున్నదిగా బ్రహ్మానుభవము
ముప్పాలన్నియు దీర్చుచున్నదిగా - తప్పాత్రోవల బోధ
సర్వము - నొప్పతికినర్పించి ధర్మముదప్పకను తనుతాను
గాంచెను చొప్పుదెలిసినవారికిప్పుడె ॥యెందు॥

3 దండివారల భాగ్యమదియవుగా దయజూపి నిరతము నిండు
ప్రేమనుజూపునది యదెగా - మెండల్పకాములకు నావల
నిండి సర్వాధారమవుచును పండితుల హృదయాంబుజమున
నఖండమై వ్యాపింపుచున్నది ॥యెందు॥

4 వెరపులన్నియు దీర్చుచుండునుగా దురితాంబురాశికి జరగ
రాకనే వెలుంగుచుండునుగా-పరమపదమై భక్తగణ్యులభాన
మందున తేలపడుచును మరపులేనటువంటివారలు మర్మమై
మహనీయమై తా ॥యెందు॥

5 పద్ధతెఱిగిన పెద్దనున్నదిగా పరమార్థసంపద సిద్ధులకుపరిశుద్ధ
మైనదిగా - బుద్ధిమంతులలోననిచె యీపద్ధతులబోజూప
సర్వము శుద్ధముగ గనుపింపజేయు సార్థకంబై యుబరు
చున్నది ॥యెందు॥

6 దేశికుని కృపలేక తెలియుటుగా నిజతత్త్వ సరణిదిమోస మేనియు లేనిదిది గనగా - వాసిగను దరియాహులస్నేహా యీశుడై భాశించానుకు వేసటలు బాపంగ దెలిపిన దోష రహితంబైన రూపము ॥యెంచు॥

7. తత్త్వము

(ఖండగతి తాళము - శంకరాభరణము)

1 కామమోహాలు మూడుగ డిపీపోయి దెలిసియున్న నీకు బాయ గలవు భవభంధంబూలు-ఓఓ జీవారామా మాయామయ్యో దాని దెలియూవే

2 ఇంటిలోన వంటు దెలసీ అంటియున్న పరమసుఖము వెంట నుండీ వెతలు బాపూనే - ఓపి జీవారాయా కంటిలో మెర్గుంటినా చూవే

3 యుకే సులాయులవారి వేసూనాక యున్న నిశమః ధీసులకు దెలసీయుంచూనే - ఓఓ జీవారాయా కాంగ్రాయ్య గలసీ గానావే

4 మంపలత్రిజసుకులకు పైగాయుండె భాగ్యమురసినీవా దంశి సౌఖ్యంబూసువీటా కే-ఓఓ జీవారాయా పండితూల పరమై యున్నాదే

5 నీలాత్రోయాదాపునందూ వాలాడుచున్న యట్టి లీల దెలసి పాటుమాలా కే-ఓఓజీవరాయా కాలునీపే భయమింకేలా నే

6 చింతావింతాలైనమాయా అంతూదెలసియున్న నీకు చింత లేమి జేరా రాబోనే-ఓఓ జీవా రాయా భ్రాంతినీడి భయము దొలగూనే.

7 రూపారహితామైనదాని ప్రాపుజేరియున్న నీకు ఆపదా లేమి యూ రాబోనే-ఓఓ జీవా రాయా లోపములదాపు జేరాకే.

8 దోషారహితామైనదరియా దేశికుని జేరియున్నా ఘాశీమూవి వేసాటుమగూనే-ఓఓజీవా రాయా వేషభాష లెల్లవిను వావే.

8. తత్త్వము

(మిశ్రగతి తాళము - శంకరాభరణము)

1 రామభజనా సేయురే ఓనరులార రాముని మరిగొలువరే ప్రేమతో-శ్రీరామనామామృతము గ్రోలబాము లేమియు రావు భయమేల మనకిపుడు ॥ రామ॥

2 అంతరాత్ముని చేరియు పరమార్థమున చింతలెల్లను వీడియు-సంతాపమును విగమాంతూని సేవనిరంతర మొనరింప భ్రాంతి రహితంబౌను ॥ రామ॥

3 అరిషడ్వర్గములణచియు హరిహరియనుచు ఆనందమును బొందియు - సరిబోల్చ రాని యూనశ్వోపాసత్ఫలను మరణజననము లేని మార్గ మొందగ జేయు ॥ రామ॥

4 మోసమేమియు లేనిది రాముని భజన వేసాటలను బాపేది - ఆసించిమును భక్తులాశ్రయించిన పదవి దాసిలొగ్గియు సేవ జేసిన సుఖమాను ॥ రామ॥

5 బూటకములు లేకను మూనికొండ మేటిశిఖరమునందును-చోటుజూచియు నిలచి సుజనూల దరిజేర్చు నాటకధారియై నటియించుచున్న (శ్రీ) ॥రామ॥

6 (శ్రీ)మీర దరియూప్రభుగొలుచుచునున్న పాపముల్ విడిపోవును-ఆసించభాశీందాసు ఎల్లప్పుడు నాశికాగ్రమునందు నానందముగనుండు ॥రామ॥

9 తత్వము

(మిశ్రగతి తాళము - శంకరాభరణము)

1 రాముని భజియింపరాదా ఓవెర్రిజీవా స్వామినిసేవింపరాదా - స్వామిని సేవింపనీకు ప్రేమగలిగియున్న సకల బాములణగి భద్రగిరిలో ధాముని జేరేవు యిపుడే ॥రాము॥

2 ఆపదు లేమియులేవా శ్రీరాములజేర పాపాము లేమియు రావు రేపుమాపనగరాక తాపాసవరదునిస్మరణ - యీప్రొద్దే జేయుటకురమ్మి విడువరాదు విశ్వాసి భజనా ॥రాము॥

3 అందరానిదనుచు భయపడకు సర్వాత్మరూప మందాశిలో నున్నాది విడకు- సందియమేలాను నీవాసంధిదెలిసియున్న జాలు బంధములులేనితావుభావామందే వెదుకదొరకు॥రాము

4 శ్రీగురుదరియూరూపై యున్న రాము నేప్రొద్దుదలచుచును ఆశించి - భాశీముదాసు ఎల్లప్పుడురాకపోకలులేని స్వామిని గొల్చుశ్రీ ॥రాము॥

10. తత్త్వము

(ఏకతాళము - బేహాగ్ రాగం

1 దయామయుడవో దేవా నీధ్యాన్నమేము క్షితిలోన దయా
నయంబులు దెలిసియు మనుజులు - భయాపహారులై
బరగుచునుందురు ॥దయా॥

2 అఖిలార్థంబులుగలిగి నాయాపదలెల్లను దొలగి - సుఖముగ
మీపదసేవారతిలో నిఖరముగనను నిలుపవెదయుతో॥దయా

3 అన్నిలోకములనిండి నీయాకృతి దెలియకనుండి - తిన్నగ
గనుగొనను్న మహాత్ముల సన్నుతికే నీవుసాక్షివైతివిటు
॥దయా॥

4 విపరీతములుమాని నీకృపదెలియుటకై బూని - అపరోక్షం
బున అనుభవపరులై సఫలతనొందిరిసాధువులై భువి॥దయా॥

5 యిష్టార్థంబులుజూపి బలుకష్టంబుల నెడబాపి-దృష్టికావలను
దరిష్టవునీవై స్వష్టపరచెదవో సృష్టివిధానము ॥దయా॥

6 క్షితిపై దరియాగురుడై సద్గతిదెల్పెడు పురహారుడై-అతులి
తవా నీసదమలరూపము మతిలో ఖాశీం మరిమరిదలచును
॥దయా॥

11. తత్త్వము

(భూపాళ రాగం - మేలుకొలుపుసరళి)

1 నిన్ను నీవెరుగవే జీవా నీతిమానియుదిరిగెదావా - భిన్న
మైనమార్గములను యెన్నబోకవేజీవానిన్నుగనగదవే॥జీవా

2 అంతటా నీవైతివనియు అఖిలలోకములేకమనియు - చింత
మాని నిరంతరము గురుసేవజేయుగదే ॥జీవా॥

3 లోపలను వెలుపలనునీవె పాపలందున పరముగ న వే - తాప
సో త్తము లెల్లగాంచెడు దారియదె గన వే ॥జీవా॥

4 నాటకుని యాధారమునకు దీటులేకను దిరుగనౌను -
బూటకంబీజగమటంచును తేటదెలియగ దే ॥జీవా॥

5 స్వచ్ఛమైయున్నట్టి మార్గము హెచ్చుతగ్గులు లేవుననుము -
ముచ్చటైనకలార్థములకును మూలమిదెగన వే ॥జీవా॥

6 అంతరాంతరమైనదాని ఆదిదెలియగ మదినిబూని-చింతలేని
దాని నీవు శాశ్వతంబన వే ॥జీవా॥

7 ఆరుకమలములనుమీరి వేరుగాకను వెలుగుచున్న - తీరు
నీవని తెలిసి గురుని జేరి వీడ వే ॥జీవా

8 కూటమై ము వ్యోటినడుమను బాటచూచిన వారుగను
గొను-చోటుబాయక నీలో నీవామాటుమరువక వే ॥జీవా॥

9 ఆపదోద్ధారకుడుదరియా దీపకుండను తెరవుదెలియు - పాప
మెడబాయుటకు ఖాళీందాపుయిదెనన వే ॥జీవా॥

12. త త్వ ము

(ఆటతాళము - ఆనందభైరవి)

1 శ్రీగురుపదసేవాజేయువారల భవము శీఘ్రింబె తొలగి
చనును నిగమార్థ సంచారము చేకూరును సుగతినిగూర్చ
యోగముసిద్ధించును రాగాదివిషయవిరాగమై సర్వాత్మలో
గలియుదువు నీకేలోపంబు లేదెందు భోగభాగ్యము లతుకు
లని నీవా సత్యానందమునసద్భాగవతులనుజేరి యిహపర
త్యాగివై మెలగినను మేలా ॥శ్రీగురు॥

2 కాయమందున గురుని గనజాలకున్నను కాయ దేన్నడు యీ
మాయా దుఃఖముల బడద్రోయుచు నిజమాయ ఆర్యుల
కృపచే పోయి దెలియ నిదాయ అయువతిస్వల్పమని ఆలో
చింపక వట్టి హేయమమా పసులందు వెతలలోబడి మునిగి
ధ్యేయమగు పరమాత్మ నెవ్వడు తెలియబడదని యూహచే
గురు రాయకరుణకు పాత్రుడై తనగురుతు మరువక యున్న
జయమా ॥శ్రీగురు॥

3 తులలేని పరసౌఖ్యముల దేలుచును బుధులు అలస కేమియు
గానరూ యిలలో చాలబలవంతులై మెలగేరు భ్రాంతిని
వీడి కలవరములు మానేరు తొలిజన్మ సుకృతమున దోచు
నిరువ వేద్యుగలసీ మరువక దలచగలభావమమరిన తెలివియే
దేవత్వమని మును తెలియపరచిన గురునివాక్యము తలపు
నను ధ్యానించువారలె ధన్యులై ధర్మాత్ములౌదురు
॥శ్రీగురు॥

4 నాదినీదనియేటి వాదులన్నియు మాని భేదమేమియు లేకను
సకలము తానై మోదమందుచు భువిలోను సతతము మాయ
పాదు దెలసియు మెలగుచును మేధావులై బ్రహ్మబోధ
యేమరకను శోధనజేయ నిక బాధ లేమియు రావు ఆది
అంత్యము లేని పూర్ణనిధాను నిత్యప్రకాశు శాశ్వతు నాదు
బిందు కళావిశేషు ప్రధాను గొల్వ శుభప్రదంబౌ॥శ్రీగురు॥

5 దాసపోషకుడౌ శ్రీదేశికుదరియాప్రభు వేసట లేక మదిలో
దలచినవారే దోషరహితునిసన్నిధిలో దలచెదరతిసంతోష

ముగ తనలోభాసిల్లు బ్రహ్మోప్తదేశమునను ఖాళీందాసు సంశయము మెల్లబాసి పోవుటనిజమౌ వాసనత్రయములను వీడి ప్రకాశమౌ పరమాత్మసేవ నిరాశులై జెందినను పర మోల్లాసమౌ పరతత్వమబ్బును ॥శ్రీగురు॥

13. తత్వము

(ఆటతాళము - శుద్ధకాంబోజి రాగం)

1 నిన్ను మదిలో సన్నుతింతునయా ఓసన్నుతాంగా నన్ను నీదరిజేర్చబ్రోవుమయా-మున్ను భక్తుల యఘములన్నియు సున్నజేసిన సుప్రసన్నా యన్నటికి నీవనుచు నిన్నేయన్నుచుంటిని కన్నతండ్రి ॥నిన్ను॥

2 అంతరాత్ముడవనుచు మదిలోనా గనునట్టివారికి చింతలేమి యుజేరరావనిన - మంతనంబులువినియు నాహృదయాంతరంగమునందు నిన్నేకాంతమున భజియింతు భవహార సంతరహిత భక్తవరదా ॥నిన్ను॥

3 ఘట్టిగా నినుగొల్చువారలను కడతేర్చనీవె పట్టుగలిగిన ప్రభుడవనియులను-గుట్టుదెలసి స్మరించువారల కోర్కెలెల్ల యొసంగియును యేతట్టుజూచిన నీవెగా గనునట్టివారలు స్పష్టపరచిన ॥నిన్ను॥

4 సూక్ష్మమైయున్నట్టి నినుగనుటా ధరలోన నిజమై సుమతులనుగననౌను యీ బాటా-రక్షగాను శిక్షితుడనౌ మను మోక్షకాములైనవారలు దీక్షచేనినుజేరి సర్వాపేక్షలను విడనాడిరని నే ॥నిన్ను॥

ముగ తనలోభాసిల్లు బ్రహ్మాత్మపదేశమునను ఖాళీందాసు సంశయము మెల్లబాసి పోవుటనిజమూ వాసనత్రియములను వీడి ప్రకాశమా పరమాత్మసేవ నిరాశులై జెందినను పర మోల్లాసమా పరతత్త్వమబ్బును ॥శ్రీగురు॥

13. తత్త్వము

(ఆటతాళము - శుద్ధకాంబోజి రాగం)

1 నిన్ను మదిలో సన్నుతింతునయా ఓసన్నుతాంగా నన్ను నీదరిజేర్చబ్రోవుమయా-మున్నుభక్తుల యఘములన్నియు సున్నజేసిన సుప్రసన్నా యన్నటికి నీవనుచు నిన్నేయన్ను చుంటిని కన్నతండ్రి ॥నిన్ను॥

2 అంతరాత్ముడవనుచు మదిలోనా గనునట్టివారికి చింతలేమి యుజేరరావనిన - మంతనంబులువినియు నాహృదయాంత రంగమునందునిన్నే కాంతమున భజియింతు భవహార సంత రహిత భక్తవరదా ॥నిన్ను॥

3 ఘట్టిగా నినుగొల్చువారలను కడతేర్చనీవె పట్టుగలిగిన ప్రభుడవనియులను-గుట్టుదెలిసి స్మరించువారల కోర్కెలెల్ల యొసంగియును యేతట్టుజూచిన నీవెగా గనునట్టివారలు స్పష్టపరచిన ॥నిన్ను॥

4 సూక్ష్మమైయున్నట్టి నినుగనుటా ధరలోన నిజమై సుమతు లనుగననౌను యీ బాటా-రక్షగాను శిక్షితుడనౌమను మోక్షకాములైనవారలు దీక్షచేనినుజేరి సర్వాపేక్షలను విడనాడిరని నే ॥నిన్ను॥

దెల్పియు దయతో మేటిశిఖరమునను వెలింగెడు నాటకుడు తానొచు ముక్తి కవాటమిది శోధించుమనియును చాటి శాశ్వత మెరుకపరచెడు ॥గురు॥

3 కనులపండువును తనలోగాంచు ఘనసంపదలను పనిబూని వివరింప పరిశుద్ధమూర్తియై జనన మరణములేని జాడ దెల్పియు దయతో వెనుకముందెరుగగకను దేశికు డనయ మును సేవించువారల మనమున సర్వాత్మసదనముగనుట కిదియే త్రోవయనియును ॥గురు॥

4 విపులమైయున్నా త్రిపుటిని గలప నుపమెరుగకున్న చప లత్వమని కృపతో యపరోక్షమును దెల్పి విపరీతములు గాని నిపుణత్వమున నిలిపి కపటరహితంబైన కేవలు గలియ జూపి నిరంతరంబును తపమొనర్చుచు సుజనులందరి నెపము నెన్నక నేలదొరయని ॥గురు॥

5 వాసిగ దరియూగురుదేవుడె యీశుడో నరయ మోస మెన్నడులేక ముజ్జగముల పరవాసుడైయున్న జగధీశు సన్నిధిజేర్చ పేసటేమియులేక భక్తుల గాసిదీర్చెడు కార ణుండై యాశజెందిన ఖాళీందాసుని క్లేశములు విదళించు విభుడని ॥గురు॥

15 త త్వ ము

(నాదనామక్రియ — ఆదితాళము)

1 పరమాత్మానినుభజనజేయగలపద్ధతిలోనను నిలుపుమయా— వరదుడవని మును ఘనులన వినినే శరణుజేతు కరుణింపు మయా ॥పర॥

2 వేసటగలిగిన దాసులబ్రోచెడు నీసమానులెవరుందురయా- దోసిలొగ్గినేనాశజెందితిని గాసిపెట్టకను గావుమయా ॥పర॥

3 ధన్యునిజేసెదవని నీపదములు తలదాల్చెద దయయుంచుమయా- అన్యుడనని నను జూచిన భువిలో నాప్తులెవ్వరిక గనరాదో ॥పర॥

4 నిలకడగలిగియు నినుసేవించెడు నీతిమార్గమున నిలుపుమయా - కలలోనైనను నీదుయాజ్ఞగను కాలముగడుప గాపాడుమయా ॥పర॥

5 హాయిగలిగిఆయాసమిడువ నీసాయమున్ననికజాలునయా- కాయమువదలెడు కాలమునను నినుబాయని మార్గము జూపుమయా ॥పర॥

6 అందమైన నీ కథలనువిని యానందించుట నాకొసగుమయా - మందమతితో యిహసొందుగోరి బహు సందడిలోబడి యుంటినయా ॥పర॥

7 మోక్షాపేక్ష జనించినవారికి రక్షకుడవు నీ వుందువయా - దీక్షాపరులాపేక్షచె నినుగని లక్షణయుతులై యుందురయా ॥పర॥

8 దరియా గురువరు చరణములబ్బిన పరమపదమునకు బాటయ్యా-మరుగుజేరి స్తుతియించెడు తంగెళ దరిజేరుటకిది దావయ్యా ॥పర॥

16. తత్వము

(నాదనామక్రియ - ఆదితాళము)

1 ఎప్పటికి నాకరీతి తప్పక నినుదలచు గొప్పపనియుంచుమో
రామా - ఒప్పైన నీకథలు యోపికతో గొల్వ ముప్పు
రాదనివింటి రామా ॥ఎప్పటికి॥

2 తెలివిహీనతతోడ బలుపాపములుజేసి మెలగితినికొన్నాళ్ళు
రామా - వెలలేనినీ నామ ములసటలు బాపునని బలుక
భయమొదవె నో రామా ॥ఎప్పటికి॥

3 తల్లిదండ్రివి దాత దయజూపగలవనియు యుల్లమున నమ్మితిని
రామా - ఎల్లసమయముల నిను వేడుకతో సేవింప నల్ల
జూపియుబ్రోవుమో రామా ॥ఎప్పటికి॥

4 సర్వభూతములతో సమముగానినుజూచు సామర్థ్య మొసగు
మో రామా - దుర్వివాదంబులను దునిమి నీకృపజూప
సర్వోత్తముడవీవే రామా ॥ఎప్పటికి॥

5 వింతపింతలుగాను వివిధరూపముల నీఅంతు దెలియగబడదు
రామా - శాంతమున నిను బుధులు అంతరాత్మగజూచి
సంతసము జెందెదరు రామా ॥ఎప్పటికి॥

6 సూక్ష్మదృష్టిచె నిన్ను వీక్షించు జనులకును మోక్షమర
చేతిదో రామా - పక్షపాతములేని సాక్షివై వెలుగు ఘన
నిక్షేపమైతివో రామా ॥ఎప్పటికి॥

7 సూత్రధారివిగాను గాత్రములనాడింప క్షేత్రజ్ఞుడవు నీవే శ్రీరామా - శ్రోత్రములకింపుగా శాస్త్రములు మిము దెలుప పాత్రులై వెదకిరిటు రామా ॥ఎప్పటికి॥

8 గురువరుని కరుణచే గుర్తెరిగిమిము జేర గుణవంతులైరిభువి రామా - తరియించుటకు తన్నుదర్శింపకను వేరు తెరవేమి గలదు శ్రీరామా ॥ఎప్పటికి॥

9 దయజూపి బ్రోచుటకై దైవమైతనువులో దాగియున్నావిల్లు రామా - భయమెల్ల విడుటకే ప్రాపుదొరకినగదా నయమని బుధులనుట రామా ॥ఎప్పటికి॥

10 వసుధలోదరియాంహస్సేక్షపా గురురూపమైవచ్చితివి మము బ్రోవ రామా - వశమె తంగెళదాసు వర్ణింప నీమహిమ అసమానసువిలాస రామా ॥ఎప్పటికి॥

17 తత్వము

(శుద్ధకాంభోజి రాగము - ఆటతాళము)

1 శ్రీగురుదేవా చింతలు దీర్చ నాగతిగావా నమ్మితిబ్రోవ ॥శ్రీగురు॥

2 అవ్యయరూపా అఖిలముదెలుపా సవ్యప్రలాపాసత్యసంకల్పా ॥శ్రీగురు॥

3 అన్నియు నీవేయాధారుడవే సన్నుతిగోనవె సాక్షివిగావె నిర్మలచరితనిగమాతీతా ధర్మసంభరితా విఘాంతా॥శ్రీ॥

4 త్రిగుణ వికారా అగణితధీరా జగదాధారా యగుణా చారా - సనుపోషా దరియాహులస్వేషా భూషితభూష పుణ్యావిశేషా ॥శ్రీగురు॥

5 తంగెళవరదా దయయిటులేదా మంగళమేగదా మహిని సుబోధ ॥శ్రీగురు॥

18 తత్వము

(శంకరాభరణము - ఏకతాళము)

1 ఎందుకూదయగాదు పంతమా పరమాత్మ నన్ను బంధము లలో ద్రోయన్యాయమా- మాదయతిని జనుడ నాదు సంది యములుబాపి సర్వానందమా నీ రూపమేదో యిందెజూప వేడుకుంటి ॥యెందు॥

2 అండజేరి దలచువారాల దయజూపిబ్రోవ దండివారలెవ్వరీ యిల-దుండగములు దలచబోక నిండుకృపచే నిన్ను జేరి యుండమార్గమొదలి నన్ను ఖండితముగా నీలోగలుపు ॥యెందు॥

3 ఆపదోద్ధారకుడవందురు నీదరికిజేరి తాపములను బాపు కొందురు-కోపమేమిలేక సకల తాపములను దీర్చుసుజన దీపకుడవటంచు మదిలో తేపతేపకును దలంతు ॥యెందు॥

4 తెలివిగలిగియున్న యప్పుడె నీపదములరసి గలియనెంచ కున్న ముప్పదే - సులభముగ నినుదెలియా వలన

నున్నవారు మలినయుతులునోచు విషయ కలవరములలో
గ్రాలి చెడరె ॥యెందు॥

5 ధరనుదరియా గురుడవైతివి పరమార్థమునకు తెరవుదెలుప
దేవుడైతివి-తరుగులేనిపరమసుఖము యిరువుదెలియుటకును
భాశింపరు పులేకనునిన్ను వేడ కరుణజూడ రావదేమి॥యెందు॥

19, తత్వము

(నాదనామక్రియ - ఆటతాళము)

1 దరియాహుస్నేకషా గురుదేవా మమ్ముదరిజేర్చి పోషింప
దైవమేగావా-దురితములుదీర్చ నీసేవా పరలోకమున
కేగు భావమబ్బినవారు వెరవులేకను నిన్ను స్మరియించిరని
వింందు ॥దరియా॥

2 లోకములను మన్నింప నీవే భువిలో సాకారరూపివై జను
దెంచినావే-నీకు సమమైన గలవే భువిలో రాకపోకలు
లేని యేక దేశంబున వరాకులేకను జగము జోకతో
గందువట ॥దరియా॥

3 నిర్మలంబౌ మనసుగలిగి సర్వధర్మంబులను దెలియు సాధ
నము నెరిగి - కర్మబంధములకు దొలగి మర్మమేమియు లేని
మానవులబోధింప నిర్మోహము ననీవునిలచియుండెదవయ్యా
॥దరియా॥

4 అర్థవాదములచేగాదునీదుసార్థకంబౌవాక్య సరణిగనుపాడు-
శుద్ధత్వమైయున్నగలదూ కద్దులేదని బలుకువ్యర్థులకుగన
రాక హద్దుగలిగిన వారికాత్మార్థమును దెలుప ॥దరియా॥

5 నీవెదిక్కను గొలుచువారూ కుటిలభావము రానీక భక్తు లయ్యెదరూ-కోవిదులగొలచు చుండెదరూ దేవదేవుడ వనుచు దెలియగలిగినవాడై కేవలాత్మానుభవ కీర్తనము సేయుదురు ॥దరియా॥

6 తొలిజన్మ ఫలమున్న గలుగూ - తన తెలివిలో తెలివియా దివ్యమా మరుగూ - తులువలకుగనరాని తెరగూ కలవరింతలలోన గలయుకను ఖాశీము మలినమెల్లనుబోవ మనసుతో ధ్యానించె ॥దరియా॥

20. తత్వము

(నాదనామక్రియ – ఆదితాళము)

1 హేయంబౌ విషయముల జొరక గురురాయుని పదములు గను మనసా-కాయములో పరమాత్మని గలసిన హాయి గలుగునే ఓమనసా ॥హేయం॥

2 ఇమ్మైయున్న మహాత్ముని ధ్యానమె సోమ్మైయున్నది ఓమనసా - క్రిమ్మకయున్న యీమాయా భ్రాంతిని కడకు దోయవే ఓమనసా ॥హేయం॥

3 గొప్పకొద్దియలి వీటుగాని శ్రీ హాప్పతిదలుచవె ఓమనసా-యిష్టదైవమని ద్రష్టనుదెలిసియు స్పష్టపరచగదె ఓమనసా ॥హేయం॥

4 చప్పిడిమాటల దెలియరానిదని సాధించగదే ఓమనసా - సృష్టిలో మానవజన్మంబునకిది కష్టములేనిదె ఓమనసా. ॥హేయం॥

5 యీడపింగళను గూడీవచించిన జాడదెలియవే ఓమనసా-
ఆడుచున్న సురకామినిగలసియు క్రీడసలుపవే ఓమనసా.
॥హేయం॥

6 దీక్షచే గురుపదలక్ష్యమునిలిపిన రక్షణమానది ఓమనసా-
పక్షపాతములు లేనిజగద్విభు సాక్షిగజేయవే ఓమనసా.
॥హేయం॥

7 పట్టుపీడకను పరమాత్మునిగన పాలనజేయవే ఓమనసా-
ఘట్టిగనీవీ గుట్టునెఱింగియు దృష్టినిలుపవే ఓమనసా.
॥హేయం॥

8 పావనమాందరియాగురుసేవయే నీకు జీవనమానే ఓమనసా-
భావములోపల ఖాశీందాసు గురుభజనజేయునే ఓమనసా
॥హేయం॥

21 తత్వము

(మధ్యమారుతిరాగము - ఆటతాళము)

1 ఎంతదయలేదు గురుదేవా మాచింతలెల్లను దీర్పరావా
సుంతైన నీకృపలేదా-యింతకఠినముబూన సంతసంబా నీవు
సాక్షివై జూచుటకు ॥ఎంత॥

2 నీవున్నభయము మేమాటంటీవ భావంబులోమఱువకుంటి యేవేళ
కేమానో యెఱుగా శక్యముగాదు - తోసినలో ననునిల్పి
తొట్రుపడజేయకుము ॥ఎంత॥

3 ఆపదోద్ధారకుడవనుచునిన్ను తేప తేపకుమదినిదలచు-నాపైని కరుణించి నన్నేల రాకున్న దాపుజేర్చుటకునూ తగువార లెవ్వరిటు ॥ఎంత॥

4 కులదీపకులు వేరే గలరా నీవె గలవనుచు బుధులెన్న కొనరా - బలమైన నీఘనము ప్రార్థించు వారలకు కలవంటి సంసార కర్మమిడునని వింటి ॥ఎంత॥

5 చిక్కులన్నియు బాప నీవె మూకుదిక్కైతివని వేడ వినవే ఎక్కువైనానిన్ను - మక్కువతో దలచ నీవక్కజేర్చియు నన్ను పాలింపగ రావె ॥ఎంత॥

6 బంధములు విడిపోవుకొరకు నీదు పొందు గోరినమమ్ము లిడకూ-యొందుజూచిన నీవె ఏకమైయుందువని ముందు వెనుకరయకను మొక్కిగొల్తును నిన్ను ॥ఎంత॥

7 తప్పులన్నియు బాపరావె యెంతో గొప్పవాడవునీవుకావా-యెప్పుడో దయయుంచి ముప్పు దీర్చుటగాదు యిప్పుడే మమ్మేలు తప్పదిక తడవేల ॥ఎంత॥

8 దరియాసాహెబ్‌షా గురుస్మరణ ఖాశీం తరింపజేయు సత్ కరుణ - వెరపేమియును లేదు విస్మయంబదిగాదు పరమార్థమని బుధులు పలుక విని నమ్మితిని ॥ఎంత॥

22. త త్వ ము

(శహన రాగము - ఆటతాళము)

1 గురుని పాదము లాశ్రయింపగదే ఓమనస పరమగురుని కన్నను ధనము లేదనవే - గురుని పాదము లాశ్రయింపక

తెరువులేదని మరువబోకుము - తరుణమిదే స్వార్థంబుజేసిన
నరకబాధలు దొలగు దేశిక-స్మరణ వేమరకున్న జాలుగదే
పరమార్థసంపద బడయ గలుగుదురనుచు యున విన వే-
దురితజాలము దొలగుమార్గము నరయుటకను భువిలోన దిరి
గిన చరణబాధయె గానిపరమును నెరగజోరని తెలిసినీలో
||గురుని||

2 అంతరాత్మను దెలియసుఖమౌను-గురుకరుణలేకను యెంత
వారలు గాంచిరీధరను-అంతులేనటువంటి మాయా చింతల
లోజొర ఫలములేదిక - స్వాంతమున సర్వాత్మ గొలచి
నిరంతరము భజియింపుచుండుము-మంతనములలో జేరఫల
మట వే-యేకాంతమున భవమంత మొందె విధము దెలియ
గదే-వింతవింతల భ్రాంతిపీడి రవంతవిసువక ఆత్మసుఖమున
సంతసింపుచు నుంటివా-విశ్రాంతియాయిది విడువకెప్పుడు
||గురుని||

3 దొంగలార్గురు భంగపరచెదరు - మహనీయులెపుడీ సంగ
తెరిగి మెలంగు మనియెదరు - అంగములో పరమాత్మ
జూచుచు లింగభంగ మొసంగువారలు - మంగళప్రదులై
యశాశ్వత సంగమును గనబోరు భువిలో - యింగితుల
కీవిధము దెలియుగదా-అవివేకమైన ప్రసంగములతో నెరగ
రాదుగదా-నింగిపోలిక నిర్మలంబై భంగమేమిగాక నార్యుల
సంగమును విడనాడకున్న నెరుంగగల రాత్మార్థ మెల్లను
||గురుని||

4 అర్థమెఱుగని చదువు చదివినను -నిరర్థకంబౌ సార్థకంబేమి
యును లేకెలను-స్వార్థవాంఛలు వీడియును పరమార్థమును
గను టెరిగి నీలో-శుద్ధమై వెలుగొందు ఆత్మను హద్దుగా
నిలుపంగ మేలౌ-బుద్ధిమంతులు దెలియజాలరు దురు-నిగమార్థ
సంగతి బద్ధులిటు దెలియంగ బడబోరు - గార్దభమువలె
సంశయముల సమర్థులై దిరిగేటివారికి - శుద్ధమౌ నిజతత్త్వ
మబ్బక నొద్దులై చెడిపోదురీభువి ॥గురు॥

5 అఖండబౌయని దైవమై భువిని - వెలుగొందు నిర్మల దండి
ప్రభువౌ దరియగురువరుని - మొండివాదము లెల్లవీడి
యఖండమౌ నిజతత్త్వమరసియు- నిందు ప్రేమచె గొలుచు
చుండెడు-పండితుల భావంబులోపల వెలుగు మహాత్ముండన
యనవే-సద్గురుని కంటెను యొండు లేదని దంఢమిడుగదవే-
ఖండితముగను పరమపురుషులు గాంచగల సౌభాగ్యమున
నీవుండివిడువక మాయాభ్రాంతిని చెండితివ ఖాశీం సుఖంబని
॥గురు॥

23. తత్త్వము

(కన్నడ రాగము - ఆదితాళము)

1 ప్రభువానీదివ్యరూపు భాగ్యమైనదీ త్రిభువనములకుమహా
తేజమైనదీ - శుభములెల్ల గలసియున్న సూత్రమెరుకా
పరచా నీవై-అభయమిచ్చి భక్తజనుల నాదరింప బ్రోచు
చున్న. ॥ప్రభు॥

2 యెల్లలోకములకు నీవే యేకమై యున్నావటంచు - యెల్ల
మున నిన్ను దెలియ వల్లపడునె యెల్లవారికి. ॥ప్రభు॥

3 కప్పియున్న మాయ తెరను విప్ప నెవ్వరి తరముగాదు -
గొప్పవాడవైన నీకేతప్ప నితరుల కలవి యానె ॥ప్రభు॥

4 పట్టిమాటలచే నీదు వైభమెరుగ వశముగాదు-పట్టగలిగి
హృదయములో గట్టివరుపకున్నగాదు ॥ప్రభు॥

5 నీలతోయదమునందు నిలచియున్న వారు కళలు - పాలు
మాలి యున్న వారికి భావముల కందపడవు ॥ప్రభు॥

6 వాసిగా దరియాపుస్సేన్ షా దేశికుని కృప లేకున్న-మోస
మానుగాని ఖాశీం దాసుదెలియ వశమె నిన్ను ॥ప్రభు॥

24. తత్వము

(కళ్యాణి రాగము - ఆదితాళము)

1 యిందేగనుగొనవే పరసుఖమున్నా దిందేగనుగొనవే -
యిందే గనుగొనవలెను ముందరగతిజూచి అంధాకారము
లోన మందామతివి గాక ॥యిందే॥

2 మాటాలగాదూ మదినిల్పిన బాటయా మీదు-బూటాక
ములచేత పూటాలుగడపీన తేటైనమార్గాము తెలియ
బడవునీవు ॥యిందే॥

3 అతిశాయాములనుబట్టియు త్రుంప మతిమంతు వాడవును-
సతమానె దేహాసంపదలెల్ల క్షితిలోన హాతమై పొయ్యేటి
వేళ్ళ యారాటపడనేల ॥యిందే॥

4 తెలిసి తెలియకనూ చేసినపాపము నిలిపి నిశ్చలమొంది సద్విచారముతోడ ॥యిందే॥

5 దాసూల బ్రోవ దరియాగురుడై చూపె నీతోఁవ-వేసాటే మియులేదు వెరువాకపరమాత్మ నాశించివిడువాక నందె నిత్యమనిఖాశీం ॥యిందే॥

25. తత్త్వము

(కళ్యాణి రాగము - ఆదితాళము)

1 అదిగో మనకు గురునీ కరుణ అందీచూడారె - సదమా లాత్ములైన వారి జాడాగనుగొనరే ॥అది॥

2 వేదవేద్యమైన దాని వివరమెరుగారే - సాధానాల కందని మంచి బోధా దెలియరే ॥అది॥

3 పాలభాగ మందు గురుని యాలలు బాడరే- తాలిమిగలిగిన వారి దారిదియనరే ॥అది॥

4 లింగాభంగమైయున్న సంగా తెరుగరే - మంగాళప్రదమైన దాని మరువకుండరే ॥అది॥

5 తలఃపూలుడిగేచోటా మీరు నిలచియుండరే - మెలఃకువ గలిగిన వారిమేలే యిది వినరే ॥అది॥

6 కద్దూలేదని యనకను మీరీ పద్దుబూనారే - సద్భావను తెల్లదీరి సమరసులయ్యేదరే ॥అది॥

7 యెల్లాలోకముల కిదియే యేకమానరే - మళ్ళీరాని మార్గామనుచు మనసునుంచారే ॥అది॥

8 దేశిక ప్రభుడైన దరియా దేవుని కృపగనరే - మోసా
మేమి లేదని ఖాశీం ఆసించిన దనరే ॥అది॥

26 తత్వము

(శంకరాభరణము - త్రిపుట తాళము)

1 చేరువనున్నదిరా పరసుఖ మూరక దిరుగకురా - కారణ
గురువరు కరుణగలిగి యేదారిన జేరిన ధీరులకెల్లను ॥చేరు॥

2 కపట మిడువవలెరా తనలో రూపము దెలియవలెరా - విపరీ
తంబుల నేగక నెప్పుడు అపరోక్షులునా యనుభవపరులకు
॥చేరు॥

3 భక్తిచెగన్నదిరా యిదియె విరక్తుల కైనదిరా - శక్తి
సహితమా శాశ్వితసౌఖ్యము - ముక్తిరూపమై ముజ్జగ
ములకును ॥చేరు॥

4 వేసటలేనిదిరా సర్వ ప్రకాశమైన దిదెరా - భాసితమై
బ్రహ్మాదులహృదయ నివాసంబై యే మోసము లేనిది
॥చేరు॥

5 సత్యంబైనదిరా సరసుల సన్నిధినున్నదిరా - ప్రత్యక్షంబై
వరగుచునంతట ప్రత్యగాత్మగా బ్రబలుచున్నది ॥చేరు॥

6 శబ్ధరహితమిదెరా పరమై జననములేనిదిరా - అబ్ధంబులు
భువి దిరిగినదొరుకదు-ఉద్భవడును తమలక్షణములచే॥చేరు॥

7 లక్షణమైనదిరా మరియొక పక్షముకానిదిరా-అక్షయమని
తమ రక్షణవెదకిన దీక్షాపరులకు మోక్షరూపమై ॥చేరు॥

8 దేశికుడగు దరియా గురుడై దెలుప దెలియునదిరా- ఆసిం
చిన యీ ఖాశీందాసుని గాసిదీర్చుటకు కారణమైనది
॥చేరు॥

27. తత్త్వము

(నాదనామక్రియ . మిశ్రగతి)

1 మేలైన యీమందు గొనరే చాల మెళ్ళుకువో వారు యిది
దినరే - తాలిమిచె దొంగలను తరిమివేసేమందు కాల
కాలమునాటి ఖర్మలన్నియుదీర్చు ॥మేలైన॥

2 సత్యమను పత్యంబుచేత దీని సాధించవలెను మీచేత-
వ్యత్యస్తమైతెను వెరుకపడదీవ్యాధి అత్యాశలను బట్టి
యావలకు ద్రోసియును ॥మేలైన॥

3 యిహచింతలెల్లవిడిపోవా మిగుల సహజమైయున్నదీసేవా-
అహమాదివృత్తులను అణచివేయును దీని స్పృహాకలిగి
భుజియింప సుఖమిచ్చునందరికి ॥మేలైన॥

4 అనుమాన మేమిలేదనిరీ యిట్లు ఆచరించినవారు గనిరీ -
వినయ భయభక్తులను అనుపానమును దిన్న ఘనమైన
వ్యాధులను క్రమముగాదొలగించు ॥మేలైన॥

5 సంచితంబను రోగమునకు నిదియె మంచి యౌషధమాయె
మనకు-వంచనేమియులేదు వైభవంబదియౌను లంచమే
మివ్వకను లభియించు మనకిపుడు ॥మేలైన॥

6 దేశికప్రభుడైనదరియాగురుడే దేశమునకిది దెచ్చెనరయా-
ఆసించి ఖాశీమదాసుఎల్లప్పుడు భూషితంబని దీనిపూజించి
తినుచున్న ॥మేలైన॥

28. తత్వము

(బూపాళము - ఆదితాళము)

1 పరంధామ నీభజనజేయ మము పాలించుటకిటురావా -
నిరంజనుడవై నిఖిలలోకములు నిర్మింపను నీవే గావా
॥పరం॥

2 చరాచరంబుల భరింపనీవే పరాత్పరుడవై యుందువు -
విరామమున నీస్వరూపమొరిగిన ధరాధరులగనుచుందువు
॥పరం॥

3 వియత్పవన మగ్నియు జలభూముల నయంబుగను గల్పిం
తువు - వ్యయంబుగాక స్వయంభవుడవై లయింపనూ
నీవుందువు ॥పరం॥

4 సదా నీస్మరణ సుధగ్రోలియును విధానమున బుధు
లుందురు - యదార్థమౌ నీ కథల్ గ్రోలియును విధాన
మున బుధులుందురు ॥పరం॥

5 భవాంబుధిని దాటించునావ నీ స్తవంబని వినుతింతురూ -
భువిలో నీదయ మొలవంబున్న యే యుగాంతరములను
జేరరు ॥పరం॥

6 గతిఁగాంచు సద్ప్రతాపవలంబుల జతఁగూడినీవుందువు-
సతీసుతాదులు సతంబుగాదని హితంబుచుపదేశింతువు
‖వరం‖

7 పరాపరుడవై ప్రభలెదు దరియా ప్రభుడవనుచు గొని
యాడెదఁ-బిరాన ఖాశీం దాసునిబ్రోచే నిరాశ్రయుడవని
వేడెదఁ ‖వరం‖

29 తత్వము

(నాదనామక్రియ — ఆదితాళము)

1 అశరీరుడవై కృపయా జగమును వశపరచిన నినువర్ణిం
చుట - నా వశమా సద్గురు వాక్యముదెలియక అసమా
నుడవౌ ఆత్మస్వరూపా ‖అశ‖

2 దేహములో నిను దెలియువారలే మోహము లనుబడి
మోసపోరవని- సాహసులకెగద సర్వాంతరమా యూహా
గలిగి యీ దేహినరయుటలు ‖అశ‖

3 యీందందనకను బంధరహితమై యుందు వనుచు నిను
ముందుగ శృతులలో - బొందుపరచనవి విందుగలిగి
యాసంధిదెలసి యానందమొందుట ‖అశ‖

4 చూపులకందక దాపై వెలిగే ప్రాపకమబ్బిన పరమపురుషు
లకు - నీపై చింతమె నిలచునుగాకను వ్యాపకమున్నదె
యెప్పటికైనను ‖అశ‖

5 అన్నిటికిని నీవాధారుడవై యెన్నవలవి గాకున్న మహాత్మ-
తన్నే తాగనుచున్న వారలిటు భిన్నముగానక నిన్నే
గందురు ‖అశ‖

6 క్షితిలో దరియా గురువరుకరుణయె మతిమంతులు తమ
మనసుననుంతురు-సతమని ఖాశీందాసు నిజాత్మను హిత
వుగ గాంచుచు వెతకుట మరచెను ॥అశరీరుడవై॥

30. తత్త్వము

(నాదనామక్రియ - మిశ్రగతి)

1 సర్వజగదాధార నీతో సమమిాభువిలోగలరా - నిర్వి
చారులు నీఘనంబును యుర్వినిట్ ప్రకటింపగలిగిరి-పర్వ
బారెడు నామనంబును పాలనము జేయుచు నిల్వవె ॥సర్వ॥
2 నిన్నుదలచనివారా యిక నన్నిటికి చెడియెదరూ - భిన్న
భిన్నమైనమాయా యెన్నటికి నమ్మరాదని-మన్ననాతో
నిన్ను మదిని సన్నుతింతు జగదదీశ ॥సర్వ॥
3 తల్లి దండ్రియునీవేను దయతో నేలగరా వే- యెల్లలోకము
లను నిండి యేకమై వెలిగేదవని నా- యుల్లమాన నిన్ను
నమ్మి కొల్లలూగ గొలుతు దేవా ॥సర్వ॥
4 దండివాడవుగావా నాపై దయనుజూవగ దేవా - కొండపగి
దిని నాదుయఘములు యుండుటలు గురు తెరిగినీవే - చెండి
వేయుదువనుచు నే నీయండ జేరితి యాదరింపవె ॥సర్వ॥
5 కాలమృత్యువు నాపై పడిగ కసరుచున్నది దాపై - కీలు
బొమ్మల రీతి జగమున పొలుమాలుచు దిరుగ భయపడి-
చాలగా నిను స్మరణజేయుటె మేలనుచు మదిదలతునయ్యా
॥సర్వ॥

6 పరమపావనమైనా గురుఁడరియా ప్రభుసన్నిధినా తెరవిదే యని తెలిసితిరా శ్రీం వెరపులేడియు నినుజేరఁగ - కరుణ జూపిటు కావరావే పరఃపపురుషా భక్తవరదా ॥సర్వ॥

30. తత్త్వము

(నాదనామక్రియ - ఆదితాళము)

1 ఆనందమానందమైనది - భువిని యేనిందలును జేరానిది - దేనందు మనసులేక దీనావనుని గలసి-పూనిక నివిడువకున్న పుణ్యాత్ములకు నెల్ల ॥ఆనంద॥

2 అన్నిటిని మిగిలి యున్నది-దీనిగన్నవారికెను ఖమైయున్నది-భిన్నమేమియు దోచకున్న సౌజ్ఞను దెలసి - తన్నే తానెరుఁగు ప్రసన్నులకెల్లాను ॥ఆనంద॥

3 పట్టి చూఁపుట కలవి గానిది - దీని గుట్టు గురుని చె దెలియు నైనది - పట్టి వాంఛలు వీడి మొట్టమొదటికి జేరి - పట్టువిడని పరమ పావనులకెల్లాను ॥ఆనంద॥

4 నామరూపము లేమి గానిది - విషయమే మాత్రమున్న దెలియరానిది - కామాదులను జేరఁగల వాదములు మాని నీమంబుతో బ్రహ్మ నిష్ఠ దెలిపెడువారి ॥ఆనంద॥

5 అన్యమేమియు లేక యున్న - దీని ధన్యులౌ వారి చెంగన్నది-శూన్యమును జొరక శుద్ధాత్ములై బుద్ధి - మాన్యులకు దెలియును మర్యాద గలిగిన ॥ఆనంద॥

33. తత్వము

(బేహాగ్ రాగము - మిశ్రగతి)

1 నీవే నీవౌదువన్న నిర్మలంబైనా తావూగన్న వారెల్ల
ధన్యాత్ములోయన్నా - లావుసన్నములుగాని భావమువారి
యున్నవారు - కేవలాత్మసదనమందు సావధానులయ్యే
దారు ॥నీవే॥

2 చూపురూపు యేకమైనా ప్రాపుగన్నా వారలెపుడు - లోప
మేమి లేక సర్వ వ్యాపకూని గలయుదురన్న ॥నీవే॥

3 చట్టాలోపల వెలిగే గుట్టుదెలసియున్న ఘనులు - ఇట్టివాంఛ
లానుజొరక దిట్టులైయుండేదురన్నా ॥నీవే॥

4 అన్నిటా తానైనవిధము గన్న యితర మెరుగరాకా - భిన్న
మేమిగాని సుప్రసన్నానందగలరోయన్న ॥నీవే॥

5 నాదానందమున పరము శోధానజేసిన విషయ - బాధలేమి
గనక నిత్యమోదమందుదురన్న ॥నీవే॥

6 నాశికాగ్రమున దరియా దేశికునిగాంచుచున్న - మోసమే
మియులేక ఖాశీం దోషరహితు గలయుదురన్నా ॥నీవే॥

34. తత్వము

(శంకరాభరణము - ఏకతాళము)

1 దివ్యమైయున్నదదీ సద్గురుకరుణ - దివసీశి యసరానిదీ
సవ్యమై సర్వమై శాశ్వితానందమై - గర్వగ్రంధులుబాపు
ఘనసారమైనది ॥దివ్య॥

2 చూపురూపులు గానిదీ-సద్గురుకరుణ తాపమేమియు లేనిది-
ఓపిక గలిగిన తాపసోత్తములకూ దీపకముగుచు నిర్లేపక
మైనది ॥దివ్య॥

3 శాంతి నిలయంబైనదీ-సద్గురుకరుణ అంతరాత్మగనున్నది-
వింత వింతలైన భ్రాంతీ యేమియు లేక - స్వాంతమందున
నెపుడు సంతోషమునుగూర్చ ॥దివ్య॥

4 ఉదయాస్తములు గానిదీ - సద్గురు కరుణ పరిలామై బర
గునది - మొదలు తుదలనరాక మోక్షమార్గంబగుచు -
సదయాత్ములకు భువిని సర్వార్థములనొసగ ॥దివ్య॥

5 మగువపురుషులుగానిదీ-సద్గురుకరుణ అగుణమైయలరునదీ-
వగపులన్నియు మాన్పి వైభవమైయుండి సుగుణాత్ములకు
మిగుల సుఖరూపమొనరింప ॥దివ్య॥

6 వాదాభేదము లేనిదీ-సద్గురుకరుణ వేదావేద్యంబైనది -
నాది నీదనరాని - బోధారూపకమై యేబాధాలు లేకున్న
పరమార్థమున బరగి ॥దివ్య॥

7 నిండి నిర్మలమైనదీ - సద్గురు కరుణ దండివారలకైనదీ -
మండితమై దరియా మహనీయ పదములను ఖండితముగ
ఖాళిం గలియాజూచిన జాలు ॥దివ్య॥

35. తత్వము

(తోడిరాగము - ఏకతాళము)

1 భక్తులార యిటురండీ మన ముక్తి మార్గ మెదుకండీ -
భక్తులారయిటురండీ యుక్తమైనదిదెనండీ - గురుసూక్తిని
మరువకనుండి ॥భక్తులార॥

2 పరుగు పరుగునసురండి పరమాత్మ భజన చేయుండి - యిరుకు తరుగులేదండీ విశ్వాసము వీడకనుండి ॥భక్తులార॥

3 తుద మొదలని యనరాని యీసదయుని సేవనుబూని - వదలకనుండియుదాని ఘనమై భవమెరుగునుజ్ఞాని ॥భక్తు॥

4 ఆత్మానాత్మను దెలసి అఖిలాత్ముని మదిలో గలసి-శత్రువు లందరిగెలసి దృఢ చిత్తముతో మదినిలచి ॥భక్తు॥

5 అంతరజ్ఞప్తి చెనిలచి యిహచింతలెల్ల బోనణచి - శాంతా కారుని గొలచి సర్వార్ధమిదెయని దెలసి ॥భక్తు॥

6 సత్యవ్రతముగలవారు భువి నిత్యునిగనగలిగేరు - ప్రత్యగ భిన్నునిజేరు పరిశుద్ధుల కిదియేతీరు ॥భక్తు॥

7 యితర వాంఛలనువీడి విశ్వేశ్వరుని గలియగగూడి-అతివిన యంబున బాడి అభిమానమెల్ల దిగనాడి ॥భక్తు॥

8 మనుజనువారినిజూచి మన మురిపములను బోద్రోసి - తనువనిత్యమనిరోశి పరతత్వమె నిజమనియరశి ॥భక్తు॥

9 దరియూ గురువరుసేవా నిజధర్మంబెరిగెడి త్రోవ - దురిత ములను బోద్రోవ గురుకరుణాన్వితునిగొలువ ॥భక్తు॥

10 ఖాశీందాసుగొలచె వరమేశుసన్నిధిదలచే-దాసునిమదిలో దలచె పరదైవ మంతటను వెలసె ॥భక్తు॥

36, తత్వము

(నాదనామకిరియ - మిశ్రగతి)

1 జీవామా నీవెరో గానవా - భావింప నీవే దేవుడవని దెలియ జాలవా - చావుపుట్టువులేని నీదు తావుదెలియ

కన్న కలుష మోసరించి దుఃఖములకు ద్రోవయౌా సంశ
యము లేదు ॥జీవాత్మా॥

2 నిన్ను నీవెరుగుటయె చాలును - యితరంబు గనకయున్న
సర్వసౌఖ్య మబ్బును-తన్ను దెలియులేనివార లెన్ని శాస్త్ర
ములను జదువ భిన్నపడుటెగాక సుప్రసన్నులౌ సంపన్న
లవుదురె ॥జీవాత్మా॥

3 దేహి నరయులేని వారలు - సంసార తాపమోహములో
గలయుచుందురూ - సోహమనెడు మార్మమేదో నూహ
జేయ జాలకెపుడు-సాహసమున తిరుగనహము ద్రోహియై
భవములకునీడ్చు ॥జీవాత్మా॥

4 అంతరాత్మ జేరి సకలము పర - మాత్మయనుచు చింత
జేయు నదియె సుకరము - భ్రాంతిరహితమై సదాప్రశాంత
మైన మనసుచే యేకాంతులైన వారలె విశ్రాంతులౌదు
రనుచు దెలసీ ॥జీవాత్మా॥

5 ధరణిగోదరియాహూస్త్రీ గురు -చరణాబ్జములను శిరము
నందుదాల్చు ధీవరు - లరయునిత్య పదవి నీలో మరువ
కున్న తరుగులేని తెరవుగల్గు దెలియమితర మురిపెములలో
జోరకుఖాశేం ॥జీవాత్మా॥

87. తత్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 నీకుసములిలగలరె నిఖిలేశా - నిత్యప్రకాశా చేకొనవె
ననుకృపను సర్వేశా ॥నీకు॥

2 జోకత్రోడను నిన్నుదలచెదు-పాకమెరిగిన భక్తజనులను - పాకగల సర్వాత్ముడవు నీసదనమే సకలార్థమయునా ॥నీకు॥

3 సాధుజన పోషకుడవనియంటి - సజ్జనులవంటి మోదమున విహరింతువనియంటి - బాధలన్నియు బాయుటకు నీ పాద సేవయే భాగ్యమని పెడవాదములను బోవకను నిను వాంఛతో భజియింతుతండ్రి ॥నీకు॥

4 ఆర్తులను దయజూచుమహనీయా - ఆనందనిలయా దూర్తుడను నను బ్రోవరావయ్యా - కీర్తిగల సర్వోత్తమా నీ కీర్తనంబే శ్రేయమని సద్వర్తనులు దెలుపంగనీవే భర్తవని భజియింతునహిశము ॥నీకు॥

5 దంతివరదుడవనుచు నినుగొలచి - ధర్మములనెంచి శాంతులై సజ్జనులు నినుదలచి - వింతవింతలు వీడినీకథ లంతరంగమునందునిడి యేకాంతులై సుజనాళిగూడుచు చింతలెల్లను వీడి వెలయరె ॥నీకు॥

6 ధరను దరియా హలశేషాశ్రపగలిగి - దరిజేరిమెలగీ దురితములుగని దూరమునదొలగీ - పరమపద మార్గమున కిదియే తెరవటంచును తెలిసిఖాశీం మురువకను సీభజన జేయుటె మంచిదని మదినెంచగలిగెను ॥నీకు॥

౭౮. తత్త్వము

(శంకరాభరణము—మిశ్రగతి)

1 ఎంతరమ్యముగను వెలుగును—దేశికునికరుణ — చింతలెల్ల దీర్చగలుగును—భ్రాంతిరహితమైనవారి యంతరంగమునను నిలచి — వింతవింతలైన మాయా నంతమొందజేయుమహిమ ॥ఎంత॥

2 మండలత్రయములకు మీరియు — మహనీయమవుచు—దండివారి దాపుజేర్చియు— అండదండమవుచుజగము నిండినిరుపమానమై యజాండకోటి ప్రభల వెలుగుచుండి నిర్మలాత్మయైన ॥ఎంత॥

3 అందమై యానందమవుచును — హృదయమునుండి—మందమతుల కందరాకను — బంధములకుమిగిలి యూర్ధ్వమందెనిలచి భాగవతుల సందియములు బాపసుఖము నందజేయుమందిరంబు ॥ఎంత॥

4 లోకములకు మిగిలియున్నది— సర్వార్థములకు — ఏకమవుచు వెలయుచున్నది — శోకమోహములును లేక సాకగలుగు శాశ్వతంబు రాకపోకలులేని సత్యలోకమున లోపములు లేనిది ॥ఎంత॥

5 దృష్టికావల దృష్టయైనది — పరమార్థమిదియే—స్పష్టపరచవలదిగానీది — అష్టకమలములకు వెలిని వ్యష్టిదోచకున్నవారికిష్టదైవ దయచు నతమ నభీష్టములకు జేరుమార్గ ॥ఎంత॥

6 క్షితిని కుందురువారిపురమునను-గతిదెల్పనెరెయూ- ఘనుని కరుణ బడయుగోరిన-పెతలు లేకటంచు భాశీం కుతినినమ్మి యాత్మతత్వ హితవుగలిగి వేదవేద్యా నిదికి తెలియు విమల మదియే ॥ఎంత॥

39 తత్వము

(భూపాళ రాగము - ఆదితాళము)

1 ఉచ్చా నీకెంత జెప్పినను తుచ్ఛపుపనులవి మానవు ఛీ ఛీ ॥ఉచ్చా॥

2 హెచ్చుపకబోవుచు గచ్చులుబలికెదు - ముచ్చటలవియని మురయుచు నెప్పుడు-విచ్చలవిడిగా విర్రవీగినను- వచ్చును ఆపద వదలదునినుగని ॥ఉచ్చా॥

3 కొంపెలాస్గరను కూడిన బహువిధ-తంటలుగలుగును దాని తెలియదెటు-ముంటికిబోయెదు తనువునుజూచిన- వెంటరాదు నీవంటరివౌదువు ॥ఉచ్చా॥

4 భోగభాగ్యములు సతమనినమ్మకు - రాగాదులనిటు రానీయకుమీ - త్యాగివౌచు నీయోగసిద్ధికై - ఆగమవేద్యుని యంటితిరగు నీకే ॥ఉచ్చా॥

5 తప్పుడుపనులవి గొప్పగావు - నీవెప్పుడుదలుచకు ముప్పు గలుగు-శ్రీపాప్పతిపదములు నరయుచుదిరిగిన - తిప్పలు లేవీ చొప్పదెలియుమీ ॥ఉచ్చా॥

6 కన్నుగానకను మన్నపోతువలె - మిన్నుమన్ను రెండెరు గకదిరిగిన-మన్ననలేదిది మర్యాదానా - అన్నిటిజూడదె అమహాదేవుడు ॥ఉచ్చా॥

7 వాసిగ దరియూ గురువరుసేవయె- గాసిదీర్చునని దెలిసియు ఖాశీం-మోసపోయినను వేసటగాదా - దోసిల్లొగ్గి పర దాసునిగనవే ॥ఉచ్చా॥

40, త త్వ ము

(భూపాళరాగము - మిశ్రగతి)

1 పోదాముపదవే జీవా మనము పోదాము వదవే-పోదాము పదవె యా భువనాకారునిజూడ-వాదాభేదములేని బోధా గలుగును మనకు ॥పోదా॥

2 అదిఅంత్యములేని వేదవేద్యుడుమనలో- పాదుగ నివసించి ప్రభలుచునున్నాడు ॥పోదా॥

3 యెన్నినో విధములైయున్న మాయనుగూడి - తిన్నగ నాటింప ధీరుడైయున్నాడు ॥పోదా॥

4 భిన్న భిన్నములైన వన్నెలకును మిగిలి - యున్నాడఖిలాత్ముడై యోగీశ్వరులబోలిచ ॥పోదా॥

5 సృష్టికాధారమై సష్టమెన్నడుగాక - శ్రేష్టత్వమున తాను ద్రష్టయై యున్నాడు ॥పోదా॥

6 దండిప్రభువై మనకు దారిజూపుచు యూర్ధ్వ - మండలికినిని శ్వై పండియున్నాడిట్లు ॥పోదా॥

7 నీవారశూకమున నిలచీ నిర్మలులౌచు - భావాములోనిండి పరశివుడై యున్నాడు ॥పోదా॥

8 నాశికాగ్రమునందు దేశికమూర్తియై -భాసిల్లుచును పర నివాసియైయున్నాడు ॥పోదా॥

9 ధరలో దరియాగుడై పరమాత్ముడై ఖ శీం-తరియించు టకు మంచి తెరవుదెల్పెను నేను ॥పోదా॥

41 తత్వము

(నాదనామక్రియ – ఖండగతి)

1 సర్వేశ్వరానీదుచరణసేవకుడనను శరణంటిరక్షింపరావా- నుర్విలో నినుదలచు యోగ్యతను దయజేసి నిర్విచారుని జేయలేవా ॥సర్వే॥

2 యతులితంబైన యానందపదమొసగి యాదరించుటకిటుల రావా - సతమైన నీవె నాగతియనుచు నమ్మితిని - హితవాక్యములుదెలుప రావా ॥సర్వే॥

3 నీవెదిక్కని నిన్ను భావంబుననుగొలువ పావనునినను జేయ గావా - అవనిలో నీకంటె అధికులులేరనియు యాసించు నను గావలేవా॥సర్వే॥

4 ధీసాక్షినీవనుచు లోజూచువారలకు - వేసటలుబాపగా రావా - వాసనత్రయములకు వశపడని నినువేడు దాసులను కరుణింప లేవా ॥సర్వ॥

5 అరలేక భక్తాళి మొరలిడిన దరిజేర్చు - బిరుదుగలిగిన తండ్రిగావా - ధరణిలో బహురూపధరుడవనగల నీవు పరమార్థ మొసగగాలేవా ॥సర్వేశ్వరా॥

6 వాసిగా దరియూ హుస్సేనషా గురురూపమై భాసిల్లు పరమాత్మ రావా - నీకమును లేరనియు ఆసించు ఖాశీము దాసు మొర యాలింపలేవా ॥సర్వేశ్వరా॥

42. తత్త్వము

(మిశ్రగతి - కాంభోజి రాగము)

1 గురుదేవా నీవెయాధరను సుజనుల బ్రోవ-కరుణాన్వితుడవైతివి - నిను గొనియాడ దురితములను ద్రుంచితివి - పారామార్థికమైన తెరవెరుకపరచి సుస్థిరుల జేయగ నీవె-వరదుడవు వైకుంఠవాసివి వాంఛలెల్లను దీర్చ ప్రభుడవు-మరువకను నిన్నెప్పుడు గొలచెదు మార్గమున నిలుపవె దయతో ॥గురు॥

2 అంతు యింతన రాని బంధరహితుడనై నీ - వుందువని యిందురవని పరిశుద్ధాత్మ అందూ నివసింతూవని-యిందాగ నీ కథలందన ఋషులెల్లానందముతో ఇతరమెందుజూడక నిన్నె - డెందమున నిలిపియు భవములనండబోరవి నీదు కృపకే - ముందుగా నీ పదములకు నే వందనంబొనరింతు ననిశము ॥గురు॥

3 కోరికవృక్షవరితులై నిను జేరి భజియించిన-భారము నీదెకదా శుభములగూర్చ దూరము లేవుగదా - కారాణాచార్య ని

ఘనమెవ్వారెరిగిరో వారలె నినుగాంచి ధీరులై మెలగెదరు-
ఘోరమాయతో మీరి సర్వాధారమా నీస్మరణ విశ్వాకారమై
వెలుగొందు నినుగనుదారి యెఱిగిదిం చెదరు భువిలో ॥గురు॥

4 వాసరార్చితుడవై భాసిల్లుపరలోక-వాసివని పొగడొందిన
నీవే ధరలో దాసూల దరిజేర్చినా - యీశుడౌ దరియా
జేసినమూర్తి నీదాసుడనౌ ఖాశిందాసు నను కడతేర్చ -
దోసిలొగ్గి స్తుతింతు పరమోల్లాస పరశివ భక్తవరదా-
యాసజెందితి నీకటాక్షముగాసి దీర్చ నటంచు మదిలో ॥గురు॥

43. తత్వము

(ఏక తాళము - నాదనామక్రియ)

1 అన్ని దేహములలో వెలసి నిండిన యాత్మ నెరుగవలెను -
భిన్నమైన మార్గములను బోయిన భేదదృష్టియానూ ॥అన్ని॥

2 ద్రష్టను జేరిన వారలె భువిలో ధన్యులమనవలెనూ - దృష్టి
విధానం బెరుగనివారలు సుఖము జెందరిలను ॥అన్ని॥

3 గాత్రము లోపల సూత్రధారునితో గలసిమెలగవలెను -
నేత్రములో నిజరూపంబరసిన నిశ్చలత్వమానూ ॥అన్ని॥

4 హాయిగల్గు సదుపాయము నెప్పుడు బాయకుండవలెను -
మాయామయమా జగమున జేరని మార్గమెరుగవలెను ॥అన్ని॥

5 శక్తిని సర్వప్రపంచము నిల్పిన రక్షకుగనవలెను - మోక్ష
శక్తి జనించినవారలె దీక్షయాను ధరను ॥అన్ని॥

6 దరియాగురువరు కారణస్మరణయె వప్పని పనియాను -
మరుపక ఖాశిం తెరవులేని యాదరణంబిక గల్గ ॥అన్ని॥

45. తత్త్వము

(నాదనామక్రియ - మిశ్రగతి)

1 గురుదేవ నీపాద స్మరణజేసెదనన్ను - కరుణించమని వేడితి -
పరమపద వాసుడవునీవని భావమున నినునిల్పియుంటిని -
మరువకను నీమరుగుజేరెద తెరవుజూపవె పరమపురుషా
॥గురుదేవ॥

2 ఎంతవేడినా యిసుమంతైన దయరాదు - పంతమా నామీా
దను - చింతలెల్లను దీర్తువని నీచెంతజేరినవాడ - నీకృప
సంతసంబొనరించి గావవె వంతుకెక్కిన వైభవుడవో
॥గురుదేవ॥

3 ఆపదోద్ధారకా యానందనిలయా - నీప్రాపుగోరినవాడనూ -
కోపమెంచక బ్రోవగను నీ దాపుజేర్చి యఘుంబులెల్లను -
బాపుమో భవబంధరహితా భావగోచర భక్తపోషణా
॥గురుదేవ॥

4 అండజేరినవారి దుండగములు ద్రుంచ - దండిమూర్తివి
నీవెగా - పండితులు నీభజనజేయుచునుండి నిత్యానంద
మునను - యఖండమై వెలుగొందు నినుగనుచుండి బంధ
విముక్తులైరట ॥గురుదేవ॥

5 ఎల్లలోకములలో కొల్లగ వెలిగె నీచల్లనిదయజూపవే -
తల్లిదండ్రియు దాతదైవము ఎల్లనీవేననుచు నెల్లపుడుల్ల
మున గొనియాడి యితరము నొల్లనను కడతేర్పగదవే
॥గురుదేవ॥

6 వాసిగా దరియా గురుదేశికపదములు - ఆసించి నుతియింతును - మోసమేమియులేని పరమోల్లాస మొనగూర్చియును ఖాశీం దాసునీ క్లేశములణచి పరమనివాసమున నిలువంగగలశ్రీ ॥గురుదేవ॥

45. తత్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 అంతరాత్మను దెలియావె ఓమనసా భవమంత మొందును గానవె - సంతోషమున పరమశాంతునికధలు నీస్వాంతమందున నిలుప- చింతలేమియు లేవు - వింతవింతలు గలుగు మాయను-చెంతజేర్చక యుంటివా సుఖ మింతయని దెలుపంగరా దహమంత వదలు నిరంతరమునీ ॥అంత॥

2 సందేహములు విడియు నీలోనీకానందముగలుగు మరియు - బంధమేమియు లేనిసందియు దే మును వేల్పులందారు తమలో తామందినవిధమిది - మందమతులకు తెలియకను యిహపొందుగోరిరి ముందుగావక డెందమున నినునీవె గాంచిన అందమై యఖిలంబు నవుదువు ॥అంత॥

3 అంటిఅంటనిదైవము నీలోగలుగ జంటవిడి జనబోకుము - రెంటికావలను ముక్కంటిపదములుముట్టి వంటుదెలిసిన నీకే తంటాలేమియు లేవు మంటిపాలై పోవు దేహము- వెంటరాదెప్పటికి వినుమా- బంటుతనములు వదలి పరశివునంటి మరువకనుంటె జయమా ॥అంత॥

4 మించిపోయెను కాలము యిహచింతల నుంచబో కవ
మానము - సంచితములుదీరు మంచీసాధనను నీవెంచి
శాశ్వితపదవి గాంచి సుఖింపుము - యుంచ సలవియు
గాసిమాయను ద్రుంచి నిర్మలులైన వారు-వంచ నేమియులేక
తమలో పంచకోశా తీతులుగాంతురు. ॥అంత॥

5 దండీవారెరిగించి నా మార్గము వీడకండీ తమలోగాంచినా-
పండితులకే దైవబలముబ్బు - భావ మాఖండలుజేర్చ యే
దుండగములు లేవు-మండలత్రికములకు నావల నిండివెలి
గెడు దరియు గురుకృప ను డజూచినజాలు ఖాశీం పండుగై
పరమెరిగెదవు నీ ॥అంత॥

497. తత్త్వము
(అ ంద భైరవి - మిశ్రగతి)

1 గురు దేవానీవే యాధరను సుజనులబ్రోవ కరుణాన్వితుడ
వైతివి - నినుగానియాంప దురితములనుదుంచితివి - పర
మాత్ముడనబరగి పారమార్థికమైన- తెరవు వెలుక పరచి
సుస్థిరులజేయుగనీవె - వరదుడవు వైకుంఠవాసివి వాంఛ
లెల్లను దీర్చ ప్రియుడవు-మనుజులను సన్నుతుడుగొలిచెడు
మార్గమున నిలుపవెదయుతో ॥గురు॥

2 అందుయిందనరాని బాధారహితుడవై నీవుందువని విందు
రవని-పరిశుద్ధాత్ములందు నివసింతువని - విందూగనీకథ
లందినబుధులు లెల్లానందముతో నితం మెందుజూడక నిన్నే

డెందమున నిలిపియును భవములనందబోరసి నీదుకృపకై -
ముందుగా నీపదములకు నే వందనంబొనరింతుననిశము
॥గురు॥

3 మానాన నినుగొలచు మాన్యులకును నీ ధ్యానమె సుఖ
రూపము - విషయములచే సాధనముగోరి దృఢవ్రతులై
నిన్ను జేరి భజియించిన భారము నీదే కదా - శుభములను
గూర్చ్చి పోరి మాయను మీరి సర్వాధారమా నీస్మరణ
విశ్వాకారమై వెలుగొందు-నినుగను దారియని దలచెదరు
భువిలో ॥గురు॥

4 వాసవార్చితుడవై భాసిల్లు పరలోక వాసియని బాగ
డొందినా - నీవెవరవో దాసులదరిజేర్చ్చనా-యీశుడవో
దయా దేశికమూర్తి నీదాసుడనౌ ఖాశించాను నను కడ
తేర్చ్చ-దోసిలొగ్గిభజియింతు పరమోల్లాసపరశివ భక్త
వరదా - యాశజెందిన నీకటాక్షము గాసిదీర్చ్చనటంచు
మదిలో ॥గురు॥

47 తత్వము

(నాదనామక్రియ - ఆదితాళం)

1 మాయామయమౌజగమునుజూచియు హాయినిమరచెదవా
ఓమనసా హాయినిమరచెదవా-ధ్యేయమైన యీయాత్మను
గలయుచు బాయక మెలగగదె ఓమనసా హాయినిపడవే
॥మాయా॥

2 నిజమౌ సౌఖ్యము నీలోయుండగ కుజనులగోరక వేఓమనసా
సుజనులగూడగదే - గజిబిజి జేసెడు గారడికొరకై భజన
మరతువటవే ఓమనసా భక్తిచె ప్రభుగనవె ॥మాయా॥

3 ఆదిఅంత్యము లేనియాత్మలో యఖిలమున్నదనవె ఓమనసా
ఆర్తిజెందవలదే- బోధరూపమౌ సాధనదెలిసియు వేదన
పడవలదె ఓమనసా మోదమందగదవె ॥మాయా॥

4 హంసనటించేవిధము దెలిసియును హింసలకేగెదవె ఓమనసా
సంశయమునువిడవె - మాంసమయంబౌ మలినదేహమిది
ధ్వంసమౌనుగదవె ఓమనసా హంసోహంబనవె ॥మాయా॥

5 రూపరహితమౌ వ్యాపకు జేరిన పాపములేదనవె ఓమనసా
తాపమొందవలదె - పాపలలోపల పరమాత్మవ్యాపకము
భవమునదల్పగదవే ఓమనసా తన భవము వీడుగదవె
॥మాయా॥

6 దరియాగురుపరుదర్శనమబ్బెను దారిదొలంగకవె ఓమనసా
భారము లేదుగదే- అరమరలేకను ఖాళీందానువి అలసట
దీర్పగదే ఓమనసా ఆలస్యమువలదె ॥మాయా॥

48 తత్వము

(పూర్వికల్యాణి—మిశ్రగతి)

1 శ్రీ గురురాయ చింతనదీర్పనాగతిగావా నమ్మితిబ్రోవ
॥శ్రీగురు॥

2 అవ్యయరూపా యఖిలముదెలుపా - సర్వప్రకాశా సత్య సంకల్పా ॥శ్రీగురు॥

3 అన్నియునీవె యాధారుడవె-సన్నుతిగొనవె సాక్షివిగావె-నిర్మలచరితా నిగమాతీతా-ధర్మసంభరితా పాపవిఘాత-త్రిగుణవిదూరా అగణితధీరా యగుణాచారా ॥శ్రీగురు॥

4 దాసపోష దరియాహుస్నేహా - భూషితభూషా పుణ్య విశేషా తంగెళవరదా దయయుంచవేరా మంగళమొగద మహానుబోధా ॥శ్రీగురు॥

49, తత్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 పరమమోక్ష సతీవిభుండనయా - మునుభాగవతు లెపు కాయకను నినుగొల్చుచుందురయా- మరువకను నీమృదు పదంబులు శరణమనినా హృదయమున నిజ-స్మరణజేయుచు న్నన నను నీ కరుణజూపియు, గావరావె ॥పర॥

2 సకలలోకము లేలుదొరవయ్యా-నీవకడవనుచును సాక్షిగను వెలుగొందుచుందువయా - సుకరముగ నిన్నాత్మలో పరి శోధనము జేయుంగనీవె-ప్రకటమై భవబంధముల నెడ కావ గలవని ప్రస్తుతింతును ॥పర॥

3 నీవుగాకను వేరులేదయ్యా-నినుగన్న వారలు చావుపుట్టువు లేకయుందురయ్యా- దేవదేవుడవైన నీవె దిక్కటంచును దివమురాత్రియు - భావమున పరిశుద్ధులై నినుబాయకను భజియింతురయ్యా ॥పర॥

4 యోగిజన వంద్యుడవునీవయ్యా నినుదలచువారల- భాగ్య మేమని బలుకనవునయ్యా - తామరస గర్భాదులకును తెలియబడని నీకృపావన - దరియు గురు పాదములరెంటిని గలియజూచిన తెలియునయ్యా ॥పర॥

5 ధరను భాశీం నామమోయయ్యా యితరంబులేకను-దృష్టి కావల నుందువోయయ్యా - సోమసూర్యుల భావమొక గియు రాకపోకలు లేనితావున - పాకటంబుగ నుందు వయ్యా ॥పర॥

50. త త్త్వ ము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 మాయామయమై యున్న దేహము దీనిబాయు పరమాత్మ సహాయము - హేయమగు విషయముల ద్రోయువారలు భువిలో-న్యాయవర్తనులై యుందురు యెపుడు హాయిచే నఖిలాత్మగందురు ॥మాయా॥

2 బుద్ధికుశలత గలుగువారలు భువిని శుద్ధులై శుఖరూపు లౌదురూ-షద్భక్తితో గురుని పద్దుబూనినవారు - శీఘ్రమై శివరూపులౌదురు-వారె పద్ధతెరిగి భవమునందరు ॥మాయా॥

3 విపరీతములు వీడువారలు గురునికృపగలిగి గురుతులో నుందురు- నెపములన్నియువదలి నేర్పరులవువారె సఫలులై

సదయాత్మ్మగొల్తురు-ధర్మనిపుణులై చపలమానుగెల్తురు
॥మాయా॥

4 యండమావుల రీతిజగమని దీని యండబాయుచె మహా
ఘనమని - పండితు లానందపదవిలో నిలచియు - ఖండా
ఖండములను గలియరు ధరను దండివారె ధర్మమీఁడరు
॥మాయా॥

5 మందమతులకు దెలియరానిది హృదయమందె నివసించు
పరమాత్మదీ - సందియములు మాని బంధరహితు లెల్ల
అందియానందమైయున్నది సుజన బృందమెప్పుడు బూని
యున్నది ॥మాయా॥

6 ధరణుదరియాగురుని సేవలో వరుసదప్పక మెలగువారిలో-
పతితపావనమనుచు హితవుగగనువారి మతిలో మహిమను
జూపుచున్నది - మరి యేగతిలేనిదని భాశింగన్నది
॥మాయా॥

51. తత్త్వము

(నాదనామక్రియ - మిశ్రగతి)

1 ఉన్నదిఉన్నట్లు దెలియకున్న సుఖము లేదురా - నిన్నునీవు
గాంచ నీకు భిన్నమేమి లేదురా ॥ఉన్నది॥

2 భ్రాంతిమూలమైన జగము చింతలపాలౌనురా-వంతనొండ
ఫలము లేదు అంతుదెలియబోదురా ॥ఉన్నది॥

3 ప్రాప్తఫలము విడువబోదు తృప్తిగలుగ మేలురా-సుషుప్తి
జాగరములు నెచట గుప్తమౌనో దెలియరా ॥ఉన్నది॥

4 తెలివిగలిగి యున్ననీవు కలుపరింత తేపిరా - నిలకడగల
యోగ్యులకును అలసటేమిలేమురా ॥ఉన్నది॥

5 యమునివారిలోనజిక్కి శ్రమలనొందవలదురా - క్రమము
దప్పి మెలగువారిని భవములపాల్జేయురా ॥ఉన్నది॥

6 దేహమునను దేహినరయు యూహగలుగ జాలురా -
మోహకములబోవరాదు అహమునణచలేవురా ॥ఉన్నది॥

7 దృష్టికావల నీవనెవరో స్పష్టపరచి చూడరా - సృష్టులెల్ల
గాంచితాను దృష్టవంతుడైరిరా ॥ఉన్నది॥

8 భయములెల్ల విడువగురుడు - నయముగా బోధించెరా -
దైవరూపమనుచు మనకు ధర్మములను దెలిపెరా ॥ఉన్నది॥

9 తోచితోచకున్ననీకు గోచరమిటుగాదురా - దాచియున్న
ధనమునీవు జూచి సుఖము జెందరా ॥ఉన్నది॥

10 యీశుడైన దరియాగురుడే క్లేశములను బాపురా - మోస
మేమి లేదటంచు ఖాశీందాసు దలచుచుండురా ॥ఉన్నది॥

52. తత్త్వము

(నాదనామక్రియ - మిశ్రగతి)

1 వందానమయ్యా శ్రీ గురుచంద్రా వందానమయ్యా -
వందానమిదెగొనుమీ బంధారహితా నీదు - సుందార
చరణార విందములనుగొలుతు - అందుయిందననాక నీవే
సందులేకను యుందువని - బుధులెందరో నీసేవజేయుచు
నిందుగా వినుతించిరటభువి ॥వందాన॥

2 నినుదలతునయ్యా భువనములందు ఘనుడవీవయ్యా- అణు మాత్రమైన చిదాత్మను-గనుమార్గమును దెలుప మూలమై ముజ్జగంబులు - యనుపమాన యభేద్య యాశ్రిత జన సుపోష జగద్విలక్షణ క్షణికమా దేహాద్యవస్థల దునుము దోషవిదూర నీకిదె ॥వందాన॥

3 పావనమయ్యా నీచరితాము సేవానమయ్యా - కోవిధనుత పరమగోప్యమా నీమహిమ - కేవలానందమై కీర్తింపబడు చుండ - భావమున పరిశుద్ధులెల్లరు బాయకను నిన్నేస్మ రింపుచు-సావధానముగాను శాశ్వత సౌఖ్యమును బడ యుదురు స్థిరులై ॥వందాన॥

4 మరువబోనయ్యా నీకృపగలుగు తెరవెవ్వరయ్యా - ఘోర పూలన్నియుదీర్చ వేదవేద్యుడవనుచు - మరుగుజొచ్చిన నన్ను మన్నింపక నవను - ధరను దరియా గురునిరూపము దాల్చి భక్తులబ్రోవనీవై యరుగుదెంచితి వనుచు-ఖాళీం పరముజేరెదు తెరవుగోరెదు ॥వందాన॥

53 తత్వము

(నాదనామక్రియ - ఏక తాళము)

1 గురుకరుణకు సమమైనభాగ్యమిక ధరలో వెదకినగలదా - యిదె తెరవనుచును వినవలదా సత్ పురుషులసంగతిగాదా గనరాదా-మరువక మదిలో నిల్పినవారలు మహనీయులు జనుమార్గముగందురు ॥గురు॥

2 సందియములు బోనణచినవారికి ముందుభయంబులు లేవు- సుఖమిందేయుని గనగలవూ -భువి మందమతివి నీవుగావు- యిటురావు- అందముగనుయానందమయుడవై -యుందువు నీకేబంధములుండవు ॥గురు॥

3 సూటిదప్పకను మాటినడుమను-బోటియున్నదటుచూడూ- యాబాటనునడచియుగూడూ-జంజాటములను దిగవాడు- అదెతోడు - చోటిచ్చెను పెడవాదములకు - నీతోటివారలతో కూటము జేయుము ॥గురు॥

4 అంతరజ్ఞప్తిచె నిలచి ఆత్మరాముని చెంతను నిలచినజాలు - బహుసంతోషంబవు మేలు - యిహచింతలన్నిటిదోలు - వివిధాలుగల పంతంబులు-బోజూచిన వారలె - శాంతినిలయులై శాశ్వతుగలతురు ॥గురు॥

5 పరలోకమునకు బాంధవుడవు శ్రీదరియాగురువరు సేవా - నిజధర్మంబులకు త్రోవా - సర్వార్థమిదేయునలేవా - వినరావా-అరమరలేకను ఖాశీందాసుస తెరవుదీర్చగల వేదసారమా ॥గురు॥

54. తత్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 యోగమును సాధింపదెలియునురా - భవబంధమిడుటకు బాగుగను భావింపవలె వినరా ॥యోగ॥

2 యోగమనగా వేరెలేదు-భోగులకుగవరాదు సర్వత్యాగులైతే గాని దెలియదు-యోగమాంతంబైనసౌఖ్యము ॥యోగ॥

3 కర్మవశులకు గానరానిదిరా-నిష్కర్ములై తే-మర్మము న
గను భాగ్యమిదియేరా-దుర్మదంబుల ద్రుంచి కేవల ధర్మ
సూత్రంబెరుగువారికి-నిర్మలంబై నిత్యసుఖమై నిర్వికారుల
నీతిమార్గము ॥యోగ॥

4 యెంతవారలో యెరుగగలదిదిరా - సువిచారులకు బహు
సంతసంబై సాధ్యపడినదిరా - మంతనంబుల దొరుకబోనిది
మహితమై మర్యాదగలదై-సంతకూట భ్రాంతులన్నియు
సమయజేసె సత్త్వగుణులిల ॥యోగ॥

5 నిశ్చితులకిది నియమమైనదిరా - నిత్యానుభవమున-పశ్చ
మాంతర వీధినున్నదిరా - దుశ్చరితులు గోరరానిది
దూష్యమేమియు లేనిదని ముని - కశ్యపబ్రహ్మాదులాదిగ
ఘనముగను భావింపబడిన సు ॥యోగ॥

6 హృదయముననే పదిలపరచునురా - యితరులకు దెలియని
విధమిదే వివరింపబడినదిరా - వదలకను తనలోనె తాను
ముదముననుగను మోక్షమార్గము-విదితమై విపరీతముల
కును వేరుగనున్నట్టి వేద్యము ॥యోగ॥

7 ధరనుదరియా హంసేక్ష సద్గురుని - కరుణామృతంబై
వెరపులను బాపుటకు యీభువిని - సరసమై సర్వాత్మ
కంబై సాధనముల కసాధ్యమవుచును-నిరవయవమై ఖాగేం
దాసుకు వెరపుదీర్చెడు విధముగలిగి ॥యోగ॥

55. తత్త్వము

(ఆనందభైరవి - మిశ్రగతి)

1 చింతింపవలదు శ్రీధరునికృపజాలుగా-వంతలనుగూర్చుచు
వాంఛలవియేలగా - వింతవింతలుగలుగు విధమైనమాయ
నీవెంతమాత్రము జేర్చ నెరవుఘటియించుగా ॥చింతిం॥

2 చెప్పనలవిగాని చేష్టలను గల్పించి - ముప్పతిప్పలు బెట్టి
ముంచగలభ్రాంతిగా-విప్పజేవిడదోయి-మీలుగాకుండినను
తప్పుత్రోవలబెట్టి తబ్బిబ్బుజేయుగా ॥చింతిం॥

3 లేనిజగమును జూచి హానియునిదలపకను-పూనికలదనిబలుక
న్యాయంబుగాదె - మానితంబుగ దీనిమర్మ్యాదగనువారు-
కానిపనులనుగాంచి కష్టపడియెదరు ॥చింతిం॥

4 తొల్లిజన్మమున జేయు ఫలమనుభవించుటకు-గలిగినవి జన్మ
లని కలవరము తెలసి - తెలివిచే భవములను తెగటార్చు
టకు గురుని సవిశేషదృష్టియే సార్థకమనుచు ॥చింతిం॥

5 ధరను దరియాగురుని దయవలన ఖ్యాతిం - తనహృదయ
గుహాలోన దైవమునుదలచి - దురితములుయిక తొలగి
పోవుసటంచు-తెరుచుగాధ్యానింప తలచేరు పరుపగా
॥చింతిం॥

56. తత్త్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 దేశికప్రభు గొలువరారె మనకు వేసటాలేమి లేవనరే -
ఆసించి భువిలోన యీషణంబులజిక్కి మోసపోయిన

ఘము-లేశమైనను లేదు - భాసురంబౌ పరమతత్వ విలా
సమును విచారించినిత్యము-క్లేశరహితంబైన యీశుని జూచి
మరువక సుఖారంబవి ॥ దేశి॥

2 భూతపంచకమైన జగము దీనిచేత నెవరికిదెలియదనుము -
జాతకమాదిగవిషయవ్రాతములనుగప్పి-భూతలంబున మనకు
జాతకంబునుగాదు -లో- తెరంగును గాంచువారికి జ్యోతి
రూపంబనుచు నొకటై-ఖ్యాతిగను గనుపించు గురుకృప
చేత దెలియును దెలియుటకునటు ॥ దేశి॥

3 లింగాంగ విధమెరుగకున్న సర్వ సంగరహితంబౌటనున్న-
మంగళప్రదమై తెరంగు వెరిగెదమున్న - శృంగాటకమున
మెలంగవలెననిశము-యీ గీతులకీవిధము తెలియు ప్రసంగ
ముల భావింపబడదీ-సంగతిని గనుగొనుటకును గురుపుంగ
వుని దయ గలుగవలెనిక ॥ దేశి॥

4 మాటాడు యేరులుగలియు చోటా మనము గూడియుండుట
నదియేగాటా- వేమాకతోడ పై మేడాలా నిలచిన చేసియు
గలదందు తోడైనశుభముల వీడునా-జాడదెలిసిన జాలు
నిక మనవాడగలిపిన ఫలమా- వైభవముజూచుటకు తానె
నీడయై నిజమెరుగువారల తోడుగా నున్నావు జగమున
॥ దేశి॥

5 సార్థకమైన సర్వార్థములనుగూర్చ - వ్యర్థములను వదలు
వ్యవహారము బూనగవలెను- తీర్థయాత్రలు నిండియుండిన
దివ్యస్థలమీ దేహమనుచును - అర్థులను రక్షింప దరియా
అప్తుడైయున్నాడుదెలియ-పార్థితుండైయుండెఖాశీం॥ దేశి॥

57 తత్త్వము

(శంకరాభరణము—మిశ్రగతి)

1 పరమామృతంబౌచు బరగుపరమాత్మను నా - తరమా
వర్ణింప భువినీ దెలియ - నిరుపమానందమై నిర్వికార
మవుచు - తరుగుమరుగేమిలేని అంతరంబులుమిగిలి కేవల-
ధార్మికులు గనుదారియై-శ్రీకరముగను కళ్యాణయుతమై
కారణాత్ముల కరుణచేగను ॥పర॥

2 అందుయుందనరాక ఎందుజూచినను - యింపొందియున్నది
నిండుగా విషయానందమేమియుగాక - బంధరహితంబౌచు
అందారికందదుగా-సందియంబులువీడి పరసుఖ మందగోరిన
వారికెల్లను - ముందు వెనుకనరాకనతంట - నందియున్న
యాత్మరూపము ॥పర॥

3 దేహిదేహములను తెలివినియేమని తెలియ - యూహా
పోహలు లేనిది-సర్వామోహములనువీడి - ద్రోహచింతన
లేని సాహసమమరినదీ-బాహుబలములకందరాకను కూహా
కపు విద్యలచె తెలియక-యిహముపరముచు వివరమెరుగక
విశ్వరూపంబైనదదియే ॥పర॥

4 ధరనుదరియాగురుని కరుణచేతను-పరమునరయుటకు తెర
వాయెను-మరువకనుఖాశీం మర్యాదగాపాడ- మరితములు
దూరమాను ॥పర॥

58. తత్వము

(శంకరాభరణము - ఏక తాళము)

1 దేవదేవుని తెలియలేవా-నీవుకావరమునసీవుగానమన్నా వు-
నీవెవరో నిన్నెరుగరావా - సర్వజీవులునీవనుచు నీవెంగ
బోవ ॥దేవ॥

2 సతమా సర్వమువిడచి వ్యత్యస్తములుజూపు విషయముల
బారి - అత్యాసగలిగినను సుఖమునుగోరి - మృత్యుభయ
మును లేక మరతువట కోరి ॥దేవ॥

3 భక్తిశ్రద్ధలు గలిగియున్న బంధ ముక్తులనెరుగని పర
మాత్ముడున్న-యుక్తమానే తెలియవన్నా-మాయాశక్తి
సహితమైన జగములున్నా ॥దేవ॥

4 ఆరాటములు పొందబోకు సకలా ధారునిధ్యానంబె దరి
యానుసీకు- పేరాశలనుజిక్కి చెడకు యీధరణి ధన్యులకు
తారియా తనకు ॥దేవ॥

5 ధనను దరియాగురుని కరుణను నీవు భావమందుననుంచి
ప్రార్థించియున్నా- ఏమారులేకుండ ఎపుడు సర్వత్యాగ
ముతో ఖాళీమందునను ॥దేవ॥

59. తత్వము

(ఆనందభైరవి - మిశ్రగతి)

1 ననుకడతేర్చుమో ఘనమగుదేవా - వినయముతోనిను
వినుతించెదాను ॥నను॥

2 మాయామయుమని మదిలో నను నే - బాయక దలతును పాలించగదే ॥నను॥

3 ఎన్నాళ్ళకు నినుసన్నుతి జేయక - మన్ననగలదే మహానీయ భువి ॥నను॥

4 పుట్టిగనీపద కమలము లెదలో - పట్టుగనిల్పియు ప్రార్థన జేతును ॥నను॥

5 సమయామిదే నా హస్తమును గైకొని - సుమతులగమ్మగాను క్రియమున నిల్పియు ॥నను॥

6 అందరిలో నను కుండగజేయకు - వందనమయ్యా సుందరమూర్తి ॥నను॥

7 దిక్కునీవె నాదీనతబావవె-చక్కనిస్వామి నన్ను చిక్కుల బెట్టక ॥నను॥

8 తెలిసి తెలియకను మెలగితిధరలో - తులువననుచు నన్ను కలవరపెట్టక ॥నను॥

9 అపత్తోద్ధారక కోపము జేయకు - నాపై దయతో పదావున జేర్చియు ॥నను॥

10 బాధలపాలా భవములనుంచకు - వేదవేద్యనిన్ను కాదన నెవ్వరు ॥నను॥

11 దాసపోషణ శ్రీకరియాగురువర-మోసము చేయక అసించితిని నిన్ను ॥నను॥

12 ఖాకిందాసుని వేసటబావవె - యీశుడవని నే దోసిలొగ్గితిని ॥నను॥

60 తత్వము

(జేహాగ్ రాగము - మిశ్రగతి)

1 అన్నిరూపములవుచు నగుపడెడు దేహముల - నున్నపర
మాత్మ తా నొక్కడెగాదా - భిన్నమై దోచుచును భీతి
గల్పింపునవి - సున్నగాకను వేరె నున్నదనగలవా ॥అన్ని॥

2 ఆదిఅంత్యముగలిగి అపరాధముల మునిగి - మాధవునిగన
కున్న మర్యాదగలదా - పాదుకొని పరతత్వశోధనకు
దూరమై - నాడనీదనుమాయ వేదనలేలా ॥అన్ని॥

3 ధన్యత్వమొందరించి ధరణీధవుని సేవ - అన్యమెరుగనిబోధ
కాధారమౌను - సూన్యులకుగనరాని శులభసూత్రింబిది-
మాన్యులకుగనగలుగు మర్యాదయవు ॥అన్ని॥

4 భక్తపరాదీను భగవాన్ అనిమునులు-ముక్తికొరకై చాల
మోదముదలచు-వ్యక్తిగలిగియుభువి యీశుడవై యీశు
గొన-భక్తితోసర్వేశు బాలింపనవును ॥అన్ని॥

5 దివచంద్రతారలకు దిగ్దేవతల కాది - దేవుడవని మునులు
దెల్పువాక్యములు-వివరింప వేరులేదను యీశ్వరులకును
కవులకల్పన లవు ఋషుల ॥అన్ని॥

6 దరియాహు శేక్ సా గురుదైవమునుచు-నీ తలపులోనుంచి
నను దరియానను మూ-వెరవు లేదిక నాకు వ్యాప్తమైగురుని
మరువు లేకనుగొల్తు మర్యాదతోను ॥అన్ని॥

7 ఖాశిందాసుని గాసిదీర్చ (శ్రీ) గురురూపంబై యిలనూ
అన్నిటయున్న ఆరాత్మను తనలో యున్నదైవమును
జూచేక్ ॥అన్ని॥

61. తత్త్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 వందనంబిదె జేతు గురుదేవా నాపైని దయతో బంధముల
బరిమార్చవిటు రావా - ఎందు వెదకిననీవె సర్వానందమయుడ
వటంచు నిర్మలులు అందముగ నినుగూడి విషయములందు
జేరక నిత్యసుఖులై - యుందురని నినుముందుదలచెదను గత
ద్రోహములను - క్రిందుపరచెదననుచు గొలచెదను -
మందుడను మర్యాదదెలియని మానవుడనని నన్ను జూడక -
పొందుగను నీచరణ సన్నిధి - నందజేయవె సుందరాంగ

॥వంద॥

2 పరమపావనమైన నినుజేరి నీకంటె నితరము నరయకను
నిజమెరిగి నినుజేరి - పశువుబారక యింద్రియంబుల పద్ధతిని
గుఱుతెరిగి నీపై గురిచె - మాయా నటనలన్నియు గోర
కను బ్రహ్మానుభవమున - భరితులై భవవారధిని గడచి
నీలోగలచెదు - తెరవిదేయని ధీయుతులుజూచి కరుణగల్గి
తెల్పువాక్యము - స్థిరమటంచు నమ్మినీకృప నరయుభాగ్య
మొసంగుటకునిను మంతకును మదిలోననిల్పియు ॥వంద॥

3 నమ్మరానిది దేహమని దెలిసి దేహాభిమానము సమ్మతింపక
సాధువై నిలచి - యిమ్మహీస్థలమునను గురువరు సమ్మతిని
గని స్వార్ధమును నెగజిమ్మి - చిన్మయులవుచు హాయిని
నెమ్మదిగ బారియుచును జగమును - బొమ్మలాటగజూచి

నిలచిరిగా-అవివేకమెప్పుడుక ్రమ్మసీయకగనతగాంచిరిగా -
నమ్మినమ్మక నుండుసంశయ నిమ్ముగను జేర్చకను నీలో-
తన్మయత్వము నొంది శాశ్వత ధర్మలన ధర్మాత్ములై రని
॥వంద॥

4 అన్నినీవై యున్న నిజమెరిగి సకలార్థ సాక్షిగ నెన్నినీకథ
లానుటకు మరిగి-భిన్న భిన్నములై నమాయను - యెన్న
డైనను జూడనేరక మన్ననతో నిను జేర నెంచియు-వన్నెలకు
మిగిలున్న నిన్నే యెన్నుచును విశ్వంబులోపలను-విబుధాళి
మరువక నున్నవారిని విన్నదాదిగను- వున్నతోన్నతమైన
నీవె నన్ను దయతో బ్రోవగలిగిన - కన్నతండ్రివటంచు
నెరిగియు ఘట్టిగా నీ భజన జేయుచు ॥వంద॥

5 ఆశ జెందియు దోసిలొగ్గితిని శ్రీసద్గురువ ప్రభో నీసమానులు
లేని దెవిగితిని - మోసమేమియు జేయకూ నాగాసిదీర్చెద
వనుచు నమ్మియు - భాసురంబై వెలయు నీకృప జేసినీ
నామామృతంబును-దాసదాసుడ నౌచుగోలుచును-దరియా
హుస్సేన్‌షా దేశికుడవని మదిలో మరువకను - వేసటలు
లేనట్టి నిన్నెడబాసినను ఫలమేమిలేదని దోషములు
దొలగుటకు-ఖాశీం దాసుడను నీదయనుగోరియు ॥వంద॥

౧౨ తత్త్వము

(నాదనామక్రియ — ఆదితాళం)

1 స్వయంభవుడవై భయంబుబాపెడు-దయామూర్తివని యం
దురు - రయాంబునను రక్షించుటకును మహానీయుడవని
గందురు ॥స్వయం-

2 చరాచరంబుల కాధారంబౌ స్వామివి నీవనియందురు - బిరానభక్తుల మొరాలకించె నిరామయుడవని గందురు - పరాకులేక నుపాలన జేసే ప్రభుడవునీవనియందురు- మొరాల కించియు విరామమొసగే మూర్తివినీవనియందురు-గణింప నీవేఘనుండవని నీ గుణంబులేగనుచుందురూ ॥స్వా॥

3 గుణాతీతమై గురుతుదెలుపు సద్గురుడవు నీవనియందురు - గణింప నీవె ఘనుండవని నీ గుణంబులేగనుచుందురు - సదానీభజన ముదంబుగూర్చుట యుదార్థమని బుధులం దురు - నిదానమున నీకథల్ వినుచు నిదె సుధామయంబని గందురు ॥స్వా॥

4 ఆత్మానాత్మల జాడదెలియుటే యధికంబనిఘనులందురు- ప్రత్యక్షంబని భావములోపల భాగవతులుగనుచుందురు ॥స్వా॥

5 ధరలో దరియూ గురువరుసేవయె ధన్యతగలదనియందురు - వెరువకు భాశీం దాసునికిదే వేడుకయని ఘనులందురు ॥స్వా॥

63. తత్వము

(ఆనందభైరవి - మిశ్రగతి)

1 మహనీయ నీకృపయె మానవాళిబ్రోవ మర్యాదగల దాయెను-వివరింప నిది బహు జన్మఫలమాయెను- సహన మున నినుదలచు సత్పురుషశ్రేణిలో- వివరింపుచుందువని

వేడుక చెబుధులు - అహమునణచియు యాత్మసుఖమున-
యిహపరంబుల రోశి నీవె - భువనముల పాలింతువసి నీ
స్తవమునను భవరహితులైరట ॥మహా॥

2 అంగవిలక్షణ మంగళ ప్రభ నీవె సంగాము లేకుందువు
సర్వాత్ముడవై భంగమేమియు జెందవు-రంగుమీరిన నీతె
రంగు గను వారల పొంగుచు నీకథలె-శృంగారముగ వినుచు
జంగమస్థావరములందున-నింగిపోలిక వెలుగు నీఘనసంగమున
సర్వార్థములు గొని సంతసింపరె సాహసులునై ॥మహా॥

3 అన్నిరూపములకు ఆధారమైయున్న నిన్ను - యెన్నుచు
సర్వము నీవె ననుచు భిన్నపరచక ననిశము-మన్ననతో
నీదు సన్నిధి బాయకయున్నవారలె నిన్నుగన్నవారౌదురు-
తన్ను దెలియని వారు నీభువి నెన్నిటికినిను దెలియబోరని-
భిన్నమౌ మాయావిలాసము తిన్నగా విడదీయ మేలౌ ॥మహా॥

4 దండిగ నీకళల నుండజూచినవారె - నిండి నీలోనుందురు
యితరముగ నక - కుండలాగ్రముగందురు-పండితులెల్ల నీ
యుండ జేరియుగాదె-మొండివాదములెల్లఖండించిఘనులైరి-
మండలత్రయములను మీరియు - ఖండమై వెలుగొందు
నిష్కళ నుండి వీడక నీపదములు - మెండుగాగని మెలగు
చుందురు ॥మహా॥

5 వాశీగ దరియా గురుదేశిక మూర్తివై వేసాట లేకుందువు
భక్తుల హృదయ నివాసివై వెలుగొందువు - మోసాము

లేక నిర్వాసనగల సుఖము భాసియుండిన విషయవాసన గలదని - ఆశచే ఖాశీందాసుని వేసటలు బాయుటకు నిది యభ్యాసమని దినదినము మరువక ॥మహా॥

64 ద్విపదార్థములు

(శంకరాభరణము - ఆదితాళము)

సద్గికతోడను వాంఛలు వీడి - శుద్ధత్వమున పరశోధనజేసి అద్దములో సీడ నరయుచందమున - సిద్ధులై దివ్యాత్మ చిత్తంబులోన ॥బద్ధతలేక గందురు॥
బ్రహ్మానుభవులై యిద్ధర వెలయుచుందురు - కద్దూలేదను పట్టి రద్దూల పాలుగాక - హద్దూగనిలచి నిశ్చయార్థులై యనవరతము ॥బద్ధతలేక గందురు॥

65

సూటిగా మనసు సుషిరమున జేర్చి బాటవీడక కలుష బంజనులౌచు - బూటక జగమని పొందుగోరకను నాటక ధారుని నయములో గాంచి ॥కూటాము వీడకుండేరు॥
కుశలులై సుజనగోష్ఠినిగూడియుండేరు - ఆట పాటలనైన ఆత్మానుభవమువీడక మేటిపదవి గోరిలిరి - సాటిలేకున్న దని ॥కూటాము వీడకుండేరు॥

66

నిజతత్వ మెరిగియు నిర్మలులౌచు కుజనులగూడక కోవిధ వంద్యు - భజన జేయుచు చాల భక్తి శ్రద్ధలతో

విజితేంద్రియత్వమున వెలయుచు తాము ॥గజిబిజిలేక గందురూ॥

ఘనులౌచు నెంగు విజన స్థలమునుందురు-అజహరి రుద్ర
లాకు ఆధారమైనవాని - సుజనూలుతమలోఁజూచి సుఖ
రూపులవుచు నెపుడు ॥గజిబిజిలేక గందురు॥

67

శ్రీకరంబౌ గురుని సేవింపుచుండి లోకవార్తలు మరచి
లోకేశుగాంచి - పాకమెరిగిన వారి పద్ధతుల్ వినుచు
ఏకాంతమున పరము వీక్షింపగలిగి ॥శోకామోహము
జెందారు॥

శుభగులై సత్యలోకాము నందె నిలచేరు-చేకొని గురుని
యాజ్ఞసిద్ధిగలిగినవారు రాకపోకాలు లేని-ఏకామౌ పదవి
గనుచు ॥శోకామోహాము జెందారు॥

68, తత్వము

(నాదనామక్రియ - ఏకతాళము)

1 గురు కరుణామృతము నంద గోరిన నరుల దురితము
లన్నియు దొలగునె మనసా- హృదయమందున గురుని
వదలకయున్న పదిలమౌ పరతత్వమొదవునె మనసా ॥గురు॥

2 ఆరుచక్రముల యందమరినహంస - పాదు దెలిసినభవము
బడద్రోయుమనసా-కూటస్థానమునందు గురినిల్పియున్న-
దీటులేని పరము దిక్కౌనె మనసా ॥గురు॥

3 కలవంటి సంసార కలపరములలో తలపుంచకను పరుని దలువావె మనసా- వెలిలోను వ్యాపించు విశ్వేశుకృపచె బలమైనమాయాను బడద్రోయుమనసా ॥గురు॥

4 అంగవిలక్షణుసంగతిదెలసి- భంగాముగాకున్న భయమేమి మనసా-బాసులబ్రోచెడు దరియాగురువరుని శాసనంబును విడువ జనదె ఓమనసా ॥గురు॥

5 దోసిలొగ్గిన ఖాశీందాసు యెల్లప్పుడు - దేశికుని సేవయే ఆశించెమనసా ॥గురు॥

69. తత్వము

(ఆనందభైరవి - మిశ్రగతి)

1 గురునికరుణ బడయువారలు నిజతత్వమెరిగి - వరమపదవి చేరుధీరులు-నిరతమానందాబ్ధిలోన నిలచి నీతిఖ్యంతులౌచు- తరుగులేని సుఖముగలిగి-ధన్యులైరి ధాత్రిలోన ॥గురుని॥

2 తలపులుడుగు తావుజేరియు తమలోనవెలుగు - కలిమిగోరి కలతదీరియు - వెలిని లోను ఏకమవుచు వెలయుసర్వ మయునిగలసి - మెలగివిషయరహితులౌచు మెళకువాత్రో మేలుగనిరి ॥గురుని॥

3 నాదమున వినోదమందియు ఆద్యంతమనని - బోధగలిగి మోదమందియు - నాదినీది యనెడు మాయ పాదువీడి భావమితర శోధలను జారక వరమ సాధులై భవబంధ మిడిరి ॥గురుని॥

4 హాయిగలుగుఅజపమెరిగియు-అభ్యాసమున విధేయులవ్వచు బాయకుండియు - మాయమవ్వుటకిదియు సాయమైన మార్గమనుచు - ధీయుతులఖిలాత్మగాంచి కాయములను గానరెపుడు ॥గురు॥

5 పెక్కురూపులైనజగమున సర్వేశ్వరుఁడు - ఒక్కరూపుడనుచు నెరిగిన-జక్కవడును జన్మఫలము చిక్కులేమి లేవటంచు - సుక్కవతో దరియాగురుండు మర్మమెరుకపరచె ఖాశిం ॥గురు॥

70. తత్త్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 శ్రీకరంబగు దేశికప్రభుని పదపద్మములు గనలేక విరుగుట వ్యర్థమాయువని - రాకపోకలుఁలేని పదవి నిరాకరించిన వారికెవ్వరు - లోకభ్రాంతియెగాని మరియే లోకమున విశ్రాంతి గలుగదు ॥శ్రీక॥

2 ఆదిమధ్యాంతములులేకున్నా నిగమాంతవేద్యుని - మోదమునగనసుఖముగలదన్నా-పాదుకొనిబ్రహ్మాండమునకును యాదరంబై సకలదిశలను - వేదవేత్తల యనుభవంబున బోధపడు నిజతత్త్వమెరుగుము ॥శ్రీక॥

3 చూపు రూపము లొకటియగా విధము నీలోన గలిగిన వ్యాపకుని గను తెరవు యిదెయనుము - లోపమేమియు లేక యాపరలోకమున జేరుంటివా-యేపాపములు నీదరికి రావని - తేపతేపకు తెలియుచుండుము ॥శ్రీక॥

4 హృదయము పద్మము దళపరచియును వదలకను నీవా సదయు
కృప గాంచియును మెలగినను-కోరుదుడక కామాదివృత్తులు
వదల గలవే విధము నెరిగియు - అదురు బెదురును లేక
శాశ్వితు సదనమును విడబోకుమనిశము ॥శీక॥

5 నాశికాగ్ర ప్రకాశియాదరియా గురుదేవుగొలచిన మోస
మేమియు లేదు నిజమరయ - భాసురంబగు సర్వసము
నుల్లాసివై భజియింప క్లేశము బాసి చన భవనాశమా ఇదె
నాశనంబన వినవె ఖాశీం ॥శీకరంబగు॥

71. తత్త్వము

(కళ్యాణిరాగము - మిశ్రగతి)

1 వినరే బుధజనులార విశ్వాత్మకథను-పనిబూనియును వారె
పరిశుద్ధులిలను ॥విన॥

2 ఆదిఅంత్యము లేని యానందమయుడు - వాదబేధము లేక
వశమైయున్నాడు॥విన॥

3 లోకాలోకము లేమిగాకయున్నాడు - శోకమోహాముల చే
శుపిక్కింపబోడు॥విన॥

4 ఆసమానమై తానె యలరుచున్నాడు - దిశలెల్ల పరికింప
వశము కాబోడు ॥విన॥

5 సర్వశక్తివహించి సాకుచున్నాడు - దుర్వివాదముల చె
దొరకకున్నాడు॥విన॥

6 సగుణనిర్గుణములకు సాక్షియైనాడు - పగలు రేయున రాని
పరమాత్ముడతడు ॥విన॥

7 నాశరహితంబైన నారాయణుండు – దేశికు కరుణచే దెలియుచున్నాఁడు ॥విన॥

8 దరియాగురుకృపగలుగ దయయుంచినాఁడు – వరదుఁడను చును ఖాశీం వదలకున్నాఁడు ॥విన॥

72. తత్త్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

శ్రీరామ రామరామ శ్రితగుణస్తోమ శ్రీరామ రామరామ ॥శ్రీరామ॥

1 శ్రీరామ రామయని యేమానవుండైన కారుణ్యముగ ఎంతో ప్రేమతో బిలచితె-నీమనిష్ఠలు లేక ఎప్పుడు స్వానుభవము న జూచు వారల – కామితార్థంబుల నొసంగుచు ప్రేమతో రక్షింతువయ్యా ॥శ్రీరామ॥

2 ఏకాంతమందు జేరి శ్రీరామయని ప్రేమతో స్మరణ జేయ- ఏకాకారముతోడ ఎల్లప్రొద్దులయందు-చీకాకు లేకుండ చేరి యుందువు రామ-ముందు వెనుకను సందు లేకను సందియంబు లేక ఎప్పుడు-ఆనందముగ నినుగొలచువారల డెందమందున జేరి యుందువు ॥శ్రీరామ॥

3 బాహ్యత్రిపుటిని మరచి ఎప్పుడును శ్రీరామ యనిస్మరణ జేసిన శాంతినిత్తువయా- అంతరత్రిపుటిని జేరనివ్వక సంతతము నినుగొలచి నప్పుడు ధ్యేయమగు పరమాత్మరూపై వ్యాపకంబై యుందువయ్యా ॥శ్రీరామ॥

4 అంతరాంతర త్రిపుటియందునా లక్ష్యార్థమెంచి స్పష్టపర చిన జ్ఞానదృష్టికి-నావృష్టులకలు లేక కేవలాత్ముడ వగుచు ఎప్పుడు బయలు బ్రహ్మంబగుచు నీవే ద్వయము లేకను యుందువయ్యా ॥శ్రీరామ॥

5 వాచకంబున రామయని యూను శ్రీరామ నిన్ను మానసంబున చెదర నివ్వకను- జ్ఞానమందున జ్ఞప్తినుంచుక జ్ఞప్తికూడ మరచియుంతట-తాను నేనను వెరుక లేకను ప్రత్యగాత్ముడ వగుదువయ్యా ॥శ్రీరామ॥

6 రామరూపమె తంగెళ్ళెన్నంచు భక్తుల కెల్లను స్వానుభ వమై తెల్పె ఆస్వాంచు-అనుభవం చే యనుచు నెప్పుడు నప్పు గాదరియాను వేగమె ఘట్టిగను దెల్పుదువు రామా॥శ్రీరా॥

73. తత్త్వము

(బేగడరాగము - మిశ్రగతి)

1 ఏది ఎటుల జరుగనౌనో యెరుగ నెవరి తరముగాదు - వాదులాడ ఫలము గలదె వసుధ నెంతవారికైన ॥ఏది॥

2 పూర్వ పుణ్య పాప ఫలము కార్యరూపమై జనించు - నిర్వహింతువనకు నీవు సర్వమయుని కరుణగాక ॥ఏది॥

3 పుట్టి భువినిబడియు మరల గిట్టువరకు ఖర్మఫలము - యిట్టి దనగ రాదు దీని దిట్టపరుపబోకు మెందు ॥ఏది॥

4 మానవ జన్మంబు ప్రభుని ధ్యానమునకు గలిగెననుచు - జ్ఞాన మొంది మరువనీకు న్యానమా భవంబు విడదు ॥ఏది॥

5 జనన మరణ దుఃఖములను వెనుక ద్రోయు వారుగాదె -
ఘనులటంచు పలుకు శ్రుతుల వినయమున భరింపవలదె
॥ఏది॥

6 గురుని కరుణ వలన తనదు గుర్తు దెలియవలెను గాని -
తెరుచు శాస్త్రములును జదువ తన్నెరుగ గలరె భువిలో
॥ఏది॥

7 తన్ను దెలియకున్న మాయ ఎన్నడైన విడువబోదు -
భిన్నమైన మార్గములకు యెన్నబోకు యెప్పుడైన ॥ఏది॥

8 చపల గుణములన్ని వీడి నిపుణతతో నిన్నుగాంచ - సఫల
మౌను జన్మఫలము అపరిమితానందమమురు ॥ఏది॥

9 వాసిగను దరియా హుస్సేన్‌షా దేశికుని సత్కరుణ వడసి -
దోసిలొగ్గి ఖాశీమా నీ వాసించుము అదియె మేలు ॥ఏది॥

74. తత్వము

(శంకరాభరణము—మిశ్రగతి)

1 భావాతీతంబైనది సద్గురుమహిమ భవములంటకయున్నది-
కావారములుమాని ఘనులానందముబూని నీవునేనగాని
తావుజేరిననిదియె ॥భావా॥

2 వెలిలోనిర్మలమైనది సద్గురుమహిమ కలకాలమునునున్నది-
తులలేని పరసౌఖ్యమొసగూర్చి దృఢమైనబలమొసగి భవ
బంధముల బాపుచునున్నాది ॥భావా॥

3 అన్నిటతానైనది-సద్గురుమహిమ యెన్నవలవియుగానిది-
మన్ననతో తను తా గన్నవారలవరమై సున్నైనమాయ
తో నెన్నడు గలియక ॥భావా॥

4 అండబాయకనున్నది-సద్గురుమహిమనిండినిజమైయున్నది-
యెండమావులరీతినుండుజగమునుగనక-దండివారలమదిలో
దయజూపె ధర్మ్మమై ॥భావా॥

5 నెరపులన్నిదీర్చెది-సద్గురుమహిమ వేదావేద్యంబైనది -
చరితామై దరియాగురు కరుణాకటాక్షమని-ధరణి ఖాశిం
దాసు శరణనుచు మరువానది ॥భావా॥

75. తత్త్వము

(ఆనందభైరవి - మిశ్రగతి)

1 నిన్ను దలచెద దేవ దేవా-నన్ను మన్నించి బ్రోవనిటు
రావా - ఎన్న శక్యముగాని విశ్వపాలన నీవె-కన్న బిడ్డల
రీతి కరుణతో జూతువట ॥నిన్ను॥

2 కపట వాంఛలలోన బొరలి-నీదు కృపజూడకను మాయ
వదలి - విపరీతములచేత విర్రవీగుచు భువిని-అపరాధినైతి
నన్నాజ్ఞలో నిలుపుమని ॥నిన్ను॥

3 కల్ల జగమని దెలియలేక-పట్టి కలుషములజిక్కి నినుగనక -
ఆల్లిబిల్లిగ దిరిగి ఆయాసమున నీవె - చల్లగను రక్షింప
స్వామి నను వెరవుతో ॥నిన్ను॥

4 ఎందరిని గాచితోవో మున్ను-ఇప్పుడు ఎందరుండిరో గొలువ
నిన్ను - అందరిలో నేనొకడ నతిదీనుడను- విషయ బంధ
ములు వెడలించి భవము బాపెద వనుచు ॥నిన్ను॥

5 సర్వ రూపకుడ వీవనుచు - బుధులు యుర్థ్వస్థలిని బలుక
వినుచు-నిర్వికారంబున నీవె సర్వంబనుచు-దుర్వాదము
విడువ దోడ్పడుదువని నమ్మి ॥నిను॥

6 అంతరాత్ముడవైన నీదు-ఘనము వింత వింతలకెల్ల ప్రోడు -
సంతోషమున నిన్ను స్వాంతమున పూజింప-చింతలన్నియు
బాపి చెంత జేర్చెద వనుచు ॥నిన్ను॥

7 ధరను దరియ గురుని సేవా-సర్వధర్మములను తెలియుటకు
త్రోవ - మరువక ఖాశీం మానసంబున నీదు-స్మరణ
జేయుగ పాపమతి సమయునంచు ॥నిన్ను॥

76. తత్వము

(మిశ్రగతి - నాదనామక్రియ)

1 గురువరుని సేవా-పరమార్థమును గురు తెరుగు త్రోవ-
అరలేక ననిశము మరువక జేయుచును - సిద్ధులైన
వారలై యీదురితాబ్ధి తరియించి - పరమ పదవికి జేరు
భాగ్యము బడయుగల సద్భక్తులని మును-వరుసగా మహా
నీయులెల్లరు ఒక్కరీతిగ బలుక వినమె ॥గురు॥

2 యింగితపరులు యిష్టాయిష్టములులేని బుధులు - మంగళ
కరమై చెలంగు సర్వాధారు సంగతిగని-విషయ ప్రసంగ

మేమియు లేక-హీనంబుగలుగునటంచు మరువక ఆత్మరూపము
నను గుర్తెరుంగకై-భంగ మేమియు లేక శ్రీగురు పాదములబాలించుచు
రెప్పుడు ॥గురువరుని॥

3 ఆదిఅంత్యములనుగాకను వెలిగే-బోధారూపమును శోధింప
గురుదేవు యాధారమేగాక-మేధావులకు యితర సాధాన
మేవహాను - నాదినీదని బలుకరాకను గాఢలేమియు లేని
స్వాత్రభ రోదనల పాల్గొని పరము-సుధామయుంబని గొలు
చుటకుగద ॥గురువరుని॥

4 అతివినయమునను సేవింప సద్గతి గాంచనగును-మతిమంతులా
త్మార్థహితమెరుంగ గోర-శ్రీసతియే సర్వము దెల్ప క్షితిపై
నవతరించి-పతిత పావనమైన మార్గము - శృతిహితంబుగ
జెల్పి దయతో-పతన మేమియు లేని నిర్మల వ్రతముజూపిన
వారె గురులని ॥గురువరుని॥

5 పతితపావనము శ్రీగురు దరియూ పాదసేవనము-అతివినయ
మున తానా శాశా తీతంబైన-పరమాత్మ సేవించి బంధంబు
లనుత్రుంచి-పరము జెందుచునుండు ఖాళిం వదలకను-తన
హృదయమందున పదిలపరచుచు భక్తితో గురుని॥గురువ॥

77. త త్వ ము

(మిశ్రగతి - ఆనందభైరవి)

1 గురునాథు సేవా తత్పరులైన - తరియింప తెరవౌను-
గుతిగాంచుమా పరమానంద భరితమా భజియింపుమా -
వెరవులన్నియుదీర్చి ఈశ్వరుకరుణానుస్థిరమై వెలుగగమరి

యేదురితాములున్నవె – తరుణమిదె నీవెరిగి నిర్మల తావు
జూచియు ధైర్యమున యేకొరత లేకున్నట్టి సత్పధ యిరవు
జేసుక నున్న మేలా ॥గురు॥

2 తెలిపినంతయెనీవు తెలివిలోజూచియుకలతలన్నియువీడవె–
నిజతత్వార్ధములవిజేసుకగూడవె – పలుభ్రాంతులనుబోవ
ఫలమేమిగలుగదు–వెలుపలలోపల వెలిగేపరాత్పరు తలపు
లను దలచియు – సుధామృతధారలను గ్రోలుచు–భవాం
బుధి మెళుకువతో నీదంగ గలిగిన–తెలివియె తెలివియన
జెల్లును ॥గురునాధు॥

3 అతిరహస్యమైన శ్రీహరికథలు విని కన– మతిమంతులైరీ
భువినీ–సర్వాత్మసంగతి దెలియగలరీయువనీ– అతులితమహా
పదవి వెదకిజూచెను మలిన హితవుగలసినవారి జతనుండుట
యెగాని – పతితులకుగనరాని సత్యవ్రతులు దీనిని స్వాను
భవమున–గతియటంచు నెరుంగువారలె–క్షితినిధన్యాత్మ
లయ్యేదరు ॥గురునాధు॥

4 గంగయమునలమధ్యసంగములో నీవువంగిస్నానము జేయవే–
పరమాత్మని తొంగిచూచుటె హాయియే – అంగలింగై
క్యమె అమృతపదవియనిపొంగిమహాత్మలు భోగ్యులయ్యేద
రిలను – ఇంగితుల గలిగినమగద నిస్సంగులై బరగుటకు
నిర్మల సంగతిని విడబాయకను భవసంగమును జేరగా
వలదిక ॥గురునాధు॥

5 దాసుల బ్రోచుటె తగినపనియైన శ్రీదేశిక మదినెంచవే
సుజనులఁగూడి మోసములనుత్రెంచవె — వేసటలేకట్టి విధ
మిదియె యెరిగిన గాసిగలుగగబోదు — కలలోనైననునీవు
ఆశలన్నియు విడచి దరియాదేశిక ప్రభుజేర అఘములు
బాసి సర్వా సుధీపదవిని వాసిగా గనవవును ఖాశీం॥గురు॥

78 తత్త్వము

(శంకరాభరణము - ఆది తాళము)

1 మానసమా గురుపాదతీర్థములు మరువక గ్రోలిన మర్త్యా
దవునిక — జ్ఞానవశంబున ఘనునిగానకను — హీనగతితో
నీవేలచెడెదవయో ॥మానసమా॥

2 మక్కువతోడుత మాధవుపదములు దిక్కనినమ్మితె చిక్క
లువిడునో ॥మానసమా॥

3 జారతనంబున వారకాంతలతో జేరి సుఖించిన దారిదెలియ
దిక — నారాయణయని నామముదలచిన ఘోరకలుషములు
దూరమవునుగదె ॥మానసమా॥

4 యెందుగాను దరియాగురుచరణము లందంబున యానందిం
చెదు—సందియంబు సర్వంబు సమసునో ॥మానస॥

5 దోషదోషములు వేసట లటంచెను భాసురాత్ముని పఠియిం
చును — నీఆశపాశములఁకోయ నిర్మలాప్రకాశము వాసిగ
గల్గును ఖాశీమా ॥మానసమా॥

79. తత్వము

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 రామా నీదగునామమేమాని వర్ణింతు పామారత్వము
బాపరా - సామజా వరదూడవనుచు చక్కగా నామదిని
నిల్పి - నీమముతో నీనామ మెప్పుడు వేమరక భజియిం
పుచుంటినీ ॥రామా॥

2 మును ప్రహ్లాదుని బ్రోచి ఘనయశము వడసిన అనఘ
మూర్తి వీవెగా - దినదినము నీసత్యకథలను వినుచు మన
మున దలచుచుండెడు-మనుజులకు యిక జన్మ లేదని వినమొ
ఆర్యులు దెలుపుచుండగ ॥రామా॥

3 మురహరియనుచు నీదరిజేరి యుంటిని కరుణా నాపై యుం
చరా - పరమపావన నీదునామము సతతమును మదిదలచు
చుంటిని-అరమరేలనో బ్రోచుటకు నీయభిమతంబని దెల్ప
వేరా ॥రామా॥

4 దాతావు నీవని దరిజేరియుంటిని పాతకములు బాపరా -
పతితపావననీదునామము సతతమును మదిదలచు చుంటిని-
క్షితిని సావరప్పాలెమందునయతులితంబుగ వెలసియుండిన
॥రామా॥

5 దాసుడ ననుచు నీదాపుజేరియుంటి వాసుదేవా బ్రోవరా-
వేమరక నీనామమెప్పుడు ఆశచె మదిదలచుచుంటిని-ఖాశీ
మును దయనేలు దొరవని దోసిలొగ్గితి గాసి మాన్పరా
॥రామానీదగు॥

80. తత్త్వము.

(బేగడరాగం. ఆదితాళం.)

1 ఓం న్నమశ్శివాయను మంత్రం నాపాపములను తెగద్రుంచెనుగా - నమశ్శివా యని నామపస్సు నందున నాగురుమూర్తి నాకు తెల్పెరా ॥ఓన్నమ॥

2 నా యనుబీజాక్షరము భూస్థానంబై యుండెనురా - గణపతి కెప్పుడు స్వానుభూతియై గమ్యంబై దనరారుచుండురా ॥ఓన్నమ॥

3 మా యను చెల్పిన యక్షరము మాయాతీతంబై నదిరా - యిమ్మణిస్వాధిష్టంబున కిరవై నలువకు నెప్పుడు నానందింపుచు ॥ఓన్నమ॥

4 శి దెల్పినయీస్థిగనామంసిద్ధయియున్నదిఘుననామం-మణిపూరకమున మహానీయంబై వప్పగవిష్ణుకు వందన మొసగుచు ॥ఓన్నమ॥

5 వరూపంబై వచ్చేనురా వైరాగ్యంబై దనరెనురా - వైరాగ్యంబన భ్రమరహితంబని రుద్రునకెప్పుడు- రూఢిగ మ్రొక్కుచు-ననాహతంబున నాదరింపుచును ॥ఓన్నమ॥

6 యావంతైన తేజమురా ఎల్లరుకును బోధింపరురా - క్షేత్రజ్ఞుడనుజీవుడు ఎప్పుడు కంఠంబున పలుకులు వచియింపుచు ॥ఓన్నమ॥

7 ఓంకారంబైదనరెనురా శ్రీగురుస్థానంబనవినరా - ఆరు చక్రములకావలయున్నది తెరచిచూచిన తానైయున్న నేతినేతియని సీలోయున్నది శ్రీగురుతంగళ్ళాక్యాలు తెల్పిరి ॥ఓన్నమ॥

8 మంత్రార్థంబని దెల్పెనురా సుబ్బదాసుసద్గురుమూర్తి-దీని నెప్పుడు ధ్యాన్నమొనర్చిన తిరిగిపుట్టరని దరియుచుదెల్పెను ॥ఓన్నమ॥

81. తత్వము

(శంకరాభరణము - ఏకతాళము)

1 నిండీఅన్నిటయున్నదీ సద్గురుకరుణ నిగమాతీతంబైనది - తాను నేననియేటి భేదాము లేనట్టి - తావున యున్నట్టి తత్వజ్ఞులైనట్టి ॥నిండీ॥

2 హృదయాంతమైనాదదీ సద్గురుకరుణ నిటలాంతమైనదదీ - జ్ఞానజ్ఞానములకు తావులేకనుయెల్లా స్వానుభవులాకెల్ల - తావూనయున్నాది ॥నిండీ॥

3 బాధాలేకున్నాదదీ సద్గురుకరుణా బోధారూపంబైనది - సాధానములునాల్గు తెలియనేర్చియున్న - వేదవేద్యులకు బోధమైయున్నాది ॥నిండీ॥

4 ఖండమేమియుకానిదీ సద్గురుకరుణ దండివారికైనది-అండ బాయకనుండి కుండలాగ్రమునుండి - పండాగ సద్గురు పండీ యున్నాదదీ ॥నిండీ॥

5 చాపుప్పుప్పుకాపిది యెప్పుడు వక్కతీరూగ యున్నాదది-
నీవారశోకమునవిండి యున్నవారి భావమందున తానై
పండూగై యున్నాది ॥నిండి॥

6 దండివారు గన్నది సద్గురు మకాపాసీ రీతిగ నున్నది -
మండితముగ భాశీం మహనీయులెప్పుడు-భావాభావామైన
బయలు తానైనాది ॥నిండి॥

7 సద్గురుకరుణాయిది ఎప్పుడుతన స్వాంతమందునయున్నది-
గురుకృపలేనట్టి మనుజసంఘములకు తెలియశక్యముగాని
దరియూకు బోధించె ॥నిండి॥

82. త త్వ ము

(శంకరాభరణము—మిశ్రగతి)

1 నీకు సములిలగలరె భాశీంపా నిత్యవక్రాశ చేకొనవె-నను
కృపనుభాశీంపా ॥నీకు॥

2 జోకతోడుత నిన్ను దలచెడు పాకమెరిగిన భక్తజనులను-
సాకగల సర్వాత్మడవు-నీసదన మేసకలార్ధమయమా॥నీకు

3 వాచకంబున తెల్పుచుందువయా- భాశీంవలీపా మాన
సంబున ఆజ్ఞయిస్తువయా- ఆజ్ఞకూడలేనిదంచు వునికినీలో
చూపుచూను- పరమభక్తుల హృదయమాలో స్థాపితంబై
యుందువయ్యా ॥నీకు॥

4 బోధయందున శుకునివతుగాను-భాశీంవలీపా నిష్ఠయందున
ధృవునిచూపును- ఐక్యమందున జ్ఞప్తిలేకను అంతరంబున
నీవెయయ్యను-పతట్టుచూచిన అట్టెతోచుచు ఏమిలేకను
యుందువయ్యా ॥నీకు॥

5 వనరుగా ఆజ్ఞేయమందూన భాశీంవలీపా వప్పుగాను ఆజ్ఞ
యిచ్చుచును-దనరుచును తాపత్రియంబుల తగులకెప్పుడు

లక్ష్యమందున - మేటి శిఖరమునను నీవై సాటిలేని
స్వామివి గను ॥నీకు॥

6 నీలతోయద మధ్య మందున - భాసింపలీపా నిరవుగాను
సౌజ్ఞ యిచ్చుచును-తుదయు మొదలు లేక నీవై సదయు
డవై యుండగాను-నీవు నేనను గుర్తులేని తావునీవని దరియ
జొసగిన ॥నీకు॥

1. మంగళహారతి

(తోడిరాగము. మిశ్రగతి)

1 మంగళముగురు దేవా మమ్మేలుటకు రావ ॥జయమంగళము॥
సంగరహిత పావన ప్రసంగము నను లేవా ॥జయ॥

2 నింగిపోలికనుండి భవభంగములు లేకుండి - నింగితులలో
నుండీ విశ్వాత్మవైతివండీ ॥జయ॥

3 ఏకమైననీవు యీలోకమున గనరావు - సాక నేర్చినావు
సజ్జనులను గన్నావు ॥జయ॥

4 ఆయక మలములలో ఆధారమైతి వెటులో-నూరిజనులమదిలో
సుఖరూపువైతి విలలో ॥జయ॥

5 రక్షకుడైనదరియు గురు శిక్షగలుగుటరయు - మోక్షమార్గ
మిదియా దీక్షవిడకగలియు ॥జయ॥

6 ధర్మపథమటంచు భాసిందాను నిన్నుగొలుచు - మర్మమై
నివసించు నీమార్గమెరుకపరచు ॥జయ॥

2. మంగళహారతి.

(శేహాగ్ రాగము—మిశ్రగతి)

1 మంగళహారతులివ్వరే గురు దేవునకును ॥మంగళ॥
మంగళహారతులివ్వరె లింగభంగమైనగురుని - సంగము
నను విషయముల నెరుంగరాని సంగతెరిగి ॥మంగళ॥

2 సాటిగలిగినాటిదాటియు మునుమూర్తులలోన బోటియున్న
చోటుదెలిసియు - మేటిశిఖరమునను గురునిత్రోటిగలియు
బాటదెలిసి-దీటులేని ప్రభుడటంచు మాటిమాటికిని స్మరించి
॥మంగళ॥

3 దీక్షగలిగి రక్షకుండని వీక్షించి సర్వాపేక్షలెల్లవిడ మేలని-
శిక్షగలిగి మోక్షదాత పక్షమునను నిలువ మనకు- అక్ష
యమహా సుఖమొసంగు పక్షపాత రహితుడనుచు ॥మంగళ

4 చింతచింతలేమిలేకను ఆనందమయుడై - అంతరాత్మగాను
నిలచేను-పంతములకు తావులేని శాంతిగలిగిస్వాంతమునను-
భ్రాంతిరహితమైన దేవుచెంత జేరి చింతవీడి ॥మంగళ॥

5 యెల్లలోకములకు తానై విశ్వాత్ముడనుచు యుల్లము
లలోనుండు దేవుడై-చల్లనైనకృపనుగోరు యెల్లమానవు
లను(బ్రోవ-తల్లిదండ్రి) దాతయనుచు ధర్మములను దెలుపు
ననుచు ॥మంగళ॥

6 ధరను కుందుచువారిపుణ్యమునను భక్తులను బ్రోచు దరియు
గురుడై దైవమానన- వెరుకగలిగి వేదవేద్యు స్మరణజేయు
మేలటంచు-మరువులేక ఖాశీందాసు శరణుజేయు శాశ్వితు
నకు ॥మంగళహారతులివ్వారె॥

3. మంగళహారతి.

(శంకరాభరణము - మిశ్రగతి)

1 శ్రీకరముగ వెల్గు చిన్మయరూపను ప్రాపాకమైయుండు
బ్రహ్మమునకూ-రాకాపోకలుచూడా యేకమైయుండు -
నిరాకారమూర్తియూ లోకారుధ్యానకు ॥మంగళ॥

2 అరమర లేనట్టి ఆర్యవరులకు నెల్ల స్థిరమైన పదవనుచు తేట
పరచీ - భరియించిసర్వము భ్రమరూపమూను మాన్పి-
గురుతేమియు లేని గురువర్యునకునూ ॥మంగ॥

3 మండలంబుల నెల్ల దండిగధరియించి అండజేసువారి నాద
రించి - ఖండాముగాక యూ ఖండరూపము నాపై నిండు
చంద్రుని వలెనుండు మహనీయునకునూ ॥మంగళము॥

4 మోదములరగ తాను పాదుదెల్పియు వట్టి గాథాలనెల్లాను
కడకుద్రోచి- వేదాంతవేద్యుడై సాధుజనులకు నెల్లా బోధ
పరచిన దరియా పుణ్యామూర్తికిని ॥మంగ॥

5 దాసాదాసుడైన ఖాశిమున్ బ్రోచె యీశూడవైన విధం
దెల్పి- మోసమేమియు లేనభ్యాసము చేయించి గాసిదీర్చి
నట్టి కరుణాకరుణాకూ ॥మంగళము॥

పూజపాట.

(కాంభోజిరాగం-ఆటతాళం)

1 పూజసేయరె సద్గురుదేవు పూజసేయరె ॥పూజ॥
పూజసేయరె మంచిపుణ్యాత్ములై మీరు - రాజితమౌ
మహారాజరాజో గురుని ॥పూజ॥

2 ముయ్యేటిజలకముచే ముందుజలకము వార్చి - వెయ్యి
రేకుల మధ్య వెలయు సర్వాత్మునకు ॥పూజసేయరె॥

3 సత్వమనియెడు మంచిచలువ వస్త్రిములు - మహాత్మున
కల్పించి మరియాదతో గురుని ॥పూజ॥

4 సందియములులేని గంధంబు నిటుదెచ్చి - అందంబుగను
మేన నలది నిశ్చితులవుచు ॥పూజ॥

5 శాంతమానిగ మంచిసద్గుణంబులు పుష్ప - బంతులుగను
గూర్చి పరమాత్మపైనుంచి ॥పూజ॥

6 కామాది శత్రుల కదలకుండగబట్టి - నీమముతోడను
ధూమమొనర్చియు ॥పూజ॥

7 న్యూనంబులేని సుజ్ఞానంబనియెడుజ్యోతి - పూనివెల్గించిన
పూజ్యుడౌ దేశికుని ॥పూజ॥

8 అహముని స్ఫురియించు యజ్ఞానమును దెచ్చి - మహా
నైవేద్యముజేసి మర్యాదతో గురుని ॥పూజ॥

9 కుడియెడమలబట్టి కుంభకంబుననిల్పి - తడబడకను నిదియె
విడియంబనుచు నిచ్చి ॥పూజ॥

10 నేర్పరితనమను కర్పూరమును గురుని - కర్పణమనియును
హారతిగను నిల్పి ॥పూజ॥

11 అరలేక దరియాగురు చరణాబ్జముల కొరగి - మరువకను
ఖాళీంమదినిల్పి మహనీయ ॥పూజ॥

2 పూజపాట.

(ధన్యాశిరాగం-ఆటతాళం)

1 పూజింతు గురురాయ పుణ్యస్వరూప - శ్రీరాజాధిరాజ
మహారాజమహనీయ ॥పూజింతు॥

2 వాసనత్రయములుదీసి గంధముజేసి - దేశికప్రియ మీ
దేహముపైనలది ॥పూజింతు॥

3 సుగుణములన్నిటి సుమమాలగాగూర్చి - సగుణుడవు నీకు
హారముగాను ॥పూజింతు॥

4 తాపత్రయములను రగులకనేప్రొద్దు - నీపాదములకును
ధూపముగను వేసి ॥పూజింతు॥

5 మనసేంద్రియములను మరలించి వినుజూడ - ఘనమైన జ్ఞానమును దీపముగ బెట్టి ॥పూజింతు॥
6 నేను నేనను దోచ హాసిగలిగించేడు - మేనిగుణములు మాని నైవేద్యమిడి ॥పూజింతు॥
7 దరియాగురువరు దేవు కరుణవడిసినయట్టి - పరిపూర్ణులను గలసి భక్తగ్రంథులతోడ ॥పూజింతు॥
8 ఖాశీందాసుని వేసటలనుదీర్చి పోషించి దయనేలు - యీశుడె గురుడనుచు ॥పూజింతు॥

1. జోలపాట

(లాలిపాటమాదరి-మిశ్రగతి)

1 జోజోజో గురురాయ జోజోజో మహనీయ - జోజోజో సుఖరాయ జోజోజో సదయా ॥జో॥
2 నీవారశోకమునవిలచి వర్తింపభావంబునబుధులు ప్రస్తుతి యొనర్ప - కేవలుడవై భువిని కీర్తిని వహింప - నీవేగా భవములను నిమిషమున ద్రుంప ॥జో॥
3 దిశలెల్లనిండియును దివ్యులకుదోచి - వశమైళివని నిన్ను వర్ణింపనెంచి వినుగుజెందని భక్తవితతినిటు గాంచి - రక్షకులను జేయుదు విరాగముననుంచి ॥జో॥
4 సాధనంబులు నాల్గు స్తంభములుగాను - వేదాచతుష్టయమును త్రాళ్ళతోను- మోదమలర గురునిబోధ తొట్టిగను సాధనంబునగూర్చి సఖులు లందరును ॥జో॥
5 పరమాత్మరూపమై ప్రభలు నినునిలపి- శిరముగానుంచె దరు దీనతనుబాపి - తెరవులన్ని యుబ్రోవు విధములను జూపి - కరుణించెదవునీలో ఘనముగాగలపి ॥జో॥

6 క్షితిని దరియాగురుడై శివరూపుడనుచు- సతతమును మది
లోను సాక్షిగాగనుచు- వెతలన్నియుబాయుటకు విధమి దే
యనుచు-వ్రతముగనుఖాళీం హితవుగా దలచు ॥జో॥

1 మేలుకొలుపు.

(భూపాళరాగం-ఆదితాళం)

1 సాక్షివై జగముల వీక్షింపుచు బుధులరక్షించ గురుదేవా
మేలుకో॥

2 పక్షపాతములేని ప్రభుడవు నీవనుచు దీక్షగలిగున్నారు॥ మే
3 నిండుసమాధిలో వండియున్నానీవు పండితులను బ్రోవ ॥ మే
4 యండజేరినవారి ఆదరించెదుకోరకు దండిదైవమునీవే ॥ మే
5 మేరుశైలముపైని ధీరుడవైనీవు వేరులేకున్నావు మేలుకో॥
6 కారణపతి వనుచు కాంక్షించి భక్తులు కాచియున్నా
రయ్యా ॥ మేలుకో॥
7 లోకలోకములేమిగాకను నీవైయె యేకమైయున్నావు ॥ మే
8 సాకెదవని జనులాకొని నీకృపకు చేకొనియున్నారు ॥ మే
9 జగములసృష్టించి జగతిభావముగాక వెలిగిలినీవున్నావు ॥ మే
10 దిశలెల్లదిగనాడి విగతకల్మషులెల్ల సుగతి గనన్నారు॥ మే
11 వాసిగదరియా గురువరుడవై నీవిట్లుభాసిల్లుచున్నావు ॥ మే
12 ఆసించి తంగెళ్ళదాసు నీసేవాకుదోసిలొగ్గున్నాడు ॥ మే॥

2, మేలుకొలుపు.

(భూపాళరాగం-మిశ్రగతి)

1 సత్యమవుచు సర్వేశ్వరునిజేయుచు సాదుబృందము - నిత్య
ముక్తిని గోరుచును భువినిలచియున్నారు గురుపతి ॥ మే॥

2 ఆపదోద్ధారకుడవనుచును తాపసోత్తములెల్లనిన్నే - తేప
తేపకు దలచుచూను నీదాపునన్నారు గురుపతీ ॥ మే

3 భిన్నమేమియుగాక నీవె అన్నిరూపములైతి వనుచు
ఆపన్నులై నీపాదసేవను బాయకున్నారు గురుపతీ ॥ మే

4 మేరుశిఖరమందు నిలచినధీరుడవు నీవనుచు భక్తులు -
వేరుసేయక నీదుకృపకై వేచియున్నారు గురుపతీ ॥ మే।

5 తలపులుడిగేచోటనీవె దాగియున్నా వనుచు దెలిసియు-
మెళకువతో బుధులెల్ల నినుగని మెలగుచున్నారు గురు
పతీ ॥ మేలుకో॥

6 సదయహృదయ నివాసనీదగు సదనమున సర్వంబుగలదీ-
వదలకను నిన్నాశ్రయించిన కదలకున్నావు గురుపతీ ॥ మే।

7 యెల్ల లోకములనుభవించె వేదవేద్యుడ వనుచునిన్నే-
యుల్లమున యూహించి విషయము లొల్లకున్నావు
గురుపతీ ॥ మేలుకో॥

8 వాసిగను దరియాహుశ్శేన్ షా దేశికుడవని దీక్ష జేయుచు-
ఖాశీమయ్యెయె నీవటంచును కాచియున్నాడుగురుపతీ ॥ మే॥

—:గద్య:—

ఇది శ్రీ దరియా హు శ్శేన్ షా ఖాదరి దేశిక సుజ్ఞానసుత
శ్రీ ఖాశింవలీ షా ఖాదరి దేశిక ప్రణీతంబైన
పరమామృతంబను గ్రంథము సమాప్తము:
ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః.